ספר ירמיה

LIBER JEREMIAE.

נביאים אחרונים

ספר ירמיה

LIBER JEREMIAE.

TEXTUM MASORETICUM ACCURATISSIME
EXPRESSIT, E FONTIBUS MASORAE VARIE ILLUSTRAVIT,
NOTIS CRITICIS CONFIRMAVIT

S. BAER.

PRAEFATUS EST EDENDI OPERIS ADJUTOR

FR. DELITZSCH.

EX OFFICINA BERNHARDI TAUCHNITZ.
LIPSIAE 1890.

PRAEFATIO

FRANCISCI DELITZSCH.

Libri sacri a S. Baerio ad auctoritatem Masorae castigati, qui hucusque prodierunt, sunt hice: Genesis 1869, Jesaia 1872, Iobus 1875, Duodecim 1878, Psalmi 1880, Proverbia 1880, Daniel et Ezra 1882, Ezechiel 1884, Quinque Volumina 1886, Chronica 1888. In singulis horum librorum praefationibus rationem reddidimus de apparatu paullatim aucto quo Baerius in iis elaborandis usus est. In recensendo textu Jeremiae haec subsidia accesserunt.

1) Codex bibliothecae civitatis Moguntinae No. 130 membranaceus formae maximae grandibus literis exaratus a scriptore ut videtur Germanico seculi fere duodecimi. Hic codex libros Josuae, Judicum, Samuelis, Regum, Jeremiae et Ezechielis exhibet vocalibus et accentibus instructos, sed (si Chethib et Keri exceperis) sine Masora, quam scriptor, ut spatium relictum ostendit, addere in animo habebat, sed casu aliquo impeditus est. Perlustratio hujus codicis certe aliquos fructus tulit. Cf. Jer. 14, 14. 39, 3 atque etiam ad Gen. 12, 8.

2) Multi majoris momenti est Targum Prophetarum quod dicitur Reuchlinianum, quod antehac Pforzemi, nunc Caroliruhae sub No. 55 asservatur in bibliotheca Magniducatus Badensis. Singulari favore Brambachii, supremi bibliothecarii, Baerio concessum est, ut hunc codicem per duos menses in ipsa domo sua perscrutari atque in usum suum convertere possit. Hic est ille ipse codex ex quo Paulus de Lagarde Gottingensis, vir mirifice literatus, Targum Prophetarum edidit (Lipsiae, Teubner 1872). Textus quem exhibet vocalibus destitutus est, neque editor de indole codicis sufficienter rationem reddidit. De hebraico textu accuratius agentes ea quae ibi breviter disseruit utiliter suppleturos nos arbitramur.

Codex constat 382 foliis membranaceis in forma quarta majori et continet omnes Nebiim cum paraphrasi Chaldaica Jonathani idque ita ut singulos versus hebraicos illico sequatur Chaldaica paraphrasis. Unaquaeque pagina bipartita est in binas columnas. Singulae columnae 30—32 lineis constant. Literae altitudinem habent quatuor mm. Forma earum eadem est quae in codicibus priscis germanicis atque gallicis. Textus punctatus est atque etiam targumicus accentibus instructus. Intervalla columnarum atque margo notis Masorae parvae referta sunt. Etiam infra columnas hic illic notae ex Masora magna adscriptae sunt vel etiam variae lectiones textus Targumici, quorum plurimae desumptae sunt e Targume Hierosolymitano deperdito (תרגום ירושלמי, cf. Zunz, *Gottesdienstliche Vorträge* p. 77).[1]

Textum Scripturae Sacrae inde a folio 383 sequuntur quinque poëmata araramaica variorum auctorum, composita eo consilio ut lectioni pericoparum propheticarum tamquam prooemia praecedant (רשויות קודם הפטרה);[2] accedunt alia quaedam quae ad has Haphtaras pertinent atque encomium paraphrastae Jonathan, haec omnia manu ejusdem scriptoris. Sub fine ipsius textus Prophetarum reperitur in folio 382 iisdem literis eodemque atramento sine ulla rasura haecce epigrapha:

נשתלם זה ספר נביאים תרגום וקרא
על ידי זרח בר יהודה זוטר ספרא
בשנת ד׳ א׳ תתסו׳ ליצירה

[1] Varias lectiones Paulus de Lagarde in editionem suam recepit, speramus autem eum non aegre laturum, si aliquot errores qui ei surrepserunt corrigamus. E. c. p. VI lin. 21 pro יאיל legas יאיר, p. VII lin. 6 pro בגלי l. בגלל, lin. 7 pro אבד l. אברהם, lin. 16 pro הסטר l. הספר, lin. 26 pro דמתכניא l. דמתבניא, p. X lin. 23 pro ז״ר l. מן, lin. 26 pro רחמותא l. דחיותא, p. XI lin. 11 pro מבסרנין l. מסרהבין, p. XIV lin. 31 pro דמדכירן l. דְמִדַּכְּיָין, p. XVI lin. 28 pro בפ״חתיה l. בְּפַּחֲתֵיהּ, p. XX lin. 23 pro ולא l. ולכא, p. XXII lin. 7 pro תלתא l. חַלְּתָא, p. XXVI lin. 26 pro ודהון l. וכדון, p. XXXII lin. 20 pro מפקן l. פסקן; p. XVIII lin. 21 Targum quod incipit והיכן כת״ב ad דאוריתא in lin. 25 transferendum est.

[2] Etiam in codice No. 2 bibliothecae civitatis Lipsiensis addita sunt ejusmodi poëmata lectionem pericoparum propheticarum aperientia, quamquam non aramaica, sed hebraica.

ובתתרלה להורבן בית הבחירה
ויזכינו ללמוד בהם וללמד בלי פגע וצרה
ויתקיים בי הכתוב לא ימוש ספר התורה
הזה מפיך והגית בו יומם ולילה למען
תשמור לעשות ככל הכתוב בו כי
אז תצליח את דרכיך
ואז תשכיל.

Inde apparet quendam Serach bar Jehuda, qui modeste se זוטר[1] „parvum" nuncupat, codicem absolvisse anno 4866 creationis mundi (=1106), qui annus est 1038us post excidium templi secundi, quod teste chronologia Judaica factum est anno 3828 creationis mundi, i. e. 68 post Chr. Itaque hic codex ante 784 annos exaratus est. Est unus de priscis illis codicibus qui ante aetatem Maimonideam orti sunt.

Praeterea in fine additus est catalogus pericoparum propheticarum a manu posteriori atramento rubro, non sine discrepantiis a vulgari usu quae observatione dignae sunt.

Denique in primo folio codicis atque in postremo binae inscriptiones exstant, quae hucusque neglectae sunt propter singularem scriptionis cursivae formam, accedit quod insuper satis expalluerunt. Baerius multum in his inscriptionibus desudavit atque sententiam earum eruisse sibi videtur. Prima inscriptio in pagina 1 summa sic ab eo legitur:

שלי אבגדור יזי"י בכמ"ר דניאל
זצ"ל שבא לחלקי כשחלקנו
הספרים עם כ"מ אחיו יי"ן.
ר"ח אלול שנ' קכ"ח.

Altera in eadem pagina sinistrorsum legitur:

יחיאל בכמה"ר יקותיאל
הרופא ישר'ו.

Multo major est inscriptio in quam folium 384[a] desinit:

שלי מנהם בכמ"ר שלמה נ"ע בכמ"ר נתן הנביא
הרופא מב"ע מביתאל שהגיע לחלקי כשחלקתי עם
מוריי דודיי שאר הספרים וזה היה נערך לערכי

---

[1] Scriptor nuncupat semet ipsum זוטר ספרא, quod Hezelius aliique perperam vertunt „Soter scriptor." Verti oportet „parvus (=קטן, צעיר) scriptor."

עשרה דוק׳ זה׳ אע״ב ביוק׳ הדוק׳ ה׳ יזכני להגות בו אני
וזרעי וזרע זרעי עד סוף כל הדורות והיה חלוקת
הספרים שלנו יום א׳ כ׳ ימים לחדש תשרי שנת
חמשת אלפים ומאתים לבריאת עולם והיים
ושלום יהיה לנו ולכל ישראל אכי״ר.

Paulo brevior inscriptio paginae aversae 384 b:

מודה אני יצחק יזיי״א בכמה״ר מנחם נבתוי״א כמו שמכרתי
זה הנביאים תרגום למ״כ יקותיאל ומחליט באי׳ אונאה זה לזה
וזה לזה אפי׳ היה שוה אלף זוז וקבלתי המעות מידו ועלי
לפטרו מכל טענה וערער הכל שריר וקיים.

Baerius hasce inscriptiones earumque abbreviaturas in singulari commentatione explicuit, quam bibliothecae Magniducatus asservandam tradidit. Colligitur ex iis inscriptionibus, codicem inde ab anno 1368 usque ad 1498 in possessione diversarum personarum fuisse, semper autem clarrissimae illius familiae Romanae degli Mansi sive Piatelli (הענוים)[1], a qua Reuchlinus eum, ut ipse codici inscripsit, 1498 pretio duodecim florenorum aureorum Rhen. emendo nactus est.

Reliquum est, ut nonnulla dicamus de punctatione codicis, quae a pervulgata varie discrepat. Pathach furtivum nusquam ponitur. Vice ejus fungitur simplex Scheba sub gutturali, e. c. וַתָּקוֹעְ, מַדּוּעְ, שִׁלֵּחְ; sed nonnunquam ante hoc Scheba Pathach scil. furtivum interpositum est, uti e. c. in יְהוֹשֻׁעַ, כְּנוּחַ. Ubicunque Vav vel Cheth in exitu vocabuli vim consonae habet, Scheba ei subscriptum est, et ubi in Jod desinit, punctum vocalis Chirek adscribitur, e. c. אֵלָיוְ, בָּנָיוְ, חֲסִידָיוְ, יִבְטַחְ, מִזְבֵּחְ, בָּמוֹתַיִ, יָדַיִ, רַגְלַיִ. Ubi Scheba compositum ad He, Cheth vel Resch accedit, Scheba non juxta vocalem suam, sed supra vocalem in ipsa litera injecta est, e. c. אַחֲרֵי, חֲזַק, הָאֹהֱלָה, וּלְבֶהֱמַת, חֳדָשִׁים. Kamez correptum (קמץ חטוף) eandem formam habet quam Chateph Kamez, utrumque a Kamez producto apposito Scheba distinguitur, e. c. עָבְרָם, פָּקְדֵי, שָׁמְעוּ, יָהֳבְעָם, חָפְנִי. Verum hic scribendi modus omnium priscorum codicum necnon veterum editionum communis est ac propterea a Baerio receptus. Vide notam ad Iob. 17, 9.

[1] Ad eandem gentem se refert Rabbi Nathan, auctor lexici Aruch. Illud מבי׳תאל quod in antepenultima inscriptionum occurrit idem tecte significat quod e gente Piatelli.

In usu dagessationis codex Reuchlini admodum prodigus est uti prisci codices ad unum omnes. Fere unaquaeque syllaba initialis dagessata est et ne Aleph quidem illud Dagesch respuit, e. c. אֲחֻזָּתָם אֹיְבֵיהֶם, לַלְוִיִּם, נִפְּלָה, לָּכֶם, נָּתַן, טֶּרֶם, מֹּשֶׁה, אּוֹר, אֶּת, אֶּל, אָּמַר, צְּבָאוֹת, שָּׁאוּל, תִּקְוַת, הָאֵלֶּה. Quin quod Dagesch etiam ibi impingitur, ubi nova syllaba non orditur, uti e. c. וְאֵל נִשְׁבַּע וּלְמִשְׁפְּחוֹת, וּמִשְׁפָּט, לִשְׁנַיִם (cf. Strack in libro *Catalog der hebr. Bibelhandschriften* p. 121 ad No. 86).

Formae velut וְיִשְׂראֵל, וְיִתֵּן, וְיִבְחרו, וְיִשְׁרק in hoc codice more Naphtalitico contracte scribuntur.

Etiam accentuatio habet suas proprietates. Figura Dargae similis est catenulae deorsum dependentis secundum nomen ejus priscum שישלא „catena.“[1] Ubicunque accentus semel positus de syllaba tonica incerto relinqueret, in syllaba tonica repetitus est, velut e. c. אָנֹכִי, וַתֹּאמֶר, סֵפֶר, וַיִּבֶן וַיָּבֹאוּ, וְהָיוּ, הַיַּרְדֵּן, יְהוֹשֻׁעַ, עֹמְדִים.[2] Quoties Legarmeh occurrit, semper in margine adnotatur לג׳ (לגרמה); eodem modo ne quis de signo Pasek fallatur, adscribitur פסק. Etiam ad textum targumicum notae istae adjectae sunt.

In ipsa accentuatione invenimus nonnulla, quae praecepta Ben-Naphtali sequuntur, veluti quod accentus Teres (טרס), qui nostro scribendi modo in Geresch et Gerschajim dividitur, hic semper una sola virgula constat, e. c. הַדָּבָר, וְאַתָּה, וְאַתֶּם, וְהִשְׁבַּתִּי, וַיִּשְׁחָטֵם, עֲבָרוּ, עָכָן, cf. *Manuel du lecteur* p. 93: ואמרו שבן נפתלי אינו עושה לעולם אלא טרס אחד.

Collocatio Gajae vulgaribus regulis adstricta est. Ubi autem Gaja ad Scheba initiale accedit (certe secundum sententiam Ben-Naphtali), in margine semper addita est nota גע׳ (געיא) sive גע׳ אחה״ע, hoc est, Gaja apud Scheba sequente gutturali, e. c. וְעַד־הַנָּהָר cum nota: גע׳; וְהַחִיִּיתֶם cum nota: גע׳ אחה״ע; וְהַנְּשִׂיאִים cum nota: גע׳; בַּהֹנוֹת cum nota: גע׳ אחה״ע.

---

[1] Aliter Guil. Wickes, sed rei parum convenienter. Duo accentus nomina speciem signi spectant, שישלא antiquiorem speciem, דרגא „scala“ ad speciem nunc usitatam ∑.

[2] Alii quoque veteres codices hanc accentuum sive praepositivorum sive postpositivorum duplicationem exhibent. In editionibus impressis neglecta est, excepto Paschta. Heidenheimius vero, quem Baerius secutus est, eam rursus introduxit, ut erronea vocabuli pronunciatio praecaveretur, cf. Praefatio ad Genesin et Wickes, טעמי כ״א ספרים p. 12.

Praeterea notatu dignum est, vocali Kamez in בָּתִּים, בָּתֵּי recte Metheg adjectum esse, et בְּבֵיתְאֵל, בֵּיתְאֵל ubique non tanquam duo vocabula, sed sine Makkeph scripta esse.

Multae discrepantiae codicis a textu recepto, si eas accuratius examinaveris, orientalem textus recensionem (מדנחאי) repraesentant, e. c. 1 Reg. 3, 12 כדברֶךָ cum nota: חסר י'; 14, 3 וְלָקַחְתְּ; 16, 19 חטאתֹו adscripta nota: חטאתָיו ק'; Jud. 9, 33 אֶל־העיר cum nota: עַל פליג. Sic certo etiam Masora ad Jos. 19, 51 adjecta explananda est: י"ח בטעם קרני פרה וירח בן יומו; namque Masora nostra tantummodo sedecim ejusmodi locos enumerat. Huc pertinent etiam 1 Sam. 2, 14 יעשׂה cum nota: יעשׂו ק', contra Masoram nostram; 1 Sam. 30, 30 בְּבֹר cum nota: חסר ו'; 2 Sam. 22, 45 יִשָּׁמְעוּ superne punctatum cum nota: ט"ו נקודות בקריאה, alia.

Certum est, hunc codicem tum propter antiquitatem, tum propter integritatem[1] et passim adnotatam varietatem lectionis (notandum est, versus duos dubios Jos. 21, 35 neque in textu, neque in Targum exstare) magnae criticae autoritatis esse, at reticere non licet, vocalisationem minore fide dignam esse. Scriptor vel punctator (si miram dagessationem non consideraveris) saepe Kamez et Pathach, Zere et Segol permiscuit, velut נָתַתִּי pro נָתָתִּי, וְאָצְמִיתֵם, וַצֵּאָה, הֵמָּה, הֶנָּה, עָלֶינוּ, מֶקִים, וּמֶאֹיְבָי, אַחֲרֵיךָ, בָּבֶל, אוֹיְבֶיהֶם, מְבַקְשֵׁי, לְנוֹשֶׂא, הַנּוֹתֶן, (pro וּמֵאֹיְבַי), קוֹדְשׁוֹ (pro קָדְשׁוֹ), alia. Etiam in scribendis singulis vocabulis menda irrepserunt, uti e. c. Jer. 6, 13 מִנָּבִיא, 6, 14 בַּת־עַמִּי, 8, 10 וַיְרַפְּאוּ idque repugnante Masora in ipso codice adscripta.

3) De collectaneis, quae Hermannus Strackius noster ex veteribus codicibus Petropolitanis confecit atque liberaliter Baerio concessit, jam in praefationibus ad Psalmos et Teresar diximus. Accessit in elaborando Jeremia catalogus variae punctationis חלופי הנקוד in Prophetis, quem A. Berliner, vir doctissimus, e Codice de Rossi No. 940 (Kenn. 417) exscripsit, quamquam non integrum, sed tantummodo usque ad Jer. 25, 16. Iam abhinc duodecim annis, cum Baerius Dikduke hateamim 1879 cum Strackio ederet, hujus catalogi a Berlinero sibi concessi

[1] Interciderunt unum folium Jos. 10, 12—33 et quinque 1 Sam. 12, 21—17, 1, quae posterius a nescio quodam suppleta sunt.

mentionem fecit. Arripio hanc occasionem, ad librum Jesaiae quasdam varias lectiones ibi praetermissas adjicere:

10, 1 B. A: הַחֹקְקִים, B. N: הַחֹקְקִים,
14, 13 B. A: בִלְבָבְךָ, B. N: בִלְבָבְךָ,
24, 18 B. A: וְהָיָה, B. N: וְהָיָה,
36, 7 B. A: הֲלוֹא־הוּא, B. N: הֲלוֹא הוּא,
40, 31 B. A: יַעֲלוּ־אֵבֶר, B. N: יַעֲלוּ אֵבֶר,
44, 11 B. A: יִתְקַבְּצוּ, B. N: יִתְקַבְּצוּ,
45, 3 B. A: כִּי־אֲנִי, B. N: כִּי אֲנִי,
50, 5 B. A: פָּתַח־, B. N: פָּתַח,
52, 2 B. A: הִתְנַעֲרִי, B. N: הִתְנַעֲרִי,
54, 9 B. A. כִּי־מֵי, B. N: כִּי מֵי־,
65, 9 B. A: יִשְׁכְּנוּ־, B. N: יִשְׁכְּנוּ־.

Hinc cognoscitur necesse esse ut in textu nostro Jesaiano 36, 7. 40, 31 accentuatio Naphtalitica cum accentuatione Ben Ascheri commutetur. Addimus duo alia corrigenda: 49, 10 huncce in modum interpungendum est: חוֹמֹתַיִךְ נֶגְדִּי תָּמִיד; 55, 10 legas וְנָתַן cum Mercha in postrema. — Scripturis controversis p. 89 ex fide codicis Babylonici et Kimchii in Comm. inseri oportet: 54, 9. Occident. כִּי־מֵי תרין מלין, Orient. כִּימֵי מלה חדא.

Haec habui, quae ab editore ipso suppeditata Baeriano Jeremiae praemitterem. Quoties recens editio alicujus libri communi opera ad finem perducta est, identidem Baerium obsecravi atque obtestatus sum, ut me auxilio hucusque praestito solveret; sed semper ei contigit, me huic labori, praesertim cum mihi non injucundus esset, rursus adstringere, donec ad hunc librum Jeremiae perventum est. Ibi valetudo mea funditus corruit. Malum hypogastricum, quo multis decenniis laboro, desiit in paralysin dorsi et pedum, atque quatuor fere mensibus abhinc lecto alligatus sum, ita ut vires me deficerent, eam partem libri quae receptas scriptiones vindicat ita transformare, ut prelo subjici possit. At contigit mihi esse tam felici, ut Gustavus Dalmanus,[1]

[1] Librorum hucusque a G. Dalmano editorum nomina haec sunt: *Traditio Rabbinorum veterrima de librorum Veteris Testamenti ordine atque origine* (1884), *Die Tötung Ungläubiger nach talmudisch-rabbinischem Recht* (1885), *Jüdisches Fremdenrecht* (1886), *Der leidende und der sterbende Messias der Synagoge* (1888), *Jüdisch deutsche Volkslieder* (1888), *Der Gottesname Adonaj und seine Geschichte* (1889), *Jesaja Kap. 53, das Prophetenwort vom Sühnleiden des Heilsmittlers* (1890).

amicus meus, literarum Hebraicarum et Rabbinicarum peritissimus, in locum meum succederet, adsentiente ipso Baerio, qui magnopere gaudet, quod meo loco alium adjutorem operis sui critici nactus est.

Tituli quos singulis columnis superscripsi ea sententia nituntur, quam in praefatione operis Workmaniani *The Text of Jeremiah* (Edinb. 1889) exposui et comprobasse mihi videor: redactorem postremum, cui librum Jeremiae hebraicum sic ut in manibus habemus conformatum debemus, eum in novem partes digessisse, quae neglecto ordine chronologico communi argumento continentur, quod tituli nostri summam brevitatem requirentes leviter indicant.

Pertractaturi Baerianas textus ad fidem Masorae Tiberiensis recensiti vindicias speraveramus saepius occasionem oborturam esse Versionis Septuagintaviralis conferendae et ad explorandam textus Jeremiani veritatem adhibendae. Sed haec spes propemodum nos fefellit. Non possum non assentiri S. R. Drivero (*The Expositor* 1889), textum Graecum Hebraico (Masoretico) multo esse inferiorem et longe plurimarum discrepantiarum causas esse vel intelligentiae defectum vel arbitrii licentiam. Attamen cum Hollenbergio in *Theol. Litteraturzeitung* 1889 No. 23 amico nostro Canadensi grati sumus, quod de dignitate Versionis Alex. recte aestumandae admodum meruit; etenim nemo conspectum ejus tabellarium, fructum profecto immensi laboris, perlustrare potest, quin pernoscat, textum Alexandrinum masoretico neque antiquitate neque bonitate antecellere, exceptis quibusdam locis, iisque paucis, qui revera restituendae genuinae textus Jeremiani speciei inserviunt.

Quot vicissitudines liber Jeremiae expertus est! Quam dissimilis sibimet ipsi factus in Aegypto! Editio nostra exhibet eum textum qui primis seculis post Christum natum in scholis Palaestinae et Babyloniae traditus et sancitus est. Editio hellenistici textus, ex qua varias lectiones classicorum testium uno obtuto conspicere possimus, ad exemplum vere nitidi illius Psalterii secundum LXX, quod nuper H. B. Swete mandatu syndicorum Cantabrigensium edidit (*The Psalms in Greek according to the Septuagint,* Cantabrig. 1889), nondum exstat. Interim gaudemus accurata collatione Vaticani et Sinaitici quam Eberhardo Nestlio debemus.

Lipsiae, versus finem Januarii MDCCCXC.

Liber Jeremiae. ספר ירמיהו

1 א

דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ בֶּן־חִלְקִיָּהוּ מִן־הַכֹּהֲנִים אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת א
בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן׃ אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ 2
בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה בִּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְמָלְכוֹ׃ וַיְהִי 3
בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־תֹּם עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה
שָׁנָה לְצִדְקִיָּהוּ בֶן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד־גְּלוֹת יְרוּשָׁלַםִ
בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי׃ פ
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ בְּטֶרֶם אֶצּוֹרְךָ בַבֶּטֶן יְדַעְתִּיךָ 4 ה
וּבְטֶרֶם תֵּצֵא מֵרֶחֶם הִקְדַּשְׁתִּיךָ נָבִיא לַגּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וָאֹמַר 6
אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהֹוִה הִנֵּה לֹא־יָדַעְתִּי דַּבֵּר כִּי־נַעַר אָנֹכִי׃ וַיֹּאמֶר 7
יְהוָה אֵלַי אַל־תֹּאמַר נַעַר אָנֹכִי כִּי עַל־כָּל־אֲשֶׁר אֶשְׁלָחֲךָ
תֵּלֵךְ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר אֲצַוְּךָ תְּדַבֵּר׃ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם 8
כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהַצִּלֶךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יָדוֹ 9
וַיַּגַּע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הִנֵּה נָתַתִּי דְבָרַי בְּפִיךָ׃
רְאֵה הִפְקַדְתִּיךָ ׀ הַיּוֹם הַזֶּה עַל־הַגּוֹיִם וְעַל־הַמַּמְלָכוֹת לִנְתוֹשׁ י
וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד וְלַהֲרוֹס לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ׃ פ
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר מָה־אַתָּה רֹאֶה יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר 11
מַקֵּל שָׁקֵד אֲנִי רֹאֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי הֵיטַבְתָּ לִרְאוֹת כִּי־ 12
שֹׁקֵד אֲנִי עַל־דְּבָרִי לַעֲשֹׂתוֹ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה ׀ אֵלַי 13
שֵׁנִית לֵאמֹר מָה אַתָּה רֹאֶה וָאֹמַר סִיר נָפוּחַ אֲנִי רֹאֶה וּפָנָיו
מִפְּנֵי צָפוֹנָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי מִצָּפוֹן תִּפָּתַח הָרָעָה עַל 14
כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ כִּי ׀ הִנְנִי קֹרֵא לְכָל־מִשְׁפְּחוֹת מַמְלְכוֹת טו
צָפוֹנָה נְאֻם־יְהוָה וּבָאוּ וְנָתְנוּ אִישׁ כִּסְאוֹ פֶּתַח ׀ שַׁעֲרֵי

v. 5 יתיר ו'.

יְרוּשָׁלִַ֗ם וְעַל֙ כָּל־חוֹמֹתֶ֣יהָ סָבִ֔יב וְעַ֖ל כָּל־עָרֵ֥י יְהוּדָֽה׃
16 וְדִבַּרְתִּ֤י מִשְׁפָּטַי֙ אוֹתָ֔ם עַ֖ל כָּל־רָעָתָ֑ם אֲשֶׁ֣ר עֲזָב֗וּנִי וַֽיְקַטְּרוּ֙
17 לֵאלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וַיִּֽשְׁתַּחֲו֖וּ לְמַעֲשֵׂ֥י יְדֵיהֶֽם׃ וְאַתָּה֙ תֶּאְזֹ֣ר
מָתְנֶ֔יךָ וְקַמְתָּ֙ וְדִבַּרְתָּ֣ אֲלֵיהֶ֔ם אֵ֛ת כָּל־אֲשֶׁ֥ר אָנֹכִ֖י אֲצַוֶּ֑ךָּ
18 אַל־תֵּחַת֙ מִפְּנֵיהֶ֔ם פֶּן־אֲחִתְּךָ֖ לִפְנֵיהֶֽם׃ וַאֲנִ֞י הִנֵּ֧ה נְתַתִּ֣יךָ
הַיּ֗וֹם לְעִ֨יר מִבְצָ֜ר וּלְעַמּ֥וּד בַּרְזֶ֛ל וּלְחֹמ֥וֹת נְחֹ֖שֶׁת עַל־כָּל־
19 הָאָ֑רֶץ לְמַלְכֵ֤י יְהוּדָה֙ לְשָׂרֶ֔יהָ לְכֹהֲנֶ֖יהָ וּלְעַ֥ם הָאָֽרֶץ׃ וְנִלְחֲמ֥וּ
אֵלֶ֖יךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָ֑ךְ כִּֽי־אִתְּךָ֥ אֲנִ֛י נְאֻם־יְהוָ֖ה לְהַצִּילֶֽךָ׃ ס

2 ב

א 2 וַיְהִ֥י דְבַר־יְהוָ֖ה אֵלַ֥י לֵאמֹֽר׃ הָלֹךְ֩ וְקָרָ֨אתָ בְאָזְנֵ֤י יְרוּשָׁלִַ֨ם
לֵאמֹ֔ר כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה זָכַ֤רְתִּי לָךְ֙ חֶ֣סֶד נְעוּרַ֔יִךְ אַהֲבַ֖ת
3 כְּלוּלֹתָ֑יִךְ לֶכְתֵּ֣ךְ אַחֲרַ֔י בַּמִּדְבָּ֕ר בְּאֶ֖רֶץ לֹ֥א זְרוּעָֽה׃ קֹ֤דֶשׁ
יִשְׂרָאֵל֙ לַֽיהוָ֔ה רֵאשִׁ֖ית תְּבוּאָתֹ֑ה כָּל־אֹכְלָ֣יו יֶאְשָׁ֔מוּ רָעָ֛ה
תָּבֹ֥א אֲלֵיהֶ֖ם נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ
4 שִׁמְע֥וּ דְבַר־יְהוָ֖ה בֵּ֣ית יַעֲקֹ֑ב וְכָל־מִשְׁפְּח֖וֹת בֵּ֥ית יִשְׂרָאֵֽל׃
ה כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה מַה־מָּצְא֨וּ אֲבוֹתֵיכֶ֥ם בִּי֙ עָ֔וֶל כִּ֥י רָחֲק֖וּ
6 מֵעָלָ֑י וַיֵּֽלְכ֛וּ אַחֲרֵ֥י הַהֶ֖בֶל וַיֶּהְבָּֽלוּ׃ וְלֹ֣א אָמְר֔וּ אַיֵּ֣ה יְהוָ֔ה
הַמַּעֲלֶ֥ה אֹתָ֖נוּ מֵאֶ֣רֶץ מִצְרָ֑יִם הַמּוֹלִ֨יךְ אֹתָ֜נוּ בַּמִּדְבָּ֗ר בְּאֶ֨רֶץ
עֲרָבָ֤ה וְשׁוּחָה֙ בְּאֶ֨רֶץ צִיָּ֣ה וְצַלְמָ֔וֶת בְּאֶ֗רֶץ לֹא־עָ֤בַר בָּהּ֙
7 אִ֔ישׁ וְלֹא־יָשַׁ֥ב אָדָ֖ם שָֽׁם׃ וָאָבִ֤יא אֶתְכֶם֙ אֶל־אֶ֣רֶץ הַכַּרְמֶ֔ל
לֶאֱכֹ֥ל פִּרְיָ֖הּ וְטוּבָ֑הּ וַתָּבֹ֙אוּ֙ וַתְּטַמְּא֣וּ אֶת־אַרְצִ֔י וְנַחֲלָתִ֥י
8 שַׂמְתֶּ֖ם לְתוֹעֵבָֽה׃ הַכֹּהֲנִ֗ים לֹ֤א אָֽמְרוּ֙ אַיֵּ֣ה יְהוָ֔ה וְתֹפְשֵׂ֤י
הַתּוֹרָה֙ לֹ֣א יְדָע֔וּנִי וְהָרֹעִ֖ים פָּ֣שְׁעוּ בִ֑י וְהַנְּבִאִים֙ נִבְּא֣וּ
9 בַבַּ֔עַל וְאַחֲרֵ֥י לֹא־יוֹעִ֖לוּ הָלָֽכוּ׃ לָכֵ֗ן עֹ֛ד אָרִ֥יב אִתְּכֶ֖ם נְאֻם־
י יְהוָ֑ה וְאֶת־בְּנֵ֥י בְנֵיכֶ֖ם אָרִֽיב׃ כִּ֣י עִבְר֞וּ אִיֵּ֤י כִתִּיִּים֙ וּרְא֔וּ
11 וְקֵדָ֛ר שִׁלְח֥וּ וְהִתְבּוֹנְנ֖וּ מְאֹ֑ד וּרְא֕וּ הֵ֥ן הָיְתָ֖ה כָּזֹֽאת׃ הַהֵימִ֥יר
גּוֹי֙ אֱלֹהִ֔ים וְהֵ֖מָּה לֹ֣א אֱלֹהִ֑ים וְעַמִּ֛י הֵמִ֥יר כְּבוֹד֖וֹ בְּל֥וֹא
12 יוֹעִֽיל׃ שֹׁ֥מּוּ שָׁמַ֖יִם עַל־זֹ֑את וְשַׂעֲר֛וּ חָרְב֥וּ מְאֹ֖ד נְאֻם־יְהוָֽה׃
13 כִּֽי־שְׁתַּ֥יִם רָע֖וֹת עָשָׂ֣ה עַמִּ֑י אֹתִ֨י עָזְב֜וּ מְק֣וֹר ׀ מַ֣יִם חַיִּ֗ים
לַחְצֹ֤ב לָהֶם֙ בֹּאר֔וֹת בֹּארֹת֙ נִשְׁבָּרִ֔ים אֲשֶׁ֥ר לֹא־יָכִ֖לוּ הַמָּֽיִם׃

v. 3 תבואתו קרי.

14 הַעֶ֫בֶד יִשְׂרָאֵל אִם־יְלִיד בַּיִת הוּא מַדּוּעַ הָיָה לָבַז׃ עָלָיו טו
יִשְׁאֲגוּ כְפִרִים נָתְנוּ קוֹלָם וַיָּשִׁיתוּ אַרְצוֹ לְשַׁמָּה עָרָיו נִצְּתָה
16 17 מִבְּלִי יֹשֵׁב׃ גַּם־בְּנֵי־נֹף וְתַחְפְּנֵס יִרְעוּךְ קָדְקֹד׃ הֲלוֹא־זֹאת
תַּעֲשֶׂה־לָּךְ עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהַיִךְ בְּעֵת מוֹלִכֵךְ בַּדָּרֶךְ׃
18 וְעַתָּה מַה־לָּךְ לְדֶרֶךְ מִצְרַיִם לִשְׁתּוֹת מֵי שִׁחוֹר וּמַה־לָּךְ
19 לְדֶרֶךְ אַשּׁוּר לִשְׁתּוֹת מֵי נָהָר׃ תְּיַסְּרֵךְ רָעָתֵךְ וּמְשֻׁבוֹתַיִךְ
תּוֹכִחֻךְ וּדְעִי וּרְאִי כִּי־רַע וָמָר עָזְבֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהָיִךְ וְלֹא
פַחְדָּתִי אֵלַיִךְ נְאֻם־אֲדֹנָי יֱהוִה צְבָאוֹת׃ כִּי מֵעוֹלָם שָׁבַרְתִּי כ
עֻלֵּךְ נִתַּקְתִּי מוֹסְרוֹתַיִךְ וַתֹּאמְרִי לֹא אֶעֱבוֹד כִּי עַל־כָּל־
21 גִּבְעָה גְּבֹהָה וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן אַתְּ צֹעָה זֹנָה׃ וְאָנֹכִי
נְטַעְתִּיךְ שֹׂרֵק כֻּלֹּה זֶרַע אֱמֶת וְאֵיךְ נֶהְפַּכְתְּ לִי סוּרֵי
22 הַגֶּפֶן נָכְרִיָּה׃ כִּי אִם־תְּכַבְּסִי בַּנֶּתֶר וְתַרְבִּי־לָךְ בֹּרִית נִכְתָּם
23 עֲוֹנֵךְ לְפָנַי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ אֵיךְ תֹּאמְרִי לֹא נִטְמֵאתִי
אַחֲרֵי הַבְּעָלִים לֹא הָלַכְתִּי רְאִי דַרְכֵּךְ בַּגַּיְא דְּעִי מֶה עָשִׂית
24 בִּכְרָה קַלָּה מְשָׂרֶכֶת דְּרָכֶיהָ׃ פֶּרֶה ׀ לִמֻּד מִדְבָּר בְּאַוַּת
נַפְשָׁו שָׁאֲפָה רוּחַ תַּאֲנָתָהּ מִי יְשִׁיבֶנָּה כָּל־מְבַקְשֶׁיהָ לֹא
יִיעָפוּ בְּחָדְשָׁהּ יִמְצָאוּנְהָ׃ מִנְעִי רַגְלֵךְ מִיָּחֵף וּגְוֹרֹנֵךְ כה
מִצִּמְאָה וַתֹּאמְרִי נוֹאָשׁ לוֹא כִּי־אָהַבְתִּי זָרִים וְאַחֲרֵיהֶם
26 אֵלֵךְ׃ כְּבֹשֶׁת גַּנָּב כִּי יִמָּצֵא כֵּן הֹבִישׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֵמָּה
27 מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם וְכֹהֲנֵיהֶם וּנְבִיאֵיהֶם׃ אֹמְרִים לָעֵץ אָבִי
אַתָּה וְלָאֶבֶן אַתְּ יְלִדְתָּנִי כִּי־פָנוּ אֵלַי עֹרֶף וְלֹא פָנִים וּבְעֵת
28 רָעָתָם יֹאמְרוּ קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃ וְאַיֵּה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
לָּךְ יָקוּמוּ אִם־יוֹשִׁיעוּךָ בְּעֵת רָעָתֶךָ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ הָיוּ
29 אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה׃ ס לָמָּה תָרִיבוּ אֵלָי כֻּלְּכֶם פְּשַׁעְתֶּם
בִּי נְאֻם־יְהוָה׃ לַשָּׁוְא הִכֵּיתִי אֶת־בְּנֵיכֶם מוּסָר לֹא לָקָחוּ ל
31 אָכְלָה חַרְבְּכֶם נְבִיאֵיכֶם כְּאַרְיֵה מַשְׁחִית׃ הַדּוֹר אַתֶּם רְאוּ
דְבַר־יְהוָה הֲמִדְבָּר הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה
32 מַדּוּעַ אָמְרוּ עַמִּי רַדְנוּ לוֹא־נָבוֹא עוֹד אֵלֶיךָ׃ הֲתִשְׁכַּח
בְּתוּלָה עֶדְיָהּ כַּלָּה קִשֻּׁרֶיהָ וְעַמִּי שְׁכֵחוּנִי יָמִים אֵין מִסְפָּר׃

v. 14 פתח בס"פ. v. 15 נצתו קרי. v. 16 ותחפנחס קרי.
v. 19 קמץ בזקף. v. 20 אעבור קרי. v. 21 כלו קרי.
v. 24 נפשה ק׳. v. 25 וגרונך ק׳. v. 27 ילדתנו ק׳. v. 31 ב׳ פתח.

33 מַה־תֵּיטִבִי דַּרְכֵּךְ לְבַקֵּשׁ אַהֲבָה לָכֵן גַּם אֶת־הָרָעוֹת לִמַּדְתִּי
34 אֶת־דְּרָכָיִךְ׃ גַּם בִּכְנָפַיִךְ נִמְצְאוּ דַּם נַפְשׁוֹת אֶבְיוֹנִים נְקִיִּים
לה לֹא־בַמַּחְתֶּרֶת מְצָאתִים כִּי עַל־כָּל־אֵלֶּה׃ וַתֹּאמְרִי כִּי נִקֵּיתִי
אַךְ שָׁב אַפּוֹ מִמֶּנִּי הִנְנִי נִשְׁפָּט אוֹתָךְ עַל־אָמְרֵךְ לֹא
36 חָטָאתִי׃ מַה־תֵּזְלִי מְאֹד לְשַׁנּוֹת אֶת־דַּרְכֵּךְ גַּם מִמִּצְרַיִם
37 תֵּבֹשִׁי כַּאֲשֶׁר־בֹּשְׁתְּ מֵאַשּׁוּר׃ גַּם מֵאֵת זֶה תֵּצְאִי וְיָדַיִךְ
עַל־רֹאשֵׁךְ כִּי־מָאַס יְהוָה בְּמִבְטַחַיִךְ וְלֹא תַצְלִיחִי לָהֶם׃

ג 3

א לֵאמֹר הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה
לְאִישׁ אַחֵר הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד הֲלוֹא חָנוֹף תֶּחֱנַף הָאָרֶץ
2 הַהִיא וְאַתְּ זָנִית רֵעִים רַבִּים וְשׁוֹב אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ שְׂאִי
עֵינַיִךְ עַל־שְׁפָיִם וּרְאִי אֵיפֹה לֹא שֻׁגַּלְתְּ עַל־דְּרָכִים יָשַׁבְתְּ
לָהֶם כַּעֲרָבִי בַּמִּדְבָּר וַתַּחֲנִיפִי אֶרֶץ בִּזְנוּתַיִךְ וּבְרָעָתֵךְ׃
3 וַיִּמָּנְעוּ רְבִבִים וּמַלְקוֹשׁ לוֹא הָיָה וּמֵצַח אִשָּׁה זוֹנָה הָיָה
4 לָךְ מֵאַנְתְּ הִכָּלֵם׃ הֲלוֹא מֵעַתָּה קָרָאתִי לִי אָבִי אַלּוּף נְעֻרַי
ה אָתָּה׃ הֲיִנְטֹר לְעוֹלָם אִם־יִשְׁמֹר לָנֶצַח הִנֵּה דִבַּרְתִּי וַתַּעֲשִׂי
6 הָרָעוֹת וַתּוּכָל׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי בִּימֵי יֹאשִׁיָּהוּ
הַמֶּלֶךְ הֲרָאִיתָ אֲשֶׁר עָשְׂתָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל הֹלְכָה הִיא
7 עַל־כָּל־הַר גָּבֹהַּ וְאֶל־תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וַתִּזְנִי־שָׁם׃ וָאֹמַר
אַחֲרֵי עֲשׂוֹתָהּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה אֵלַי תָּשׁוּב וְלֹא־שָׁבָה וַתִּרְאֶה
8 בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה׃ וָאֵרֶא כִּי עַל־כָּל־אֹדוֹת אֲשֶׁר נִאֲפָה
מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל שִׁלַּחְתִּיהָ וָאֶתֵּן אֶת־סֵפֶר כְּרִיתֻתֶיהָ אֵלֶיהָ
9 וְלֹא יָרְאָה בֹּגֵדָה יְהוּדָה אֲחוֹתָהּ וַתֵּלֶךְ וַתִּזֶן גַּם־הִיא׃ וְהָיָה
מִקֹּל זְנוּתָהּ וַתֶּחֱנַף אֶת־הָאָרֶץ וַתִּנְאַף אֶת־הָאֶבֶן וְאֶת־הָעֵץ׃
י וְגַם בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁבָה אֵלַי בָּגוֹדָה אֲחוֹתָהּ יְהוּדָה בְּכָל־
11 לִבָּהּ כִּי אִם־בְּשֶׁקֶר נְאֻם־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי צִדְּקָה
12 נַפְשָׁהּ מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל מִבֹּגֵדָה יְהוּדָה׃ הָלֹךְ וְקָרָאתָ אֶת־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה צָפוֹנָה וְאָמַרְתָּ שׁוּבָה מְשֻׁבָה יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
יְהוָה לוֹא־אַפִּיל פָּנַי בָּכֶם כִּי־חָסִיד אֲנִי נְאֻם־יְהוָה לֹא אֶטּוֹר
13 לְעוֹלָם׃ אַךְ דְּעִי עֲוֹנֵךְ כִּי בַּיהוָה אֱלֹהַיִךְ פָּשָׁעַתְּ וַתְּפַזְּרִי

v. 33 לִמַּדְתְּ ק׳   v. 2 שֻׁכַּבְתְּ ק׳   v. 4 קָרָאת ק׳   v. 5 דִּבַּרְתְּ ק׳
v. 7 וַתֵּרֶא ק׳   v. 9 קמץ בטפחא

אֶת־דְּרָכַיִךְ לַזָּרִים תַּחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן וּבְקוֹלִי לֹא־שְׁמַעְתֶּם
14 נְאֻם־יְהוָה׃ שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים נְאֻם־יְהוָה כִּי אָנֹכִי בָּעַלְתִּי
בָכֶם וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם אֶחָד מֵעִיר וּשְׁנַיִם מִמִּשְׁפָּחָה וְהֵבֵאתִי
טו אֶתְכֶם צִיּוֹן׃ וְנָתַתִּי לָכֶם רֹעִים כְּלִבִּי וְרָעוּ אֶתְכֶם דֵּעָה
16 וְהַשְׂכֵּיל׃ וְהָיָה כִּי תִרְבּוּ וּפְרִיתֶם בָּאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵמָּה
נְאֻם־יְהוָה לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְלֹא יַעֲלֶה עַל־
17 לֵב וְלֹא יִזְכְּרוּ־בוֹ וְלֹא יִפְקֹדוּ וְלֹא יֵעָשֶׂה עוֹד׃ בָּעֵת הַהִיא
יִקְרְאוּ לִירוּשָׁלַםִ כִּסֵּא יְהוָה וְנִקְווּ אֵלֶיהָ כָל־הַגּוֹיִם לְשֵׁם
יְהוָה לִירוּשָׁלָםִ וְלֹא יֵלְכוּ־עוֹד אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע׃
18 ס בַּיָּמִים הָהֵמָּה יֵלְכוּ בֵית־יְהוּדָה עַל־בֵּית יִשְׂרָאֵל
וְיָבֹאוּ יַחְדָּו מֵאֶרֶץ צָפוֹן עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִנְחַלְתִּי אֶת־
19 אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְאָנֹכִי אָמַרְתִּי אֵיךְ אֲשִׁיתֵךְ בַּבָּנִים וְאֶתֶּן־לָךְ
אֶרֶץ חֶמְדָּה נַחֲלַת צְבִי צִבְאוֹת גּוֹיִם וָאֹמַר אָבִי תִּקְרְאוּ־לִי
כ וּמֵאַחֲרַי לֹא תָשׁוּבוּ׃ אָכֵן בָּגְדָה אִשָּׁה מֵרֵעָהּ כֵּן בְּגַדְתֶּם בִּי
21 בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל עַל־שְׁפָיִים נִשְׁמָע בְּכִי תַחֲנוּנֵי
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי הֶעֱווּ אֶת־דַּרְכָּם שָׁכְחוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם׃
22 שׁוּבוּ בָּנִים שׁוֹבָבִים אֶרְפָּה מְשׁוּבֹתֵיכֶם הִנְנוּ אָתָנוּ לָךְ כִּי
23 אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ אָכֵן לַשֶּׁקֶר מִגְּבָעוֹת הָמוֹן הָרִים אָכֵן
24 בַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ תְּשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל׃ וְהַבֹּשֶׁת אָכְלָה אֶת־יְגִיעַ
אֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ אֶת־צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־
כה בְּנוֹתֵיהֶם׃ נִשְׁכְּבָה בְּבָשְׁתֵּנוּ וּתְכַסֵּנוּ כְּלִמָּתֵנוּ כִּי לַיהוָה
אֱלֹהֵינוּ חָטָאנוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה
וְלֹא שָׁמַעְנוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ פ

ד 4

א אִם־תָּשׁוּב יִשְׂרָאֵל ׀ נְאֻם־יְהוָה אֵלַי תָּשׁוּב וְאִם־תָּסִיר
2 שִׁקּוּצֶיךָ מִפָּנַי וְלֹא תָנוּד׃ וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי־יְהוָה בֶּאֱמֶת בְּמִשְׁפָּט
3 וּבִצְדָקָה וְהִתְבָּרְכוּ בוֹ גוֹיִם וּבוֹ יִתְהַלָּלוּ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה לְאִישׁ יְהוּדָה וְלִירוּשָׁלַםִ נִירוּ לָכֶם נִיר וְאַל־תִּזְרְעוּ
4 אֶל־קֹצִים׃ הִמֹּלוּ לַיהוָה וְהָסִרוּ עָרְלוֹת לְבַבְכֶם אִישׁ יְהוּדָה
וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה

v. 19 תִּקְרְאִי ק׳. ibid. תָּשׁוּבִי ק׳. v. 21 קמץ בזקף.

ה מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם׃ הַגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַםִ הַשְׁמִיעוּ
וְאִמְרוּ וְתִקְעוּ שׁוֹפָר בָּאָרֶץ קִרְאוּ מַלְאוּ וְאִמְרוּ הֵאָסְפוּ
6 וְנָבוֹאָה אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר׃ שְׂאוּ־נֵס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ
7 כִּי רָעָה אָנֹכִי מֵבִיא מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ עָלָה אַרְיֵה מִסֻּבְּכוֹ
וּמַשְׁחִית גּוֹיִם נָסַע יָצָא מִמְּקֹמוֹ לָשׂוּם אַרְצֵךְ לְשַׁמָּה עָרַיִךְ
8 תִּצֶּינָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עַל־זֹאת חִגְרוּ שַׂקִּים סִפְדוּ וְהֵילִילוּ כִּי
9 לֹא־שָׁב חֲרוֹן אַף־יְהוָה מִמֶּנּוּ׃ ס וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא
נְאֻם־יְהוָה יֹאבַד לֵב־הַמֶּלֶךְ וְלֵב הַשָּׂרִים וְנָשַׁמּוּ הַכֹּהֲנִים
י וְהַנְּבִאִים יִתְמָהוּ׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יְהוִה אָכֵן הַשֵּׁא
הִשֵּׁאתָ לָעָם הַזֶּה וְלִירוּשָׁלַםִ לֵאמֹר שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם
11 וְנָגְעָה חֶרֶב עַד־הַנָּפֶשׁ׃ בָּעֵת הַהִיא יֵאָמֵר לָעָם־הַזֶּה
וְלִירוּשָׁלַםִ רוּחַ צַח שְׁפָיִם בַּמִּדְבָּר דֶּרֶךְ בַּת־עַמִּי לוֹא לִזְרוֹת
12 וְלוֹא לְהָבַר׃ רוּחַ מָלֵא מֵאֵלֶּה יָבוֹא לִי עַתָּה גַּם־אֲנִי אֲדַבֵּר
13 מִשְׁפָּטִים אוֹתָם׃ הִנֵּה ׀ כַּעֲנָנִים יַעֲלֶה וְכַסּוּפָה מַרְכְּבוֹתָיו
14 קַלּוּ מִנְּשָׁרִים סוּסָיו אוֹי לָנוּ כִּי שֻׁדָּדְנוּ׃ כַּבְּסִי מֵרָעָה לִבֵּךְ
יְרוּשָׁלַםִ לְמַעַן תִּוָּשֵׁעִי עַד־מָתַי תָּלִין בְּקִרְבֵּךְ מַחְשְׁבוֹת
טו אוֹנֵךְ׃ כִּי קוֹל מַגִּיד מִדָּן וּמַשְׁמִיעַ אָוֶן מֵהַר אֶפְרָיִם׃
16 הַזְכִּירוּ לַגּוֹיִם הִנֵּה הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ נֹצְרִים בָּאִים מֵאֶרֶץ
17 הַמֶּרְחָק וַיִּתְּנוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קוֹלָם׃ כְּשֹׁמְרֵי שָׂדַי הָיוּ
18 עָלֶיהָ מִסָּבִיב כִּי־אֹתִי מָרָתָה נְאֻם יְהוָה׃ דַּרְכֵּךְ וּמַעֲלָלַיִךְ
עָשׂוֹ אֵלֶּה לָךְ זֹאת רָעָתֵךְ כִּי מָר כִּי נָגַע עַד־לִבֵּךְ׃ פ
19 מֵעַי ׀ מֵעַי ׀ אָחוּלָה קִירוֹת לִבִּי הֹמֶה־לִּי לִבִּי לֹא אַחֲרִשׁ
כ כִּי קוֹל שׁוֹפָר שָׁמַעַתְּ נַפְשִׁי תְּרוּעַת מִלְחָמָה׃ שֶׁבֶר עַל־
שֶׁבֶר נִקְרָא כִּי שֻׁדְּדָה כָּל־הָאָרֶץ פִּתְאֹם שֻׁדְּדוּ אֹהָלַי רֶגַע
21 יְרִיעֹתָי׃ עַד־מָתַי אֶרְאֶה־נֵּס אֶשְׁמְעָה קוֹל שׁוֹפָר׃ ס
22 כִּי ׀ אֱוִיל עַמִּי אוֹתִי לֹא יָדָעוּ בָּנִים סְכָלִים הֵמָּה וְלֹא
נְבוֹנִים הֵמָּה חֲכָמִים הֵמָּה לְהָרַע וּלְהֵיטִיב לֹא יָדָעוּ׃
23 רָאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה־תֹהוּ וָבֹהוּ וְאֶל־הַשָּׁמַיִם וְאֵין אוֹרָם׃
24 רָאִיתִי הֶהָרִים וְהִנֵּה רֹעֲשִׁים וְכָל־הַגְּבָעוֹת הִתְקַלְקָלוּ׃
כה 26 רָאִיתִי וְהִנֵּה אֵין הָאָדָם וְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם נָדָדוּ׃ רָאִיתִי

v. 5 תִּקְעוּ ק׳. v. 11 פתח בספ׳. v. 18 קמץ בזקף. v. 19 אוֹחִילָה ק׳.
ibid. שָׁמַעַתְּ ק׳.

וְהִנֵּה הַכַּרְמֶל הַמִּדְבָּר וְכָל־עָרָיו נִתְּצוּ מִפְּנֵי יְהוָה מִפְּנֵי
חֲרוֹן אַפּוֹ׃ פ
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה שְׁמָמָה תִהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ וְכָלָה לֹא 27
אֶעֱשֶׂה׃ עַל־זֹאת תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְקָדְרוּ הַשָּׁמַיִם מִמָּעַל עַל 28
כִּי דִבַּרְתִּי זַמֹּתִי וְלֹא נִחַמְתִּי וְלֹא־אָשׁוּב מִמֶּנָּה׃ מִקּוֹל פָּרָשׁ 29
וְרֹמֵה קֶשֶׁת בֹּרַחַת כָּל־הָעִיר בָּאוּ בֶּעָבִים וּבַכֵּפִים עָלוּ כָּל־
הָעִיר עֲזוּבָה וְאֵין־יוֹשֵׁב בָּהֵן אִישׁ׃ וְאַתְּי שָׁדוּד מַה־תַּעֲשִׂי ל
כִּי־תִלְבְּשִׁי שָׁנִי כִּי־תַעְדִּי עֲדִי־זָהָב כִּי־תִקְרְעִי בַפּוּךְ עֵינַיִךְ
לַשָּׁוְא תִּתְיַפִּי מָאֲסוּ־בָךְ עֹגְבִים נַפְשֵׁךְ יְבַקֵּשׁוּ׃ כִּי קוֹל 31
כְּחוֹלָה שָׁמַעְתִּי צָרָה כְּמַבְכִּירָה קוֹל בַּת־צִיּוֹן תִּתְיַפֵּחַ
תְּפָרֵשׂ כַּפֶּיהָ אוֹי־נָא לִי כִּי־עָיְפָה נַפְשִׁי לְהֹרְגִים׃ ס

ה 5

שׁוֹטְטוּ בְּחוּצוֹת יְרוּשָׁלִַם וּרְאוּ־נָא וּדְעוּ וּבַקְשׁוּ בִרְחוֹבוֹתֶיהָ א
אִם־תִּמְצְאוּ אִישׁ אִם־יֵשׁ עֹשֶׂה מִשְׁפָּט מְבַקֵּשׁ אֱמוּנָה וְאֶסְלַח
לָהּ׃ וְאִם חַי־יְהוָה יֹאמֵרוּ לָכֵן לַשֶּׁקֶר יִשָּׁבֵעוּ׃ יְהוָה עֵינֶיךָ 2 3
הֲלוֹא לֶאֱמוּנָה הִכִּיתָה אֹתָם וְלֹא־חָלוּ כִּלִּיתָם מֵאֲנוּ קַחַת
מוּסָר חִזְּקוּ פְנֵיהֶם מִסֶּלַע מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ 4
דַּלִּים הֵם נוֹאֲלוּ כִּי לֹא יָדְעוּ דֶּרֶךְ יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם׃
אֵלֲכָה־לִּי אֶל־הַגְּדֹלִים וַאֲדַבְּרָה אוֹתָם כִּי הֵמָּה יָדְעוּ דֶּרֶךְ ה
יְהוָה מִשְׁפַּט אֱלֹהֵיהֶם אַךְ הֵמָּה יַחְדָּו שָׁבְרוּ עֹל נִתְּקוּ
מוֹסֵרוֹת׃ עַל־כֵּן הִכָּם אַרְיֵה מִיַּעַר זְאֵב עֲרָבוֹת יְשָׁדְדֵם נָמֵר 6
שֹׁקֵד עַל־עָרֵיהֶם כָּל־הַיּוֹצֵא מֵהֵנָּה יִטָּרֵף כִּי רַבּוּ פִּשְׁעֵיהֶם
עָצְמוּ מְשֻׁבוֹתֵיהֶם׃ אֵי לָזֹאת אֶסְלוֹחַ־לָךְ בָּנַיִךְ עֲזָבוּנִי 7
וַיִּשָּׁבְעוּ בְּלֹא אֱלֹהִים וָאַשְׂבִּעַ אוֹתָם וַיִּנְאָפוּ וּבֵית זוֹנָה
יִתְגּוֹדָדוּ׃ סוּסִים מְיֻזָּנִים מַשְׁכִּים הָיוּ אִישׁ אֶל־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ 8
יִצְהָלוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לוֹא־אֶפְקֹד נְאֻם־יְהוָה וְאִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־ 9
כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס עֲלוּ בְשָׁרוֹתֶיהָ וְשַׁחֵתוּ וְכָלָה י
אַל־תַּעֲשׂוּ הָסִירוּ נְטִישׁוֹתֶיהָ כִּי לוֹא לַיהוָה הֵמָּה׃ כִּי בָגוֹד 11
בָּגְדוּ בִּי בֵּית יִשְׂרָאֵל וּבֵית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה׃ כִּחֲשׁוּ בַּיהוָה 12
וַיֹּאמְרוּ לוֹא־הוּא וְלֹא־תָבוֹא עָלֵינוּ רָעָה וְחֶרֶב וְרָעָב לוֹא
נִרְאֶה׃ וְהַנְּבִיאִים יִהְיוּ לְרוּחַ וְהַדִּבֵּר אֵין בָּהֶם כֹּה יֵעָשֶׂה 13

v. 30 וְאַתְּ ק׳. v. 7 אסלַח ק׳. v. 8 מְיֻזָּנִים ק׳.

14 לָהֶם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת יַעַן דַּבֶּרְכֶם
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הִנְנִי נֹתֵן דְּבָרַי בְּפִיךָ לְאֵשׁ וְהָעָם הַזֶּה עֵצִים
טו וַאֲכָלָתַם׃ הִנְנִי מֵבִיא עֲלֵיכֶם גּוֹי מִמֶּרְחָק בֵּית יִשְׂרָאֵל נְאֻם־
יְהוָה גּוֹי ׀ אֵיתָן הוּא גּוֹי מֵעוֹלָם הוּא גּוֹי לֹא־תֵדַע לְשֹׁנוֹ וְלֹא
16 17 תִשְׁמַע מַה־יְדַבֵּר׃ אַשְׁפָּתוֹ כְּקֶבֶר פָּתוּחַ כֻּלָּם גִּבּוֹרִים׃ וְאָכַל
קְצִירְךָ וְלַחְמֶךָ יֹאכְלוּ בָּנֶיךָ וּבְנוֹתֶיךָ יֹאכַל צֹאנְךָ וּבְקָרֶךָ
יֹאכַל גַּפְנְךָ וּתְאֵנָתֶךָ יְרֹשֵׁשׁ עָרֵי מִבְצָרֶיךָ אֲשֶׁר אַתָּה בֹּטֵחַ
18 בָּהֵנָּה בֶּחָרֶב׃ וְגַם בַּיָּמִים הָהֵמָּה נְאֻם־יְהוָה לֹא־אֶעֱשֶׂה
19 אִתְּכֶם כָּלָה׃ וְהָיָה כִּי תֹאמְרוּ תַּחַת מֶה עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לָנוּ אֶת־כָּל־אֵלֶּה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כַּאֲשֶׁר עֲזַבְתֶּם אוֹתִי וַתַּעַבְדוּ
אֱלֹהֵי נֵכָר בְּאַרְצְכֶם כֵּן תַּעַבְדוּ זָרִים בְּאֶרֶץ לֹא לָכֶם׃ ס
כ 21 הַגִּידוּ זֹאת בְּבֵית יַעֲקֹב וְהַשְׁמִיעוּהָ בִיהוּדָה לֵאמֹר׃
שִׁמְעוּ־נָא זֹאת עַם־סָכָל וְאֵין לֵב עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ
22 אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יִשְׁמָעוּ׃ הַאוֹתִי לֹא־תִירָאוּ נְאֻם־יְהוָה אִם
מִפָּנַי לֹא תָחִילוּ אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי חוֹל גְּבוּל לַיָּם חָק־עוֹלָם וְלֹא
יַעַבְרֶנְהוּ וַיִּתְגָּעֲשׁוּ וְלֹא יוּכָלוּ וְהָמוּ גַלָּיו וְלֹא יַעַבְרֻנְהוּ׃
23 24 וְלָעָם הַזֶּה הָיָה לֵב סוֹרֵר וּמוֹרֶה סָרוּ וַיֵּלֵכוּ׃ וְלוֹא־אָמְרוּ
בִלְבָבָם נִירָא נָא אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ הַנֹּתֵן גֶּשֶׁם וֹיוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ
כה בְּעִתּוֹ שְׁבֻעֹת חֻקּוֹת קָצִיר יִשְׁמָר־לָנוּ׃ עֲוֺנוֹתֵיכֶם הִטּוּ־אֵלֶּה
26 וְחַטֹּאותֵיכֶם מָנְעוּ הַטּוֹב מִכֶּם׃ כִּי־נִמְצְאוּ בְעַמִּי רְשָׁעִים
27 יָשׁוּר כְּשַׁךְ יְקוּשִׁים הִצִּיבוּ מַשְׁחִית אֲנָשִׁים יִלְכֹּדוּ׃ כִּכְלוּב
מָלֵא עוֹף כֵּן בָּתֵּיהֶם מְלֵאִים מִרְמָה עַל־כֵּן גָּדְלוּ וַיַּעֲשִׁירוּ׃
28 שָׁמְנוּ עָשְׁתוּ גַּם עָבְרוּ דִבְרֵי־רָע דִּין לֹא־דָנוּ דִּין יָתוֹם
29 וְיַצְלִיחוּ וּמִשְׁפַּט אֶבְיוֹנִים לֹא שָׁפָטוּ׃ הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקֹד
ל נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס שַׁמָּה
31 וְשַׁעֲרוּרָה נִהְיְתָה בָּאָרֶץ׃ הַנְּבִאִים נִבְּאוּ בַשֶּׁקֶר וְהַכֹּהֲנִים
יִרְדּוּ עַל־יְדֵיהֶם וְעַמִּי אָהֲבוּ כֵן וּמַה־תַּעֲשׂוּ לְאַחֲרִיתָהּ׃

6 ו

א הָעִזוּ ׀ בְּנֵי בִנְיָמִן מִקֶּרֶב יְרוּשָׁלַםִ וּבִתְקוֹעַ תִּקְעוּ שׁוֹפָר וְעַל־
בֵּית הַכֶּרֶם שְׂאוּ מַשְׂאֵת כִּי רָעָה נִשְׁקְפָה מִצָּפוֹן וְשֶׁבֶר
2 3 גָּדוֹל׃ הַנָּוָה וְהַמְּעֻנָּגָה דָּמִיתִי בַּת־צִיּוֹן׃ אֵלֶיהָ יָבֹאוּ רֹעִים

v. 24 יוֹרֶה ק׳. v. 25 מלא ו׳.

וְעֶדְרֵיהֶם תָּקְעוּ עָלֶיהָ אֹהָלִים סָבִיב רָעוּ אִישׁ אֶת־יָדוֹ׃
קַדְּשׁוּ עָלֶיהָ מִלְחָמָה קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַצָּהֳרָיִם אוֹי לָנוּ כִּי־פָנָה 4
הַיּוֹם כִּי יִנָּטוּ צִלְלֵי־עָרֶב׃ קוּמוּ וְנַעֲלֶה בַלָּיְלָה וְנַשְׁחִיתָה ה
אַרְמְנוֹתֶיהָ׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת כִּרְתוּ עֵצָה 6
וְשִׁפְכוּ עַל־יְרוּשָׁלַםִ סֹלְלָה הִיא הָעִיר הָפְקַד כֻּלָּהּ עֹשֶׁק
בְּקִרְבָּהּ׃ ° כְּהָקִיר בַּוִר מֵימֶיהָ כֵּן הֵקֵרָה רָעָתָהּ חָמָס וָשֹׁד 7
יִשָּׁמַע בָּהּ עַל־פָּנַי תָּמִיד חֳלִי וּמַכָּה׃ הִוָּסְרִי יְרוּשָׁלַםִ פֶּן־תֵּקַע 8
נַפְשִׁי מִמֵּךְ פֶּן־אֲשִׂימֵךְ שְׁמָמָה אֶרֶץ לוֹא נוֹשָׁבָה׃ פ
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹלֵל יְעוֹלְלוּ כַגֶּפֶן שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל 9
הָשֵׁב יָדְךָ כְּבוֹצֵר עַל־סַלְסִלּוֹת׃ עַל־מִי אֲדַבְּרָה וְאָעִידָה י
וְיִשְׁמָעוּ הִנֵּה עֲרֵלָה אָזְנָם וְלֹא יוּכְלוּ לְהַקְשִׁיב הִנֵּה דְבַר־
יְהוָה הָיָה לָהֶם לְחֶרְפָּה לֹא יַחְפְּצוּ־בוֹ׃ וְאֵת חֲמַת יְהוָה 11
מָלֵאתִי נִלְאֵיתִי הָכִיל שְׁפֹךְ עַל־עוֹלָל בַּחוּץ וְעַל סוֹד בַּחוּרִים
יַחְדָּו כִּי גַם־אִישׁ עִם־אִשָּׁה יִלָּכֵדוּ זָקֵן עִם־מְלֵא יָמִים׃ וְנָסַבּוּ 12
בָתֵּיהֶם לַאֲחֵרִים שָׂדוֹת וְנָשִׁים יַחְדָּו כִּי־אַטֶּה אֶת־יָדִי עַל־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי מִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם כֻּלּוֹ בּוֹצֵעַ 13
בָּצַע וּמִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלּוֹ עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃ וַיְרַפְּאוּ אֶת־שֶׁבֶר 14
עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם וְאֵין שָׁלוֹם׃ הוֹבִשׁוּ טו
כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבוֹשׁוּ גַּם־הַכְלִים לֹא יָדָעוּ לָכֵן
יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת־פְּקַדְתִּים יִכָּשְׁלוּ אָמַר יְהוָה׃ פ
כֹּה אָמַר יְהוָה עִמְדוּ עַל־דְּרָכִים וּרְאוּ וְשַׁאֲלוּ ׀ לִנְתִבוֹת עוֹלָם 16
אֵי־זֶה דֶרֶךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ וּמִצְאוּ מַרְגּוֹעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ
לֹא נֵלֵךְ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם צֹפִים הַקְשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפָר 17
וַיֹּאמְרוּ לֹא נַקְשִׁיב׃ לָכֵן שִׁמְעוּ הַגּוֹיִם וּדְעִי עֵדָה אֶת־אֲשֶׁר־ 18
בָּם׃ שִׁמְעִי הָאָרֶץ הִנֵּה אָנֹכִי מֵבִיא רָעָה אֶל־הָעָם הַזֶּה פְּרִי 19
מַחְשְׁבוֹתָם כִּי עַל־דְּבָרַי לֹא הִקְשִׁיבוּ וְתוֹרָתִי וַיִּמְאֲסוּ־בָהּ׃
לָמָּה־זֶּה לִי לְבוֹנָה מִשְּׁבָא תָבוֹא וְקָנֶה הַטּוֹב מֵאֶרֶץ מֶרְחָק כ
עֹלוֹתֵיכֶם לֹא לְרָצוֹן וְזִבְחֵיכֶם לֹא־עָרְבוּ לִי׃ לָכֵן כֹּה אָמַר 21
יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶל־הָעָם הַזֶּה מִכְשֹׁלִים וְכָשְׁלוּ בָם אָבוֹת
וּבָנִים יַחְדָּו שָׁכֵן וְרֵעוֹ יֹאבֵדוּ׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה עַם 22

---

v. 5 קמץ בזקף. v. 7 חצי המקרא. ibid. בַּיִר ק׳. v. 10 קמץ בזקף.
v. 21 וְאָבְדוּ.

23 בָּ֣א מֵאֶ֣רֶץ צָפ֑וֹן וְג֣וֹי גָּד֔וֹל יֵע֖וֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָֽרֶץ׃ קֶ֣שֶׁת וְכִידוֹן
יַחֲזִ֗יקוּ אַכְזָרִ֥י הוּא֙ וְלֹ֣א יְרַחֵ֔מוּ קוֹלָם֙ כַּיָּ֣ם יֶהֱמֶ֔ה וְעַל־סוּסִ֖ים
24 יִרְכָּ֑בוּ עָר֗וּךְ כְּאִישׁ֙ לַמִּלְחָמָ֔ה עָלַ֖יִךְ בַּת־צִיּֽוֹן׃ שָׁמַ֥עְנוּ אֶת־
כה שָׁמְע֖וֹ רָפ֣וּ יָדֵ֑ינוּ צָרָה֙ הֶחֱזִקַ֔תְנוּ חִ֖יל כַּיּוֹלֵדָֽה׃ אַל־תֵּֽצְאִי֙
26 הַשָּׂדֶ֔ה וּבַדֶּ֖רֶךְ אַל־תֵּלֵ֑כִי כִּ֣י חֶ֚רֶב לְאֹיֵ֔ב מָג֖וֹר מִסָּבִֽיב׃ בַּת־
עַמִּ֣י חִגְרִי־שָׂק֮ וְהִתְפַּלְּשִׁ֣י בָאֵפֶר֒ אֵ֤בֶל יָחִיד֙ עֲשִׂ֣י לָ֔ךְ מִסְפַּ֖ד
27 תַּמְרוּרִ֑ים כִּ֣י פִתְאֹ֔ם יָבֹ֥א הַשֹּׁדֵ֖ד עָלֵֽינוּ׃ בָּח֛וֹן נְתַתִּ֥יךָ בְעַמִּ֖י
28 מִבְצָ֑ר וְתֵדַ֕ע וּבָחַנְתָּ֖ אֶת־דַּרְכָּֽם׃ כֻּלָּם֙ סָרֵ֣י סֽוֹרְרִ֔ים הֹלְכֵ֥י
29 רָכִ֖יל נְחֹ֣שֶׁת וּבַרְזֶ֑ל כֻּלָּ֥ם מַשְׁחִיתִ֖ים הֵֽמָּה׃ נָחַ֣ר מַפֻּ֔חַ
ל מֵאֵשְׁתַּ֖ם עֹפָ֑רֶת לַשָּׁוְא֙ צָרַ֣ף צָר֔וֹף וְרָעִ֖ים לֹ֥א נִתָּֽקוּ׃ כֶּ֣סֶף
נִמְאָ֔ס קָרְא֖וּ לָהֶ֑ם כִּֽי־מָאַ֥ס יְהוָ֖ה בָּהֶֽם׃ ס

ז 7

א 2 הַדָּבָר֙ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֣ה אֶֽל־יִרְמְיָ֔הוּ מֵאֵ֥ת יְהוָ֖ה לֵאמֹֽר׃ עֲמֹ֗ד בְּשַׁ֙עַר֙
בֵּ֣ית יְהוָ֔ה וְקָרָ֣אתָ שָּׁ֔ם אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה וְאָמַרְתָּ֞ שִׁמְע֣וּ דְבַר־
יְהוָ֗ה כָּל־יְהוּדָה֙ הַבָּאִים֙ בַּשְּׁעָרִ֣ים הָאֵ֔לֶּה לְהִֽשְׁתַּחֲוֺ֖ת לַיהוָֽה׃
3 כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל הֵיטִ֥יבוּ דַרְכֵיכֶ֖ם
4 וּמַעַלְלֵיכֶ֑ם וַאֲשַׁכְּנָ֣ה אֶתְכֶ֔ם בַּמָּק֖וֹם הַזֶּֽה׃ אַל־תִּבְטְח֣וּ לָכֶ֔ם
אֶל־דִּבְרֵ֥י הַשֶּׁ֖קֶר לֵאמֹ֑ר הֵיכַ֤ל יְהוָה֙ הֵיכַ֣ל יְהוָ֔ה הֵיכַ֥ל יְהוָ֖ה
ה הֵֽמָּה׃ כִּ֤י אִם־הֵיטֵיב֙ תֵּיטִ֔יבוּ אֶת־דַּרְכֵיכֶ֖ם וְאֶת־מַעַלְלֵיכֶ֑ם
6 אִם־עָשׂ֤וֹ תַֽעֲשׂוּ֙ מִשְׁפָּ֔ט בֵּ֥ין אִ֖ישׁ וּבֵ֥ין רֵעֵֽהוּ׃ גֵּ֣ר יָת֤וֹם
וְאַלְמָנָה֙ לֹ֣א תַעֲשֹׁ֔קוּ וְדָ֣ם נָקִ֔י אַֽל־תִּשְׁפְּכ֖וּ בַּמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה וְאַחֲרֵ֞י
7 אֱלֹהִ֧ים אֲחֵרִ֛ים לֹ֥א תֵלְכ֖וּ לְרַ֥ע לָכֶֽם׃ וְשִׁכַּנְתִּ֤י אֶתְכֶם֙ בַּמָּק֣וֹם
הַזֶּ֔ה בָּאָ֕רֶץ אֲשֶׁ֥ר נָתַ֖תִּי לַאֲבוֹתֵיכֶ֑ם לְמִן־עוֹלָ֖ם וְעַד־עוֹלָֽם׃
8 הִנֵּ֤ה אַתֶּם֙ בֹּטְחִ֣ים לָכֶ֔ם עַל־דִּבְרֵ֖י הַשָּׁ֑קֶר לְבִלְתִּ֖י הוֹעִֽיל׃
9 הֲגָנֹ֣ב ׀ רָצֹ֣חַ וְנָאֹ֗ף וְהִשָּׁבֵ֛עַ לַשֶּׁ֖קֶר וְקַטֵּ֣ר לַבָּ֑עַל וְהָלֹ֗ךְ אַחֲרֵ֛י
י אֱלֹהִ֥ים אֲחֵרִ֖ים אֲשֶׁ֥ר לֹֽא־יְדַעְתֶּֽם׃ וּבָאתֶ֞ם וַעֲמַדְתֶּ֣ם לְפָנַ֗י
בַּבַּ֤יִת הַזֶּה֙ אֲשֶׁ֣ר נִקְרָא־שְׁמִ֣י עָלָ֔יו וַאֲמַרְתֶּ֖ם נִצַּ֑לְנוּ לְמַ֣עַן
11 עֲשׂ֔וֹת אֵ֥ת כָּל־הַתּוֹעֵב֖וֹת הָאֵֽלֶּה׃ הַמְעָרַ֣ת פָּרִצִ֗ים הָיָ֞ה הַבַּ֧יִת
הַזֶּ֛ה אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִ֥י עָלָ֖יו בְּעֵינֵיכֶ֑ם גַּ֤ם אָנֹכִי֙ הִנֵּ֣ה רָאִ֔יתִי
12 נְאֻם־יְהוָֽה׃ כִּ֣י לְכוּ־נָ֗א אֶל־מְקוֹמִי֙ אֲשֶׁ֣ר בְּשִׁיל֔וֹ אֲשֶׁ֨ר שִׁכַּ֧נְתִּי

v. 25 תצאו ק׳. ibid. תלכו ק׳. v. 26 קמץ בפשטא.
v. 29 מֵאֵשׁ תַּם קרי. v. 10 פתח באתנח.

שְׁמִי שָׁם בָּרִאשׁוֹנָה וּרְאוּ אֵת אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי לוֹ מִפְּנֵי רָעַת
13 עַמִּי יִשְׂרָאֵל׃ וְעַתָּה יַעַן עֲשׂוֹתְכֶם אֶת־כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה
נְאֻם־יְהוָה וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וָאֶקְרָא
14 אֶתְכֶם וְלֹא עֲנִיתֶם׃ וְעָשִׂיתִי לַבַּיִת ׀ אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
אֲשֶׁר אַתֶּם בֹּטְחִים בּוֹ וְלַמָּקוֹם אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם
טו כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְשִׁלוֹ׃ וְהִשְׁלַכְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל פָּנָי כַּאֲשֶׁר
16 הִשְׁלַכְתִּי אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם אֵת כָּל־זֶרַע אֶפְרָיִם׃ וְאַתָּה
אַל־תִּתְפַּלֵּל ׀ בְּעַד־הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה
17 וְאַל־תִּפְגַּע־בִּי כִּי־אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ אֹתָךְ׃ הַאֵינְךָ רֹאֶה מָה הֵמָּה
18 עֹשִׂים בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִָם׃ הַבָּנִים מְלַקְּטִים עֵצִים
וְהָאָבוֹת מְבַעֲרִים אֶת־הָאֵשׁ וְהַנָּשִׁים לָשׁוֹת בָּצֵק לַעֲשׂוֹת
כַּוָּנִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים לְמַעַן
19 הַכְעִסֵנִי׃ הַאֹתִי הֵם מַכְעִסִים נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֹתָם לְמַעַן
כ בֹּשֶׁת פְּנֵיהֶם׃ לָכֵן כֹּה־אָמַר ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה אַפִּי וַחֲמָתִי
נִתֶּכֶת אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה עַל־הָאָדָם וְעַל־הַבְּהֵמָה וְעַל־עֵץ
21 הַשָּׂדֶה וְעַל־פְּרִי הָאֲדָמָה וּבָעֲרָה וְלֹא תִכְבֶּה׃ ס כֹּה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹלוֹתֵיכֶם סְפוּ עַל־זִבְחֵיכֶם
22 וְאִכְלוּ בָשָׂר׃ כִּי לֹא־דִבַּרְתִּי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם וְלֹא צִוִּיתִים
23 בְּיוֹם הוֹצִיאִ אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־דִּבְרֵי עוֹלָה וָזָבַח׃ כִּי
אִם־אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה צִוִּיתִי אוֹתָם לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וְהָיִיתִי
לָכֶם לֵאלֹהִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי לְעָם וַהֲלַכְתֶּם בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
24 אֲשֶׁר אֲצַוֶּה אֶתְכֶם לְמַעַן יִיטַב לָכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ
אֶת־אָזְנָם וַיֵּלְכוּ בְּמֹעֵצוֹת בִּשְׁרִרוּת לִבָּם הָרָע וַיִּהְיוּ לְאָחוֹר
כה וְלֹא לְפָנִים׃ לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר יָצְאוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים יוֹם
26 הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ׃ וְלוֹא שָׁמְעוּ אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם וַיַּקְשׁוּ
27 אֶת־עָרְפָּם הֵרֵעוּ מֵאֲבוֹתָם׃ וְדִבַּרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים
הָאֵלֶּה וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֵלֶיךָ וְקָרָאתָ אֲלֵיהֶם וְלֹא יַעֲנוּכָה׃
28 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהָיו
וְלֹא לָקְחוּ מוּסָר אָבְדָה הָאֱמוּנָה וְנִכְרְתָה מִפִּיהֶם׃ ס
29 גָּזִּי נִזְרֵךְ וְהַשְׁלִיכִי וּשְׂאִי עַל־שְׁפָיִם קִינָה כִּי

v. 22 הוֹצִיאִי ק'.

ל מָאַס יְהוָה וַיִּטֹּשׁ אֶת־דּוֹר עֶבְרָתוֹ׃ כִּֽי־עָשׂוּ בְנֵֽי־יְהוּדָה הָרַע
בְּעֵינַי נְאֻם־יְהוָה שָׂמוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי
31 עָלָיו לְטַמְּאוֹ׃ וּבָנוּ בָּמוֹת הַתֹּפֶת אֲשֶׁר בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם
לִשְׂרֹף אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם בָּאֵשׁ אֲשֶׁר לֹא צִוִּיתִי
32 וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְלֹא־יֵאָמֵר עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא הַהֲרֵגָה
33 וְקָבְרוּ בְתֹפֶת מֵאֵין מָקוֹם׃ וְהָיְתָה נִבְלַת הָעָם הַזֶּה
לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ וְאֵין מַחֲרִיד׃
34 וְהִשְׁבַּתִּי מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמֵחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה כִּי לְחָרְבָּה תִּהְיֶה הָאָרֶץ׃

ח 8

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה וְיוֹצִיאוּ אֶת־עַצְמוֹת מַלְכֵי־יְהוּדָה
וְאֶת־עַצְמוֹת־שָׂרָיו וְאֶת־עַצְמוֹת הַכֹּהֲנִים וְאֵת ׀ עַצְמוֹת
2 הַנְּבִיאִים וְאֵת עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי־יְרוּשָׁלִָם מִקִּבְרֵיהֶם׃ וּשְׁטָחוּם
לַשֶּׁמֶשׁ וְלַיָּרֵחַ וּלְכֹל ׀ צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר אֲהֵבוּם וַאֲשֶׁר
עֲבָדוּם וַאֲשֶׁר הָלְכוּ אַחֲרֵיהֶם וַאֲשֶׁר דְּרָשׁוּם וַאֲשֶׁר הִשְׁתַּחֲווּ
לָהֶם לֹא יֵאָסְפוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃
3 וְנִבְחַר מָוֶת מֵחַיִּים לְכֹל הַשְּׁאֵרִית הַנִּשְׁאָרִים מִן־הַמִּשְׁפָּחָה
הָרָעָה הַזֹּאת בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם
4 נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה הֲיִפְּלוּ
ה וְלֹא יָקוּמוּ אִם־יָשׁוּב וְלֹא יָשׁוּב׃ מַדּוּעַ שׁוֹבְבָה הָעָם הַזֶּה
יְרוּשָׁלִַם מְשֻׁבָה נִצַּחַת הֶחֱזִיקוּ בַּתַּרְמִת מֵאֲנוּ לָשׁוּב׃
6 הִקְשַׁבְתִּי וָאֶשְׁמָע לוֹא־כֵן יְדַבֵּרוּ אֵין אִישׁ נִחָם עַל־רָעָתוֹ
לֵאמֹר מֶה עָשִׂיתִי כֻּלֹּה שָׁב בִּמְרֻצוֹתָם כְּסוּס שׁוֹטֵף
7 בַּמִּלְחָמָה׃ גַּם־חֲסִידָה בַשָּׁמַיִם יָדְעָה מוֹעֲדֶיהָ וְתֹר וְסוּס
וְעָגוּר שָׁמְרוּ אֶת־עֵת בֹּאָנָה וְעַמִּי לֹא יָדְעוּ אֵת מִשְׁפַּט
8 יְהוָה׃ אֵיכָה תֹאמְרוּ חֲכָמִים אֲנַחְנוּ וְתוֹרַת יְהוָה אִתָּנוּ
9 אָכֵן הִנֵּה לַשֶּׁקֶר עָשָׂה עֵט שֶׁקֶר סֹפְרִים׃ הֹבִשׁוּ חֲכָמִים
חַתּוּ וַיִּלָּכֵדוּ הִנֵּה בִדְבַר־יְהוָה מָאָסוּ וְחָכְמַת־מֶה לָהֶם׃

v. 1 יוציאו ק׳. ibid. קמץ בטפחא. v. 5 פתח באתנח.
v. 6 קמץ בפשטא. ibid. כלו ק׳. ibid. במרוצתם ק׳.
v. 7 וְסִיס ק׳.

י לָכֵן אֶתֵּן אֶת־נְשֵׁיהֶם לַאֲחֵרִים שְׂדוֹתֵיהֶם לְיוֹרְשִׁים כִּי מִקָּטֹן
וְעַד־גָּדוֹל כֻּלֹּה בֹּצֵעַ בָּצַע מִנָּבִיא וְעַד־כֹּהֵן כֻּלֹּה עֹשֶׂה שָּׁקֶר׃
11 וַיְרַפּוּ אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי עַל־נְקַלָּה לֵאמֹר שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם
12 וְאֵין שָׁלוֹם׃ הֹבִשׁוּ כִּי תוֹעֵבָה עָשׂוּ גַּם־בּוֹשׁ לֹא־יֵבֹשׁוּ
וְהִכָּלֵם לֹא יָדָעוּ לָכֵן יִפְּלוּ בַנֹּפְלִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יִכָּשְׁלוּ
אָמַר יְהוָה׃ פ
אָסֹף אֲסִיפֵם נְאֻם־יְהוָה אֵין עֲנָבִים בַּגֶּפֶן וְאֵין תְּאֵנִים בַּתְּאֵנָה
14 וְהֶעָלֶה נָבֵל וָאֶתֵּן לָהֶם יַעַבְרוּם׃ עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים
הֵאָסְפוּ וְנָבוֹא אֶל־עָרֵי הַמִּבְצָר וְנִדְּמָה־שָּׁם כִּי יְהוָה
טו אֱלֹהֵינוּ הֲדִמָּנוּ וַיַּשְׁקֵנוּ מֵי־רֹאשׁ כִּי חָטָאנוּ לַיהוָה׃ קַוֵּה
16 לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב לְעֵת מַרְפֵּה וְהִנֵּה בְעָתָה׃ מִדָּן נִשְׁמַע
נַחְרַת סוּסָיו מִקּוֹל מִצְהֲלוֹת אַבִּירָיו רָעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ
17 וַיָּבוֹאוּ וַיֹּאכְלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ כִּי הִנְנִי
מְשַׁלֵּחַ בָּכֶם נְחָשִׁים צִפְעֹנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לָחַשׁ וְנִשְּׁכוּ
18 אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס מַבְלִיגִיתִי עֲלֵי יָגוֹן עָלַי לִבִּי
19 דַוָּי׃ הִנֵּה־קוֹל שַׁוְעַת בַּת־עַמִּי מֵאֶרֶץ מַרְחַקִּים הַיהוָה אֵין
בְּצִיּוֹן אִם־מַלְכָּהּ אֵין בָּהּ מַדּוּעַ הִכְעִסוּנִי בִּפְסִלֵיהֶם בְּהַבְלֵי
כ 21 נֵכָר׃ עָבַר קָצִיר כָּלָה קָיִץ וַאֲנַחְנוּ לוֹא נוֹשָׁעְנוּ׃ עַל־שֶׁבֶר
22 בַּת־עַמִּי הָשְׁבָּרְתִּי קָדַרְתִּי שַׁמָּה הֶחֱזִקָתְנִי׃ הַצֳרִי אֵין
בְּגִלְעָד אִם־רֹפֵא אֵין שָׁם כִּי מַדּוּעַ לֹא עָלְתָה אֲרֻכַת בַּת־עַמִּי׃
23 מִי־יִתֵּן רֹאשִׁי מַיִם וְעֵינִי מְקוֹר דִּמְעָה וְאֶבְכֶּה יוֹמָם
וָלַיְלָה אֵת חַלְלֵי בַת־עַמִּי׃ ס

9 ט

א מִי־יִתְּנֵנִי בַמִּדְבָּר מְלוֹן אֹרְחִים וְאֶעֶזְבָה אֶת־עַמִּי וְאֵלְכָה
2 מֵאִתָּם כִּי כֻלָּם מְנָאֲפִים עֲצֶרֶת בֹּגְדִים׃ וַיַּדְרְכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם
קַשְׁתָּם שֶׁקֶר וְלֹא לֶאֱמוּנָה גָּבְרוּ בָאָרֶץ כִּי מֵרָעָה אֶל־רָעָה ׀
3 יָצָאוּ וְאֹתִי לֹא־יָדָעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ אִישׁ מֵרֵעֵהוּ הִשָּׁמֵרוּ
וְעַל־כָּל־אָח אַל־תִּבְטָחוּ כִּי כָל־אָח עָקוֹב יַעְקֹב וְכָל־רֵעַ רָכִיל
4 יַהֲלֹךְ׃ וְאִישׁ בְּרֵעֵהוּ יְהָתֵלּוּ וֶאֱמֶת לֹא יְדַבֵּרוּ לִמְּדוּ לְשׁוֹנָם
דַּבֶּר־שֶׁקֶר הַעֲוֵה נִלְאוּ׃ שִׁבְתְּךָ בְּתוֹךְ מִרְמָה בְּמִרְמָה מֵאֲנוּ
6 דַעַת־אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי

v. 10 כֻּלּוֹ ק׳. v. 21 פתח באתנח.

7 צוֹרְפָם וּבְחַנְתִּים כִּי־אֵיךְ אֶעֱשֶׂה מִפְּנֵי בַּת־עַמִּי׃ חֵץ שׁוֹחֵט
לְשׁוֹנָם מִרְמָה דִבֵּר בְּפִיו שָׁלוֹם אֶת־רֵעֵהוּ יְדַבֵּר וּבְקִרְבּוֹ
8 יָשִׂים אָרְבּוֹ׃ הַעַל־אֵלֶּה לֹא־אֶפְקָד־בָּם נְאֻם־יְהוָה אִם בְּגוֹי
9 אֲשֶׁר־כָּזֶה לֹא תִתְנַקֵּם נַפְשִׁי׃ ס עַל־הֶהָרִים אֶשָּׂא בְכִי
וָנֶהִי וְעַל־נְאוֹת מִדְבָּר קִינָה כִּי נִצְּתוּ מִבְּלִי־אִישׁ עֹבֵר וְלֹא
שָׁמְעוּ קוֹל מִקְנֶה מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּהֵמָה נָדְדוּ הָלָכוּ׃
י וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַםִ לְגַלִּים מְעוֹן תַּנִּים וְאֶת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
11 שְׁמָמָה מִבְּלִי יוֹשֵׁב׃ ס מִי־הָאִישׁ הֶחָכָם וְיָבֵן אֶת־זֹאת
וַאֲשֶׁר דִּבֶּר פִּי־יְהוָה אֵלָיו וְיַגִּדָהּ עַל־מָה אָבְדָה הָאָרֶץ
12 נִצְּתָה כַמִּדְבָּר מִבְּלִי עֹבֵר׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עָזְבָם אֶת־
תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיהֶם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלִי וְלֹא־הָלְכוּ־
13 בָהּ׃ וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרִרוּת לִבָּם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים אֲשֶׁר לִמְּדוּם
14 אֲבוֹתָם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
הִנְנִי מַאֲכִילָם אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהִשְׁקִיתִים מֵי־רֹאשׁ׃
טו וַהֲפִצוֹתִים בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וַאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי
16 אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִתְבּוֹנְנוּ וְקִרְאוּ לַמְקוֹנְנוֹת וּתְבוֹאֶינָה וְאֶל־הַחֲכָמוֹת
17 שִׁלְחוּ וְתָבוֹאנָה׃ וּתְמַהֵרְנָה וְתִשֶּׂנָה עָלֵינוּ נֶהִי וְתֵרַדְנָה
18 עֵינֵינוּ דִּמְעָה וְעַפְעַפֵּינוּ יִזְּלוּ־מָיִם׃ כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע
מִצִּיּוֹן אֵיךְ שֻׁדָּדְנוּ בֹּשְׁנוּ מְאֹד כִּי־עָזַבְנוּ אָרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ
19 מִשְׁכְּנוֹתֵינוּ׃ ס כִּי־שְׁמַעְנָה נָשִׁים דְּבַר־יְהוָה וְתִקַּח
אָזְנְכֶם דְּבַר־פִּיו וְלַמֵּדְנָה בְנוֹתֵיכֶם נֶהִי וְאִשָּׁה רְעוּתָהּ
כ קִינָה׃ כִּי־עָלָה מָוֶת בְּחַלּוֹנֵינוּ בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְהַכְרִית
21 עוֹלָל מִחוּץ בַּחוּרִים מֵרְחֹבוֹת׃ דַּבֵּר כֹּה נְאֻם־יְהוָה
וְנָפְלָה נִבְלַת הָאָדָם כְּדֹמֶן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְעָמִיר מֵאַחֲרֵי
הַקֹּוצֵר וְאֵין מְאַסֵּף׃ פ
22 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־יִתְהַלֵּל חָכָם בְּחָכְמָתוֹ וְאַל־יִתְהַלֵּל
23 הַגִּבּוֹר בִּגְבוּרָתוֹ אַל־יִתְהַלֵּל עָשִׁיר בְּעָשְׁרוֹ׃ כִּי אִם־בְּזֹאת
יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשְׂכֵּל וְיָדֹעַ אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה
חֶסֶד מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ כִּי־בְאֵלֶּה חָפַצְתִּי נְאֻם־
יְהוָה׃ פ

v. 7 שָׁחוּט ק׳. v. 18 קמץ בזקף.

24 הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־כָּל־מוּל בְּעָרְלָה׃
כה עַל־מִצְרַיִם וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־אֱדוֹם וְעַל־בְּנֵי עַמּוֹן וְעַל־מוֹאָב
וְעַל כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה הַיֹּשְׁבִים בַּמִּדְבָּר כִּי כָל־הַגּוֹיִם
עֲרֵלִים וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל עַרְלֵי־לֵב׃ ס

י 10

א שִׁמְעוּ אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
2 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אֶל־דֶּרֶךְ הַגּוֹיִם אַל־תִּלְמָדוּ וּמֵאֹתוֹת הַשָּׁמַיִם
3 אַל־תֵּחָתּוּ כִּי־יֵחַתּוּ הַגּוֹיִם מֵהֵמָּה׃ כִּי־חֻקּוֹת הָעַמִּים הֶבֶל
4 הוּא כִּי־עֵץ מִיַּעַר כְּרָתוֹ מַעֲשֵׂה יְדֵי־חָרָשׁ בַּמַּעֲצָד׃ בְּכֶסֶף
וּבְזָהָב יְיַפֵּהוּ בְּמַסְמְרוֹת וּבְמַקָּבוֹת יְחַזְּקוּם וְלוֹא יָפִיק׃
ה כְּתֹמֶר מִקְשָׁה הֵמָּה וְלֹא יְדַבֵּרוּ נָשׂוֹא יִנָּשׂוּא כִּי לֹא יִצְעָדוּ
אַל־תִּירְאוּ מֵהֶם כִּי־לֹא יָרֵעוּ וְגַם־הֵיטֵיב אֵין אוֹתָם׃
6 7 מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה׃ מִי לֹא
יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל־חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל־
8 מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ׃ וּבְאַחַת יִבְעֲרוּ וְיִכְסָלוּ מוּסַר הֲבָלִים
9 עֵץ הוּא׃ כֶּסֶף מְרֻקָּע מִתַּרְשִׁישׁ יוּבָא וְזָהָב מֵאוּפָז מַעֲשֵׂה
חָרָשׁ וִידֵי צוֹרֵף תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁם מַעֲשֵׂה חֲכָמִים כֻּלָּם׃
י וַיהוָה אֱלֹהִים אֱמֶת הוּא־אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם מִקִּצְפּוֹ
תִּרְעַשׁ הָאָרֶץ וְלֹא־יָכִלוּ גוֹיִם זַעְמוֹ׃ פ
11 כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ
יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה׃ פ
12 עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה
13 שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה
14 אָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר
כָּל־אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צוֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־
טו רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃
16 לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט
17 נַחֲלָתוֹ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ ס אִסְפִּי מֵאֶרֶץ כִּנְעָתֵךְ
18 יוֹשֶׁבֶתִי בַּמָּצוֹר׃ כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנְנִי קוֹלֵעַ אֶת־
יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ בַּפַּעַם הַזֹּאת וַהֲצֵרוֹתִי לָהֶם לְמַעַן יִמְצָאוּ׃ ס

v. 2 קָמֵץ בזקף. v. 11 פתח באתנח. v. 13 הָאָרֶץ ק׳.
v. 17 יושֶׁבֶת ק׳.

19 אוֹי לִי עַל־שִׁבְרִי נַחְלָה מַכָּתִי וַאֲנִי אָמַרְתִּי אַךְ זֶה חֳלִי
כ וְאֶשָּׂאֶנּוּ׃ אָהֳלִי שֻׁדָּד וְכָל־מֵיתָרַי נִתָּקוּ בָּנַי יְצָאֻנִי וְאֵינָם
21 אֵין־נֹטֶה עוֹד אָהֳלִי וּמֵקִים יְרִיעוֹתָי׃ כִּי נִבְעֲרוּ הָרֹעִים
וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרָשׁוּ עַל־כֵּן לֹא הִשְׂכִּילוּ וְכָל־מַרְעִיתָם
22 נָפוֹצָה׃ ס קוֹל שְׁמוּעָה הִנֵּה בָאָה וְרַעַשׁ גָּדוֹל מֵאֶרֶץ
צָפוֹן לָשׂוּם אֶת־עָרֵי יְהוּדָה שְׁמָמָה מְעוֹן תַּנִּים׃ ס
23 יָדַעְתִּי יְהוָה כִּי לֹא לָאָדָם דַּרְכּוֹ לֹא־לְאִישׁ הֹלֵךְ וְהָכִין אֶת־
24 צַעֲדוֹ׃ יַסְּרֵנִי יְהוָה אַךְ בְּמִשְׁפָּט אַל־בְּאַפְּךָ פֶּן־תַּמְעִטֵנִי׃
כה שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ עַל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ וְעַל מִשְׁפָּחוֹת
אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ כִּי־אָכְלוּ אֶת־יַעֲקֹב וַאֲכָלֻהוּ
וַיְכַלֻּהוּ וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ פ

יא 11

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ שִׁמְעוּ
אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וְדִבַּרְתָּם אֶל־אִישׁ יְהוּדָה וְעַל־יֹשְׁבֵי
3 יְרוּשָׁלִָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
4 אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר
צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִיאִי־אוֹתָם מֵאֶרֶץ־מִצְרַיִם
מִכּוּר הַבַּרְזֶל לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְקוֹלִי וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם כְּכֹל אֲשֶׁר־
אֲצַוֶּה אֶתְכֶם וִהְיִיתֶם לִי לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃
ה לְמַעַן הָקִים אֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתֵיכֶם לָתֵת
לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּיּוֹם הַזֶּה וָאַעַן וָאֹמַר אָמֵן ׀
6 יְהוָה׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קְרָא אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלִַם לֵאמֹר שִׁמְעוּ אֶת־דִּבְרֵי
7 הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אוֹתָם׃ כִּי הָעֵד הַעִדֹתִי בַּאֲבוֹתֵיכֶם
בְּיוֹם הַעֲלוֹתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְעַד־הַיּוֹם הַזֶּה הַשְׁכֵּם
8 וְהָעֵד לֵאמֹר שִׁמְעוּ בְּקוֹלִי׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם
וַיֵּלְכוּ אִישׁ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם הָרָע וָאָבִיא עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
9 הַבְּרִית־הַזֹּאת אֲשֶׁר־צִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת וְלֹא עָשׂוּ׃ ס וַיֹּאמֶר
י יְהוָה אֵלָי נִמְצָא־קֶשֶׁר בְּאִישׁ יְהוּדָה וּבְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ שָׁבוּ
עַל־עֲוֺנֹת אֲבוֹתָם הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר מֵאֲנוּ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי
וְהֵמָּה הָלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם הֵפֵרוּ בֵית־יִשְׂרָאֵל

v. 20 קמץ בזקף. v. 25 פתח בס״פ.

11 וּבֵית יְהוּדָה אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵבִיא אֲלֵיהֶם רָעָה אֲשֶׁר לֹא־יוּכְלוּ
12 לָצֵאת מִמֶּנָּה וְזָעֲקוּ אֵלַי וְלֹא אֶשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וְהָלְכוּ עָרֵי
יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְזָעֲקוּ אֶל־הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הֵם מְקַטְּרִים
13 לָהֶם וְהוֹשֵׁעַ לֹא־יוֹשִׁיעוּ לָהֶם בְּעֵת רָעָתָם׃ כִּי מִסְפַּר עָרֶיךָ
הָיוּ אֱלֹהֶיךָ יְהוּדָה וּמִסְפַּר חֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ שַׂמְתֶּם מִזְבְּחוֹת
14 לַבֹּשֶׁת מִזְבְּחוֹת לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס וְאַתָּה אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־
הָעָם הַזֶּה וְאַל־תִּשָּׂא בַעֲדָם רִנָּה וּתְפִלָּה כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
טו בְּעֵת קָרְאָם אֵלַי בְּעַד רָעָתָם׃ ס מֶה לִידִידִי בְּבֵיתִי עֲשׂוֹתָהּ
הַמְזִמָּתָה הָרַבִּים וּבְשַׂר־קֹדֶשׁ יַעַבְרוּ מֵעָלָיִךְ כִּי רָעָתֵכִי אָז
16 תַּעֲלֹזִי׃ זַיִת רַעֲנָן יְפֵה פְרִי־תֹאַר קָרָא יְהוָה שְׁמֵךְ לְקוֹל ׀
17 הֲמוּלָּה גְדֹלָה הִצִּית אֵשׁ עָלֶיהָ וְרָעוּ דָּלִיּוֹתָיו׃ וַיהוָה צְבָאוֹת
הַנּוֹטֵעַ אוֹתָךְ דִּבֶּר עָלַיִךְ רָעָה בִּגְלַל רָעַת בֵּית־יִשְׂרָאֵל וּבֵית
18 יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לָהֶם לְהַכְעִסֵנִי לְקַטֵּר לַבָּעַל׃ ס וַיהוָה
19 הוֹדִיעַנִי וָאֵדָעָה אָז הִרְאִיתַנִי מַעַלְלֵיהֶם׃ וַאֲנִי כְּכֶבֶשׂ אַלּוּף
יוּבַל לִטְבוֹחַ וְלֹא יָדַעְתִּי כִּי־עָלַי ׀ חָשְׁבוּ מַחֲשָׁבוֹת נַשְׁחִיתָה
עֵץ בְּלַחְמוֹ וְנִכְרְתֶנּוּ מֵאֶרֶץ חַיִּים וּשְׁמוֹ לֹא־יִזָּכֵר עוֹד׃
כ וַיהוָה צְבָאוֹת שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ
21 מֵהֶם כִּי אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה
עַל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת הַמְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ לֵאמֹר לֹא תִנָּבֵא
22 בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא תָמוּת בְּיָדֵנוּ׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת הִנְנִי פֹקֵד עֲלֵיהֶם הַבַּחוּרִים יָמֻתוּ בַחֶרֶב בְּנֵיהֶם
23 וּבְנוֹתֵיהֶם יָמֻתוּ בָּרָעָב׃ וּשְׁאֵרִית לֹא תִהְיֶה לָהֶם כִּי־אָבִיא
רָעָה אֶל־אַנְשֵׁי עֲנָתוֹת שְׁנַת פְּקֻדָּתָם׃ ס

12 יב

א צַדִּיק אַתָּה יְהוָה כִּי אָרִיב אֵלֶיךָ אַךְ מִשְׁפָּטִים אֲדַבֵּר אוֹתָךְ
2 מַדּוּעַ דֶּרֶךְ רְשָׁעִים צָלֵחָה שָׁלוּ כָּל־בֹּגְדֵי בָגֶד׃ נְטַעְתָּם גַּם־
שֹׁרָשׁוּ יֵלְכוּ גַּם־עָשׂוּ פֶרִי קָרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם וְרָחוֹק
3 מִכִּלְיוֹתֵיהֶם׃ וְאַתָּה יְהוָה יְדַעְתָּנִי תִּרְאֵנִי וּבָחַנְתָּ לִבִּי אִתָּךְ
4 הַתִּקֵם כְּצֹאן לְטִבְחָה וְהַקְדִּשֵׁם לְיוֹם הֲרֵגָה׃ ס עַד־מָתַי
תֶּאֱבַל הָאָרֶץ וְעֵשֶׂב כָּל־הַשָּׂדֶה יִיבָשׁ מֵרָעַת יֹשְׁבֵי־בָהּ סָפְתָה

v. 16 דגש אחר שורק.

ה בְּהֵמוֹת֙ וָע֔וֹף כִּ֣י אָֽמְר֔וּ לֹ֥א יִרְאֶ֖ה אֶת־אַחֲרִיתֵֽנוּ׃ כִּ֣י אֶת־
רַגְלִ֥ים ׀ רַ֙צְתָּה֙ וַיַּלְא֔וּךָ וְאֵ֥יךְ תְּתַחֲרֶ֖ה אֶת־הַסּוּסִ֑ים וּבְאֶ֤רֶץ
6 שָׁלוֹם֙ אַתָּ֣ה בוֹטֵ֔חַ וְאֵ֣יךְ תַּעֲשֶׂ֔ה בִּגְא֖וֹן הַיַּרְדֵּֽן׃ כִּ֧י גַם־אַחֶ֣יךָ
וּבֵית־אָבִ֗יךָ גַּם־הֵ֙מָּה֙ בָּ֣גְדוּ בָ֔ךְ גַּם־הֵ֛מָּה קָרְא֥וּ אַחֲרֶ֖יךָ מָלֵ֑א
7 אַל־תַּאֲמֵ֣ן בָּ֔ם כִּֽי־יְדַבְּר֥וּ אֵלֶ֖יךָ טוֹבֽוֹת׃ ס עָזַ֙בְתִּי֙ אֶת־בֵּיתִ֔י
נָטַ֖שְׁתִּי אֶת־נַחֲלָתִ֑י נָתַ֛תִּי אֶת־יְדִד֥וּת נַפְשִׁ֖י בְּכַ֥ף אֹיְבֶֽיהָ׃
8 הָיְתָה־לִּ֥י נַחֲלָתִ֖י כְּאַרְיֵ֣ה בַיָּ֑עַר נָתְנָ֥ה עָלַ֛י בְּקוֹלָ֖הּ עַל־כֵּ֥ן
9 שְׂנֵאתִֽיהָ׃ הַעַ֨יִט צָב֤וּעַ נַחֲלָתִי֙ לִ֔י הַעַ֖יִט סָבִ֣יב עָלֶ֑יהָ לְכ֗וּ
י אִסְפ֛וּ כָּל־חַיַּ֥ת הַשָּׂדֶ֖ה הֵתָ֥יוּ לְאָכְלָֽה׃ ס רֹעִ֣ים רַבִּ֗ים
שִֽׁחֲת֣וּ כַרְמִ֔י בֹּסְס֖וּ אֶת־חֶלְקָתִ֑י נָתְנ֛וּ אֶת־חֶלְקַ֥ת חֶמְדָּתִ֖י
11 לְמִדְבַּ֥ר שְׁמָמָֽה׃ שָׂמָהּ֙ לִשְׁמָמָ֔ה אָבְלָ֥ה עָלַ֖י שְׁמֵמָ֑ה נָשַׁ֙מָּה֙
12 כָּל־הָאָ֔רֶץ כִּ֛י אֵ֥ין אִ֖ישׁ שָׂ֥ם עַל־לֵֽב׃ עַל־כָּל־שְׁפָיִ֣ם בַּמִּדְבָּ֗ר
בָּ֚אוּ שֹֽׁדְדִ֔ים כִּ֣י חֶ֤רֶב לַֽיהוָה֙ אֹֽכְלָ֔ה מִקְצֵה אֶ֖רֶץ וְעַד־קְצֵ֣ה
13 הָאָ֑רֶץ אֵ֥ין שָׁל֖וֹם לְכָל־בָּשָֽׂר׃ זָרְע֤וּ חִטִּים֙ וְקֹצִ֣ים קָצָ֔רוּ
נֶחְל֖וּ לֹ֣א יוֹעִ֑לוּ וּבֹ֙שׁוּ֙ מִתְּבוּאֹ֣תֵיכֶ֔ם מֵחֲר֖וֹן אַף־יְהוָֽה׃ ס
14 כֹּ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה עַל־כָּל־שְׁכֵנַי֙ הָֽרָעִ֔ים הַנֹּֽגְעִים֙ בַּנַּחֲלָ֔ה
אֲשֶׁר־הִנְחַ֥לְתִּי אֶת־עַמִּ֖י אֶת־יִשְׂרָאֵ֑ל הִנְנִ֤י נֹֽתְשָׁם֙ מֵעַ֣ל
טו אַדְמָתָ֔ם וְאֶת־בֵּ֥ית יְהוּדָ֖ה אֶתּ֥וֹשׁ מִתּוֹכָֽם׃ וְהָיָ֗ה אַֽחֲרֵי֙
נָתְשִׁ֣י אוֹתָ֔ם אָשׁ֖וּב וְרִֽחַמְתִּ֑ים וַהֲשִׁבֹתִ֛ים אִ֥ישׁ לְנַחֲלָת֖וֹ
16 וְאִ֥ישׁ לְאַרְצֽוֹ׃ וְהָיָ֡ה אִם־לָמֹ֣ד יִלְמְדוּ֩ אֶת־דַּרְכֵ֨י עַמִּ֜י לְהִשָּׁבֵ֤עַ
בִּשְׁמִי֙ חַי־יְהוָ֔ה כַּאֲשֶׁ֤ר לִמְּדוּ֙ אֶת־עַמִּ֔י לְהִשָּׁבֵ֖עַ בַּבָּ֑עַל וְנִבְנ֖וּ
17 בְּת֥וֹךְ עַמִּֽי׃ וְאִ֖ם לֹ֣א יִשְׁמָ֑עוּ וְנָתַשְׁתִּ֞י אֶת־הַגּ֧וֹי הַה֛וּא נָת֥וֹשׁ
וְאַבֵּ֖ד נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

יג 13

א כֹּֽה־אָמַ֨ר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י הָל֨וֹךְ וְקָנִ֤יתָ לְּךָ֙ אֵז֣וֹר פִּשְׁתִּ֔ים וְשַׂמְתּ֖וֹ
2 עַל־מָתְנֶ֑יךָ וּבַמַּ֖יִם לֹ֥א תְבִאֵֽהוּ׃ וָאֶקְנֶ֥ה אֶת־הָאֵז֖וֹר כִּדְבַ֣ר
3 יְהוָ֑ה וָאָשִׂ֖ם עַל־מָתְנָֽי׃ ס וַיְהִ֧י דְבַר־יְהוָ֛ה אֵלַ֖י שֵׁנִ֥ית
4 לֵאמֹֽר׃ קַ֤ח אֶת־הָאֵז֙וֹר֙ אֲשֶׁ֥ר קָנִ֖יתָ אֲשֶׁ֣ר עַל־מָתְנֶ֑יךָ וְק֗וּם
ה לֵ֚ךְ פְּרָ֔תָה וְטָמְנֵ֥הוּ שָׁ֖ם בִּנְקִ֥יק הַסָּֽלַע׃ וָאֵלֵ֕ךְ וָאֶטְמְנֵ֖הוּ
6 בִּפְרָ֑ת כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה יְהוָ֖ה אוֹתִֽי׃ ס וַיְהִ֕י מִקֵּ֖ץ יָמִ֣ים רַבִּ֑ים
וַיֹּ֨אמֶר יְהוָ֜ה אֵלַ֗י ק֚וּם לֵ֣ךְ פְּרָ֔תָה וְקַ֤ח מִשָּׁם֙ אֶת־הָ֣אֵז֔וֹר
7 אֲשֶׁ֥ר צִוִּיתִ֖יךָ לְטָמְנוֹ־שָֽׁם׃ וָאֵלֵ֤ךְ פְּרָ֙תָה֙ וָֽאֶחְפֹּ֔ר וָֽאֶקַּח֙ אֶת־

הָאֵזוֹר מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־טְמַנְתִּיו שָׁמָּה וְהִנֵּה נִשְׁחַת הָאֵזוֹר
לֹא יִצְלַח לַכֹּל׃ פ
8 9 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אַשְׁחִית
י אֶת־גְּאוֹן יְהוּדָה וְאֶת־גְּאוֹן יְרוּשָׁלִַם הָרָב׃ הָעָם הַזֶּה הָרָע
הַמֵּאֲנִים ׀ לִשְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרַי הַהֹלְכִים בִּשְׁרִרוּת לִבָּם וַיֵּלְכוּ
אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וִיהִי
11 כָּאֵזוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר לֹא־יִצְלַח לַכֹּל׃ כִּי כַּאֲשֶׁר יִדְבַּק הָאֵזוֹר
אֶל־מָתְנֵי־אִישׁ כֵּן הִדְבַּקְתִּי אֵלַי אֶת־כָּל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־
כָּל־בֵּית יְהוּדָה נְאֻם־יְהוָה לִהְיוֹת לִי לְעָם וּלְשֵׁם וְלִתְהִלָּה
12 וּלְתִפְאָרֶת וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ס וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן
וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הֲיָדֹעַ לֹא נֵדַע כִּי כָל־נֵבֶל יִמָּלֵא יָיִן׃ ס
13 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְמַלֵּא אֶת־כָּל־
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־הַמְּלָכִים הַיֹּשְׁבִים לְדָוִד עַל־כִּסְאוֹ
וְאֶת־הַכֹּהֲנִים וְאֶת־הַנְּבִאִים וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם שִׁכָּרוֹן׃
14 וְנִפַּצְתִּים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְהָאָבוֹת וְהַבָּנִים יַחְדָּו נְאֻם־יְהוָה
לֹא־אֶחְמוֹל וְלֹא־אָחוּס וְלֹא אֲרַחֵם מֵהַשְׁחִיתָם׃ פ
טו 16 שִׁמְעוּ וְהַאֲזִינוּ אַל־תִּגְבָּהוּ כִּי יְהוָה דִּבֵּר׃ תְּנוּ לַיהוָה
אֱלֹהֵיכֶם כָּבוֹד בְּטֶרֶם יַחְשִׁךְ וּבְטֶרֶם יִתְנַגְּפוּ רַגְלֵיכֶם עַל־הָרֵי
17 נָשֶׁף וְקִוִּיתֶם לְאוֹר וְשָׂמָהּ לְצַלְמָוֶת יְשִׁית לַעֲרָפֶל׃ וְאִם לֹא
תִשְׁמָעוּהָ בְּמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי מִפְּנֵי גֵוָה וְדָמֹעַ תִּדְמַע
18 וְתֵרַד עֵינִי דִּמְעָה כִּי נִשְׁבָּה עֵדֶר יְהוָה׃ אֱמֹר לַמֶּלֶךְ
וְלַגְּבִירָה הַשְׁפִּילוּ שֵׁבוּ כִּי יָרַד מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם עֲטֶרֶת
19 תִּפְאַרְתְּכֶם׃ עָרֵי הַנֶּגֶב סֻגְּרוּ וְאֵין פֹּתֵחַ הָגְלָת יְהוּדָה כֻּלָּהּ
כ הָגְלָת שְׁלוֹמִים׃ שְׂאִי עֵינֵיכֶם וּרְאִי הַבָּאִים מִצָּפוֹן אַיֵּה
21 הָעֵדֶר נִתַּן־לָךְ צֹאן תִּפְאַרְתֵּךְ׃ מַה־תֹּאמְרִי כִּי־יִפְקֹד עָלַיִךְ
וְאַתְּ לִמַּדְתְּ אֹתָם עָלַיִךְ אַלֻּפִים לְרֹאשׁ הֲלוֹא חֲבָלִים יֹאחֲזוּךְ
22 כְּמוֹ אֵשֶׁת לֵדָה׃ וְכִי תֹאמְרִי בִּלְבָבֵךְ מַדּוּעַ קְרָאֻנִי אֵלֶּה
23 בְּרֹב עֲוֹנֵךְ נִגְלוּ שׁוּלַיִךְ נֶחְמְסוּ עֲקֵבָיִךְ׃ הֲיַהֲפֹךְ כּוּשִׁי עוֹרוֹ
וְנָמֵר חֲבַרְבֻּרֹתָיו גַּם־אַתֶּם תּוּכְלוּ לְהֵיטִיב לִמֻּדֵי הָרֵעַ׃

v. 13 קמץ בטפחא. v. 16 וְשִׁית ק׳. v. 20 שְׂאוּ ק׳.
ibid. וּרְאוּ ק׳.

24 כה וַאֲפִיצֵם כְּקַשׁ עוֹבֵר לְרוּחַ מִדְבָּר׃ זֶה גוֹרָלֵךְ מְנָת־מִדַּיִךְ
26 מֵאִתִּי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁכַחַתְּ אוֹתִי וַתִּבְטְחִי בַּשָּׁקֶר׃ וְגַם־
27 אֲנִי חָשַׂפְתִּי שׁוּלַיִךְ עַל־פָּנָיִךְ וְנִרְאָה קְלוֹנֵךְ׃ נִאֻפַיִךְ
וּמִצְהֲלוֹתַיִךְ זִמַּת זְנוּתֵךְ עַל־גְּבָעוֹת בַּשָּׂדֶה רָאִיתִי שִׁקּוּצָיִךְ
אוֹי לָךְ יְרוּשָׁלַ͏ִם לֹא תִטְהֲרִי אַחֲרֵי מָתַי עֹד׃ ס

14 יד

א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ עַל־דִּבְרֵי הַבַּצָּרוֹת׃
2 אָבְלָה יְהוּדָה וּשְׁעָרֶיהָ אֻמְלְלוּ קָדְרוּ לָאָרֶץ וְצִוְחַת יְרוּשָׁלַ͏ִם
3 עָלָתָה׃ וְאַדִּרֵיהֶם שָׁלְחוּ צְעוֹרֵיהֶם לַמָּיִם בָּאוּ עַל־גֵּבִים
לֹא־מָצְאוּ מַיִם שָׁבוּ כְלֵיהֶם רֵיקָם בֹּשׁוּ וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ רֹאשָׁם׃
4 בַּעֲבוּר הָאֲדָמָה חַתָּה כִּי לֹא־הָיָה גֶשֶׁם בָּאָרֶץ בֹּשׁוּ אִכָּרִים
ה חָפוּ רֹאשָׁם׃ כִּי גַם־אַיֶּלֶת בַּשָּׂדֶה יָלְדָה וְעָזוֹב כִּי לֹא־הָיָה
6 דֶּשֶׁא׃ וּפְרָאִים עָמְדוּ עַל־שְׁפָיִם שָׁאֲפוּ רוּחַ כַּתַּנִּים כָּלוּ
7 עֵינֵיהֶם כִּי אֵין־עֵשֶׂב׃ אִם־עֲוֺנֵינוּ עָנוּ בָנוּ יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן
8 שְׁמֶךָ כִּי־רַבּוּ מְשׁוּבֹתֵינוּ לְךָ חָטָאנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל מוֹשִׁיעוֹ
9 בְּעֵת צָרָה לָמָּה תִהְיֶה כְּגֵר בָּאָרֶץ וּכְאֹרֵחַ נָטָה לָלוּן׃ לָמָּה
תִהְיֶה כְּאִישׁ נִדְהָם כְּגִבּוֹר לֹא־יוּכַל לְהוֹשִׁיעַ וְאַתָּה בְקִרְבֵּנוּ
י יְהוָה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא אַל־תַּנִּחֵנוּ׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה
לָעָם הַזֶּה כֵּן אָהֲבוּ לָנוּעַ רַגְלֵיהֶם לֹא חָשָׂכוּ וַיהוָה לֹא רָצָם
11 עַתָּה יִזְכֹּר עֲוֺנָם וְיִפְקֹד חַטֹּאתָם׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָי
12 אַל־תִּתְפַּלֵּל בְּעַד־הָעָם הַזֶּה לְטוֹבָה׃ כִּי יָצֻמוּ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ
אֶל־רִנָּתָם וְכִי יַעֲלוּ עֹלָה וּמִנְחָה אֵינֶנִּי רֹצָם כִּי בַּחֶרֶב
13 וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אָנֹכִי מְכַלֶּה אוֹתָם׃ וָאֹמַר אֲהָהּ ׀ אֲדֹנָי יֱהוִה
הִנֵּה הַנְּבִאִים אֹמְרִים לָהֶם לֹא־תִרְאוּ חֶרֶב וְרָעָב לֹא־יִהְיֶה
לָכֶם כִּי־שְׁלוֹם אֱמֶת אֶתֵּן לָכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ פ
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי שֶׁקֶר הַנְּבִאִים נִבְּאִים בִּשְׁמִי לֹא שְׁלַחְתִּים
וְלֹא צִוִּיתִים וְלֹא דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם חֲזוֹן שֶׁקֶר וְקֶסֶם וֶאֱלוֹל
טו וְתַרְמוּת לִבָּם הֵמָּה מִתְנַבְּאִים לָכֶם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה עַל־הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים בִּשְׁמִי וַאֲנִי לֹא־שְׁלַחְתִּים
וְהֵמָּה אֹמְרִים חֶרֶב וְרָעָב לֹא יִהְיֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת בַּחֶרֶב

---

v. 2 צ׳ זעירא. v. 3 צְעִירֵיהֶם ק׳. v. 14 וֶאֱלִיל ק׳. ibid. וְתַרְמִית ק׳.

16 וּבָרָעָב יִתַּמּוּ הַנְּבִאִים הָהֵמָּה׃ וְהָעָם אֲשֶׁר־הֵמָּה נִבְּאִים
לָהֶם יִהְיוּ מֻשְׁלָכִים בְּחֻצוֹת יְרוּשָׁלַםִ מִפְּנֵי ׀ הָרָעָב
וְהַחֶרֶב וְאֵין מְקַבֵּר לָהֵמָּה הֵמָּה נְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם
17 וְשָׁפַכְתִּי עֲלֵיהֶם אֶת־רָעָתָם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה תֵּרַדְנָה עֵינַי דִּמְעָה לַיְלָה וְיוֹמָם וְאַל־תִּדְמֶינָה כִּי
שֶׁבֶר גָּדוֹל נִשְׁבְּרָה בְּתוּלַת בַּת־עַמִּי מַכָּה נַחְלָה מְאֹד׃
18 אִם־יָצָאתִי הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה חַלְלֵי־חֶרֶב וְאִם בָּאתִי הָעִיר וְהִנֵּה
תַּחֲלוּאֵי רָעָב כִּי גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן סָחֲרוּ אֶל־אֶרֶץ וְלֹא
19 יָדָעוּ׃ ס הֲמָאֹס מָאַסְתָּ אֶת־יְהוּדָה אִם־בְּצִיּוֹן גָּעֲלָה
נַפְשֶׁךָ מַדּוּעַ הִכִּיתָנוּ וְאֵין לָנוּ מַרְפֵּא קַוֵּה לְשָׁלוֹם וְאֵין טוֹב
כ וּלְעֵת מַרְפֵּא וְהִנֵּה בְעָתָה׃ יָדַעְנוּ יְהוָה רִשְׁעֵנוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵינוּ
21 כִּי חָטָאנוּ לָךְ׃ אַל־תִּנְאַץ לְמַעַן שִׁמְךָ אַל־תְּנַבֵּל כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ
22 זְכֹר אַל־תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ׃ הֲיֵשׁ בְּהַבְלֵי הַגּוֹיִם מַגְשִׁמִים
וְאִם־הַשָּׁמַיִם יִתְּנוּ רְבִבִים הֲלֹא אַתָּה־הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וּנְקַוֶּה־לָּךְ כִּי־אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־כָּל־אֵלֶּה׃ פ

15 טו

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אִם־יַעֲמֹד מֹשֶׁה וּשְׁמוּאֵל לְפָנַי אֵין
2 נַפְשִׁי אֶל־הָעָם הַזֶּה שַׁלַּח מֵעַל־פָּנַי וְיֵצֵאוּ׃ וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ
אֵלֶיךָ אָנָה נֵצֵא וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֲשֶׁר לַמָּוֶת
לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לַחֶרֶב וַאֲשֶׁר לָרָעָב לָרָעָב וַאֲשֶׁר לַשְּׁבִי
3 לַשֶּׁבִי׃ וּפָקַדְתִּי עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִשְׁפָּחוֹת נְאֻם־יְהוָה אֶת־
הַחֶרֶב לַהֲרֹג וְאֶת־הַכְּלָבִים לִסְחֹב וְאֶת־עוֹף הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
4 בֶּהֱמַת הָאָרֶץ לֶאֱכֹל וּלְהַשְׁחִית׃ וּנְתַתִּים לְזַוְעָה לְכֹל
מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ בִּגְלַל מְנַשֶּׁה בֶן־יְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עַל
ה אֲשֶׁר־עָשָׂה בִּירוּשָׁלָםִ׃ כִּי מִי־יַחְמֹל עָלַיִךְ יְרוּשָׁלַםִ וּמִי יָנוּד
6 לָךְ וּמִי יָסוּר לִשְׁאֹל לְשָׁלֹם לָךְ׃ אַתְּ נָטַשְׁתְּ אֹתִי נְאֻם־יְהוָה
אָחוֹר תֵּלֵכִי וָאַט אֶת־יָדִי עָלַיִךְ וָאַשְׁחִיתֵךְ נִלְאֵיתִי הִנָּחֵם׃
7 וָאֶזְרֵם בְּמִזְרֶה בְּשַׁעֲרֵי הָאָרֶץ שִׁכַּלְתִּי אִבַּדְתִּי אֶת־עַמִּי
8 מִדַּרְכֵיהֶם לוֹא שָׁבוּ׃ עָצְמוּ־לִי אַלְמְנוֹתָו מֵחוֹל יַמִּים הֵבֵאתִי
לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד בַּצָּהֳרָיִם הִפַּלְתִּי עָלֶיהָ פִּתְאֹם עִיר
9 וּבֶהָלוֹת׃ אֻמְלְלָה יֹלֶדֶת הַשִּׁבְעָה נָפְחָה נַפְשָׁהּ בָּאה שִׁמְשָׁהּ

v. 4 לְזַעֲוָה ק׳. v. 8 אלמנותיו ק׳. v. 9 בָּא ק׳.

בְּעֹד יוֹמָם בּוֹשָׁה וְחָפֵרָה וּשְׁאֵרִיתָם לַחֶרֶב אֶתֵּן לִפְנֵי
י אֹיְבֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ ס אוֹי־לִי אִמִּי כִּי יְלִדְתִּנִי אִישׁ
רִיב וְאִישׁ מָדוֹן לְכָל־הָאָרֶץ לֹא־נָשִׁיתִי וְלֹא־נָשׁוּ־בִי כֻּלֹּה
11 מְקַלְלַונִי׃ אָמַר יְהוָה אִם־לֹא שֵׁרִותִךָ לְטוֹב אִם־לוֹא ׀
12 הִפְגַּעְתִּי בְךָ בְּעֵת רָעָה וּבְעֵת צָרָה אֶת־הָאֹיֵב׃ הֲיָרֹעַ בַּרְזֶל ׀
13 בַּרְזֶל מִצָּפוֹן וּנְחֹשֶׁת׃ חֵילְךָ וְאוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן לֹא בִמְחִיר
14 וּבְכָל־חַטֹּאותֶיךָ וּבְכָל־גְּבוּלֶיךָ׃ וְהַעֲבַרְתִּי אֶת־אֹיְבֶיךָ
בְּאֶרֶץ לֹא יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי עֲלֵיכֶם תּוּקָד׃ ס
טו אַתָּה יָדַעְתָּ יְהוָה זָכְרֵנִי וּפָקְדֵנִי וְהִנָּקֶם לִי מֵרֹדְפַי
16 אַל־לְאֶרֶךְ אַפְּךָ תִּקָּחֵנִי דַּע שְׂאֵתִי עָלֶיךָ חֶרְפָּה׃ נִמְצְאוּ
דְבָרֶיךָ וָאֹכְלֵם וַיְהִי דְבָרְיךָ לִי לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחַת לְבָבִי כִּי־
17 נִקְרָא שִׁמְךָ עָלַי יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת׃ לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־
מְשַׂחֲקִים וָאֶעְלֹז מִפְּנֵי יָדְךָ בָּדָד יָשַׁבְתִּי כִּי־זַעַם מִלֵּאתָנִי׃
18 לָמָּה הָיָה כְאֵבִי נֶצַח וּמַכָּתִי אֲנוּשָׁה מֵאֲנָה הֵרָפֵא הָיוֹ
19 תִהְיֶה לִי כְּמוֹ אַכְזָב מַיִם לֹא נֶאֱמָנוּ׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה אִם־תָּשׁוּב וַאֲשִׁיבְךָ לְפָנַי תַּעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר
מִזּוֹלֵל כְּפִי תִהְיֶה יָשֻׁבוּ הֵמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב
כ אֲלֵיהֶם׃ וּנְתַתִּיךָ לָעָם הַזֶּה לְחוֹמַת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה וְנִלְחֲמוּ
אֵלֶיךָ וְלֹא־יוּכְלוּ לָךְ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי לְהוֹשִׁיעֲךָ וּלְהַצִּילֶךָ נְאֻם־
21 יְהוָה׃ וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִתִיךָ מִכַּף עָרִצִים׃ ס

16 יו

א 2 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ לֹא־תִקַּח לְךָ אִשָּׁה וְלֹא־יִהְיוּ
3 לְךָ בָּנִים וּבָנוֹת בַּמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה עַל־
הַבָּנִים וְעַל־הַבָּנוֹת הַיִּלּוֹדִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וְעַל־אִמֹּתָם הַיֹּלְדוֹת
4 אוֹתָם וְעַל־אֲבוֹתָם הַמּוֹלִדִים אוֹתָם בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ מְמוֹתֵי
תַחֲלֻאִים יָמֻתוּ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה
יִהְיוּ וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב יִכְלוּ וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
ה הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תָּבוֹא
בֵּית מַרְזֵחַ וְאַל־תֵּלֵךְ לִסְפּוֹד וְאַל־תָּנֹד לָהֶם כִּי־אָסַפְתִּי אֶת־
שְׁלוֹמִי מֵאֵת הָעָם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה אֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הָרַחֲמִים׃
6 וּמֵתוּ גְדֹלִים וּקְטַנִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת לֹא יִקָּבֵרוּ וְלֹא־יִסְפְּדוּ

v. 10 כֻּלּוֹ ק׳. ibid. פתח בס״פ. v. 11 שֵׁרִיתִךָ ק׳. v. 16 דְּבָרְךָ ק׳.

7 לָהֶם וְלֹא יִתְגֹּדַד וְלֹא יִקָּרֵחַ לָהֶם׃ וְלֹא־יִפְרְסוּ לָהֶם עַל־אֵבֶל
לְנַחֲמוֹ עַל־מֵת וְלֹא־יַשְׁקוּ אוֹתָם כּוֹס תַּנְחוּמִים עַל־אָבִיו
8 וְעַל־אִמּוֹ׃ וּבֵית־מִשְׁתֶּה לֹא־תָבוֹא לָשֶׁבֶת אוֹתָם לֶאֱכֹל
9 וְלִשְׁתּוֹת׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי
מַשְׁבִּית מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְעֵינֵיכֶם וּבִימֵיכֶם קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל
י שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה׃ וְהָיָה כִּי תַגִּיד לָעָם הַזֶּה אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ עַל־מֶה דִבֶּר יְהוָה עָלֵינוּ
אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת וּמֶה עֲוֹנֵנוּ וּמֶה חַטָּאתֵנוּ אֲשֶׁר
11 חָטָאנוּ לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם עַל אֲשֶׁר־עָזְבוּ
אֲבוֹתֵיכֶם אוֹתִי נְאֻם־יְהוָה וַיֵּלְכוּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וַיַּעַבְדוּם וַיִּשְׁתַּחֲווּ לָהֶם וְאֹתִי עָזָבוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי לֹא שָׁמָרוּ׃
12 וְאַתֶּם הֲרֵעֹתֶם לַעֲשׂוֹת מֵאֲבוֹתֵיכֶם וְהִנְּכֶם הֹלְכִים אִישׁ אַחֲרֵי
13 שְׁרִרוּת לִבּוֹ הָרָע לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֵלָי׃ וְהֵטַלְתִּי אֶתְכֶם מֵעַל
הָאָרֶץ הַזֹּאת עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא יְדַעְתֶּם אַתֶּם וַאֲבוֹתֵיכֶם
וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֶת־אֱלֹהִים אֲחֵרִים יוֹמָם וָלַיְלָה אֲשֶׁר לֹא־אֶתֵּן
14 לָכֶם חֲנִינָה׃ ס לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־
יֵאָמֵר עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
טו מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶץ צָפוֹן וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים
16 עַל־אַדְמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם׃ ס הִנְנִי שֹׁלֵחַ
לְדַוָּגִים רַבִּים נְאֻם־יְהוָה וְדִיגוּם וְאַחֲרֵי־כֵן אֶשְׁלַח לְרַבִּים
צַיָּדִים וְצָדוּם מֵעַל כָּל־הַר וּמֵעַל כָּל־גִּבְעָה וּמִנְּקִיקֵי
17 הַסְּלָעִים׃ כִּי עֵינַי עַל־כָּל־דַּרְכֵיהֶם לֹא נִסְתְּרוּ מִלְּפָנָי וְלֹא־
18 נִצְפַּן עֲוֹנָם מִנֶּגֶד עֵינָי׃ וְשִׁלַּמְתִּי רִאשׁוֹנָה מִשְׁנֵה עֲוֹנָם
וְחַטָּאתָם עַל חַלְּלָם אֶת־אַרְצִי בְּנִבְלַת שִׁקּוּצֵיהֶם וְתוֹעֲבוֹתֵיהֶם
מָלְאוּ אֶת־נַחֲלָתִי׃ פ
19 יְהוָה עֻזִּי וּמָעֻזִּי וּמְנוּסִי בְּיוֹם צָרָה אֵלֶיךָ גּוֹיִם יָבֹאוּ
מֵאַפְסֵי־אָרֶץ וְיֹאמְרוּ אַךְ־שֶׁקֶר נָחֲלוּ אֲבוֹתֵינוּ הֶבֶל וְאֵין־
כ בָּם מוֹעִיל׃ הֲיַעֲשֶׂה־לּוֹ אָדָם אֱלֹהִים וְהֵמָּה לֹא אֱלֹהִים׃
21 לָכֵן הִנְנִי מוֹדִיעָם בַּפַּעַם הַזֹּאת אוֹדִיעֵם אֶת־יָדִי וְאֶת־גְּבוּרָתִי
וְיָדְעוּ כִּי־שְׁמִי יְהוָה׃ ס

v. 16 לדיָּגים. v. 19 קמץ בזקף.

17 יז

א חַטַּאת יְהוּדָה כְּתוּבָה בְּעֵט בַּרְזֶל בְּצִפֹּרֶן שָׁמִיר חֲרוּשָׁה
2 עַל־לוּחַ לִבָּם וּלְקַרְנוֹת מִזְבְּחוֹתֵיכֶם׃ כִּזְכֹּר בְּנֵיהֶם מִזְבְּחוֹתָם
3 וַאֲשֵׁרֵיהֶם עַל־עֵץ רַעֲנָן עַל גְּבָעוֹת הַגְּבֹהוֹת׃ הֲרָרִי בַּשָּׂדֶה
חֵילְךָ כָל־אוֹצְרוֹתֶיךָ לָבַז אֶתֵּן בָּמֹתֶיךָ בְּחַטָּאת בְּכָל־גְּבוּלֶיךָ׃
4 וְשָׁמַטְתָּה וּבְךָ מִנַּחֲלָתְךָ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָךְ וְהַעֲבַדְתִּיךָ אֶת־
אֹיְבֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעְתָּ כִּי־אֵשׁ קְדַחְתֶּם בְּאַפִּי עַד־עוֹלָם
ה תּוּקָד׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אָרוּר הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בָּאָדָם
6 וְשָׂם בָּשָׂר זְרֹעוֹ וּמִן־יְהוָה יָסוּר לִבּוֹ׃ וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה
וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבוֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה
7 וְלֹא תֵשֵׁב׃ ס בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה
8 יְהוָה מִבְטַחוֹ׃ וְהָיָה כְּעֵץ ׀ שָׁתוּל עַל־מַיִם וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח
שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶ כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת
9 בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי׃ עָקֹב הַלֵּב מִכֹּל
י וְאָנֻשׁ הוּא מִי יֵדָעֶנּוּ׃ אֲנִי יְהוָה חֹקֵר לֵב בֹּחֵן כְּלָיוֹת וְלָתֵת
11 לְאִישׁ כִּדְרָכוֹ כִּפְרִי מַעֲלָלָיו׃ קֹרֵא דָגַר וְלֹא יָלָד עֹשֶׂה
עֹשֶׁר וְלֹא בְמִשְׁפָּט בַּחֲצִי יָמָו יַעַזְבֶנּוּ וּבְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה נָבָל׃
12 13 כִּסֵּא כָבוֹד מָרוֹם מֵרִאשׁוֹן מְקוֹם מִקְדָּשֵׁנוּ׃ מִקְוֵה יִשְׂרָאֵל
יְהוָה כָּל־עֹזְבֶיךָ יֵבֹשׁוּ יְסוּרַי בָּאָרֶץ יִכָּתֵבוּ כִּי עָזְבוּ מְקוֹר
14 מַיִם־חַיִּים אֶת־יְהוָה׃ ס רְפָאֵנִי יְהוָה וְאֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנִי
טו וְאִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתִי אָתָּה׃ הִנֵּה־הֵמָּה אֹמְרִים אֵלָי אַיֵּה
16 דְבַר־יְהוָה יָבוֹא נָא׃ וַאֲנִי לֹא־אַצְתִּי ׀ מֵרֹעֶה אַחֲרֶיךָ וְיוֹם
אָנוּשׁ לֹא הִתְאַוֵּיתִי אַתָּה יָדָעְתָּ מוֹצָא שְׂפָתַי נֹכַח פָּנֶיךָ
17 18 הָיָה׃ אַל־תִּהְיֵה־לִי לִמְחִתָּה מַחֲסִי־אַתָּה בְּיוֹם רָעָה׃ יֵבֹשׁוּ
רֹדְפַי וְאַל־אֵבֹשָׁה אָנִי יֵחַתּוּ הֵמָּה וְאַל־אֵחַתָּה אָנִי הָבִיא
19 עֲלֵיהֶם יוֹם רָעָה וּמִשְׁנֶה שִׁבָּרוֹן שָׁבְרֵם׃ ס כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֵלַי הָלֹךְ וְעָמַדְתָּ בְּשַׁעַר בְּנֵי־עָם אֲשֶׁר יָבֹאוּ בוֹ
כ מַלְכֵי יְהוּדָה וַאֲשֶׁר יֵצְאוּ בוֹ וּבְכֹל שַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה וְכֹל
21 יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה אָמַר יְהוָה

v. 8 יראה ק׳. ibid. קמץ בזקף. v. 10 כדרכיו ק׳. v. 11 קמץ בזקף.
ibid. יָמָיו ק׳. v. 13 וְסוּרַי ק׳. v. 17 ר׳ בצרי. v. 19 הָעָם ק׳.

הִשָּׁמְרוּ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְאַל־תִּשְׂאוּ מַשָּׂא בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וַהֲבֵאתֶם
בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלָם׃ וְלֹא־תוֹצִיאוּ מַשָּׂא מִבָּתֵּיכֶם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת 22
וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ וְקִדַּשְׁתֶּם אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת כַּאֲשֶׁר
צִוִּיתִי אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם׃ וְלֹא שָׁמְעוּ וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם 23
וַיַּקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שׁוֹמֵעַ וּלְבִלְתִּי קַחַת מוּסָר׃ וְהָיָה 24
אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּן אֵלַי נְאֻם־יְהוָה לְבִלְתִּי ׀ הָבִיא מַשָּׂא
בְּשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וּלְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת־בהּ כָּל־מְלָאכָה׃ וּבָאוּ בְשַׁעֲרֵי הָעִיר הַזֹּאת כה
מְלָכִים ׀ וְשָׂרִים יֹשְׁבִים עַל־כִּסֵּא דָוִד רֹכְבִים ׀ בָּרֶכֶב וּבַסּוּסִים
הֵמָּה וְשָׂרֵיהֶם אִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָם וְיָשְׁבָה הָעִיר
הַזֹּאת לְעוֹלָם׃ וּבָאוּ מֵעָרֵי יְהוּדָה וּמִסְּבִיבוֹת יְרוּשָׁלַם 26
וּמֵאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּמִן־הַשְּׁפֵלָה וּמִן־הָהָר וּמִן־הַנֶּגֶב מְבִאִים
עֹלָה וְזֶבַח וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה וּמְבִאֵי תוֹדָה בֵּית יְהוָה׃ וְאִם־ 27
לֹא תִשְׁמְעוּ אֵלַי לְקַדֵּשׁ אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וּלְבִלְתִּי ׀ שְׂאֵת מַשָּׂא
וּבֹא בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם בְּיוֹם הַשַּׁבָּת וְהִצַּתִּי אֵשׁ בִּשְׁעָרֶיהָ
וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת יְרוּשָׁלַם וְלֹא תִכְבֶּה׃ ס

18 יח

הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ קוּם א 2
וְיָרַדְתָּ בֵּית הַיּוֹצֵר וְשָׁמָּה אַשְׁמִיעֲךָ אֶת־דְּבָרָי׃ וָאֵרֵד בֵּית 3
הַיּוֹצֵר וְהִנֵּהוּ עֹשֶׂה מְלָאכָה עַל־הָאָבְנָיִם׃ וְנִשְׁחַת הַכְּלִי 4
אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה בַּחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר וְשָׁב וַיַּעֲשֵׂהוּ כְּלִי אַחֵר
כַּאֲשֶׁר יָשַׁר בְּעֵינֵי הַיּוֹצֵר לַעֲשׂוֹת׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי ה
לֵאמוֹר׃ הֲכַיּוֹצֵר הַזֶּה לֹא־אוּכַל לַעֲשׂוֹת לָכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל 6
נְאֻם־יְהוָה הִנֵּה כַחֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר כֵּן־אַתֶּם בְּיָדִי בֵּית יִשְׂרָאֵל׃
ס רֶגַע אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ 7
וּלְהַאֲבִיד׃ וְשָׁב הַגּוֹי הַהוּא מֵרָעָתוֹ אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עָלָיו 8
וְנִחַמְתִּי עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר חָשַׁבְתִּי לַעֲשׂוֹת לוֹ׃ ס וְרֶגַע 9
אֲדַבֵּר עַל־גּוֹי וְעַל־מַמְלָכָה לִבְנֹת וְלִנְטֹעַ׃ וְעָשָׂה הָרַעה י
בְּעֵינַי לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹלִי וְנִחַמְתִּי עַל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
לְהֵיטִיב אוֹתוֹ׃ ס וְעַתָּה אֱמָר־נָא אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה וְעַל־ 11

v. 23 שְׁמוֹעַ ק׳. v. 24 בּוֹ ק׳. v. 3 וְהִנֵּה הוּא ק׳. v. 10 הָרַע ק׳.

וְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אָנֹכִי יוֹצֵר עֲלֵיכֶם
רָעָה וְחֹשֵׁב עֲלֵיכֶם מַחֲשָׁבָה שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה
12 וְהֵיטִיבוּ דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם׃ וְאָמְרוּ נוֹאָשׁ כִּי־אַחֲרֵי
13 מַחְשְׁבוֹתֵינוּ נֵלֵךְ וְאִישׁ שְׁרִרוּת לִבּוֹ־הָרָע נַעֲשֶׂה׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה שַׁאֲלוּ־נָא בַּגּוֹיִם מִי שָׁמַע כָּאֵלֶּה שַׁעֲרֻרִת
14 עָשְׂתָה מְאֹד בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל׃ הֲיַעֲזֹב מִצּוּר שָׂדַי שֶׁלֶג לְבָנוֹן
טו אִם־יִנָּתְשׁוּ מַיִם זָרִים קָרִים נוֹזְלִים׃ כִּי־שְׁכֵחֻנִי עַמִּי לַשָּׁוְא
יְקַטֵּרוּ וַיַּכְשִׁלוּם בְּדַרְכֵיהֶם שְׁבִלֵי עוֹלָם לָלֶכֶת נְתִיבוֹת
16 דֶּרֶךְ לֹא סְלוּלָה׃ לָשׂוּם אַרְצָם לְשַׁמָּה שְׁרוּקֹת עוֹלָם כֹּל
17 עוֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיָנִיד בְּרֹאשׁוֹ׃ כְּרוּחַ־קָדִים אֲפִיצֵם לִפְנֵי
18 אוֹיֵב עֹרֶף וְלֹא־פָנִים אַרְאֵם בְּיוֹם אֵידָם׃ ס וַיֹּאמְרוּ לְכוּ
וְנַחְשְׁבָה עַל־יִרְמְיָהוּ מַחֲשָׁבוֹת כִּי לֹא־תֹאבַד תּוֹרָה מִכֹּהֵן
וְעֵצָה מֵחָכָם וְדָבָר מִנָּבִיא לְכוּ וְנַכֵּהוּ בַלָּשׁוֹן וְאַל־נַקְשִׁיבָה
19 אֶל־כָּל־דְּבָרָיו׃ הַקְשִׁיבָה יְהוָה אֵלָי וּשְׁמַע לְקוֹל יְרִיבָי׃
כ הַיְשֻׁלַּם תַּחַת־טוֹבָה רָעָה כִּי־כָרוּ שׁוּחָה לְנַפְשִׁי זְכֹר ׀ עָמְדִי
לְפָנֶיךָ לְדַבֵּר עֲלֵיהֶם טוֹבָה לְהָשִׁיב אֶת־חֲמָתְךָ מֵהֶם׃
21 לָכֵן תֵּן אֶת־בְּנֵיהֶם לָרָעָב וְהַגִּרֵם עַל־יְדֵי־חֶרֶב וְתִהְיֶנָה
נְשֵׁיהֶם שַׁכֻּלוֹת וְאַלְמָנוֹת וְאַנְשֵׁיהֶם יִהְיוּ הֲרֻגֵי מָוֶת
22 בַּחוּרֵיהֶם מֻכֵּי־חֶרֶב בַּמִּלְחָמָה׃ תִּשָּׁמַע זְעָקָה מִבָּתֵּיהֶם כִּי־
תָבִיא עֲלֵיהֶם גְּדוּד פִּתְאֹם כִּי־כָרוּ שִׁיחָה לְלָכְדֵנִי וּפַחִים
23 טָמְנוּ לְרַגְלָי׃ וְאַתָּה יְהוָה יָדַעְתָּ אֶת־כָּל־עֲצָתָם עָלַי לַמָּוֶת
אַל־תְּכַפֵּר עַל־עֲוֺנָם וְחַטָּאתָם מִלְּפָנֶיךָ אַל־תֶּמְחִי וְהָיוּ
מֻכְשָׁלִים לְפָנֶיךָ בְּעֵת אַפְּךָ עֲשֵׂה בָהֶם׃ ס

יט 19

א כֹּה אָמַר יְהוָה הָלֹךְ וְקָנִיתָ בַקְבֻּק יוֹצֵר חָרֶשׂ וּמִזִּקְנֵי הָעָם
2 וּמִזִּקְנֵי הַכֹּהֲנִים׃ וְיָצָאתָ אֶל־גֵּיא בֶן־הִנֹּם אֲשֶׁר פֶּתַח שַׁעַר
הַחַרְסוּת וְקָרָאתָ שָּׁם אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־אֲדַבֵּר אֵלֶיךָ׃
3 וְאָמַרְתָּ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה מַלְכֵי יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָםִ
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא רָעָה
4 עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר כָּל־שֹׁמְעָהּ תִּצַּלְנָה אָזְנָיו׃ יַעַן ׀ אֲשֶׁר

v. 15 שְׁבִילֵי ק׳ v. 16 שְׁרִיקֹת ק׳ v. 22 שׁוּחָה ק׳
v. 23 וְיִהְיוּ ק׳ v. 2 הַחַרְסִית ק׳

עֲזָבֻנִי וַיְנַכְּרוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְקַטְּרוּ־בוֹ לֵאלֹהִים אֲחֵרִים
אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּם הֵמָּה וַאֲבוֹתֵיהֶם וּמַלְכֵי יְהוּדָה וּמָלְאוּ אֶת־
הַמָּקוֹם הַזֶּה דַּם נְקִיִּם׃ וּבָנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל לִשְׂרֹף אֶת־ ה
בְּנֵיהֶם בָּאֵשׁ עֹלוֹת לַבָּעַל אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי וְלֹא
עָלְתָה עַל־לִבִּי׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־ 6
יִקָּרֵא לַמָּקוֹם הַזֶּה עוֹד הַתֹּפֶת וְגֵיא בֶן־הִנֹּם כִּי אִם־גֵּיא
הַהֲרֵגָה׃ וּבַקֹּתִי אֶת־עֲצַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַםִ בַּמָּקוֹם הַזֶּה 7
וְהִפַּלְתִּים בַּחֶרֶב לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְנָתַתִּי
אֶת־נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְשַׂמְתִּי 8
אֶת־הָעִיר הַזֹּאת לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק
עַל־כָּל־מַכֹּתֶהָ׃ וְהַאֲכַלְתִּים אֶת־בְּשַׂר בְּנֵיהֶם וְאֵת בְּשַׂר 9
בְּנֹתֵיהֶם וְאִישׁ בְּשַׂר־רֵעֵהוּ יֹאכֵלוּ בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק אֲשֶׁר
יָצִיקוּ לָהֶם אֹיְבֵיהֶם וּמְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם׃ וְשָׁבַרְתָּ הַבַּקְבֻּק לְעֵינֵי י
הָאֲנָשִׁים הַהֹלְכִים אוֹתָךְ׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה 11
צְבָאוֹת כָּכָה אֶשְׁבֹּר אֶת־הָעָם הַזֶּה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר
יִשְׁבֹּר אֶת־כְּלִי הַיּוֹצֵר אֲשֶׁר לֹא־יוּכַל לְהֵרָפֵה עוֹד וּבְתֹפֶת
יִקְבְּרוּ מֵאֵין מָקוֹם לִקְבּוֹר׃ כֵּן אֶעֱשֶׂה לַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־ 12
יְהוָה וּלְיוֹשְׁבָיו וְלָתֵת אֶת־הָעִיר הַזֹּאת כְּתֹפֶת׃ וְהָיוּ בָּתֵּי 13
יְרוּשָׁלַםִ וּבָתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה כִּמְקוֹם הַתֹּפֶת הַטְּמֵאִים לְכֹל
הַבָּתִּים אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגֹּתֵיהֶם לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ
נְסָכִים לֵאלֹהִים אֲחֵרִים׃ ס וַיָּבֹא יִרְמְיָהוּ מֵהַתֹּפֶת אֲשֶׁר 14
שְׁלָחוֹ יְהוָה שָׁם לְהִנָּבֵא וַיַּעֲמֹד בַּחֲצַר בֵּית־יְהוָה וַיֹּאמֶר
אֶל־כָּל־הָעָם׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל טו
הִנְנִי מֵבִי° אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר
דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ כִּי הִקְשׁוּ אֶת־עָרְפָּם לְבִלְתִּי שְׁמוֹעַ אֶת־דְּבָרָי׃

כ 20

וַיִּשְׁמַע פַּשְׁחוּר בֶּן־אִמֵּר הַכֹּהֵן וְהוּא־פָקִיד נָגִיד בְּבֵית יְהוָה א
אֶת־יִרְמְיָהוּ נִבָּא אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וַיַּכֶּה פַּשְׁחוּר אֵת 2
יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיִּתֵּן אֹתוֹ עַל־הַמַּהְפֶּכֶת אֲשֶׁר בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן
הָעֶלְיוֹן אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיֹּצֵא פַשְׁחוּר אֶת־ 3

---

v. 15 מֵבִיא ק׳.

יִרְמְיָהוּ מִן־הַמַּהְפָּכֶת וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִרְמְיָהוּ לֹא פַשְׁחוּר קָרָא
4 יְהוָה שְׁמֶךָ כִּי אִם־מָגוֹר מִסָּבִיב׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹתֶנְךָ לְמָגוֹר לְךָ וּלְכָל־אֹהֲבֶיךָ וְנָפְלוּ בְּחֶרֶב אֹיְבֵיהֶם
וְעֵינֶיךָ רֹאוֹת וְאֶת־כָּל־יְהוּדָה אֶתֵּן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִגְלָם
ה בָּבֶלָה וְהִכָּם בֶּחָרֶב׃ וְנָתַתִּי אֶת־כָּל־חֹסֶן הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־
כָּל־יְגִיעָהּ וְאֶת־כָּל־יְקָרָהּ וְאֵת כָּל־אוֹצְרוֹת מַלְכֵי יְהוּדָה אֶתֵּן
6 בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְזָזוּם וּלְקָחוּם וֶהֱבִיאוּם בָּבֶלָה׃ וְאַתָּה פַשְׁחוּר
וְכֹל־יֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ תֵּלְכוּ בַּשֶּׁבִי וּבָבֶל תָּבוֹא וְשָׁם תָּמוּת וְשָׁם
תִּקָּבֵר אַתָּה וְכָל־אֹהֲבֶיךָ אֲשֶׁר־נִבֵּאתָ לָהֶם בַּשָּׁקֶר׃ פ
7 פִּתִּיתַנִי יְהוָה וָאֶפָּת חֲזַקְתַּנִי וַתּוּכָל הָיִיתִי לִשְׂחוֹק כָּל־
8 הַיּוֹם כֻּלֹּה לֹעֵג לִי׃ כִּי־מִדֵּי אֲדַבֵּר אֶזְעָק חָמָס וָשֹׁד אֶקְרָא
9 כִּי־הָיָה דְבַר־יְהוָה לִי לְחֶרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל־הַיּוֹם׃ וְאָמַרְתִּי
לֹא־אֶזְכְּרֶנּוּ וְלֹא־אֲדַבֵּר עוֹד בִּשְׁמוֹ וְהָיָה בְלִבִּי כְּאֵשׁ בֹּעֶרֶת
י עָצֻר בְּעַצְמֹתָי וְנִלְאֵיתִי כַּלְכֵל וְלֹא אוּכָל׃ כִּי שָׁמַעְתִּי דִּבַּת
רַבִּים מָגוֹר מִסָּבִיב הַגִּידוּ וְנַגִּידֶנּוּ כֹּל אֱנוֹשׁ שְׁלֹמִי שֹׁמְרֵי
צַלְעִי אוּלַי יְפֻתֶּה וְנוּכְלָה לוֹ וְנִקְחָה נִקְמָתֵנוּ מִמֶּנּוּ׃
11 וַיהוָה אוֹתִי כְּגִבּוֹר עָרִיץ עַל־כֵּן רֹדְפַי יִכָּשְׁלוּ וְלֹא יֻכָלוּ
12 בֹּשׁוּ מְאֹד כִּי־לֹא הִשְׂכִּילוּ כְּלִמַּת עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ וַיהוָה
צְבָאוֹת בֹּחֵן צַדִּיק רֹאֶה כְלָיוֹת וָלֵב אֶרְאֶה נִקְמָתְךָ מֵהֶם כִּי
אֵלֶיךָ גִּלִּיתִי אֶת־רִיבִי׃ פ
13 שִׁירוּ לַיהוָה הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כִּי הִצִּיל אֶת־נֶפֶשׁ אֶבְיוֹן מִיַּד
14 מְרֵעִים׃ ס אָרוּר הַיּוֹם אֲשֶׁר יֻלַּדְתִּי בּוֹ יוֹם אֲשֶׁר־יְלָדַתְנִי
טו אִמִּי אַל־יְהִי בָרוּךְ׃ אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר בִּשַּׂר אֶת־אָבִי לֵאמֹר
16 יֻלַּד־לְךָ בֵּן זָכָר שַׂמֵּחַ שִׂמְּחָהוּ׃ וְהָיָה הָאִישׁ הַהוּא כֶּעָרִים
אֲשֶׁר־הָפַךְ יְהוָה וְלֹא נִחָם וְשָׁמַע זְעָקָה בַּבֹּקֶר וּתְרוּעָה
17 בְּעֵת צָהֳרָיִם׃ אֲשֶׁר לֹא־מוֹתְתַנִי מֵרָחֶם וַתְּהִי־לִי אִמִּי
18 קִבְרִי וְרַחְמָה הֲרַת עוֹלָם׃ לָמָּה זֶּה מֵרֶחֶם יָצָאתִי לִרְאוֹת
עָמָל וְיָגוֹן וַיִּכְלוּ בְבֹשֶׁת יָמָי׃ ס

כא 21

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּשְׁלֹחַ אֵלָיו
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־פַּשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה וְאֶת־צְפַנְיָה בֶן־

v. 7 כֻּלּוֹ ק׳. v. 8 קמץ בזקף.

מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן לֵאמֹר׃ דְּרָשׁ־נָא בַעֲדֵנוּ אֶת־יְהוָה כִּי 2
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל נִלְחָם עָלֵינוּ אוּלַי יַעֲשֶׂה יְהוָה אוֹתָנוּ
כְּכָל־נִפְלְאֹתָיו וְיַעֲלֶה מֵעָלֵינוּ׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֲלֵיהֶם 3
כֹּה תֹאמְרֻן אֶל־צִדְקִיָּהוּ׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל 4
הִנְנִי מֵסֵב אֶת־כְּלֵי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיֶדְכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם
נִלְחָמִים בָּם אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם
מִחוּץ לַחוֹמָה וְאָסַפְתִּי אוֹתָם אֶל־תּוֹךְ הָעִיר הַזֹּאת׃
וְנִלְחַמְתִּי אֲנִי אִתְּכֶם בְּיָד נְטוּיָה וּבִזְרוֹעַ חֲזָקָה וּבְאַף וּבְחֵמָה ה
וּבְקֶצֶף גָּדוֹל׃ וְהִכֵּיתִי אֶת־יוֹשְׁבֵי הָעִיר הַזֹּאת וְאֶת־הָאָדָם 6
וְאֶת־הַבְּהֵמָה בְּדֶבֶר גָּדוֹל יָמֻתוּ׃ וְאַחֲרֵי־כֵן ׀ נְאֻם־יְהוָה אֶתֵּן 7
אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־עֲבָדָיו ׀ וְאֶת־הָעָם וְאֶת־
הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר הַזֹּאת מִן־הַדֶּבֶר ׀ מִן־הַחֶרֶב וּמִן־הָרָעָב בְּיַד
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם
וְהִכָּם לְפִי־חֶרֶב לֹא־יָחוּס עֲלֵיהֶם וְלֹא יַחְמֹל וְלֹא יְרַחֵם׃
וְאֶל־הָעָם הַזֶּה תֹּאמַר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם 8
אֶת־דֶּרֶךְ הַחַיִּים וְאֶת־דֶּרֶךְ הַמָּוֶת׃ הַיֹּשֵׁב בָּעִיר הַזֹּאת יָמוּת 9
בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיּוֹצֵא וְנָפַל עַל־הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים
עֲלֵיכֶם יִחְיֶה וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל׃ כִּי שַׂמְתִּי פָנַי בָּעִיר י
הַזֹּאת לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה נְאֻם־יְהוָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּנָּתֵן
וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ ס וּלְבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה׃ 11
בֵּית דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה דִּינוּ לַבֹּקֶר מִשְׁפָּט וְהַצִּילוּ גָזוּל 12
מִיַּד עוֹשֵׁק פֶּן־תֵּצֵא כָאֵשׁ חֲמָתִי וּבָעֲרָה וְאֵין מְכַבֶּה מִפְּנֵי
רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ הִנְנִי אֵלַיִךְ יֹשֶׁבֶת הָעֵמֶק צוּר הַמִּישֹׁר נְאֻם־ 13
יְהוָה הָאֹמְרִים מִי־יֵחַת עָלֵינוּ וּמִי יָבוֹא בִּמְעוֹנוֹתֵינוּ׃
וּפָקַדְתִּי עֲלֵיכֶם כִּפְרִי מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה וְהִצַּתִּי אֵשׁ 14
בְּיַעְרָהּ וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֶיהָ׃ ס

22 כב

כֹּה אָמַר יְהוָה רֵד בֵּית־מֶלֶךְ יְהוּדָה וְדִבַּרְתָּ שָּׁם אֶת־הַדָּבָר א
הַזֶּה׃ וְאָמַרְתָּ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה מֶלֶךְ יְהוּדָה הַיֹּשֵׁב עַל־כִּסֵּא 2
דָוִד אַתָּה וַעֲבָדֶיךָ וְעַמְּךָ הַבָּאִים בַּשְּׁעָרִים הָאֵלֶּה׃ כֹּה ׀ אָמַר 3

v. 9 וְחָיָה ק׳. v. 12 מעלליכם ק׳.

יְהוָ֗ה עֲשׂ֤וּ מִשְׁפָּט֙ וּצְדָקָ֔ה וְהַצִּ֥ילוּ גָז֖וּל מִיַּ֣ד עָשׁ֑וֹק וְגֵר֩ יָת֨וֹם
וְאַלְמָנָ֤ה אַל־תֹּנוּ֙ אַל־תַּחְמֹ֔סוּ וְדָ֣ם נָקִ֔י אַל־תִּשְׁפְּכ֖וּ בַּמָּק֥וֹם
4 הַזֶּֽה׃ כִּ֤י אִם־עָשׂוֹ֙ תַּעֲשׂ֔וּ אֶת־הַדָּבָ֖ר הַזֶּ֑ה וּבָ֣אוּ בְשַׁעֲרֵי֩ הַבַּ֨יִת
הַזֶּ֜ה מְלָכִ֗ים יֹשְׁבִ֨ים לְדָוִ֜ד עַל־כִּסְא֗וֹ רֹכְבִים֙ בָּרֶ֣כֶב וּבַסּוּסִ֔ים
ה ה֥וּא וַעֲבָדָ֖ו וְעַמּֽוֹ׃ וְאִם֙ לֹ֣א תִשְׁמְע֔וּ אֶת־הַדְּבָרִ֖ים הָאֵ֑לֶּה בִּ֤י
6 נִשְׁבַּ֙עְתִּי֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־לְחָרְבָּ֥ה יִהְיֶ֖ה הַבַּ֥יִת הַזֶּֽה׃ ס כִּי־
כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה עַל־בֵּית֙ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה גִּלְעָ֥ד אַתָּ֛ה לִ֖י רֹ֣אשׁ
7 הַלְּבָנ֑וֹן אִם־לֹ֥א אֲשִֽׁיתְךָ֛ מִדְבָּ֖ר עָרִ֥ים לֹ֥א נוֹשָֽׁבָה׃ וְקִדַּשְׁתִּ֤י
עָלֶ֙יךָ֙ מַשְׁחִתִ֔ים אִ֖ישׁ וְכֵלָ֑יו וְכָֽרְתוּ֙ מִבְחַ֣ר אֲרָזֶ֔יךָ וְהִפִּ֖ילוּ עַל־
8 הָאֵֽשׁ׃ וְעָֽבְרוּ֙ גּוֹיִ֣ם רַבִּ֔ים עַ֖ל הָעִ֣יר הַזֹּ֑את וְאָמְרוּ֙ אִ֣ישׁ אֶל־
9 רֵעֵ֔הוּ עַל־מֶ֨ה עָשָׂ֤ה יְהוָה֙ כָּ֔כָה לָעִ֥יר הַגְּדוֹלָ֖ה הַזֹּֽאת׃ וְאָ֣מְר֔וּ
עַ֚ל אֲשֶׁ֣ר עָזְב֔וּ אֶת־בְּרִ֥ית יְהוָ֖ה אֱלֹהֵיהֶ֑ם וַיִּשְׁתַּחֲו֛וּ לֵאלֹהִ֥ים
י אֲחֵרִ֖ים וַיַּעַבְדֽוּם׃ ס אַל־תִּבְכּ֣וּ לְמֵ֔ת וְאַל־תָּנֻ֖דוּ ל֑וֹ בְּכ֤וּ
11 בָכוֹ֙ לַהֹלֵ֔ךְ כִּ֣י לֹ֤א יָשׁוּב֙ ע֔וֹד וְרָאָ֖ה אֶת־אֶ֥רֶץ מוֹלַדְתּֽוֹ׃ כִּ֣י כֹ֣ה
אָמַר־יְהוָ֡ה אֶל־שַׁלֻּ֣ם בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ֩ מֶ֨לֶךְ יְהוּדָ֜ה הַמֹּלֵךְ֙ תַּ֚חַת
יֹאשִׁיָּ֣הוּ אָבִ֔יו אֲשֶׁ֥ר יָצָ֖א מִן־הַמָּק֣וֹם הַזֶּ֑ה לֹא־יָשׁ֥וּב שָׁ֖ם עֽוֹד׃
12 כִּ֗י בִּמְק֛וֹם אֲשֶׁר־הִגְל֥וּ אֹת֖וֹ שָׁ֣ם יָמ֑וּת וְאֶת־הָאָ֥רֶץ הַזֹּ֖את לֹֽא
יִרְאֶ֥ה עֽוֹד׃ פ
13 ה֣וֹי בֹּנֶ֤ה בֵיתוֹ֙ בְּלֹא־צֶ֔דֶק וַעֲלִיּוֹתָ֖יו בְּלֹ֣א מִשְׁפָּ֑ט בְּרֵעֵ֙הוּ֙
14 יַעֲבֹ֣ד חִנָּ֔ם וּפֹעֲל֖וֹ לֹ֥א יִתֶּן־לֽוֹ׃ הָאֹמֵ֗ר אֶבְנֶה־לִּי֙ בֵּ֣ית מִדּ֔וֹת
וַעֲלִיּ֖וֹת מְרֻוָּחִ֑ים וְקָ֤רַע לוֹ֙ חַלּוֹנָ֔י וְסָפ֣וּן בָּאָ֔רֶז וּמָשׁ֖וֹחַ בַּשָּׁשַֽׁר׃
טו הֲתִֽמְלֹ֔ךְ כִּ֥י אַתָּ֖ה מְתַחֲרֶ֣ה בָאָ֑רֶז אָבִ֜יךָ הֲל֧וֹא אָכַ֣ל וְשָׁתָ֗ה
16 וְעָשָׂ֤ה מִשְׁפָּט֙ וּצְדָקָ֔ה אָ֖ז ט֥וֹב לֽוֹ׃ דָּ֛ן דִּין־עָנִ֥י וְאֶבְי֖וֹן אָ֣ז ט֑וֹב
17 הֲלוֹא־הִ֛יא הַדַּ֥עַת אֹתִ֖י נְאֻם־יְהוָֽה׃ כִּ֣י אֵ֤ין עֵינֶ֙יךָ֙ וְלִבְּךָ֔
כִּ֖י אִם־עַל־בִּצְעֶ֑ךָ וְעַ֤ל דַּם־הַנָּקִי֙ לִשְׁפּ֔וֹךְ וְעַל־הָעֹ֥שֶׁק וְעַל־
18 הַמְּרוּצָ֖ה לַעֲשֽׂוֹת׃ ס לָכֵ֞ן כֹּֽה־אָמַ֣ר יְהוָ֗ה אֶל־יְהוֹיָקִ֤ים
בֶּן־יֹאשִׁיָּ֙הוּ֙ מֶ֣לֶךְ יְהוּדָ֔ה לֹֽא־יִסְפְּד֣וּ ל֔וֹ ה֥וֹי אָחִ֖י וְה֣וֹי
19 אָח֑וֹת לֹא־יִסְפְּד֣וּ ל֔וֹ ה֥וֹי אָד֖וֹן וְה֥וֹי הֹדֹֽה׃ קְבוּרַ֥ת חֲמ֖וֹר
כ יִקָּבֵ֑ר סָח֣וֹב וְהַשְׁלֵ֔ךְ מֵהָ֖לְאָה לְשַׁעֲרֵ֥י יְרוּשָׁלִָֽם׃ ס עֲלִ֤י
הַלְּבָנוֹן֙ וּֽצְעָ֔קִי וּבַבָּשָׁ֖ן תְּנִ֣י קוֹלֵ֑ךְ וְצַֽעֲקִי֙ מֵעֲבָרִ֔ים כִּ֥י נִשְׁבְּר֖וּ

v. 4 ועבדיו ק׳. v. 6 נושבו ק׳. v. 14 קמץ בזקף. ibid. פתח בס״פ.
v. 18 הדו ק׳. v. 20 קמץ בזקף.

21 כָּל־מְאַהֲבָיִךְ׃ דִּבַּרְתִּי אֵלַיִךְ בְּשַׁלְוֺתַיִךְ אָמַרְתְּ לֹא אֶשְׁמָע זֶה
22 דַּרְכֵּךְ מִנְּעוּרַיִךְ כִּי לֹא־שָׁמַעַתְּ בְּקוֹלִי׃ כָּל־רֹעַיִךְ תִּרְעֶה־רוּחַ
וּמְאַהֲבַיִךְ בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ כִּי אָז תֵּבֹשִׁי וְנִכְלַמְתְּ מִכֹּל רָעָתֵךְ׃
23 יֹשַׁבְתִּי בַּלְּבָנוֹן מְקֻנַּנְתִּי בָּאֲרָזִים מַה־נֵּחַנְתְּ בְּבֹא־לָךְ חֲבָלִים
24 חִיל כַּיֹּלֵדָה׃ חַי־אָנִי נְאֻם־יְהוָה כִּי אִם־יִהְיֶה כָּנְיָהוּ בֶן־
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה חוֹתָם עַל־יַד יְמִינִי כִּי מִשָּׁם אֶתְּקֶנְךָּ׃
כה וּנְתַתִּיךָ בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשֶׁךָ וּבְיַד אֲשֶׁר־אַתָּה יָגוֹר מִפְּנֵיהֶם
26 וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבְיַד הַכַּשְׂדִּים׃ וְהֵטַלְתִּי אֹתְךָ
וְאֶת־אִמְּךָ אֲשֶׁר יְלָדַתְךָ עַל הָאָרֶץ אַחֶרֶת אֲשֶׁר לֹא־יֻלַּדְתֶּם
27 שָׁם וְשָׁם תָּמוּתוּ׃ וְעַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הֵם מְנַשְּׂאִים אֶת־נַפְשָׁם
28 לָשׁוּב שָׁם שָׁמָּה לֹא יָשׁוּבוּ׃ ס הַעֶצֶב נִבְזֶה נָפוּץ הָאִישׁ
הַזֶּה כָּנְיָהוּ אִם־כְּלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ מַדּוּעַ הוּטְלוּ הוּא וְזַרְעוֹ
29 וְהֻשְׁלְכוּ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־יָדָעוּ׃ אֶרֶץ אֶרֶץ אָרֶץ שִׁמְעִי
ל דְּבַר־יְהוָה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה כִּתְבוּ אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי
גֶּבֶר לֹא־יִצְלַח בְּיָמָיו כִּי לֹא יִצְלַח מִזַּרְעוֹ אִישׁ יֹשֵׁב עַל־
כִּסֵּא דָוִד וּמֹשֵׁל עוֹד בִּיהוּדָה׃ ס

23 כג

א הוֹי רֹעִים מְאַבְּדִים וּמְפִצִים אֶת־צֹאן מַרְעִיתִי נְאֻם־יְהוָה׃
2 לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הָרֹעִים הָרֹעִים אֶת־עַמִּי
אַתֶּם הֲפִצֹתֶם אֶת־צֹאנִי וַתַּדִּחוּם וְלֹא פְקַדְתֶּם אֹתָם הִנְנִי
3 פֹקֵד עֲלֵיכֶם אֶת־רֹעַ מַעַלְלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וַאֲנִי אֲקַבֵּץ
אֶת־שְׁאֵרִית צֹאנִי מִכֹּל הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּי אֹתָם שָׁם
4 וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְהֶן עַל־נְוֵהֶן וּפָרוּ וְרָבוּ׃ וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיהֶם
רֹעִים וְרָעוּם וְלֹא־יִירְאוּ עוֹד וְלֹא־יֵחַתּוּ וְלֹא יִפָּקֵדוּ נְאֻם־
ה יְהוָה׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי לְדָוִד
צֶמַח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
6 בָּאָרֶץ׃ בְּיָמָיו תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לָבֶטַח וְזֶה־שְּׁמוֹ
7 אֲשֶׁר־יִקְרְאוֹ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ ס לָכֵן הִנֵּה־יָמִים בָּאִים
נְאֻם־יְהוָה וְלֹא־יֹאמְרוּ עוֹד חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה אֶת־בְּנֵי
8 יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כִּי אִם־חַי־יְהוָה אֲשֶׁר הֶעֱלָה וַאֲשֶׁר

v. 22 ר׳ בדגש. v. 23 יתיר י׳.

הֵבִיא אֶת־זֶרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ צָפוֹנָה וּמִכֹּל הָאֲרָצוֹת
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ עַל־אַדְמָתָם׃ פ
9 לַנְּבִאִים נִשְׁבַּר לִבִּי בְקִרְבִּי רָחֲפוּ כָּל־עַצְמוֹתַי הָיִיתִי כְּאִישׁ
שִׁכּוֹר וּכְגֶבֶר עֲבָרוֹ יָיִן מִפְּנֵי יְהוָה וּמִפְּנֵי דִּבְרֵי קָדְשׁוֹ׃
י כִּי מְנָאֲפִים מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־מִפְּנֵי אָלָה אָבְלָה הָאָרֶץ
יָבְשׁוּ נְאוֹת מִדְבָּר וַתְּהִי מְרוּצָתָם רָעָה וּגְבוּרָתָם לֹא־כֵן׃
11 כִּי־גַם־נָבִיא גַם־כֹּהֵן חָנֵפוּ גַּם־בְּבֵיתִי מָצָאתִי רָעָתָם נְאֻם־
12 יְהוָה׃ לָכֵן יִהְיֶה דַרְכָּם לָהֶם כַּחֲלַקְלַקּוֹת בָּאֲפֵלָה יִדַּחוּ
וְנָפְלוּ בָהּ כִּי־אָבִיא עֲלֵיהֶם רָעָה שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃
13 וּבִנְבִיאֵי שֹׁמְרוֹן רָאִיתִי תִפְלָה הִנַּבְּאוּ בַבַּעַל וַיַּתְעוּ אֶת־
14 עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ וּבִנְבִאֵי יְרוּשָׁלַםִ רָאִיתִי שַׁעֲרוּרָה נָאוֹף
וְהָלֹךְ בַּשֶּׁקֶר וְחִזְּקוּ יְדֵי מְרֵעִים לְבִלְתִּי שָׁבוּ אִישׁ מֵרָעָתוֹ
טו הָיוּ־לִי כֻלָּם כִּסְדֹם וְיֹשְׁבֶיהָ כַּעֲמֹרָה׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת עַל־הַנְּבִאִים הִנְנִי מַאֲכִיל אוֹתָם לַעֲנָה
וְהִשְׁקִתִים מֵי־רֹאשׁ כִּי מֵאֵת נְבִיאֵי יְרוּשָׁלַםִ יָצְאָה חֲנֻפָּה
16 לְכָל־הָאָרֶץ׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אַל־תִּשְׁמְעוּ
עַל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם מַהְבִּלִים הֵמָּה אֶתְכֶם
17 חֲזוֹן לִבָּם יְדַבֵּרוּ לֹא מִפִּי יְהוָה׃ אֹמְרִים אָמוֹר לִמְנַאֲצַי
דִּבֶּר יְהוָה שָׁלוֹם יִהְיֶה לָכֶם וְכֹל הֹלֵךְ בִּשְׁרִרוּת לִבּוֹ
18 אָמְרוּ לֹא־תָבוֹא עֲלֵיכֶם רָעָה׃ כִּי מִי עָמַד בְּסוֹד יְהוָה
וְיֵרֶא וְיִשְׁמַע אֶת־דְּבָרוֹ מִי־הִקְשִׁיב דְּבָרִו וַיִּשְׁמָע׃ ס
19 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל עַל רֹאשׁ
כ רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ וְעַד־הֲקִימוֹ
21 מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ בִּינָה׃ לֹא־
שָׁלַחְתִּי אֶת־הַנְּבִאִים וְהֵם רָצוּ לֹא־דִבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְהֵם
22 נִבָּאוּ׃ וְאִם־עָמְדוּ בְּסוֹדִי וְיַשְׁמִעוּ דְבָרַי אֶת־עַמִּי וִישִׁבוּם
23 מִדַּרְכָּם הָרָע וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיהֶם׃ ס הַאֱלֹהֵי מִקָּרֹב אָנִי
24 נְאֻם־יְהוָה וְלֹא אֱלֹהֵי מֵרָחֹק׃ אִם־יִסָּתֵר אִישׁ בַּמִּסְתָּרִים וַאֲנִי
לֹא־אֶרְאֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה הֲלוֹא אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֲנִי
כה מָלֵא נְאֻם־יְהוָה׃ שָׁמַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ הַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים
26 בִּשְׁמִי שֶׁקֶר לֵאמֹר חָלַמְתִּי חָלָמְתִּי׃ עַד־מָתַי הֲיֵשׁ בְּלֵב

v. 18 דברו ק׳

27 הַנְּבִאִים נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר וּנְבִיאֵי תַּרְמִת לִבָּם׃ הַחֹשְׁבִים
לְהַשְׁכִּיחַ אֶת־עַמִּי שְׁמִי בַּחֲלוֹמֹתָם אֲשֶׁר יְסַפְּרוּ אִישׁ לְרֵעֵהוּ
28 כַּאֲשֶׁר שָׁכְחוּ אֲבוֹתָם אֶת־שְׁמִי בַּבָּעַל׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר־אִתּוֹ
חֲלוֹם יְסַפֵּר חֲלוֹם וַאֲשֶׁר דְּבָרִי אִתּוֹ יְדַבֵּר דְּבָרִי אֱמֶת מַה־
29 לַתֶּבֶן אֶת־הַבָּר נְאֻם־יְהוָה׃ הֲלוֹא כֹה דְבָרִי כָּאֵשׁ נְאֻם־יְהוָה
ל וּכְפַטִּישׁ יְפֹצֵץ סָלַע׃ ס לָכֵן הִנְנִי עַל־הַנְּבִאִים נְאֻם־יְהוָה
31 מְגַנְּבֵי דְבָרַי אִישׁ מֵאֵת רֵעֵהוּ׃ הִנְנִי עַל־הַנְּבִיאִם נְאֻם־יְהוָה
32 הַלֹּקְחִים לְשׁוֹנָם וַיִּנְאֲמוּ נְאֻם׃ הִנְנִי עַל־נִבְּאֵי חֲלֹמוֹת שֶׁקֶר
נְאֻם־יְהוָה וַיְסַפְּרוּם וַיַּתְעוּ אֶת־עַמִּי בְּשִׁקְרֵיהֶם וּבְפַחֲזוּתָם
וְאָנֹכִי לֹא־שְׁלַחְתִּים וְלֹא צִוִּיתִים וְהוֹעֵיל לֹא־יוֹעִילוּ לָעָם־
33 הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה׃ וְכִי־יִשְׁאָלְךָ הָעָם הַזֶּה אוֹ־הַנָּבִיא אוֹ־כֹהֵן
לֵאמֹר מַה־מַּשָּׂא יְהוָה וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם אֶת־מַה־מַּשָּׂא וְנָטַשְׁתִּי
34 אֶתְכֶם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהַנָּבִיא וְהַכֹּהֵן וְהָעָם אֲשֶׁר יֹאמַר מַשָּׂא
לה יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־הָאִישׁ הַהוּא וְעַל־בֵּיתוֹ׃ כֹּה תֹאמְרוּ אִישׁ
עַל־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶל־אָחִיו מֶה־עָנָה יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃
36 וּמַשָּׂא יְהוָה לֹא תִזְכְּרוּ־עוֹד כִּי הַמַּשָּׂא יִהְיֶה לְאִישׁ דְּבָרוֹ
37 וַהֲפַכְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵינוּ׃ כֹּה
38 תֹאמַר אֶל־הַנָּבִיא מֶה־עָנָךְ יְהוָה וּמַה־דִּבֶּר יְהוָה׃ וְאִם־מַשָּׂא
יְהוָה תֹּאמֵרוּ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה יַעַן אֲמָרְכֶם אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה מַשָּׂא יְהוָה וָאֶשְׁלַח אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תֹאמְרוּ מַשָּׂא
39 יְהוָה׃ ס לָכֵן הִנְנִי וְנָשִׁיתִי אֶתְכֶם נָשֹׁא וְנָטַשְׁתִּי אֶתְכֶם
מ וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם מֵעַל פָּנָי׃ וְנָתַתִּי
עֲלֵיכֶם חֶרְפַּת עוֹלָם וּכְלִמּוּת עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ ס

כד 24

א הִרְאַנִי יְהוָה וְהִנֵּה שְׁנֵי דּוּדָאֵי תְאֵנִים מוּעָדִים לִפְנֵי הֵיכַל
יְהוָה אַחֲרֵי הַגְלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־יְכָנְיָהוּ בֶן־
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרֵי יְהוּדָה וְאֶת־הֶחָרָשׁ וְאֶת־
2 הַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלַםִ וַיְבִאֵם בָּבֶל׃ הַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים טֹבוֹת מְאֹד
כִּתְאֵנֵי הַבַּכֻּרוֹת וְהַדּוּד אֶחָד תְּאֵנִים רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־
3 תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי מָה־אַתָּה רֹאֶה
יִרְמְיָהוּ וָאֹמַר תְּאֵנִים הַתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת טֹבוֹת מְאֹד וְהָרָעוֹת
4 רָעוֹת מְאֹד אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה

ה אֵלַי לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּתְּאֵנִים הַטֹּבוֹת
הָאֵלֶּה כֵּן־אַכִּיר אֶת־גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר שִׁלַּחְתִּי מִן־הַמָּקוֹם
6 הַזֶּה אֶרֶץ כַּשְׂדִּים לְטוֹבָה׃ וְשַׂמְתִּי עֵינִי עֲלֵיהֶם לְטוֹבָה
וַהֲשִׁבֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְנִיתִים וְלֹא אֶהֱרֹס וּנְטַעְתִּים
7 וְלֹא אֶתּוֹשׁ׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב לָדַעַת אֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה וְהָיוּ־לִי
לְעָם וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָהֶם לֵאלֹהִים כִּי־יָשֻׁבוּ אֵלַי בְּכָל־לִבָּם׃ ס
8 וְכַתְּאֵנִים הָרָעוֹת אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה מֵרֹעַ כִּי־כֹה ׀ אָמַר
יְהוָה כֵּן אֶתֵּן אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־שָׂרָיו וְאֵת ׀
שְׁאֵרִית יְרוּשָׁלַםִ הַנִּשְׁאָרִים בָּאָרֶץ הַזֹּאת וְהַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ
9 מִצְרָיִם׃ וּנְתַתִּים לִזְוָעָה לְרָעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְחֶרְפָּה
וּלְמָשָׁל לִשְׁנִינָה וְלִקְלָלָה בְּכָל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר־אַדִּיחֵם שָׁם׃
י וְשִׁלַּחְתִּי בָם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־הַדָּבֶר עַד־תֻּמָּם
מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם וְלַאֲבוֹתֵיהֶם׃ פ

כה 25

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה עַל־יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה בַּשָּׁנָה
הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה
2 הָרִאשֹׁנִית לִנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא עַל־כָּל־עַם יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ לֵאמֹר׃
3 מִן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּהוּ בֶן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה וְעַד ׀
הַיּוֹם הַזֶּה זֶה שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים שָׁנָה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלָי
4 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם אַשְׁכֵּים וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם׃ וְשָׁלַח יְהוָה
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדָיו הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם
ה וְלֹא־הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם לִשְׁמֹעַ׃ לֵאמֹר שׁוּבוּ נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ
הָרָעָה וּמֵרֹעַ מַעַלְלֵיכֶם וּשְׁבוּ עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
6 לָכֶם וְלַאֲבוֹתֵיכֶם לְמִן־עוֹלָם וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּלְהִשְׁתַּחֲוֹת לָהֶם וְלֹא־תַכְעִיסוּ אוֹתִי
7 בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם וְלֹא אָרַע לָכֶם׃ וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי נְאֻם־
8 יְהוָה לְמַעַן הַכְעִסוּנִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיכֶם לְרַע לָכֶם׃ ס לָכֵן
כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת יַעַן אֲשֶׁר לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֶת־דְּבָרָי׃
9 הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי אֶת־כָּל־מִשְׁפְּחוֹת צָפוֹן נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־

---

v. 9 לְזַעֲוָה ק׳. v. 7 הִכְעִיסוּנִי ק׳.

נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וַהֲבִאֹתִים עַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת
וְעַל־יֹשְׁבֶיהָ וְעַל כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה סָבִיב וְהַחֲרַמְתִּים
וְשַׂמְתִּים לְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה וּלְחָרְבוֹת עוֹלָם׃ וְהַאֲבַדְתִּי מֵהֶם י
קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל רֵחַיִם וְאוֹר
נֵר׃ וְהָיְתָה כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה וְעָבְדוּ הַגּוֹיִם 11
הָאֵלֶּה אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה׃ וְהָיָה כִמְלֹאות שִׁבְעִים 12
שָׁנָה אֶפְקֹד עַל־מֶלֶךְ־בָּבֶל וְעַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה אֶת־
עֲוֺנָם וְעַל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתִּי אֹתוֹ לְשִׁמְמוֹת עוֹלָם׃
וְהֵבֵאוֹתִי עַל־הָאָרֶץ הַהִיא אֶת־כָּל־דְּבָרַי אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי עָלֶיהָ 13
אֵת כָּל־הַכָּתוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּה אֲשֶׁר־נִבָּא יִרְמְיָהוּ עַל־כָּל־
הַגּוֹיִם׃ כִּי עָבְדוּ־בָם גַּם־הֵמָּה גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדוֹלִים 14
וְשִׁלַּמְתִּי לָהֶם כְּפָעֳלָם וּכְמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם׃ ס כִּי כֹה אָמַר טו
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֵלַי קַח אֶת־כּוֹס הַיַּיִן הַחֵמָה הַזֹּאת
מִיָּדִי וְהִשְׁקִיתָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אוֹתְךָ
אֲלֵיהֶם׃ וְשָׁתוּ וְהִתְגֹּעֲשׁוּ וְהִתְהֹלָלוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי 16
שֹׁלֵחַ בֵּינֹתָם׃ וָאֶקַּח אֶת־הַכּוֹס מִיַּד יְהוָה וָאַשְׁקֶה אֶת־כָּל־ 17
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי יְהוָה אֲלֵיהֶם׃ אֶת־יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־עָרֵי 18
יְהוּדָה וְאֶת־מְלָכֶיהָ אֶת־שָׂרֶיהָ לָתֵת אֹתָם לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה
לִשְׁרֵקָה וְלִקְלָלָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ אֶת־פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְאֶת־ 19
עֲבָדָיו וְאֶת־שָׂרָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ וְאֵת כָּל־הָעֶרֶב וְאֵת כָּל־ כ
מַלְכֵי אֶרֶץ הָעוּץ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן
וְאֶת־עַזָּה וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֵת שְׁאֵרִית אַשְׁדּוֹד׃ אֶת־אֱדוֹם וְאֶת־ 21
מוֹאָב וְאֶת־בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי צֹר וְאֵת כָּל־מַלְכֵי 22
צִידוֹן וְאֵת מַלְכֵי הָאִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיָּם׃ אֶת־דְּדָן וְאֶת־תֵּימָא 23
וְאֶת־בּוּז וְאֵת כָּל־קְצוּצֵי פֵאָה׃ וְאֵת כָּל־מַלְכֵי עֲרָב וְאֵת כָּל־ 24
מַלְכֵי הָעֶרֶב הַשֹּׁכְנִים בַּמִּדְבָּר׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי זִמְרִי וְאֵת כה
כָּל־מַלְכֵי עֵילָם וְאֵת כָּל־מַלְכֵי מָדָי׃ וְאֵת ׀ כָּל־מַלְכֵי הַצָּפוֹן 26
הַקְּרֹבִים וְהָרְחֹקִים אִישׁ אֶל־אָחִיו וְאֵת כָּל־הַמַּמְלְכוֹת
הָאָרֶץ אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּמֶלֶךְ שֵׁשַׁךְ יִשְׁתֶּה אַחֲרֵיהֶם׃
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שְׁתוּ 27
וְשִׁכְרוּ וּקְיוּ וְנִפְלוּ וְלֹא תָקוּמוּ מִפְּנֵי הַחֶרֶב אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ

v. 13 וְהֵבֵאתִי ק׳. v. 27 וּקִיו ק׳.

28 בֵּינֵיכֶם׃ וְהָיָה כִּי יְמָאֲנוּ לָקַחַת־הַכּוֹס מִיָּדְךָ לִשְׁתּוֹת
29 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת שָׁתוֹ תִשְׁתּוּ׃ כִּי הִנֵּה
בָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי עָלֶיהָ אָנֹכִי מֵחֵל לְהָרַע וְאַתֶּם הִנָּקֵה
תִנָּקוּ לֹא תִנָּקוּ כִּי חֶרֶב אֲנִי קֹרֵא עַל־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ נְאֻם
ל יְהוָה צְבָאוֹת׃ וְאַתָּה תִּנָּבֵא אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם יְהוָה מִמָּרוֹם יִשְׁאָג וּמִמְּעוֹן קָדְשׁוֹ יִתֵּן קוֹלוֹ
שָׁאֹג יִשְׁאַג עַל־נָוֵהוּ הֵידָד כְּדֹרְכִים יַעֲנֶה אֶל כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
31 בָּא שָׁאוֹן עַד־קְצֵה הָאָרֶץ כִּי רִיב לַיהוָה בַּגּוֹיִם נִשְׁפָּט
הוּא לְכָל־בָּשָׂר הָרְשָׁעִים נְתָנָם לַחֶרֶב נְאֻם־יְהוָה׃ ס
32 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הִנֵּה רָעָה יֹצֵאת מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
33 וְסַעַר גָּדוֹל יֵעוֹר מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ׃ וְהָיוּ חַלְלֵי יְהוָה בַּיּוֹם
הַהוּא מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ לֹא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ
34 וְלֹא יִקָּבֵרוּ לְדֹמֶן עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה יִהְיוּ׃ ס הֵילִילוּ
הָרֹעִים וְזַעֲקוּ וְהִתְפַּלְּשׁוּ אַדִּירֵי הַצֹּאן כִּי־מָלְאוּ יְמֵיכֶם לִטְבוֹחַ
לה וּתְפוֹצוֹתִיכֶם וּנְפַלְתֶּם כִּכְלִי חֶמְדָּה׃ וְאָבַד מָנוֹס מִן־הָרֹעִים
36 וּפְלֵיטָה מֵאַדִּירֵי הַצֹּאן׃ קוֹל צַעֲקַת הָרֹעִים וִילְלַת אַדִּירֵי
37 הַצֹּאן כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־מַרְעִיתָם׃ וְנָדַמּוּ נְאוֹת הַשָּׁלוֹם
38 מִפְּנֵי חֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ עָזַב כַּכְּפִיר סֻכּוֹ כִּי־הָיְתָה אַרְצָם
לְשַׁמָּה מִפְּנֵי חֲרוֹן הַיּוֹנָה וּמִפְּנֵי חֲרוֹן אַפּוֹ׃ פ

כ׳ 26

א בְּרֵאשִׁית מַמְלְכוּת יְהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עֲמֹד בַּחֲצַר
בֵּית־יְהוָה וְדִבַּרְתָּ עַל־כָּל־עָרֵי יְהוּדָה הַבָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת
בֵּית יְהוָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַל־
3 תִּגְרַע דָּבָר׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ וְיָשֻׁבוּ אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְנִחַמְתִּי
אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִפְּנֵי רֹעַ
4 מַעַלְלֵיהֶם׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
ה אֵלַי לָלֶכֶת בְּתוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם׃ לִשְׁמֹעַ עַל־דִּבְרֵי
עֲבָדַי הַנְּבִאִים אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁלֵחַ אֲלֵיכֶם וְהַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא
6 שְׁמַעְתֶּם׃ וְנָתַתִּי אֶת־הַבַּיִת הַזֶּה כְּשִׁלֹה וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאתָה
אֶתֵּן לִקְלָלָה לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ פ

v. 30 קמץ בפשטא. v. 34 ת׳ בחירק. v. 6 יתיר ה׳.

וַיִּשְׁמְעוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים וְכָל־הָעָם אֶת־יִרְמְיָהוּ מְדַבֵּר 7
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּבֵית יְהוָה׃ וַיְהִי ׀ כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ 8
לְדַבֵּר אֵת כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם וַיִּתְפְּשׂוּ
אֹתוֹ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִיאִים וְכָל־הָעָם לֵאמֹר מוֹת תָּמוּת׃ מַדּוּעַ 9
נִבֵּיתָ בְשֵׁם־יְהוָה לֵאמֹר כְּשִׁלוֹ יִהְיֶה הַבַּיִת הַזֶּה וְהָעִיר
הַזֹּאת תֶּחֱרַב מֵאֵין יוֹשֵׁב וַיִּקָּהֵל כָּל־הָעָם אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּבֵית
יְהוָה׃ וַיִּשְׁמְעוּ ׀ שָׂרֵי יְהוּדָה אֵת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיַּעֲלוּ י
מִבֵּית־הַמֶּלֶךְ בֵּית יְהוָה וַיֵּשְׁבוּ בְּפֶתַח שַׁעַר־יְהוָה הֶחָדָשׁ׃
וַיֹּאמְרוּ הַכֹּהֲנִים וְהַנְּבִאִים אֶל־הַשָּׂרִים וְאֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר 11
מִשְׁפַּט־מָוֶת לָאִישׁ הַזֶּה כִּי נִבָּא אֶל־הָעִיר הַזֹּאת כַּאֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּם בְּאָזְנֵיכֶם׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הַשָּׂרִים וְאֶל־ 12
כָּל־הָעָם לֵאמֹר יְהוָה שְׁלָחַנִי לְהִנָּבֵא אֶל־הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶל־
הָעִיר הַזֹּאת אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר שְׁמַעְתֶּם׃ וְעַתָּה הֵיטִיבוּ 13
דַרְכֵיכֶם וּמַעַלְלֵיכֶם וְשִׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְיִנָּחֵם יְהוָה
אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבֶּר עֲלֵיכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי בְיֶדְכֶם עֲשׂוּ־לִי 14
כַּטּוֹב וְכַיָּשָׁר בְּעֵינֵיכֶם׃ אַךְ ׀ יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי אִם־מְמִתִים טו
אַתֶּם אֹתִי כִּי־דָם נָקִי אַתֶּם נֹתְנִים עֲלֵיכֶם וְאֶל־הָעִיר הַזֹּאת
וְאֶל־יֹשְׁבֶיהָ כִּי בֶאֱמֶת שְׁלָחַנִי יְהוָה עֲלֵיכֶם לְדַבֵּר בְּאָזְנֵיכֶם
אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ ס וַיֹּאמְרוּ הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם 16
אֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים אֵין־לָאִישׁ הַזֶּה מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי
בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ׃ וַיָּקֻמוּ אֲנָשִׁים מִזִּקְנֵי הָאָרֶץ 17
וַיֹּאמְרוּ אֶל־כָּל־קְהַל הָעָם לֵאמֹר׃ מִיכָיָה הַמּוֹרַשְׁתִּי הָיָה 18
נִבָּא בִּימֵי חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר אֶל־כָּל־עַם יְהוּדָה
לֵאמֹר כֹּה־אָמַר ׀ יְהוָה צְבָאוֹת צִיּוֹן שָׂדֶה תֵחָרֵשׁ וִירוּשָׁלַיִם
עִיִּים תִּהְיֶה וְהַר הַבַּיִת לְבָמוֹת יָעַר׃ הֶהָמֵת הֱמִתֻהוּ 19
חִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְכָל־יְהוּדָה הֲלֹא יָרֵא אֶת־יְהוָה וַיְחַל
אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיִּנָּחֶם יְהוָה אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר עֲלֵיהֶם
וַאֲנַחְנוּ עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה עַל־נַפְשׁוֹתֵינוּ׃ וְגַם־אִישׁ הָיָה כ
מִתְנַבֵּא בְּשֵׁם יְהוָה אוּרִיָּהוּ בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מִקִּרְיַת הַיְּעָרִים
וַיִּנָּבֵא עַל־הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־הָאָרֶץ הַזֹּאת כְּכֹל דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃
וַיִּשְׁמַע הַמֶּלֶךְ־יְהוֹיָקִים וְכָל־גִּבּוֹרָיו וְכָל־הַשָּׂרִים אֶת־דְּבָרָיו 21

v. 18 מִיכָה ק׳.

וַיְבַקֵּשׁ הַמֶּלֶךְ הֲמִיתוֹ וַיִּשְׁמַע אוּרִיָּהוּ וַיִּרָא וַיִּבְרַח וַיָּבֹא
22 מִצְרָיִם׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים אֲנָשִׁים מִצְרָיִם אֶת־אֶלְנָתָן
23 בֶּן־עַכְבּוֹר וַאֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־מִצְרָיִם׃ וַיּוֹצִיאוּ אֶת־אוּרִיָּהוּ
מִמִּצְרַיִם וַיְבִאֻהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ יְהוֹיָקִים וַיַּכֵּהוּ בֶּחָרֶב וַיַּשְׁלֵךְ אֶת־
24 נִבְלָתוֹ אֶל־קִבְרֵי בְּנֵי הָעָם׃ אַךְ יַד אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן הָיְתָה
אֶת־יִרְמְיָהוּ לְבִלְתִּי תֵּת־אֹתוֹ בְיַד־הָעָם לַהֲמִיתוֹ׃ פ

כז 27

א בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת יְהוֹיָקִם בֶּן־יְאוֹשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָה מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
3 אֵלַי עֲשֵׂה לְךָ מוֹסֵרוֹת וּמֹטוֹת וּנְתַתָּם עַל־צַוָּארֶךָ׃ וְשִׁלַּחְתָּם
אֶל־מֶלֶךְ אֱדוֹם וְאֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב וְאֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן וְאֶל־
מֶלֶךְ צֹר וְאֶל־מֶלֶךְ צִידוֹן בְּיַד מַלְאָכִים הַבָּאִים יְרוּשָׁלַם אֶל־
4 צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ וְצִוִּיתָ אֹתָם אֶל־אֲדֹנֵיהֶם לֵאמֹר כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־אֲדֹנֵיכֶם׃
ה אָנֹכִי עָשִׂיתִי אֶת־הָאָרֶץ אֶת־הָאָדָם וְאֶת־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר עַל־
פְּנֵי הָאָרֶץ בְּכֹחִי הַגָּדוֹל וּבִזְרוֹעִי הַנְּטוּיָה וּנְתַתִּיהָ לַאֲשֶׁר
6 יָשַׁר בְּעֵינָי׃ וְעַתָּה אָנֹכִי נָתַתִּי אֶת־כָּל־הָאֲרָצוֹת הָאֵלֶּה בְּיַד
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לוֹ
7 לְעָבְדוֹ׃ וְעָבְדוּ אֹתוֹ כָּל־הַגּוֹיִם וְאֶת־בְּנוֹ וְאֶת־בֶּן־בְּנוֹ עַד־בֹּא
עֵת אַרְצוֹ גַּם־הוּא וְעָבְדוּ בוֹ גּוֹיִם רַבִּים וּמְלָכִים גְּדֹלִים׃
8 וְהָיָה הַגּוֹי וְהַמַּמְלָכָה אֲשֶׁר לֹא־יַעַבְדוּ אֹתוֹ אֶת־נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וְאֵת אֲשֶׁר לֹא־יִתֵּן אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ בָּבֶל
בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדֶּבֶר אֶפְקֹד עַל־הַגּוֹי הַהוּא נְאֻם־יְהוָה עַד־
9 תֻּמִּי אֹתָם בְּיָדוֹ׃ וְאַתֶּם אַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־נְבִיאֵיכֶם וְאֶל־
קֹסְמֵיכֶם וְאֶל חֲלֹמֹתֵיכֶם וְאֶל־עֹנְנֵיכֶם וְאֶל־כַּשָּׁפֵיכֶם אֲשֶׁר־
י הֵם אֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃ כִּי שֶׁקֶר
הֵם נִבְּאִים לָכֶם לְמַעַן הַרְחִיק אֶתְכֶם מֵעַל אַדְמַתְכֶם וְהִדַּחְתִּי
11 אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם׃ וְהַגּוֹי אֲשֶׁר יָבִיא אֶת־צַוָּארוֹ בְּעֹל מֶלֶךְ־
בָּבֶל וַעֲבָדוֹ וְהִנַּחְתִּיו עַל־אַדְמָתוֹ נְאֻם־יְהוָה וַעֲבָדָהּ וְיָשַׁב
12 בָּהּ׃ וְאֶל־צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה דִּבַּרְתִּי כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

---

1 v. מלא ו׳.

לֵאמֹר הָבִיאוּ אֶת־צַוְּארֵיכֶם בְּעֹל ׀ מֶלֶךְ בָּבֶל וְעִבְדוּ אֹתוֹ
13 וְעַמּוֹ וִחְיוּ׃ לָמָּה תָמוּתוּ אַתָּה וְעַמֶּךָ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹד אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל׃
14 וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־דִּבְרֵי הַנְּבִאִים הָאֹמְרִים אֲלֵיכֶם לֵאמֹר לֹא
טו תַעַבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל כִּי שֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם׃ כִּי לֹא
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה וְהֵם נִבְּאִים בִּשְׁמִי לַשָּׁקֶר לְמַעַן הַדִּיחִי
16 אֶתְכֶם וַאֲבַדְתֶּם אַתֶּם וְהַנְּבִאִים הַנִּבְּאִים לָכֶם׃ וְאֶל־הַכֹּהֲנִים
וְאֶל־כָּל־הָעָם הַזֶּה דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה אַל־תִּשְׁמְעוּ
אֶל־דִּבְרֵי נְבִיאֵיכֶם הַנִּבְּאִים לָכֶם לֵאמֹר הִנֵּה כְלֵי בֵית־יְהוָה
מוּשָׁבִים מִבָּבֶלָה עַתָּה מְהֵרָה כִּי שֶׁקֶר הֵמָּה נִבְּאִים לָכֶם׃
17 אַל־תִּשְׁמְעוּ אֲלֵיהֶם עִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וִחְיוּ לָמָּה תִהְיֶה
18 הָעִיר הַזֹּאת חָרְבָּה׃ וְאִם־נְבִאִים הֵם וְאִם־יֵשׁ דְּבַר־יְהוָה
אִתָּם יִפְגְּעוּ־נָא בַּיהוָה צְבָאוֹת לְבִלְתִּי־בֹאוּ הַכֵּלִים ׀ הַנּוֹתָרִים
19 בְּבֵית־יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ ס כִּי
כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֶל־הָעַמֻּדִים וְעַל־הַיָּם וְעַל־הַמְּכוֹנוֹת
כ וְעַל יֶתֶר הַכֵּלִים הַנּוֹתָרִים בָּעִיר הַזֹּאת׃ אֲשֶׁר לֹא־לְקָחָם
נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל בַּגְלוֹתוֹ אֶת־יְכוֹנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־
יְהוּדָה מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה וְאֵת כָּל־חֹרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ ס
21 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל־הַכֵּלִים
22 הַנּוֹתָרִים בֵּית יְהוָה וּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה וִירוּשָׁלִָם׃ בָּבֶלָה
יוּבָאוּ וְשָׁמָּה יִהְיוּ עַד יוֹם פָּקְדִי אֹתָם נְאֻם־יְהוָה וְהַעֲלִיתִים
וַהֲשִׁיבֹתִים אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ פ

28 כח

א וַיְהִי ׀ בַּשָּׁנָה הַהִיא בְּרֵאשִׁית מַמְלֶכֶת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בִּשְׁנַת הָרְבִעִית בַּחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי אָמַר אֵלַי חֲנַנְיָה בֶן־עַזּוּר
הַנָּבִיא אֲשֶׁר מִגִּבְעוֹן בְּבֵית יְהוָה לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים וְכָל־הָעָם
2 לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר שָׁבַרְתִּי
3 אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃ בְּעוֹד ׀ שְׁנָתַיִם יָמִים אֲנִי מֵשִׁיב אֶל־הַמָּקוֹם
הַזֶּה אֶת־כָּל־כְּלֵי בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר לָקַח נְבוּכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־
4 בָּבֶל מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיְבִיאֵם בָּבֶל׃ וְאֶת־יְכָנְיָה בֶן־יְהוֹיָקִים

v. 1 בַּשָּׁנָה ק׳.

מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־כָּל־גָּלוּת יְהוּדָה הַבָּאִים בָּבֶלָה אֲנִי מֵשִׁיב
אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה נְאֻם־יְהוָה כִּי אֶשְׁבֹּר אֶת־עֹל מֶלֶךְ בָּבֶל׃
ה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא לְעֵינֵי הַכֹּהֲנִים
6 וּלְעֵינֵי כָל־הָעָם הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא
אָמֵן כֵּן יַעֲשֶׂה יְהוָה יָקֵם יְהוָה אֶת־דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר נִבֵּאתָ
לְהָשִׁיב כְּלֵי בֵית־יְהוָה וְכָל־הַגּוֹלָה מִבָּבֶל אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃
7 אַךְ־שְׁמַע נָא הַדָּבָר הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר בְּאָזְנֶיךָ וּבְאָזְנֵי כָּל־
8 הָעָם׃ הַנְּבִיאִים אֲשֶׁר הָיוּ לְפָנַי וּלְפָנֶיךָ מִן־הָעוֹלָם וַיִּנָּבְאוּ
אֶל־אֲרָצוֹת רַבּוֹת וְעַל־מַמְלָכוֹת גְּדֹלוֹת לְמִלְחָמָה וּלְרָעָה
9 וּלְדָבֶר׃ הַנָּבִיא אֲשֶׁר יִנָּבֵא לְשָׁלוֹם בְּבֹא דְּבַר הַנָּבִיא יִוָּדַע
י הַנָּבִיא אֲשֶׁר־שְׁלָחוֹ יְהוָה בֶּאֱמֶת׃ וַיִּקַּח חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־
11 הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא וַיִּשְׁבְּרֵהוּ׃ ◦ וַיֹּאמֶר
חֲנַנְיָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה כָּכָה אֶשְׁבֹּר
אֶת־עֹל ׀ נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּעוֹד שְׁנָתַיִם ׀ יָמִים מֵעַל
12 צַוַּאר כָּל־הַגּוֹיִם וַיֵּלֶךְ יִרְמְיָה הַנָּבִיא לְדַרְכּוֹ׃ ס וַיְהִי
דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָה אַחֲרֵי שְׁבוֹר חֲנַנְיָה הַנָּבִיא אֶת־
13 הַמּוֹטָה מֵעַל צַוַּאר יִרְמְיָה הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ וְאָמַרְתָּ
אֶל־חֲנַנְיָה לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה מוֹטֹת עֵץ שָׁבָרְתָּ וְעָשִׂיתָ
14 תַחְתֵּיהֶן מֹטוֹת בַּרְזֶל׃ כִּי כֹה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל עֹל בַּרְזֶל נָתַתִּי עַל־צַוַּאר ׀ כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה לַעֲבֹד
אֶת־נְבֻכַדְנֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וַעֲבָדֻהוּ וְגַם אֶת־חַיַּת הַשָּׂדֶה
טו נָתַתִּי לוֹ׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָה הַנָּבִיא אֶל־חֲנַנְיָה הַנָּבִיא שְׁמַע־
נָא חֲנַנְיָה לֹא־שְׁלָחֲךָ יְהוָה וְאַתָּה הִבְטַחְתָּ אֶת־הָעָם הַזֶּה
16 עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מְשַׁלֵּחֲךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה
17 הַשָּׁנָה אַתָּה מֵת כִּי־סָרָה דִבַּרְתָּ אֶל־יְהוָה׃ וַיָּמָת חֲנַנְיָה
הַנָּבִיא בַּשָּׁנָה הַהִיא בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ ס

29 כט

א וְאֵלֶּה דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׁלַח יִרְמְיָה הַנָּבִיא מִירוּשָׁלִָם אֶל־
יֶתֶר זִקְנֵי הַגּוֹלָה וְאֶל־הַכֹּהֲנִים וְאֶל־הַנְּבִיאִים וְאֶל־כָּל־הָעָם
2 אֲשֶׁר הֶגְלָה נְבוּכַדְנֶאצַּר מִירוּשָׁלִַם בָּבֶלָה׃ אַחֲרֵי צֵאת־יְכָנְיָה

v. 11 חצי הספר בפסוקים.

הַמֶּלֶךְ וְהַגְּבִירָה וְהַסָּרִיסִים שָׂרֵי יְהוּדָה וִירוּשָׁלַ͏ִם וְהֶחָרָשׁ
וְהַמַּסְגֵּר מִירוּשָׁלָ͏ִם׃ בְּיַד אֶלְעָשָׂה בֶן־שָׁפָן וּגְמַרְיָה בֶּן־ 3
חִלְקִיָּה אֲשֶׁר שָׁלַח צִדְקִיָּה ׀ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֶל־נְבוּכַדְנֶאצַּר
מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי 4
יִשְׂרָאֵל לְכָל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי מִירוּשָׁלַ͏ִם בָּבֶלָה׃ בְּנוּ ה
בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פִּרְיָן׃ קְחוּ נָשִׁים 6
וְהוֹלִידוּ בָּנִים וּבָנוֹת וּקְחוּ לִבְנֵיכֶם נָשִׁים וְאֶת־בְּנוֹתֵיכֶם
תְּנוּ לַאֲנָשִׁים וְתֵלַדְנָה בָּנִים וּבָנוֹת וּרְבוּ־שָׁם וְאַל־תִּמְעָטוּ׃
וְדִרְשׁוּ אֶת־שְׁלוֹם הָעִיר אֲשֶׁר הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם שָׁמָּה וְהִתְפַּלְלוּ 7
בַעֲדָהּ אֶל־יְהוָה כִּי בִשְׁלוֹמָהּ יִהְיֶה לָכֶם שָׁלוֹם׃ ס כִּי כֹה 8
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַל־יַשִּׁיאוּ לָכֶם נְבִיאֵיכֶם
אֲשֶׁר־בְּקִרְבְּכֶם וְקֹסְמֵיכֶם וְאַל־תִּשְׁמְעוּ אֶל־חֲלֹמֹתֵיכֶם אֲשֶׁר
אַתֶּם מַחְלְמִים׃ כִּי בְשֶׁקֶר הֵם נִבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי לֹא 9
שְׁלַחְתִּים נְאֻם־יְהוָה׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כִּי לְפִי מְלֹאת י
לְבָבֶל שִׁבְעִים שָׁנָה אֶפְקֹד אֶתְכֶם וַהֲקִמֹתִי עֲלֵיכֶם אֶת־דְּבָרִי
הַטּוֹב לְהָשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ כִּי אָנֹכִי יָדַעְתִּי אֶת־ 11
הַמַּחֲשָׁבֹת אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב עֲלֵיכֶם נְאֻם־יְהוָה מַחְשְׁבוֹת
שָׁלוֹם וְלֹא לְרָעָה לָתֵת לָכֶם אַחֲרִית וְתִקְוָה׃ וּקְרָאתֶם אֹתִי 12
וַהֲלַכְתֶּם וְהִתְפַּלַּלְתֶּם אֵלָי וְשָׁמַעְתִּי אֲלֵיכֶם׃ וּבִקַּשְׁתֶּם אֹתִי 13
וּמְצָאתֶם כִּי תִדְרְשֻׁנִי בְּכָל־לְבַבְכֶם׃ וְנִמְצֵאתִי לָכֶם נְאֻם־ 14
יְהוָה וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבִיתְכֶם וְקִבַּצְתִּי אֶתְכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם
וּמִכָּל־הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדַּחְתִּי אֶתְכֶם שָׁם נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִי
אֶתְכֶם אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הִגְלֵיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם׃ כִּי אֲמַרְתֶּם טו
הֵקִים לָנוּ יְהוָה נְבִאִים בָּבֶלָה׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה 16
אֶל־הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב אֶל־כִּסֵּא דָוִד וְאֶל־כָּל־הָעָם הַיּוֹשֵׁב בָּעִיר
הַזֹּאת אֲחֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אִתְּכֶם בַּגּוֹלָה׃ כֹּה אָמַר 17
יְהוָה צְבָאוֹת הִנְנִי מְשַׁלֵּחַ בָּם אֶת־הַחֶרֶב אֶת־הָרָעָב וְאֶת־
הַדָּבֶר וְנָתַתִּי אוֹתָם כַּתְּאֵנִים הַשֹּׁעָרִים אֲשֶׁר לֹא־תֵאָכַלְנָה
מֵרֹעַ׃ וְרָדַפְתִּי אַחֲרֵיהֶם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וּנְתַתִּים 18
לְזַוָעָה לְכֹל ׀ מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִשְׁרֵקָה
וּלְחֶרְפָּה בְּכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים שָׁם׃ תַּחַת אֲשֶׁר־לֹא־ 19

v. 14 שבותכם ק׳. v. 18 לְזַעֲוָה ק׳.

שִׁמְעוּ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָה אֲשֶׁר שָׁלַחְתִּי אֲלֵיהֶם אֶת־עֲבָדַי
כ הַנְּבִאִים הַשְׁכֵּם וְשָׁלֹחַ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם נְאֻם־יְהוָה׃ וְאַתֶּם
שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כָּל־הַגּוֹלָה אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתִּי מִירוּשָׁלַ͏ִם בָּבֶלָה׃
21 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־אַחְאָב בֶּן־
קוֹלָיָה וְאֶל־צִדְקִיָּהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַנִּבְּאִים לָכֶם בִּשְׁמִי שָׁקֶר
הִנְנִי ׀ נֹתֵן אֹתָם בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִכָּם לְעֵינֵיכֶם׃
22 וְלֻקַּח מֵהֶם קְלָלָה לְכֹל גָּלוּת יְהוּדָה אֲשֶׁר בְּבָבֶל לֵאמֹר
יְשִׂמְךָ יְהוָה כְּצִדְקִיָּהוּ וּכְאֶחָב אֲשֶׁר־קָלָם מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאֵשׁ׃
23 יַעַן אֲשֶׁר עָשׂוּ נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיְנַאֲפוּ אֶת־נְשֵׁי רֵעֵיהֶם
וַיְדַבְּרוּ דָבָר בִּשְׁמִי שֶׁקֶר אֲשֶׁר לוֹא צִוִּיתִים וְאָנֹכִי הַוֹּידֵעַ
24 וָעֵד נְאֻם־יְהוָה׃ ס וְאֶל־שְׁמַעְיָהוּ הַנֶּחֱלָמִי תֹּאמַר לֵאמֹר׃
כה כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יַעַן אֲשֶׁר אַתָּה
שָׁלַחְתָּ בְשִׁמְכָה סְפָרִים אֶל־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַ͏ִם וְאֶל־
26 צְפַנְיָה בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן וְאֶל כָּל־הַכֹּהֲנִים לֵאמֹר׃ יְהוָה
נְתָנְךָ כֹהֵן תַּחַת יְהוֹיָדָע הַכֹּהֵן לִהְיוֹת פְּקִדִים בֵּית יְהוָה
לְכָל־אִישׁ מְשֻׁגָּע וּמִתְנַבֵּא וְנָתַתָּה אֹתוֹ אֶל־הַמַּהְפֶּכֶת וְאֶל־
27 הַצִּינֹק׃ וְעַתָּה לָמָּה לֹא גָעַרְתָּ בְּיִרְמְיָהוּ הָעֲנְּתֹתִי הַמִּתְנַבֵּא
28 לָכֶם׃ כִּי עַל־כֵּן שָׁלַח אֵלֵינוּ בָּבֶל לֵאמֹר אֲרֻכָּה הִיא בְּנוּ
29 בָתִּים וְשֵׁבוּ וְנִטְעוּ גַנּוֹת וְאִכְלוּ אֶת־פְּרִיהֶן׃ וַיִּקְרָא צְפַנְיָה
ל הַכֹּהֵן אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה בְּאָזְנֵי יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ ס וַיְהִי
31 דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ שְׁלַח עַל־כָּל־הַגּוֹלָה לֵאמֹר
כֹּה אָמַר יְהוָה אֶל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי יַעַן אֲשֶׁר נִבָּא לָכֶם
32 שְׁמַעְיָה וַאֲנִי לֹא שְׁלַחְתִּיו וַיַּבְטַח אֶתְכֶם עַל־שָׁקֶר׃ לָכֵן כֹּה־
אָמַר יְהוָה הִנְנִי פֹקֵד עַל־שְׁמַעְיָה הַנֶּחֱלָמִי וְעַל־זַרְעוֹ לֹא־
יִהְיֶה לוֹ אִישׁ ׀ יוֹשֵׁב ׀ בְּתוֹךְ־הָעָם הַזֶּה וְלֹא־יִרְאֶה בַטּוֹב
אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה־לְעַמִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי־סָרָה דִבֶּר עַל־יְהוָה׃ ס

ל 30

א 2 הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר כְּתָב־לְךָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־
3 דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ אֶל־סֵפֶר׃ כִּי הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה

23 v. הַיּוֹדֵעַ ק׳.

וְשַׁבְתִּי אֶת־שְׁבוּת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה אָמַר יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לַאֲבֹתָם וִירֵשׁוּהָ׃ פ
וְאֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל וְאֶל־יְהוּדָה׃ 4
כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה קוֹל חֲרָדָה שָׁמָעְנוּ פַּחַד וְאֵין שָׁלוֹם׃ ה
שַׁאֲלוּ־נָא וּרְאוּ אִם־יֹלֵד זָכָר מַדּוּעַ רָאִיתִי כָל־גֶּבֶר יָדָיו עַל־ 6
חֲלָצָיו כַּיּוֹלֵדָה וְנֶהֶפְכוּ כָל־פָּנִים לְיֵרָקוֹן׃ הוֹי כִּי גָדוֹל 7
הַיּוֹם הַהוּא מֵאַיִן כָּמֹהוּ וְעֵת־צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה
יִוָּשֵׁעַ׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא נְאֻם ׀ יְהוָה צְבָאוֹת אֶשְׁבֹּר עֻלּוֹ 8
מֵעַל צַוָּארֶךָ וּמוֹסְרוֹתֶיךָ אֲנַתֵּק וְלֹא־יַעַבְדוּ־בוֹ עוֹד זָרִים׃
וְעָבְדוּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אֲשֶׁר אָקִים לָהֶם׃ 9
וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל י
כִּי הִנְנִי מוֹשִׁיעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב
יַעֲקֹב וְשָׁקַט וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ כִּי־אִתְּךָ אֲנִי נְאֻם־יְהוָה 11
לְהוֹשִׁיעֶךָ כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀ אֲשֶׁר הֲפִצוֹתִיךָ שָּׁם
אַךְ אֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא
אֲנַקֶּךָּ׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אָנוּשׁ לְשִׁבְרֵךְ נַחְלָה מַכָּתֵךְ׃ 12
אֵין־דָּן דִּינֵךְ לְמָזוֹר רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין לָךְ׃ כָּל־מְאַהֲבַיִךְ 13 14
שְׁכֵחוּךְ אוֹתָךְ לֹא יִדְרֹשׁוּ כִּי מַכַּת אוֹיֵב הִכִּיתִיךְ מוּסַר אַכְזָרִי
עַל רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתָיִךְ׃ מַה־תִּזְעַק עַל־שִׁבְרֵךְ אָנוּשׁ טו
מַכְאֹבֵךְ עַל ׀ רֹב עֲוֺנֵךְ עָצְמוּ חַטֹּאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ׃
לָכֵן כָּל־אֹכְלַיִךְ יֵאָכֵלוּ וְכָל־צָרַיִךְ כֻּלָּם בַּשְּׁבִי יֵלֵכוּ וְהָיוּ 16
שֹׁאסַיִךְ לִמְשִׁסָּה וְכָל־בֹּזְזַיִךְ אֶתֵּן לָבַז׃ כִּי אַעֲלֶה אֲרֻכָה לָךְ 17
וּמִמַּכּוֹתַיִךְ אֶרְפָּאֵךְ נְאֻם־יְהוָה כִּי נִדָּחָה קָרְאוּ לָךְ צִיּוֹן הִיא
דֹּרֵשׁ אֵין לָהּ׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי־שָׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי 18
יַעֲקוֹב וּמִשְׁכְּנֹתָיו אֲרַחֵם וְנִבְנְתָה עִיר עַל־תִּלָּהּ וְאַרְמוֹן עַל־
מִשְׁפָּטוֹ יֵשֵׁב׃ וְיָצָא מֵהֶם תּוֹדָה וְקוֹל מְשַׂחֲקִים וְהִרְבִּתִים 19
וְלֹא יִמְעָטוּ וְהִכְבַּדְתִּים וְלֹא יִצְעָרוּ׃ וְהָיוּ בָנָיו כְּקֶדֶם וַעֲדָתוֹ כ
לְפָנַי תִּכּוֹן וּפָקַדְתִּי עַל כָּל־לֹחֲצָיו׃ וְהָיָה אַדִּירוֹ מִמֶּנּוּ 21
וּמֹשְׁלוֹ מִקִּרְבּוֹ יֵצֵא וְהִקְרַבְתִּיו וְנִגַּשׁ אֵלָי כִּי מִי הוּא־זֶה
עָרַב אֶת־לִבּוֹ לָגֶשֶׁת אֵלַי נְאֻם־יְהוָה׃ וִהְיִיתֶם לִי לְעָם 22
וְאָנֹכִי אֶהְיֶה לָכֶם לֵאלֹהִים׃ פ

v. 16 מלא א׳. ibid. פתח בס״פ. v. 18 מלא ו׳.

23 הִנֵּה ׀ סַעֲרַת יְהוָה חֵמָה יָצְאָה סַעַר מִתְגּוֹרֵר עַל רֹאשׁ
24 רְשָׁעִים יָחוּל׃ לֹא יָשׁוּב חֲרוֹן אַף־יְהוָה עַד־עֲשֹׂתוֹ
וְעַד־הֲקִימוֹ מְזִמּוֹת לִבּוֹ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים תִּתְבּוֹנְנוּ בָהּ׃

לא 31

א בָּעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה אֶהְיֶה לֵאלֹהִים לְכֹל מִשְׁפְּחוֹת יִשְׂרָאֵל
וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ פ
2 כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ
3 לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם
4 אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת
ה יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃ עוֹד
6 תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ כִּי יֶשׁ־יוֹם
קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה
7 אֱלֹהֵינוּ׃ ס כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה
וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה
8 אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ
צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיֹלֶדֶת
9 יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם
אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הָיִיתִי
לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ פ
י שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה
11 יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃ כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־
12 יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם־צִיּוֹן
וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־
בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה
13 עוֹד׃ אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו
וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃
14 וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־
יְהוָה׃ פ
טו כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רָחֵל
מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ׃ ס

---

v. 8 קמץ בסגולתא.

16 כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ
17 שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־תִּקְוָה
18 לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי
אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁבֵנִי
19 וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃ כִּי אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי
הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת
כ נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשׁוּעִים כִּי־מִדֵּי
דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ
נְאֻם־יְהוָה׃ פ
21 הַצִּיבִי לָךְ צִיֻּנִים שִׂמִי לָךְ תַּמְרוּרִים שִׁתִי לִבֵּךְ לַמְסִלָּה דֶּרֶךְ
22 הָלָכְתְּי שׁוּבִי בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל שֻׁבִי אֶל־עָרַיִךְ אֵלֶּה׃ עַד־מָתַי
תִּתְחַמָּקִין הַבַּת הַשּׁוֹבֵבָה כִּי־בָרָא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נְקֵבָה
23 תְּסוֹבֵב גָּבֶר׃ ס כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עוֹד יֹאמְרוּ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה בְּאֶרֶץ יְהוּדָה וּבְעָרָיו בְּשׁוּבִי
24 אֶת־שְׁבוּתָם יְבָרֶכְךָ יְהוָה נְוֵה־צֶדֶק הַר הַקֹּדֶשׁ׃ וְיָשְׁבוּ בָהּ
כה יְהוּדָה וְכָל־עָרָיו יַחְדָּו אִכָּרִים וְנָסְעוּ בַּעֵדֶר׃ כִּי הִרְוֵיתִי
26 נֶפֶשׁ עֲיֵפָה וְכָל־נֶפֶשׁ דָּאֲבָה מִלֵּאתִי׃ עַל־זֹאת הֱקִיצֹתִי
27 וָאֶרְאֶה וּשְׁנָתִי עָרְבָה לִּי׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
וְזָרַעְתִּי אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה זֶרַע אָדָם וְזֶרַע
28 בְּהֵמָה׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר שָׁקַדְתִּי עֲלֵיהֶם לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וְלַהֲרֹס
וּלְהַאֲבִיד וּלְהָרֵעַ כֵּן אֶשְׁקֹד עֲלֵיהֶם לִבְנוֹת וְלִנְטוֹעַ נְאֻם־יְהוָה׃
29 בַּיָּמִים הָהֵם לֹא־יֹאמְרוּ עוֹד אָבוֹת אָכְלוּ בֹסֶר וְשִׁנֵּי בָנִים
ל תִּקְהֶינָה׃ כִּי אִם־אִישׁ בַּעֲוֹנוֹ יָמוּת כָּל־הָאָדָם הָאֹכֵל הַבֹּסֶר
31 תִּקְהֶינָה שִׁנָּיו׃ ס הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וְכָרַתִּי
32 אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאֶת־בֵּית יְהוּדָה בְּרִית חֲדָשָׁה׃ לֹא כַבְּרִית
אֲשֶׁר כָּרַתִּי אֶת־אֲבוֹתָם בְּיוֹם הֶחֱזִיקִי בְיָדָם לְהוֹצִיאָם מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם אֲשֶׁר־הֵמָּה הֵפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי וְאָנֹכִי בָּעַלְתִּי בָם נְאֻם־
33 יְהוָה׃ כִּי זֹאת הַבְּרִית אֲשֶׁר אֶכְרֹת אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל אַחֲרֵי
הַיָּמִים הָהֵם נְאֻם־יְהוָה נָתַתִּי אֶת־תּוֹרָתִי בְּקִרְבָּם וְעַל־לִבָּם
34 אֶכְתֲּבֶנָּה וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים וְהֵמָּה יִהְיוּ־לִי לְעָם׃ וְלֹא
יְלַמְּדוּ עוֹד אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ וְאִישׁ אֶת־אָחִיו לֵאמֹר דְּעוּ אֶת־

v. 21 יתיר ר׳.

יְהוָה כִּי כוּלָּם יֵדְעוּ אוֹתִי לְמִקְּטַנָּם וְעַד־גְּדוֹלָם נְאֻם־יְהוָה
לה כִּי אֶסְלַח לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָם לֹא אֶזְכָּר־עוֹד׃ ס כֹּה ׀ אָמַר
יְהוָה נֹתֵן שֶׁמֶשׁ לְאוֹר יוֹמָם חֻקֹּת יָרֵחַ וְכוֹכָבִים לְאוֹר לָיְלָה
36 רֹגַע הַיָּם וַיֶּהֱמוּ גַלָּיו יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ אִם־יָמֻשׁוּ הַחֻקִּים
הָאֵלֶּה מִלְּפָנַי נְאֻם־יְהוָה גַּם זֶרַע יִשְׂרָאֵל יִשְׁבְּתוּ מִהְיוֹת גּוֹי
37 לְפָנַי כָּל־הַיָּמִים׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אִם־יִמַּדּוּ שָׁמַיִם
מִלְמַעְלָה וְיֵחָקְרוּ מוֹסְדֵי־אֶרֶץ לְמָטָּה גַּם־אֲנִי אֶמְאַס בְּכָל־
38 זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַל־כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ נְאֻם־יְהוָה׃ ס הִנֵּה
יָמִים ° נְאֻם־יְהוָה וְנִבְנְתָה הָעִיר לַיהוָה מִמִּגְדַּל חֲנַנְאֵל
39 שַׁעַר הַפִּנָּה׃ וְיָצָא עוֹד קָוֵה הַמִּדָּה נֶגְדּוֹ עַל גִּבְעַת גָּרֵב וְנָסַב
מ גֹּעָתָה׃ וְכָל־הָעֵמֶק הַפְּגָרִים ׀ וְהַדֶּשֶׁן וְכָל־הַשְּׁרֵמוֹת עַד־נַחַל
קִדְרוֹן עַד־פִּנַּת שַׁעַר הַסּוּסִים מִזְרָחָה קֹדֶשׁ לַיהוָה לֹא־יִנָּתֵשׁ
וְלֹא־יֵהָרֵס עוֹד לְעוֹלָם׃ פ

לב 32

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בַּשְׁנָת הָעֲשִׂרִית
לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הִיא הַשָּׁנָה שְׁמֹנֶה־עֶשְׂרֵה שָׁנָה
2 לִנְבוּכַדְרֶאצַּר׃ וְאָז חֵיל מֶלֶךְ בָּבֶל צָרִים עַל־יְרוּשָׁלִָם
וְיִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא הָיָה כָלוּא בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה אֲשֶׁר בֵּית־מֶלֶךְ
3 יְהוּדָה׃ אֲשֶׁר כְּלָאוֹ צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר מַדּוּעַ אַתָּה
נִבָּא לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
4 מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא יִמָּלֵט מִיַּד
הַכַּשְׂדִּים כִּי־הִנָּתֹן יִנָּתֵן בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל וְדִבֶּר־פִּיו עִם־פִּיו
ה וְעֵינָו אֶת־עֵינוֹ תִּרְאֶינָה׃ וּבָבֶל יוֹלִךְ אֶת־צִדְקִיָּהוּ וְשָׁם
יִהְיֶה עַד־פָּקְדִי אֹתוֹ נְאֻם־יְהוָה כִּי תִלָּחֲמוּ אֶת־הַכַּשְׂדִּים לֹא
6 תַצְלִיחוּ׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ הָיָה דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃
7 הִנֵּה חֲנַמְאֵל בֶּן־שַׁלֻּם דֹּדְךָ בָּא אֵלֶיךָ לֵאמֹר קְנֵה לְךָ אֶת־
8 שָׂדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת כִּי לְךָ מִשְׁפַּט הַגְּאֻלָּה לִקְנוֹת׃ וַיָּבֹא אֵלַי
חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי כִּדְבַר יְהוָה אֶל־חֲצַר הַמַּטָּרָה וַיֹּאמֶר אֵלַי
קְנֵה־נָא אֶת־שָׂדִי אֲשֶׁר־בַּעֲנָתוֹת אֲשֶׁר ׀ בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִין כִּי־לְךָ
מִשְׁפַּט הַיְרֻשָּׁה וּלְךָ הַגְּאֻלָּה קְנֵה־לָךְ וָאֵדַע כִּי דְבַר־יְהוָה

v. 34 דגש אחר שורק. v. 38 בָּאִים קרי ולא כתיב. v. 39 קַו קרי.
v. 40 השְׁדֵמוֹת ק׳. v. 1 בַּשָּׁנָה ק׳. ibid. פתח בס"פ. v. 4 עֵינָיו ק׳.

9 הִוא׃ וָאֶקְנֶה אֶת־הַשָּׂדֶה מֵאֵת חֲנַמְאֵל בֶּן־דֹּדִי אֲשֶׁר בַּעֲנָתוֹת
וָאֶשְׁקְלָה־לּוֹ אֶת־הַכֶּסֶף שִׁבְעָה שְׁקָלִים וַעֲשָׂרָה הַכָּסֶף׃
י וָאֶכְתֹּב בַּסֵּפֶר וָאֶחְתֹּם וָאָעֵד עֵדִים וָאֶשְׁקֹל הַכֶּסֶף בְּמֹאזְנָיִם׃
11 וָאֶקַּח אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה אֶת־הֶחָתוּם הַמִּצְוָה וְהַחֻקִּים וְאֶת־
12 הַגָּלוּי׃ וָאֶתֵּן אֶת־הַסֵּפֶר הַמִּקְנָה אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בֶּן־
מַחְסֵיָה לְעֵינֵי חֲנַמְאֵל דֹּדִי וּלְעֵינֵי הָעֵדִים הַכֹּתְבִים בְּסֵפֶר
הַמִּקְנָה לְעֵינֵי כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃
13 14 וָאֲצַוֶּה אֶת־בָּרוּךְ לְעֵינֵיהֶם לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָקוֹחַ אֶת־הַסְּפָרִים הָאֵלֶּה אֵת־סֵפֶר הַמִּקְנָה
הַזֶּה וְאֵת הֶחָתוּם וְאֵת סֵפֶר הַגָּלוּי הַזֶּה וּנְתַתָּם בִּכְלִי־חָרֶשׂ
טו לְמַעַן יַעַמְדוּ יָמִים רַבִּים׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד יִקָּנוּ בָתִּים וְשָׂדוֹת וּכְרָמִים בָּאָרֶץ
16 הַזֹּאת׃ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אַחֲרֵי תִתִּי אֶת־סֵפֶר הַמִּקְנָה
17 אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה לֵאמֹר׃ אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה הִנֵּה ׀ אַתָּה
עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ
18 הַנְּטוּיָה לֹא־יִפָּלֵא מִמְּךָ כָּל־דָּבָר׃ עֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים
וּמְשַׁלֵּם עֲוֹן אָבוֹת אֶל־חֵיק בְּנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם הָאֵל הַגָּדוֹל
19 הַגִּבּוֹר יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ גְּדֹל הָעֵצָה וְרַב הָעֲלִילִיָּה
אֲשֶׁר עֵינֶיךָ פְקֻחוֹת עַל־כָּל־דַּרְכֵי בְּנֵי אָדָם לָתֵת לְאִישׁ
כ כִּדְרָכָיו וְכִפְרִי מַעֲלָלָיו׃ אֲשֶׁר שַׂמְתָּ אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־
מִצְרַיִם עַד־הַיּוֹם הַזֶּה וּבְיִשְׂרָאֵל וּבָאָדָם וַתַּעֲשֶׂה־לְּךָ שֵׁם
21 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וַתֹּצֵא אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם
בְּאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְיָד חֲזָקָה וּבְאֶזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָא
22 גָּדוֹל׃ וַתִּתֵּן לָהֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתָם
23 לָתֵת לָהֶם אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וַיָּבֹאוּ וַיִּרְשׁוּ אֹתָהּ
וְלֹא־שָׁמְעוּ בְקוֹלֶךָ וּבְתֹרוֹתְךָ לֹא־הָלָכוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר
צִוִּיתָה לָהֶם לַעֲשׂוֹת לֹא עָשׂוּ וַתַּקְרֵא אֹתָם אֵת כָּל־הָרָעָה
24 הַזֹּאת׃ הִנֵּה הַסֹּלְלוֹת בָּאוּ הָעִיר לְלָכְדָהּ וְהָעִיר נִתְּנָה בְּיַד
הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עָלֶיהָ מִפְּנֵי הַחֶרֶב וְהָרָעָב וְהַדָּבֶר
כה וַאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ הָיָה וְהִנְּךָ רֹאֶה׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ אֵלַי אֲדֹנָי

v. 23 ובתוֹרָתְךָ ק׳.

יְהוִה קְנֵה־לְךָ הַשָּׂדֶה בַּכֶּסֶף וְהָעֵד עֵדִים וְהָעִיר נִתְּנָה
בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ פ
26 27 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃ הִנֵּה אֲנִי יְהוָה
28 אֱלֹהֵי כָּל־בָּשָׂר הֲמִמֶּנִּי יִפָּלֵא כָּל־דָּבָר׃ לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר
29 מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וּבָאוּ הַכַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים עַל־הָעִיר
הַזֹּאת וְהִצִּיתוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ וּשְׂרָפוּהָ וְאֵת הַבָּתִּים
אֲשֶׁר קִטְּרוּ עַל־גַּגּוֹתֵיהֶם לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נְסָכִים לֵאלֹהִים
ל אֲחֵרִים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי׃ כִּי־הָיוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יְהוּדָה
אַךְ עֹשִׂים הָרַע בְּעֵינַי מִנְּעֻרֹתֵיהֶם כִּי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אַךְ מַכְעִסִים
31 אֹתִי בְּמַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי עַל־אַפִּי וְעַל־חֲמָתִי
הָיְתָה־לִּי הָעִיר הַזֹּאת לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּנוּ אוֹתָהּ וְעַד הַיּוֹם
32 הַזֶּה לַהֲסִירָהּ מֵעַל פָּנָי׃ עַל כָּל־רָעַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי
יְהוּדָה אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי הֵמָּה מַלְכֵיהֶם שָׂרֵיהֶם כֹּהֲנֵיהֶם
33 וּנְבִיאֵיהֶם וְאִישׁ יְהוּדָה וְיֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלִָם׃ וַיִּפְנוּ אֵלַי עֹרֶף
וְלֹא פָנִים וְלַמֵּד אֹתָם הַשְׁכֵּם וְלַמֵּד וְאֵינָם שֹׁמְעִים לָקַחַת
34 מוּסָר׃ וַיָּשִׂימוּ שִׁקּוּצֵיהֶם בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי עָלָיו
לה לְטַמְּאוֹ׃ וַיִּבְנוּ אֶת־בָּמוֹת הַבַּעַל אֲשֶׁר ׀ בְּגֵיא בֶן־הִנֹּם
לְהַעֲבִיר אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לַמֹּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִים
וְלֹא עָלְתָה עַל־לִבִּי לַעֲשׂוֹת הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת לְמַעַן הַחֲטִי אֶת־
36 יְהוּדָה׃ ס וְעַתָּה לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־
הָעִיר הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים נִתְּנָה בְּיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל
37 בַּחֶרֶב וּבָרָעָב וּבַדָּבֶר׃ הִנְנִי מְקַבְּצָם מִכָּל־הָאֲרָצוֹת אֲשֶׁר
הִדַּחְתִּים שָׁם בְּאַפִּי וּבַחֲמָתִי וּבְקֶצֶף גָּדוֹל וַהֲשִׁבֹתִים אֶל־
38 הַמָּקוֹם הַזֶּה וְהֹשַׁבְתִּים לָבֶטַח׃ וְהָיוּ לִי לְעָם וַאֲנִי אֶהְיֶה
39 לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וְנָתַתִּי לָהֶם לֵב אֶחָד וְדֶרֶךְ אֶחָד לְיִרְאָה
מ אוֹתִי כָּל־הַיָּמִים לְטוֹב לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם׃ וְכָרַתִּי
לָהֶם בְּרִית עוֹלָם אֲשֶׁר לֹא־אָשׁוּב מֵאַחֲרֵיהֶם לְהֵיטִיבִי אוֹתָם
41 וְאֶת־יִרְאָתִי אֶתֵּן בִּלְבָבָם לְבִלְתִּי סוּר מֵעָלָי׃ וְשַׂשְׂתִּי עֲלֵיהֶם
לְהֵטִיב אוֹתָם וּנְטַעְתִּים בָּאָרֶץ הַזֹּאת בֶּאֱמֶת בְּכָל־לִבִּי

v. 35 הַחֲטִיא ק׳.

42 וּבְכָל־נַפְשִׁי׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה כַּאֲשֶׁר הֵבֵאתִי אֶל־
הָעָם הַזֶּה אֵת כָּל־הָרָעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת כֵּן אָנֹכִי מֵבִיא
43 עֲלֵיהֶם אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר עֲלֵיהֶם׃ וְנִקְנָה
הַשָּׂדֶה בָּאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר ׀ אַתֶּם אֹמְרִים שְׁמָמָה הִיא
44 מֵאֵין אָדָם וּבְהֵמָה נִתְּנָה בְּיַד הַכַּשְׂדִּים׃ שָׂדוֹת בַּכֶּסֶף יִקְנוּ
וְכָתוֹב בַּסֵּפֶר ׀ וְחָתוֹם וְהָעֵד עֵדִים בְּאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי
יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה וּבְעָרֵי הָהָר וּבְעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי
הַנֶּגֶב כִּי־אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ ס

לג 33

א וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ שֵׁנִית וְהוּא עוֹדֶנּוּ עָצוּר בַּחֲצַר
2 הַמַּטָּרָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה עֹשָׂהּ יְהוָה יוֹצֵר אוֹתָהּ
3 לַהֲכִינָהּ יְהוָה ׀ שְׁמוֹ׃ קְרָא אֵלַי וְאֶעֱנֶךָּ וְאַגִּידָה לְךָ גְּדֹלוֹת
4 וּבְצֻרוֹת לֹא יְדַעְתָּם׃ ס כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
עַל־בָּתֵּי הָעִיר הַזֹּאת וְעַל־בָּתֵּי מַלְכֵי יְהוּדָה הַנְּתֻצִים אֶל־
ה הַסֹּלְלוֹת וְאֶל־הֶחָרֶב׃ בָּאִים לְהִלָּחֵם אֶת־הַכַּשְׂדִּים וּלְמַלְאָם
אֶת־פִּגְרֵי הָאָדָם אֲשֶׁר־הִכֵּיתִי בְאַפִּי וּבַחֲמָתִי וַאֲשֶׁר הִסְתַּרְתִּי
6 פָנַי מֵהָעִיר הַזֹּאת עַל כָּל־רָעָתָם׃ הִנְנִי מַעֲלֶה־לָּהּ אֲרֻכָה
7 וּמַרְפֵּא וּרְפָאתִים וְגִלֵּיתִי לָהֶם עֲתֶרֶת שָׁלוֹם וֶאֱמֶת׃ וַהֲשִׁבֹתִי
אֶת־שְׁבוּת יְהוּדָה וְאֵת שְׁבוּת יִשְׂרָאֵל וּבְנִתִים כְּבָרִאשֹׁנָה׃
8 וְטִהַרְתִּים מִכָּל־עֲוֺנָם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וְסָלַחְתִּי לְכוֹל־
9 עֲוֺנוֹתֵיהֶם אֲשֶׁר חָטְאוּ־לִי וַאֲשֶׁר פָּשְׁעוּ בִי׃ וְהָיְתָה לִּי
לְשֵׁם שָׂשׂוֹן לִתְהִלָּה וּלְתִפְאֶרֶת לְכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּ
אֶת־כָּל־הַטּוֹבָה אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה אוֹתָם וּפָחֲדוּ וְרָגְזוּ עַל כָּל־
הַטּוֹבָה וְעַל כָּל־הַשָּׁלוֹם אֲשֶׁר אָנֹכִי עֹשֶׂה לָּהּ׃ פ
י כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה עוֹד יִשָּׁמַע בַּמָּקוֹם־הַזֶּה אֲשֶׁר אַתֶּם אֹמְרִים
חָרֵב הוּא מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין בְּהֵמָה בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
יְרוּשָׁלִַם הַנְשַׁמּוֹת מֵאֵין אָדָם וּמֵאֵין יוֹשֵׁב וּמֵאֵין בְּהֵמָה׃
11 קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה קוֹל אֹמְרִים
הוֹדוּ אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת כִּי־טוֹב יְהוָה כִּי־לְעוֹלָם חַסְדּוֹ
מְבִאִים תּוֹדָה בֵּית יְהוָה כִּי אָשִׁיב אֶת־שְׁבוּת הָאָרֶץ

v. 8 יתיר ו׳.

12 כַּבָּרִאשֹׁנָה אָמַר יְהוָה׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת עוֹד
יִהְיֶה ׀ בַּמָּקוֹם הַזֶּה הֶחָרֵב מֵאֵין־אָדָם וְעַד־בְּהֵמָה וּבְכָל־עָרָיו
13 נְוֵה רֹעִים מַרְבִּצִים צֹאן׃ בְּעָרֵי הָהָר בְּעָרֵי הַשְּׁפֵלָה וּבְעָרֵי
הַנֶּגֶב וּבְאֶרֶץ בִּנְיָמִן וּבִסְבִיבֵי יְרוּשָׁלִַם וּבְעָרֵי יְהוּדָה עֹד
14 תַּעֲבֹרְנָה הַצֹּאן עַל־יְדֵי מוֹנֶה אָמַר יְהוָה׃ ס הִנֵּה יָמִים
בָּאִים נְאֻם־יְהוָה וַהֲקִמֹתִי אֶת־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
טו אֶל־בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל־בֵּית יְהוּדָה׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא
אַצְמִיחַ לְדָוִד צֶמַח צְדָקָה וְעָשָׂה מִשְׁפָּט וּצְדָקָה בָּאָרֶץ׃
16 בַּיָּמִים הָהֵם תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וִירוּשָׁלִַם תִּשְׁכּוֹן לָבֶטַח וְזֶה
17 אֲשֶׁר־יִקְרָא־לָהּ יְהוָה ׀ צִדְקֵנוּ׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה לֹא־
18 יִכָּרֵת לְדָוִד אִישׁ יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא בֵית־יִשְׂרָאֵל׃ וְלַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ מִלְּפָנָי מַעֲלֶה עוֹלָה וּמַקְטִיר מִנְחָה
19 וְעֹשֶׂה זֶּבַח כָּל־הַיָּמִים׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ
כ לֵאמוֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־תָּפֵרוּ אֶת־בְּרִיתִי הַיּוֹם וְאֶת־
21 בְּרִיתִי הַלָּיְלָה וּלְבִלְתִּי הֱיוֹת יוֹמָם־וָלַיְלָה בְּעִתָּם׃ גַּם־בְּרִיתִי
תֻפַר אֶת־דָּוִד עַבְדִּי מִהְיוֹת־לוֹ בֵן מֹלֵךְ עַל־כִּסְאוֹ וְאֶת־
22 הַלְוִיִּם הַכֹּהֲנִים מְשָׁרְתָי׃ אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר צְבָא הַשָּׁמַיִם וְלֹא
יִמַּד חוֹל הַיָּם כֵּן אַרְבֶּה אֶת־זֶרַע דָּוִד עַבְדִּי וְאֶת־הַלְוִיִּם
23 מְשָׁרְתֵי אֹתִי׃ ס וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
24 הֲלוֹא רָאִיתָ מָה־הָעָם הַזֶּה דִּבְּרוּ לֵאמֹר שְׁתֵּי הַמִּשְׁפָּחוֹת
אֲשֶׁר בָּחַר יְהוָה בָּהֶם וַיִּמְאָסֵם וְאֶת־עַמִּי יִנְאָצוּן מִהְיוֹת
כה עוֹד גּוֹי לִפְנֵיהֶם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה אִם־לֹא בְרִיתִי יוֹמָם
26 וָלָיְלָה חֻקּוֹת שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא־שָׂמְתִּי׃ גַּם־זֶרַע יַעֲקוֹב וְדָוִד
עַבְדִּי אֶמְאַס מִקַּחַת מִזַּרְעוֹ מֹשְׁלִים אֶל־זֶרַע אַבְרָהָם יִשְׂחָק
וְיַעֲקֹב כִּי־אָשׁוּב אֶת־שְׁבוּתָם וְרִחַמְתִּים׃ ס

לד 34

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה וּנְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־
בָּבֶל ׀ וְכָל־חֵילוֹ וְכָל־מַמְלְכוֹת אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת יָדוֹ וְכָל־
2 הָעַמִּים נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל־כָּל־עָרֶיהָ לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר
יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה

v. 26 מלא ר׳. ibid. אָשִׁיב ק׳.

וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד
3 מֶלֶךְ־בָּבֶל וּשְׂרָפָהּ בָּאֵשׁ׃ וְאַתָּה לֹא תִמָּלֵט מִיָּדוֹ כִּי תָּפֹשׂ
תִּתָּפֵשׂ וּבְיָדוֹ תִּנָּתֵן וְעֵינֶיךָ אֶת־עֵינֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּרְאֶינָה
4 וּפִיהוּ אֶת־פִּיךָ יְדַבֵּר וּבָבֶל תָּבוֹא׃ אַךְ שְׁמַע דְּבַר־יְהוָה
צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה כֹּה־אָמַר יְהוָה עָלֶיךָ לֹא תָמוּת בֶּחָרֶב׃
ה בְּשָׁלוֹם תָּמוּת וּבְמִשְׂרְפוֹת אֲבוֹתֶיךָ הַמְּלָכִים הָרִאשֹׁנִים
אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ כֵּן יִשְׂרְפוּ־לָךְ וְהוֹי אָדוֹן יִסְפְּדוּ־לָךְ כִּי־
6 דָבָר אֲנִי־דִבַּרְתִּי נְאֻם־יְהוָה׃ ס וַיְדַבֵּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־
צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בִּירוּשָׁלִָם׃
7 וְחֵיל ׀ מֶלֶךְ בָּבֶל נִלְחָמִים עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־עָרֵי יְהוּדָה
הַנּוֹתָרוֹת אֶל־לָכִישׁ וְאֶל־עֲזֵקָה כִּי הֵנָּה נִשְׁאֲרוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה
8 עָרֵי מִבְצָר׃ ס הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה
אַחֲרֵי כְּרֹת הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בְּרִית אֶת־כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
9 בִּירוּשָׁלִַם לִקְרֹא לָהֶם דְּרוֹר׃ לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ
אֶת־שִׁפְחָתוֹ הָעִבְרִי וְהָעִבְרִיָּה חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם
י בִּיהוּדִי אָחִיהוּ אִישׁ׃ וַיִּשְׁמְעוּ כָל־הַשָּׂרִים וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־
בָּאוּ בַבְּרִית לְשַׁלַּח אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־שִׁפְחָתוֹ
11 חָפְשִׁים לְבִלְתִּי עֲבָד־בָּם עוֹד וַיִּשְׁמְעוּ וַיְשַׁלֵּחוּ׃ וַיָּשׁוּבוּ
אַחֲרֵי־כֵן וַיָּשִׁבוּ אֶת־הָעֲבָדִים וְאֶת־הַשְּׁפָחוֹת אֲשֶׁר שִׁלְּחוּ
12 חָפְשִׁים וַיִּכְבִּישׁוּם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס וַיְהִי דְבַר־יְהוָה
13 אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
אָנֹכִי כָּרַתִּי בְרִית אֶת־אֲבוֹתֵיכֶם בְּיוֹם הוֹצִאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ
14 מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֵאמֹר׃ מִקֵּץ שֶׁבַע שָׁנִים תְּשַׁלְּחוּ אִישׁ
אֶת־אָחִיו הָעִבְרִי אֲשֶׁר יִמָּכֵר לְךָ וַעֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וְשִׁלַּחְתּוֹ
חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ וְלֹא־שָׁמְעוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֵלַי וְלֹא הִטּוּ אֶת־אָזְנָם׃
טו וַתָּשֻׁבוּ אַתֶּם הַיּוֹם וַתַּעֲשׂוּ אֶת־הַיָּשָׁר בְּעֵינַי לִקְרֹא דְרוֹר אִישׁ
לְרֵעֵהוּ וַתִּכְרְתוּ בְרִית לְפָנַי בַּבַּיִת אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עָלָיו׃
16 וַתָּשֻׁבוּ וַתְּחַלְּלוּ אֶת־שְׁמִי וַתָּשִׁבוּ אִישׁ אֶת־עַבְדּוֹ וְאִישׁ אֶת־
שִׁפְחָתוֹ אֲשֶׁר־שִׁלַּחְתֶּם חָפְשִׁים לְנַפְשָׁם וַתִּכְבְּשׁוּ אֹתָם
17 לִהְיוֹת לָכֶם לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה

---

v. 11 וַיִּכְבְּשׁוּם ק׳.

אַתֶּם לֹא־שְׁמַעְתֶּם אֵלַי לִקְרֹא דְּרוֹר אִישׁ לְאָחִיו וְאִישׁ לְרֵעֵהוּ
הִנְנִי קֹרֵא לָכֶם דְּרוֹר נְאֻם־יְהוָה אֶל־הַחֶרֶב אֶל־הַדֶּבֶר וְאֶל־
18 הָרָעָב וְנָתַתִּי אֶתְכֶם לְזַוְעָה לְכֹל מַמְלְכוֹת הָאָרֶץ׃ וְנָתַתִּי
אֶת־הָאֲנָשִׁים הָעֹבְרִים אֶת־בְּרִתִי אֲשֶׁר לֹא־הֵקִימוּ אֶת־דִּבְרֵי
הַבְּרִית אֲשֶׁר כָּרְתוּ לְפָנָי הָעֵגֶל אֲשֶׁר כָּרְתוּ לִשְׁנַיִם וַיַּעַבְרוּ
19 בֵּין בְּתָרָיו׃ שָׂרֵי יְהוּדָה וְשָׂרֵי יְרוּשָׁלַ͏ִם הַסָּרִסִים וְהַכֹּהֲנִים
כ וְכֹל עַם הָאָרֶץ הָעֹבְרִים בֵּין בִּתְרֵי הָעֵגֶל׃ וְנָתַתִּי אוֹתָם בְּיַד
אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהָיְתָה נִבְלָתָם לְמַאֲכָל לְעוֹף
21 הַשָּׁמַיִם וּלְבֶהֱמַת הָאָרֶץ׃ וְאֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה וְאֶת־
שָׂרָיו אֶתֵּן בְּיַד אֹיְבֵיהֶם וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד חֵיל מֶלֶךְ
22 בָּבֶל הָעֹלִים מֵעֲלֵיכֶם׃ הִנְנִי מְצַוֶּה נְאֻם־יְהוָה וַהֲשִׁבֹתִים
אֶל־הָעִיר הַזֹּאת וְנִלְחֲמוּ עָלֶיהָ וּלְכָדוּהָ וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ וְאֶת־
עָרֵי יְהוּדָה אֶתֵּן שְׁמָמָה מֵאֵין יֹשֵׁב׃ ס

לה 35

א הַדָּבָר אֲשֶׁר־הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה בִּימֵי יְהוֹיָקִים בֶּן־
2 יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ הָלוֹךְ אֶל־בֵּית הָרֵכָבִים וְדִבַּרְתָּ
אוֹתָם וַהֲבִאוֹתָם בֵּית יְהוָה אֶל־אַחַת הַלְּשָׁכוֹת וְהִשְׁקִיתָ
3 אוֹתָם יָיִן׃ וָאֶקַּח אֶת־יַאֲזַנְיָה בֶן־יִרְמְיָהוּ בֶּן־חֲבַצִּנְיָה וְאֶת־
4 אֶחָיו וְאֶת־כָּל־בָּנָיו וְאֵת כָּל־בֵּית הָרֵכָבִים׃ וָאָבִא אֹתָם בֵּית
יְהוָה אֶל־לִשְׁכַּת בְּנֵי חָנָן בֶּן־יִגְדַּלְיָהוּ אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־
אֵצֶל לִשְׁכַּת הַשָּׂרִים אֲשֶׁר מִמַּעַל לְלִשְׁכַּת מַעֲשֵׂיָהוּ בֶן־שַׁלֻּם
ה שֹׁמֵר הַסַּף׃ וָאֶתֵּן לִפְנֵי ׀ בְּנֵי בֵית־הָרֵכָבִים גְּבִעִים מְלֵאִים
6 יַיִן וְכֹסוֹת וָאֹמַר אֲלֵיהֶם שְׁתוּ־יָיִן׃ וַיֹּאמְרוּ לֹא נִשְׁתֶּה־יָּיִן
כִּי יוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ צִוָּה עָלֵינוּ לֵאמֹר לֹא תִשְׁתּוּ־יַיִן
7 אַתֶּם וּבְנֵיכֶם עַד־עוֹלָם׃ וּבַיִת לֹא־תִבְנוּ וְזֶרַע לֹא־תִזְרָעוּ
וְכֶרֶם לֹא־תִטָּעוּ וְלֹא יִהְיֶה לָכֶם כִּי בָּאֳהָלִים תֵּשְׁבוּ כָּל־
יְמֵיכֶם לְמַעַן תִּחְיוּ יָמִים רַבִּים עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם
8 גָּרִים שָׁם׃ וַנִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אָבִינוּ לְכֹל אֲשֶׁר
צִוָּנוּ לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן כָּל־יָמֵינוּ אֲנַחְנוּ נָשֵׁינוּ בָּנֵינוּ
9 וּבְנֹתֵינוּ׃ וּלְבִלְתִּי בְּנוֹת בָּתִּים לְשִׁבְתֵּנוּ וְכֶרֶם וְשָׂדֶה וָזֶרַע

v. 17 לְזַעֲוָה ק׳. v. 4 פתח בס״פ. v. 7 קמץ בפשטא. ibid. קמץ בזקף.

י לֹא יִֽהְיֶה־לָּֽנוּ׃ וַנֵּשֶׁב בָּאֳהָלִים וַנִּשְׁמַע וַנַּעַשׂ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ
11 יוֹנָדָב אָבִֽינוּ׃ וַיְהִי בַּעֲלוֹת נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶֽלֶךְ־בָּבֶל אֶל־הָאָרֶץ
וַנֹּאמֶר בֹּאוּ וְנָבוֹא יְרוּשָׁלַ͏ִם מִפְּנֵי חֵיל הַכַּשְׂדִּים וּמִפְּנֵי חֵיל
אֲרָם וַנֵּשֶׁב בִּירוּשָׁלָֽ͏ִם׃ פ
12 13 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ לֵאמֹֽר׃ כֹּֽה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הָלֹךְ וְאָמַרְתָּ לְאִישׁ יְהוּדָה וּלְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלָ͏ִם
14 הֲלוֹא תִקְחוּ מוּסָר לִשְׁמֹעַ אֶל־דְּבָרַי נְאֻם־יְהוָֽה׃ הוּקַם אֶת־
דִּבְרֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֲשֶׁר־צִוָּה אֶת־בָּנָיו לְבִלְתִּי שְׁתוֹת־יַיִן
וְלֹא שָׁתוּ עַד־הַיּוֹם הַזֶּה כִּי שָׁמְעוּ אֵת מִצְוַת אֲבִיהֶם וְאָנֹכִי
טו דִּבַּרְתִּי אֲלֵיכֶם הַשְׁכֵּם וְדַבֵּר וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָֽי׃ וָאֶשְׁלַח
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִאִים ׀ הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ ׀ לֵאמֹר שֻֽׁבוּ־
נָא אִישׁ מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְהֵיטִיבוּ מַעַלְלֵיכֶם וְאַל־תֵּלְכוּ אַחֲרֵי
אֱלֹהִים אֲחֵרִים לְעָבְדָם וּשְׁבוּ אֶל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָכֶם
16 וְלַאֲבֹתֵיכֶם וְלֹא הִטִּיתֶם אֶת־אָזְנְכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם אֵלָֽי׃ כִּי
הֵקִימוּ בְּנֵי יְהוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב אֶת־מִצְוַת אֲבִיהֶם אֲשֶׁר צִוָּם
17 וְהָעָם הַזֶּה לֹא שָׁמְעוּ אֵלָֽי׃ ס לָכֵן כֹּֽה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי מֵבִיא אֶל־יְהוּדָה וְאֶל כָּל־יוֹשְׁבֵי
יְרוּשָׁלַ͏ִם אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי עֲלֵיהֶם יַעַן דִּבַּרְתִּי
18 אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ וָאֶקְרָא לָהֶם וְלֹא עָנֽוּ׃ וּלְבֵית הָרֵכָבִים
אָמַר יִרְמְיָהוּ כֹּֽה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יַעַן אֲשֶׁר
שְׁמַעְתֶּם עַל־מִצְוַת יְהוֹנָדָב אֲבִיכֶם וַתִּשְׁמְרוּ אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו
19 וַתַּעֲשׂוּ כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה אֶתְכֶֽם׃ ס לָכֵן כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֹא־יִכָּרֵת אִישׁ לְיוֹנָדָב בֶּן־רֵכָב עֹמֵד
לְפָנַי כָּל־הַיָּמִֽים׃ ס

36 לו

א וַיְהִי בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה הָיָה
2 הַדָּבָר הַזֶּה אֶל־יִרְמְיָהוּ מֵאֵת יְהוָה לֵאמֹֽר׃ קַח־לְךָ מְגִלַּת־
סֵפֶר וְכָתַבְתָּ אֵלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ עַל־
יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְהוּדָה וְעַל־כָּל־הַגּוֹיִם מִיּוֹם דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ מִימֵי
3 יֹאשִׁיָּהוּ וְעַד הַיּוֹם הַזֶּֽה׃ אוּלַי יִשְׁמְעוּ בֵּית יְהוּדָה אֵת כָּל־
הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי חֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת לָהֶם לְמַעַן יָשׁוּבוּ אִישׁ
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וְסָלַחְתִּי לַעֲוֺנָם וּלְחַטָּאתָֽם׃ פ

4 ויקרא ירמיהו את־ברוך בן־נריה ויכתב ברוך מפי
ירמיהו את כל־דברי יהוה אשר־דבר אליו על־מגלת־ספר׃
ה ויצוה ירמיהו את־ברוך לאמר אני עצור לא אוכל לבוא
6 בית יהוה׃ ובאת אתה וקראת במגלה אשר־כתבת מפי
את־דברי יהוה באזני העם בית יהוה ביום צום וגם באזני
7 כל־יהודה הבאים מעריהם תקראם׃ אולי תפל תחנתם
לפני יהוה וישבו איש מדרכו הרעה כי־גדול האף והחמה
8 אשר־דבר יהוה אל־העם הזה׃ ויעש ברוך בן־נריה ככל
אשר־צוהו ירמיהו הנביא לקרא בספר דברי יהוה בית
9 יהוה׃ ס ויהי בשנה החמשית ליהויקים בן־יאשיהו
מלך־יהודה בחדש התשעי קראו צום לפני יהוה כל־העם
י בירושלם וכל־העם הבאים מערי יהודה בירושלם׃ ויקרא
ברוך בספר את־דברי ירמיהו בית יהוה בלשכת גמריהו
בן־שפן הספר בחצר העליון פתח שער בית־יהוה החדש
11 באזני כל־העם׃ וישמע מכיהו בן־גמריהו בן־שפן את־כל־
12 דברי יהוה מעל הספר׃ וירד בית־המלך על־לשכת הספר
והנה־שם כל־השרים יושבים אלישמע הספר ודליהו בן־
שמעיהו ואלנתן בן־עכבור וגמריהו בן־שפן וצדקיהו בן־
13 חנניהו וכל־השרים׃ ויגד להם מכיהו את כל־הדברים
14 אשר שמע בקרא ברוך בספר באזני העם׃ וישלחו כל־
השרים אל־ברוך את־יהודי בן־נתניהו בן־שלמיהו בן־
כושי לאמר המגלה אשר קראת בה באזני העם קחנה בידך
ולך ויקח ברוך בן־נריהו את־המגלה בידו ויבא אליהם׃
טו ויאמרו אליו שב נא וקראנה באזנינו ויקרא ברוך באזניהם׃
16 ויהי כשמעם את־כל־הדברים פחדו איש אל־רעהו ויאמרו
17 אל־ברוך הגיד נגיד למלך את כל־הדברים האלה׃ ואת־
ברוך שאלו לאמר הגד־נא לנו איך כתבת את־כל־הדברים
18 האלה מפיו׃ ויאמר להם ברוך מפיו יקרא אלי את כל־
19 הדברים האלה ואני כתב על־הספר בדיו׃ ס ויאמרו
השרים אל־ברוך לך הסתר אתה וירמיהו ואיש אל־ידע
כ איפה אתם׃ ויבאו אל־המלך חצרה ואת־המגלה הפקדו
בלשכת אלישמע הספר ויגידו באזני המלך את כל־

הַדְּבָרִים׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־יְהוּדִי לָקַחַת אֶת־הַמְּגִלָּה 21
וַיִּקָּחֶהָ מִלִּשְׁכַּת אֱלִישָׁמָע הַסֹּפֵר וַיִּקְרָאֶהָ יְהוּדִי בְּאָזְנֵי
הַמֶּלֶךְ וּבְאָזְנֵי כָּל־הַשָּׂרִים הָעֹמְדִים מֵעַל הַמֶּלֶךְ׃ וְהַמֶּלֶךְ 22
יוֹשֵׁב בֵּית הַחֹרֶף בַּחֹדֶשׁ הַתְּשִׁיעִי וְאֶת־הָאָח לְפָנָיו מְבֹעָרֶת׃
וַיְהִי ׀ כִּקְרוֹא יְהוּדִי שָׁלֹשׁ דְּלָתוֹת וְאַרְבָּעָה יִקְרָעֶהָ בְּתַעַר 23
הַסֹּפֵר וְהַשְׁלֵךְ אֶל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר אֶל־הָאָח עַד־תֹּם כָּל־הַמְּגִלָּה
עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הָאָח׃ וְלֹא פָחֲדוּ וְלֹא קָרְעוּ אֶת־בִּגְדֵיהֶם 24
הַמֶּלֶךְ וְכָל־עֲבָדָיו הַשֹּׁמְעִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ וְגַם כה
אֶלְנָתָן וּדְלָיָהוּ וּגְמַרְיָהוּ הִפְגִּעוּ בַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי שְׂרֹף אֶת־
הַמְּגִלָּה וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֶת־יְרַחְמְאֵל בֶּן־ 26
הַמֶּלֶךְ וְאֶת־שְׂרָיָהוּ בֶן־עַזְרִיאֵל וְאֶת־שֶׁלֶמְיָהוּ בֶּן־עַבְדְּאֵל לָקַחַת
אֶת־בָּרוּךְ הַסֹּפֵר וְאֵת יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וַיַּסְתִּרֵם יְהוָה׃ ס
וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אַחֲרֵי ׀ שְׂרֹף הַמֶּלֶךְ אֶת־ 27
הַמְּגִלָּה וְאֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר כָּתַב בָּרוּךְ מִפִּי יִרְמְיָהוּ לֵאמֹר׃
שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים 28
הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף
יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה׃ וְעַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה תֹּאמַר כֹּה 29
אָמַר יְהוָה אַתָּה שָׂרַפְתָּ אֶת־הַמְּגִלָּה הַזֹּאת לֵאמֹר מַדּוּעַ
כָּתַבְתָּ עָלֶיהָ לֵאמֹר בֹּא־יָבוֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל וְהִשְׁחִית אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת וְהִשְׁבִּית מִמֶּנָּה אָדָם וּבְהֵמָה׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר ל
יְהוָה עַל־יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה לֹא־יִהְיֶה־לּוֹ יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא
דָוִד וְנִבְלָתוֹ תִּהְיֶה מֻשְׁלֶכֶת לַחֹרֶב בַּיּוֹם וְלַקֶּרַח בַּלָּיְלָה׃
וּפָקַדְתִּי עָלָיו וְעַל־זַרְעוֹ וְעַל־עֲבָדָיו אֶת־עֲוֹנָם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם 31
וְעַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ וְאֶל־אִישׁ יְהוּדָה אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־
דִּבַּרְתִּי אֲלֵיהֶם וְלֹא שָׁמֵעוּ׃ ס וְיִרְמְיָהוּ לָקַח ׀ מְגִלָּה 32
אַחֶרֶת וַיִּתְּנָהּ אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ הַסֹּפֵר וַיִּכְתֹּב עָלֶיהָ מִפִּי
יִרְמְיָהוּ אֵת כָּל־דִּבְרֵי הַסֵּפֶר אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ־יְהוּדָה
בָּאֵשׁ וְעוֹד נוֹסַף עֲלֵיהֶם דְּבָרִים רַבִּים כָּהֵמָּה׃ פ

לז 37

וַיִּמְלָךְ־מֶלֶךְ צִדְקִיָּהוּ בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ תַּחַת כָּנְיָהוּ בֶּן־יְהוֹיָקִים א
אֲשֶׁר הִמְלִיךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וְלֹא 2
שָׁמַע הוּא וַעֲבָדָיו וְעַם הָאָרֶץ אֶל־דִּבְרֵי יְהוָה אֲשֶׁר דִּבֶּר

3 בְּיַד יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא׃ וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶת־יְהוּכַל בֶּן־
שֶׁלֶמְיָה וְאֶת־צְפַנְיָהוּ בֶן־מַעֲשֵׂיָה הַכֹּהֵן אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
4 לֵאמֹר הִתְפַּלֶּל־נָא בַעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ וְיִרְמְיָהוּ בָּא
ה וְיֹצֵא בְּתוֹךְ הָעָם וְלֹא־נָתְנוּ אֹתוֹ בֵּית הַכְּלִיא׃ וְחֵיל פַּרְעֹה
יָצָא מִמִּצְרָיִם וַיִּשְׁמְעוּ הַכַּשְׂדִּים הַצָּרִים עַל־יְרוּשָׁלִַם אֶת־
שִׁמְעָם וַיֵּעָלוּ מֵעַל יְרוּשָׁלִָם׃ פ
6 7 וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כֹּה תֹאמְרוּ אֶל־מֶלֶךְ יְהוּדָה הַשֹּׁלֵחַ אֶתְכֶם
אֵלַי לְדָרְשֵׁנִי הִנֵּה ׀ חֵיל פַּרְעֹה הַיֹּצֵא לָכֶם לְעֶזְרָה שָׁב לְאַרְצוֹ
8 מִצְרָיִם׃ וְשָׁבוּ הַכַּשְׂדִּים וְנִלְחֲמוּ עַל־הָעִיר הַזֹּאת וּלְכָדֻהָ
9 וּשְׂרָפֻהָ בָאֵשׁ׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה אַל־תַּשִּׁאוּ נַפְשֹׁתֵיכֶם
י לֵאמֹר הָלֹךְ יֵלְכוּ מֵעָלֵינוּ הַכַּשְׂדִּים כִּי־לֹא יֵלֵכוּ׃ כִּי אִם־
הִכִּיתֶם כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים הַנִּלְחָמִים אִתְּכֶם וְנִשְׁאֲרוּ־בָם אֲנָשִׁים
מְדֻקָּרִים אִישׁ בְּאָהֳלוֹ יָקוּמוּ וְשָׂרְפוּ אֶת־הָעִיר הַזֹּאת בָּאֵשׁ׃
וְהָיָה בְּהֵעָלוֹת חֵיל הַכַּשְׂדִּים מֵעַל יְרוּשָׁלָםִ מִפְּנֵי חֵיל
12 פַּרְעֹה׃ ס וַיֵּצֵא יִרְמְיָהוּ מִירוּשָׁלִַם לָלֶכֶת אֶרֶץ בִּנְיָמִן
13 לַחֲלִק מִשָּׁם בְּתוֹךְ הָעָם׃ וַיְהִי־הוּא בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן וְשָׁם בַּעַל
פְּקִדֻת וּשְׁמוֹ יִרְאִיָּיה בֶּן־שֶׁלֶמְיָה בֶּן־חֲנַנְיָה וַיִּתְפֹּשׂ אֶת־
14 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לֵאמֹר אֶל־הַכַּשְׂדִּים אַתָּה נֹפֵל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
שֶׁקֶר אֵינֶנִּי נֹפֵל עַל־הַכַּשְׂדִּים וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו וַיִּתְפֹּשׂ יִרְאִיָּיה
טו בְּיִרְמְיָהוּ וַיְבִאֵהוּ אֶל־הַשָּׂרִים׃ וַיִּקְצְפוּ הַשָּׂרִים עַל־יִרְמְיָהוּ
וְהִכּוּ אֹתוֹ וְנָתְנוּ אוֹתוֹ בֵּית הָאֵסוּר בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר כִּי־
16 אֹתוֹ עָשׂוּ לְבֵית הַכֶּלֶא׃ כִּי בָא יִרְמְיָהוּ אֶל־בֵּית הַבּוֹר וְאֶל־
17 הַחֲנֻיוֹת וַיֵּשֶׁב־שָׁם יִרְמְיָהוּ יָמִים רַבִּים׃ ס וַיִּשְׁלַח
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקָּחֵהוּ וַיִּשְׁאָלֵהוּ הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ בַּסֵּתֶר וַיֹּאמֶר
הֲיֵשׁ דָּבָר מֵאֵת יְהוָה וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ יֵשׁ וַיֹּאמֶר בְּיַד־מֶלֶךְ
18 בָּבֶל תִּנָּתֵן׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ מֶה חָטָאתִי
לְךָ וְלַעֲבָדֶיךָ וְלָעָם הַזֶּה כִּי־נְתַתֶּם אוֹתִי אֶל־בֵּית הַכֶּלֶא׃
19 וְאַיֵּו נְבִיאֵיכֶם אֲשֶׁר־נִבְּאוּ לָכֶם לֵאמֹר לֹא־יָבֹא מֶלֶךְ־בָּבֶל
כ עֲלֵיכֶם וְעַל הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ וְעַתָּה שְׁמַע־נָא אֲדֹנִי הַמֶּלֶךְ תִּפָּל־
נָא תְחִנָּתִי לְפָנֶיךָ וְאַל־תְּשִׁבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן הַסֹּפֵר וְלֹא

v. 4 הכלוא ק׳. v. 13 14 יתיר י׳. v. 19 וְאַיֵּה ק׳.

21 אָמוּת שָׁם׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיַּפְקִדוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ
בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וְנָתֹן לוֹ כִכַּר־לֶחֶם לַיּוֹם מִחוּץ הָאֹפִים
עַד־תֹּם כָּל־הַלֶּחֶם מִן־הָעִיר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה׃

לח 38

א וַיִּשְׁמַע שְׁפַטְיָה בֶן־מַתָּן וּגְדַלְיָהוּ בֶּן־פַּשְׁחוּר וְיוּכַל בֶּן־
שֶׁלֶמְיָהוּ וּפַשְׁחוּר בֶּן־מַלְכִּיָּה אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר יִרְמְיָהוּ
2 מְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה הַיֹּשֵׁב בָּעִיר
הַזֹּאת יָמוּת בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְהַיֹּצֵא אֶל־הַכַּשְׂדִּים יְחְיָה
3 וְהָיְתָה־לּוֹ נַפְשׁוֹ לְשָׁלָל וָחָי׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה הִנָּתֹן
4 תִּנָּתֵן הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד חֵיל מֶלֶךְ־בָּבֶל וּלְכָדָהּ׃ וַיֹּאמְרוּ
הַשָּׂרִים אֶל־הַמֶּלֶךְ יוּמַת נָא אֶת־הָאִישׁ הַזֶּה כִּי־עַל־כֵּן הוּא
מְרַפֵּא אֶת־יְדֵי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַנִּשְׁאָרִים ׀ בָּעִיר הַזֹּאת
וְאֵת יְדֵי כָל־הָעָם לְדַבֵּר אֲלֵיהֶם כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּי ׀ הָאִישׁ
ה הַזֶּה אֵינֶנּוּ דֹרֵשׁ לְשָׁלוֹם לָעָם הַזֶּה כִּי אִם־לְרָעָה׃ וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ הִנֵּה־הוּא בְּיֶדְכֶם כִּי־אֵין הַמֶּלֶךְ יוּכַל אֶתְכֶם
6 דָּבָר׃ וַיִּקְחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר ׀ מַלְכִּיָּהוּ
בֶן־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בַּחֲצַר הַמַּטָּרָה וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים
וּבַבּוֹר אֵין־מַיִם כִּי אִם־טִיט וַיִּטְבַּע יִרְמְיָהוּ בַּטִּיט׃ ס
7 וַיִּשְׁמַע עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אִישׁ סָרִיס וְהוּא בְּבֵית הַמֶּלֶךְ
כִּי־נָתְנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר וְהַמֶּלֶךְ יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר בִּנְיָמִן׃
8 9 וַיֵּצֵא עֶבֶד־מֶלֶךְ מִבֵּית הַמֶּלֶךְ וַיְדַבֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר׃ אֲדֹנִי
הַמֶּלֶךְ הֵרֵעוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשׂוּ לְיִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא אֵת אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ אֶל־הַבּוֹר וַיָּמָת תַּחְתָּיו מִפְּנֵי
י הָרָעָב כִּי אֵין הַלֶּחֶם עוֹד בָּעִיר׃ וַיְצַוֶּה הַמֶּלֶךְ אֵת עֶבֶד־
מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי לֵאמֹר קַח בְּיָדְךָ מִזֶּה שְׁלֹשִׁים אֲנָשִׁים וְהַעֲלִיתָ
11 אֶת־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא מִן־הַבּוֹר בְּטֶרֶם יָמוּת׃ וַיִּקַּח ׀ עֶבֶד־
מֶלֶךְ אֶת־הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וַיָּבֹא בֵית־הַמֶּלֶךְ אֶל־תַּחַת הָאוֹצָר
וַיִּקַּח מִשָּׁם בְּלוֹיֵ הַסְּחָבוֹת וּבְלוֹיֵ מְלָחִים וַיְשַׁלְּחֵם אֶל־
12 יִרְמְיָהוּ אֶל־הַבּוֹר בַּחֲבָלִים׃ וַיֹּאמֶר עֶבֶד־מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי אֶל־
יִרְמְיָהוּ שִׂים נָא בְּלוֹאֵי הַסְּחָבוֹת וְהַמְּלָחִים תַּחַת אַצִּלוֹת

---

v. 2 ְחיה ק'. v. 11 יתיר ה'.

13 יָדֶיךָ מִתַּחַת לַחֲבָלִים וַיַּעַשׂ יִרְמְיָהוּ כֵּן׃ וַיִּמְשְׁכוּ אֶת־
יִרְמְיָהוּ בַּחֲבָלִים וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ מִן־הַבּוֹר וַיֵּשֶׁב יִרְמְיָהוּ בַּחֲצַר
14 הַמַּטָּרָה׃ ס וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ וַיִּקַּח אֶת־יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא אֵלָיו אֶל־מָבוֹא הַשְּׁלִישִׁי אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה וַיֹּאמֶר
הַמֶּלֶךְ אֶל־יִרְמְיָהוּ שֹׁאֵל אֲנִי אֹתְךָ דָּבָר אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי
טו דָּבָר׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ כִּי אַגִּיד לְךָ הֲלוֹא הָמֵת
16 תְּמִיתֵנִי וְכִי אִיעָצְךָ לֹא תִשְׁמַע אֵלָי׃ וַיִּשָּׁבַע הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ
אֶל־יִרְמְיָהוּ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר חַי־יְהוָה אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה־לָנוּ אֶת־
הַנֶּפֶשׁ הַזֹּאת אִם־אֲמִיתֶךָ וְאִם־אֶתֶּנְךָ בְּיַד הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה
17 אֲשֶׁר מְבַקְשִׁים אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־צִדְקִיָּהוּ
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־יָצֹא תֵצֵא
אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל וְחָיְתָה נַפְשֶׁךָ וְהָעִיר הַזֹּאת לֹא תִשָּׂרֵף
18 בָּאֵשׁ וְחָיִתָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְאִם־לֹא תֵצֵא אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ
בָּבֶל וְנִתְּנָה הָעִיר הַזֹּאת בְּיַד הַכַּשְׂדִּים וּשְׂרָפוּהָ בָּאֵשׁ וְאַתָּה
19 לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם׃ ס וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ
אֲנִי דֹאֵג אֶת־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־הַכַּשְׂדִּים פֶּן־יִתְּנוּ
כ אֹתִי בְּיָדָם וְהִתְעַלְּלוּ־בִי׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ לֹא יִתֵּנוּ שְׁמַע־
נָא ׀ בְּקוֹל יְהוָה לַאֲשֶׁר אֲנִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ וְיִיטַב לְךָ וּתְחִי
21 נַפְשֶׁךָ׃ וְאִם־מָאֵן אַתָּה לָצֵאת זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר הִרְאַנִי יְהוָה׃
22 וְהִנֵּה כָל־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר נִשְׁאֲרוּ בְּבֵית מֶלֶךְ־יְהוּדָה מוּצָאוֹת
אֶל־שָׂרֵי מֶלֶךְ בָּבֶל וְהֵנָּה אֹמְרוֹת הִסִּיתוּךָ וְיָכְלוּ לְךָ אַנְשֵׁי
23 שְׁלֹמֶךָ הָטְבְּעוּ בַבֹּץ רַגְלֶךָ נָסֹגוּ אָחוֹר׃ וְאֶת־כָּל־נָשֶׁיךָ
וְאֶת־בָּנֶיךָ מוֹצִאִים אֶל־הַכַּשְׂדִּים וְאַתָּה לֹא־תִמָּלֵט מִיָּדָם כִּי
בְיַד מֶלֶךְ־בָּבֶל תִּתָּפֵשׂ וְאֶת־הָעִיר הַזֹּאת תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ס
24 וַיֹּאמֶר צִדְקִיָּהוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה
כה וְלֹא תָמוּת׃ וְכִי־יִשְׁמְעוּ הַשָּׂרִים כִּי־דִבַּרְתִּי אִתָּךְ וּבָאוּ
אֵלֶיךָ וְאָמְרוּ אֵלֶיךָ הַגִּידָה־נָּא לָנוּ מַה־דִּבַּרְתָּ אֶל־הַמֶּלֶךְ
אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנּוּ וְלֹא נְמִיתֶךָ וּמַה־דִּבֶּר אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ׃
26 וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם מַפִּיל־אֲנִי תְחִנָּתִי לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְבִלְתִּי
27 הֲשִׁיבֵנִי בֵּית יְהוֹנָתָן לָמוּת שָׁם׃ ס וַיָּבֹאוּ כָל־הַשָּׂרִים אֶל־
יִרְמְיָהוּ וַיִּשְׁאֲלוּ אֹתוֹ וַיַּגֵּד לָהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

v. 16 את כתיב ולא קרי.

28 צִוָּ֖ה הַמֶּ֑לֶךְ וַיַּחֲרִ֣שׁוּ מִמֶּ֔נּוּ כִּ֥י לֹֽא־נִשְׁמַ֖ע הַדָּבָֽר׃ וַיֵּ֤שֶׁב יִרְמְיָ֙הוּ֙
בַּחֲצַ֣ר הַמַּטָּרָ֔ה עַד־י֖וֹם אֲשֶׁר־נִלְכְּדָ֣ה יְרוּשָׁלָ֑͏ִם ◦ פ
וְהָיָ֕ה כַּאֲשֶׁ֥ר נִלְכְּדָ֖ה יְרוּשָׁלָֽ͏ִם׃

לט 39

א בַּשָּׁנָ֨ה הַתְּשִׁעִ֜ית לְצִדְקִיָּ֣הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֗ה בַּחֹ֙דֶשׁ֙ הָעֲשִׂרִ֔י בָּ֠א
נְבוּכַדְרֶאצַּ֨ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל וְכָל־חֵיל֗וֹ אֶל־יְרֽוּשָׁלַ֔͏ִם וַיָּצֻ֖רוּ עָלֶֽיהָ׃
2 בְּעַשְׁתֵּֽי־עֶשְׂרֵ֤ה שָׁנָה֙ לְצִדְקִיָּ֔הוּ בַּחֹ֥דֶשׁ הָרְבִיעִ֖י בְּתִשְׁעָ֣ה
3 לַחֹ֑דֶשׁ הָבְקְעָ֖ה הָעִֽיר׃ וַיָּבֹ֗אוּ כֹּ֚ל שָׂרֵ֣י מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל וַיֵּשְׁב֖וּ
בְּשַׁ֣עַר הַתָּ֑וֶךְ נֵֽרְגַל֩ שַׂרְאֶ֨צֶר סַמְגַּר־נְב֜וֹ שַׂרְסְכִ֣ים רַב־סָרִ֗יס
4 נֵרְגַ֤ל שַׂרְאֶ֙צֶר֙ רַב־מָ֔ג וְכָל־שְׁאֵרִ֔ית שָׂרֵ֖י מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וַיְהִ֡י
כַּאֲשֶׁ֣ר רָ֠אָם צִדְקִיָּ֨הוּ מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֜ה וְכֹ֣ל ׀ אַנְשֵׁ֣י הַמִּלְחָמָ֗ה
וַֽיִּבְרְח֡וּ וַיֵּצְא֣וּ לַ֠יְלָה מִן־הָעִ֜יר דֶּ֚רֶךְ גַּ֣ן הַמֶּ֔לֶךְ בְּשַׁ֖עַר בֵּ֣ין
ה הַחֹמֹתָ֑יִם וַיֵּצֵ֖א דֶּ֥רֶךְ הָעֲרָבָֽה׃ וַיִּרְדְּפ֨וּ חֵיל־כַּשְׂדִּ֜ים אַחֲרֵיהֶ֗ם
וַיַּשִּׂ֤גוּ אֶת־צִדְקִיָּ֙הוּ֙ בְּעַרְב֣וֹת יְרֵח֔וֹ וַיִּקְח֣וּ אֹת֗וֹ וַֽיַּעֲלֻ֜הוּ אֶל־
נְבוּכַדְרֶאצַּ֤ר מֶֽלֶךְ־בָּבֶל֙ רִבְלָ֔תָה בְּאֶ֖רֶץ חֲמָ֑ת וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ
6 מִשְׁפָּטִֽים׃ וַיִּשְׁחַ֞ט מֶ֣לֶךְ בָּבֶ֗ל אֶת־בְּנֵ֧י צִדְקִיָּ֛הוּ בְּרִבְלָ֖ה
7 לְעֵינָ֑יו וְאֵת֙ כָּל־חֹרֵ֣י יְהוּדָ֔ה שָׁחַ֖ט מֶ֥לֶךְ בָּבֶֽל׃ וְאֶת־עֵינֵ֥י
8 צִדְקִיָּ֖הוּ עִוֵּ֑ר וַיַּאַסְרֵ֙הוּ֙ בַּנְחֻשְׁתַּ֔יִם לָבִ֥יא אֹת֖וֹ בָּבֶֽלָה׃ וְאֶת־
בֵּ֤ית הַמֶּ֙לֶךְ֙ וְאֶת־בֵּ֣ית הָעָ֔ם שָׂרְפ֥וּ הַכַּשְׂדִּ֖ים בָּאֵ֑שׁ וְאֶת־חוֹמֹ֥ת
9 יְרוּשָׁלַ֖͏ִם נָתָֽצוּ׃ וְאֵת֩ יֶ֨תֶר הָעָ֜ם הַנִּשְׁאָרִ֣ים בָּעִ֗יר וְאֶת־
הַנֹּֽפְלִים֙ אֲשֶׁ֣ר נָפְל֣וּ עָלָ֔יו וְאֵ֛ת יֶ֥תֶר הָעָ֖ם הַנִּשְׁאָרִ֑ים הֶגְלָ֛ה
י נְבוּזַֽרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים בָּבֶֽל׃ וּמִן־הָעָ֣ם הַדַּלִּ֗ים אֲשֶׁ֤ר אֵין־
לָהֶם֙ מְא֔וּמָה הִשְׁאִ֛יר נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים בְּאֶ֣רֶץ יְהוּדָ֑ה
11 וַיִּתֵּ֥ן לָהֶ֛ם כְּרָמִ֥ים וִיגֵבִ֖ים בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃ וַיְצַ֗ו נְבוּכַדְרֶאצַּ֛ר
מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֖ל עַֽל־יִרְמְיָ֑הוּ בְּיַ֛ד נְבוּזַרְאֲדָ֥ן רַב־טַבָּחִ֖ים לֵאמֹֽר׃
12 קָחֶ֗נּוּ וְעֵינֶ֙יךָ֙ שִׂ֣ים עָלָ֔יו וְאַל־תַּ֥עַשׂ ל֖וֹ מְא֣וּמָה רָּ֑ע כִּ֣י אִ֗ם
13 כַּאֲשֶׁר֙ יְדַבֵּ֣ר אֵלֶ֔יךָ כֵּ֖ן עֲשֵׂ֥ה עִמּֽוֹ׃ וַיִּשְׁלַ֞ח נְבוּזַֽרְאֲדָ֣ן רַב־
טַבָּחִ֗ים וּנְבוּשַׁזְבָּן֙ רַב־סָרִ֔יס וְנֵרְגַ֥ל שַׂרְאֶ֖צֶר רַב־מָ֑ג וְכֹ֖ל רַבֵּ֥י
14 מֶֽלֶךְ־בָּבֶֽל׃ וַיִּשְׁלְח֞וּ וַיִּקְח֣וּ אֶֽת־יִרְמְיָ֗הוּ מֵחֲצַ֤ר הַמַּטָּרָה֙
וַיִּתְּנ֣וּ אֹת֔וֹ אֶל־גְּדַלְיָ֙הוּ֙ בֶּן־אֲחִיקָ֣ם בֶּן־שָׁפָ֔ן לְהוֹצִאֵ֖הוּ אֶל־

---

v. 28 פרסקא באמצע פסוק. v. 12 ר׳ בדגש. ibid. אם כתיב ולא קרי.
v. 13 נו״ן זעירא.

טו הַבָּ֑יִת וַיֵּ֖שֶׁב בְּת֥וֹךְ הָעָֽם׃ ס וְאֶל־יִרְמְיָ֖הוּ הָיָ֣ה דְבַר־יְהוָ֑ה
16 בִּֽהְיֹת֣וֹ עָצ֔וּר בַּחֲצַ֥ר הַמַּטָּרָ֖ה לֵאמֹֽר׃ הָל֣וֹךְ וְאָמַרְתָּ֡ לְעֶֽבֶד־
מֶ֣לֶךְ הַכּוּשִׁ֡י לֵאמֹ֡ר כֹּֽה־אָמַ֞ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל
הִנְנִ֨י מֵבִ֤י אֶת־דְּבָרַי֙ אֶל־הָעִ֣יר הַזֹּ֔את לְרָעָ֖ה וְלֹ֣א לְטוֹבָ֑ה
17 וְהָי֥וּ לְפָנֶ֖יךָ בַּיּ֥וֹם הַהֽוּא׃ וְהִצַּלְתִּ֥יךָ בַיּוֹם־הַה֖וּא נְאֻם־יְהוָ֑ה
18 וְלֹ֤א תִנָּתֵן֙ בְּיַ֣ד הָאֲנָשִׁ֔ים אֲשֶׁר־אַתָּ֖ה יָג֥וֹר מִפְּנֵיהֶֽם׃ כִּ֤י
מַלֵּט֙ אֲמַלֶּטְךָ֔ וּבַחֶ֖רֶב לֹ֣א תִפֹּ֑ל וְהָיְתָה֩ לְךָ֨ נַפְשְׁךָ֜ לְשָׁלָ֗ל
כִּֽי־בָטַ֥חְתָּ בִּ֖י נְאֻם־יְהוָֽה׃ ס

40 מ

א הַדָּבָ֞ר אֲשֶׁר־הָיָ֤ה אֶֽל־יִרְמְיָ֙הוּ֙ מֵאֵ֣ת יְהוָ֔ה אַחַ֣ר ׀ שַׁלַּ֣ח אֹת֗וֹ
נְבוּזַרְאֲדָ֛ן רַב־טַבָּחִ֖ים מִן־הָרָמָ֑ה בְּקַחְתּ֣וֹ אֹת֗וֹ וְהֽוּא־אָס֤וּר
בָּֽאזִקִּים֙ בְּת֨וֹךְ כָּל־גָּל֤וּת יְרוּשָׁלִַ֙ם֙ וִֽיהוּדָ֔ה הַמֻּגְלִ֖ים בָּבֶֽלָה׃
2 וַיִּקַּ֥ח רַב־טַבָּחִ֖ים לְיִרְמְיָ֑הוּ וַיֹּ֣אמֶר אֵלָ֗יו יְהוָ֤ה אֱלֹהֶ֙יךָ֙ דִּבֶּ֔ר
3 אֶת־הָרָעָ֥ה הַזֹּ֖את אֶל־הַמָּק֥וֹם הַזֶּֽה׃ וַיָּבֵ֛א וַיַּ֥עַשׂ יְהוָ֖ה כַּאֲשֶׁ֣ר
דִּבֵּ֑ר כִּֽי־חֲטָאתֶ֤ם לַֽיהוָה֙ וְלֹא־שְׁמַעְתֶּ֣ם בְּקוֹל֔וֹ וְהָיָ֥ה לָכֶ֖ם
4 דָּבָ֥ר הַזֶּֽה׃ וְעַתָּ֞ה הִנֵּ֧ה פִתַּחְתִּ֣יךָ הַיּ֗וֹם מִן־הָֽאזִקִּים֮ אֲשֶׁ֣ר
עַל־יָדֶךָ֒ אִם־ט֨וֹב בְּעֵינֶ֜יךָ לָב֧וֹא אִתִּ֣י בָבֶ֗ל בֹּ֚א וְאָשִׂ֤ים אֶת־עֵינִי֙
עָלֶ֔יךָ וְאִם־רַ֧ע בְּעֵינֶ֛יךָ לָבֽוֹא־אִתִּ֥י בָבֶ֖ל חֲדָ֑ל רְאֵה֙ כָּל־הָאָ֣רֶץ
ה לְפָנֶ֔יךָ אֶל־ט֨וֹב וְאֶל־הַיָּשָׁ֧ר בְּעֵינֶ֛יךָ לָלֶ֥כֶת שָׁמָּ֖ה לֵֽךְ׃ וְעוֹדֶ֣נּוּ
לֹא־יָשׁ֗וּב וְשֻׁ֡בָה אֶל־גְּדַלְיָ֣ה בֶן־אֲחִיקָ֣ם בֶּן־שָׁפָ֡ן אֲשֶׁר֩ הִפְקִ֨יד
מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֜ל בְּעָרֵ֣י יְהוּדָ֗ה וְשֵׁ֤ב אִתּוֹ֙ בְּת֣וֹךְ הָעָ֔ם א֠וֹ אֶל־כָּל־
הַיָּשָׁ֧ר בְּעֵינֶ֛יךָ לָלֶ֖כֶת לֵ֑ךְ וַיִּתֶּן־ל֧וֹ רַב־טַבָּחִ֛ים אֲרֻחָ֥ה וּמַשְׂאֵ֖ת
6 וַֽיְשַׁלְּחֵֽהוּ׃ וַיָּבֹ֧א יִרְמְיָ֛הוּ אֶל־גְּדַלְיָ֥ה בֶן־אֲחִיקָ֖ם הַמִּצְפָּ֑תָה
7 וַיֵּ֤שֶׁב אִתּוֹ֙ בְּת֣וֹךְ הָעָ֔ם הַנִּשְׁאָרִ֖ים בָּאָֽרֶץ׃ ס וַיִּשְׁמְע֨וּ כָל־
שָׂרֵ֜י הַחֲיָלִ֗ים אֲשֶׁ֤ר בַּשָּׂדֶה֙ הֵ֣מָּה וְאַנְשֵׁיהֶ֔ם כִּֽי־הִפְקִ֧יד מֶֽלֶךְ־
בָּבֶ֛ל אֶת־גְּדַלְיָ֥הוּ בֶן־אֲחִיקָ֖ם בָּאָ֑רֶץ וְכִ֣י ׀ הִפְקִ֣יד אִתּ֗וֹ אֲנָשִׁ֤ים
8 וְנָשִׁים֙ וָטָ֔ף וּמִדַּלַּ֣ת הָאָ֔רֶץ מֵאֲשֶׁ֥ר לֹֽא־הָגְל֖וּ בָּבֶֽלָה׃ וַיָּבֹ֥אוּ
אֶל־גְּדַלְיָ֖ה הַמִּצְפָּ֑תָה וְיִשְׁמָעֵ֣אל בֶּן־נְתַנְיָ֡הוּ וְיוֹחָנָ֣ן וְיוֹנָתָ֣ן
בְּנֵי־קָ֠רֵחַ וּשְׂרָיָ֨ה בֶן־תַּנְחֻ֜מֶת וּבְנֵ֣י ׀ עופַ֣י הַנְּטֹפָתִ֗י וִֽיזַנְיָ֙הוּ֙

v. 16 מֵבִיא ק׳. v. 1 א׳ נחה. v. 3 הַדָּבָר ק׳. v. 7 קמץ בזקף.
v. 8 עֵיפַי ק׳.

9 בֶּן־הַמַּעֲכָתִי הֵמָּה וְאַנְשֵׁיהֶם׃ וַיִּשָּׁבַע לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם
בֶּן־שָׁפָן וּלְאַנְשֵׁיהֶם לֵאמֹר אַל־תִּירְאוּ מֵעֲבוֹד הַכַּשְׂדִּים שְׁבוּ
י בָאָרֶץ וְעִבְדוּ אֶת־מֶלֶךְ בָּבֶל וְיִיטַב לָכֶם׃ וַאֲנִי הִנְנִי יֹשֵׁב
בַּמִּצְפָּה לַעֲמֹד לִפְנֵי הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר יָבֹאוּ אֵלֵינוּ וְאַתֶּם אִסְפוּ
יַיִן וְקַיִץ וְשֶׁמֶן וְשִׂמוּ בִּכְלֵיכֶם וּשְׁבוּ בְּעָרֵיכֶם אֲשֶׁר־תְּפַשְׂתֶּם׃
11 וְגַם כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־בְּמוֹאָב ׀ וּבִבְנֵי־עַמּוֹן וּבֶאֱדוֹם וַאֲשֶׁר
בְּכָל־הָאֲרָצוֹת שָׁמְעוּ כִּי־נָתַן מֶלֶךְ־בָּבֶל שְׁאֵרִית לִיהוּדָה וְכִי
12 הִפְקִיד עֲלֵיהֶם אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן׃ וַיָּשֻׁבוּ כָל־
הַיְּהוּדִים מִכָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר נִדְּחוּ־שָׁם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ־יְהוּדָה
אֶל־גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה וַיַּאַסְפוּ יַיִן וָקַיִץ הַרְבֵּה מְאֹד׃ פ
13 וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בָּאוּ אֶל־
14 גְּדַלְיָהוּ הַמִּצְפָּתָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הֲיָדֹעַ תֵּדַע כִּי בַּעֲלִיס ׀
מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן שָׁלַח אֶת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה לְהַכֹּתְךָ נָפֶשׁ
טו וְלֹא־הֶאֱמִין לָהֶם גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם׃ וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אָמַר
אֶל־גְּדַלְיָהוּ בַסֵּתֶר בַּמִּצְפָּה לֵאמֹר אֵלְכָה־נָּא וְאַכֶּה אֶת־
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וְאִישׁ לֹא יֵדָע לָמָּה יַכֶּכָּה נֶּפֶשׁ וְנָפֹצוּ
16 כָּל־יְהוּדָה הַנִּקְבָּצִים אֵלֶיךָ וְאָבְדָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר
גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ אַל־תַּעַשׂ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה כִּי־שֶׁקֶר אַתָּה דֹבֵר אֶל־יִשְׁמָעֵאל׃ ס

41 מא

א וַיְהִי ׀ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בָּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה בֶן־אֱלִישָׁמָע
מִזֶּרַע הַמְּלוּכָה וְרַבֵּי הַמֶּלֶךְ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים אִתּוֹ אֶל־גְּדַלְיָהוּ
2 בֶן־אֲחִיקָם הַמִּצְפָּתָה וַיֹּאכְלוּ שָׁם לֶחֶם יַחְדָּו בַּמִּצְפָּה׃ וַיָּקָם
יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַעֲשֶׂרֶת הָאֲנָשִׁים ׀ אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ וַיַּכּוּ
אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן בַּחֶרֶב וַיָּמֶת אֹתוֹ אֲשֶׁר־
3 הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ וְאֵת כָּל־הַיְּהוּדִים אֲשֶׁר־הָיוּ אִתּוֹ
אֶת־גְּדַלְיָהוּ בַּמִּצְפָּה וְאֶת־הַכַּשְׂדִּים אֲשֶׁר נִמְצְאוּ־שָׁם אֵת
4 אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הִכָּה יִשְׁמָעֵאל׃ וַיְהִי בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי לְהָמִית
ה אֶת־גְּדַלְיָהוּ וְאִישׁ לֹא יָדָע׃ וַיָּבֹאוּ אֲנָשִׁים מִשְּׁכֶם מִשִּׁלוֹ
וּמִשֹּׁמְרוֹן שְׁמֹנִים אִישׁ מְגֻלְּחֵי זָקָן וּקְרֻעֵי בְגָדִים וּמִתְגֹּדְדִים

v. 16 תעשׂה ק׳.

6 וּמִנְחָה וּלְבוֹנָה בְּיָדָם לְהָבִיא בֵּית יְהוָה׃ וַיֵּצֵא יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־נְתַנְיָה לִקְרָאתָם מִן־הַמִּצְפָּה הֹלֵךְ הָלֹךְ וּבֹכֶה וַיְהִי כִּפְגֹשׁ
7 אֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם בֹּאוּ אֶל־גְּדַלְיָהוּ בֶן־אֲחִיקָם׃ וַיְהִי כְּבוֹאָם
אֶל־תּוֹךְ הָעִיר וַיִּשְׁחָטֵם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶל־תּוֹךְ הַבּוֹר
8 הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־אִתּוֹ׃ וַעֲשָׂרָה אֲנָשִׁים נִמְצְאוּ־בָם
וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִשְׁמָעֵאל אַל־תְּמִתֵנוּ כִּי־יֶשׁ־לָנוּ מַטְמֹנִים בַּשָּׂדֶה
חִטִּים וּשְׂעֹרִים וְשֶׁמֶן וּדְבָשׁ וַיֶּחְדַּל וְלֹא הֱמִיתָם בְּתוֹךְ
9 אֲחֵיהֶם׃ וְהַבּוֹר אֲשֶׁר הִשְׁלִיךְ שָׁם יִשְׁמָעֵאל אֵת ׀ כָּל־פִּגְרֵי
הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הִכָּה בְּיַד־גְּדַלְיָהוּ הוּא אֲשֶׁר עָשָׂה הַמֶּלֶךְ
אָסָא מִפְּנֵי בַּעְשָׁא מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ מִלֵּא יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
י נְתַנְיָהוּ חֲלָלִים׃ וַיִּשְׁבְּ ׀ יִשְׁמָעֵאל אֶת־כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר
בַּמִּצְפָּה אֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֶת־כָּל־הָעָם הַנִּשְׁאָרִים בַּמִּצְפָּה
אֲשֶׁר הִפְקִיד נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם
וַיִּשְׁבֵּם יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיֵּלֶךְ לַעֲבֹר אֶל־בְּנֵי עַמּוֹן׃ ס
11 וַיִּשְׁמַע יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֵת
12 כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה׃ וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־
הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה וַיִּמְצְאוּ אֹתוֹ
13 אֶל־מַיִם רַבִּים אֲשֶׁר בְּגִבְעוֹן׃ וַיְהִי כִּרְאוֹת כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
אֶת־יִשְׁמָעֵאל אֶת־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֵת כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר
14 אִתּוֹ וַיִּשְׂמָחוּ׃ וַיָּסֹבּוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר־שָׁבָה יִשְׁמָעֵאל מִן־
טו הַמִּצְפָּה וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה נִמְלַט בִּשְׁמֹנָה אֲנָשִׁים מִפְּנֵי יוֹחָנָן וַיֵּלֶךְ אֶל־בְּנֵי
16 עַמּוֹן׃ ס וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר־
אִתּוֹ אֵת כָּל־שְׁאֵרִית הָעָם אֲשֶׁר הֵשִׁיב מֵאֵת יִשְׁמָעֵאל בֶּן־
נְתַנְיָה מִן־הַמִּצְפָּה אַחַר הִכָּה אֶת־גְּדַלְיָה בֶּן־אֲחִיקָם גְּבָרִים
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה וְנָשִׁים וְטַף וְסָרִסִים אֲשֶׁר הֵשִׁיב מִגִּבְעוֹן׃
17 וַיֵּלְכוּ וַיֵּשְׁבוּ בְּגֵרוּת כִּמְוֹהָם אֲשֶׁר־אֵצֶל בֵּית לָחֶם לָלֶכֶת
18 לָבוֹא מִצְרָיִם׃ מִפְּנֵי הַכַּשְׂדִּים כִּי יָרְאוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי־
הִכָּה יִשְׁמָעֵאל בֶּן־נְתַנְיָה אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם אֲשֶׁר־
הִפְקִיד מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּאָרֶץ׃ ס

v. 17 כְּמוֹהָם ק׳.

42 מב

א וַיִּגְּשׁוּ כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וִיזַנְיָה בֶּן־הוֹשַׁעְיָה
2 וְכָל־הָעָם מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא
תִּפָּל־נָא תְחִנָּתֵנוּ לְפָנֶיךָ וְהִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּעַד כָּל־הַשְּׁאֵרִית הַזֹּאת כִּי־נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה כַּאֲשֶׁר
3 עֵינֶיךָ רֹאוֹת אֹתָנוּ׃ וְיַגֶּד־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
4 נֵלֶךְ־בָּהּ וְאֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִרְמְיָהוּ
הַנָּבִיא שָׁמַעְתִּי הִנְנִי מִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כְּדִבְרֵיכֶם
וְהָיָה כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַעֲנֶה יְהוָה אֶתְכֶם אַגִּיד לָכֶם לֹא־אֶמְנַע
ה מִכֶּם דָּבָר׃ וְהֵמָּה אָמְרוּ אֶל־יִרְמְיָהוּ יְהִי יְהוָה בָּנוּ לְעֵד
אֱמֶת וְנֶאֱמָן אִם־לֹא כְּכָל־הַדָּבָר אֲשֶׁר יִשְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
6 אֵלֵינוּ כֵּן נַעֲשֶׂה׃ אִם־טוֹב וְאִם־רָע בְּקוֹל ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲשֶׁר אֲנַוּ שֹׁלְחִים אֹתְךָ אֵלָיו נִשְׁמָע לְמַעַן אֲשֶׁר יִיטַב־לָנוּ כִּי
7 נִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס וַיְהִי מִקֵּץ עֲשֶׂרֶת יָמִים
8 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ׃ וַיִּקְרָא אֶל־יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְאֶל
כָּל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וּלְכָל־הָעָם לְמִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל׃
9 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלַחְתֶּם
י אֹתִי אֵלָיו לְהַפִּיל תְּחִנַּתְכֶם לְפָנָיו׃ אִם־שׁוֹב תֵּשְׁבוּ בָּאָרֶץ
הַזֹּאת וּבָנִיתִי אֶתְכֶם וְלֹא אֶהֱרֹס וְנָטַעְתִּי אֶתְכֶם וְלֹא אֶתּוֹשׁ
11 כִּי נִחַמְתִּי אֶל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לָכֶם׃ אַל־תִּירְאוּ מִפְּנֵי
מֶלֶךְ בָּבֶל אֲשֶׁר־אַתֶּם יְרֵאִים מִפָּנָיו אַל־תִּירְאוּ מִמֶּנּוּ נְאֻם־
יְהוָה כִּי־אִתְּכֶם אָנִי לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם וּלְהַצִּיל אֶתְכֶם מִיָּדוֹ׃
12 וְאֶתֵּן לָכֶם רַחֲמִים וְרִחַם אֶתְכֶם וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אַדְמַתְכֶם׃
13 וְאִם־אֹמְרִים אַתֶּם לֹא נֵשֵׁב בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ בְּקוֹל
14 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לֵאמֹר לֹא כִּי אֶרֶץ מִצְרַיִם נָבוֹא אֲשֶׁר לֹא־
נִרְאֶה מִלְחָמָה וְקוֹל שׁוֹפָר לֹא נִשְׁמָע וְלַלֶּחֶם לֹא־נִרְעָב וְשָׁם
טו נֵשֵׁב׃ וְעַתָּה לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה שְׁאֵרִית יְהוּדָה כֹּה־אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אִם־אַתֶּם שׂוֹם תְּשִׂמוּן פְּנֵיכֶם
16 לָבֹא מִצְרַיִם וּבָאתֶם לָגוּר שָׁם׃ וְהָיְתָה הַחֶרֶב אֲשֶׁר אַתֶּם
יְרֵאִים מִמֶּנָּה שָׁם תַּשִּׂיג אֶתְכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְהָרָעָב אֲשֶׁר־

---

v. 6 אֲנַחְנוּ קרי.

אַתֶּם ׀ דֹּאֲגִים מִמֶּנּוּ שָׁם יִדְבַּק אַחֲרֵיכֶם מִצְרַיִם וְשָׁם תָּמֻתוּ׃
17 וְיִהְיוּ כָל־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׂמוּ אֶת־פְּנֵיהֶם לָבוֹא מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם יָמוּתוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר וְלֹא־יִהְיֶה לָהֶם שָׂרִיד
18 וּפָלִיט מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא עֲלֵיהֶם׃ ס כִּי כֹה
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר נִתַּךְ אַפִּי וַחֲמָתִי
עַל־יֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַםִ כֵּן תִּתַּךְ חֲמָתִי עֲלֵיכֶם בְּבֹאֲכֶם מִצְרָיִם
וִהְיִיתֶם לְאָלָה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה וְלֹא־תִרְאוּ עוֹד
19 אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ דִּבֶּר יְהוָה עֲלֵיכֶם שְׁאֵרִית יְהוּדָה אַל־
כ תָּבֹאוּ מִצְרָיִם יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי־הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם׃ כִּי
הִתְעֵתְיםֶ בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם כִּי־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי אֶל־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם לֵאמֹר הִתְפַּלֵּל בַּעֲדֵנוּ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּכְכֹל
21 אֲשֶׁר יֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כֵּן הַגֶּד־לָנוּ וְעָשִׂינוּ׃ וָאַגִּד לָכֶם
הַיּוֹם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְכֹל אֲשֶׁר־שְׁלָחַנִי
22 אֲלֵיכֶם׃ וְעַתָּה יָדֹעַ תֵּדְעוּ כִּי בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדֶּבֶר תָּמוּתוּ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר חֲפַצְתֶּם לָבוֹא לָגוּר שָׁם׃ פ

מג 43

א וַיְהִי כְּכַלּוֹת יִרְמְיָהוּ לְדַבֵּר אֶל־כָּל־הָעָם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם אֲלֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
2 הָאֵלֶּה׃ ס וַיֹּאמֶר עֲזַרְיָה בֶן־הוֹשַׁעְיָה וְיוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ
וְכָל־הָאֲנָשִׁים הַזֵּדִים אֹמְרִים אֶל־יִרְמְיָהוּ שֶׁקֶר אַתָּה מְדַבֵּר
לֹא שְׁלָחֲךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר לֹא־תָבֹאוּ מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם׃
3 כִּי בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה מַסִּית אֹתְךָ בָּנוּ לְמַעַן תֵּת אֹתָנוּ בְיַד־
4 הַכַּשְׂדִּים לְהָמִית אֹתָנוּ וּלְהַגְלוֹת אֹתָנוּ בָּבֶל׃ וְלֹא־שָׁמַע
יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי הַחֲיָלִים וְכָל־הָעָם בְּקוֹל יְהוָה
ה לָשֶׁבֶת בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ וַיִּקַּח יוֹחָנָן בֶּן־קָרֵחַ וְכָל־שָׂרֵי
הַחֲיָלִים אֵת כָּל־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׁבוּ מִכָּל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
6 נִדְּחוּ־שָׁם לָגוּר בְּאֶרֶץ יְהוּדָה׃ אֶת־הַגְּבָרִים וְאֶת־הַנָּשִׁים
וְאֶת־הַטַּף וְאֶת־בְּנוֹת הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר הִנִּיחַ
נְבוּזַרְאֲדָן רַב־טַבָּחִים אֶת־גְּדַלְיָהוּ בֶּן־אֲחִיקָם בֶּן־שָׁפָן וְאֵת
7 יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא וְאֶת־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּהוּ׃ וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ מִצְרַיִם
כִּי לֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וַיָּבֹאוּ עַד־תַּחְפַּנְחֵס׃ פ

v. 20 הִתְעֵיתֶם ק׳.

8 9 וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ בְּתַחְפַּנְחֵס לֵאמֹר׃ קַח בְּיָדְךָ
אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וּטְמַנְתָּם בַּמֶּלֶט בַּמַּלְבֵּן אֲשֶׁר בְּפֶתַח בֵּית־
י פַּרְעֹה בְּתַחְפַּנְחֵס לְעֵינֵי אֲנָשִׁים יְהוּדִים׃ וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי שֹׁלֵחַ וְלָקַחְתִּי
אֶת־נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עַבְדִּי וְשַׂמְתִּי כִסְאוֹ מִמַּעַל
לָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר טָמָנְתִּי וְנָטָה אֶת־שַׁפְרוּרוֹ עֲלֵיהֶם׃
11 וּבָאה וְהִכָּה אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם אֲשֶׁר לַמָּוֶת לַמָּוֶת וַאֲשֶׁר
12 לַשְּׁבִי לַשֶּׁבִי וַאֲשֶׁר לַחֶרֶב לֶחָרֶב׃ וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּבָתֵּי
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם וּשְׂרָפָם וְשָׁבָם וְעָטָה ׀ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
13 כַּאֲשֶׁר יַעְטֶה הָרֹעֶה אֶת־בִּגְדוֹ וְיָצָא מִשָּׁם בְּשָׁלוֹם׃ וְשִׁבַּר
אֶת־מַצְּבוֹת בֵּית שֶׁמֶשׁ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֶת־בָּתֵּי
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם יִשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ ס

44 מד

א הַדָּבָר אֲשֶׁר הָיָה אֶל־יִרְמְיָהוּ אֶל כָּל־הַיְּהוּדִים הַיֹּשְׁבִים
בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הַיֹּשְׁבִים בְּמִגְדֹּל וּבְתַחְפַּנְחֵס וּבְנֹף וּבְאֶרֶץ
2 פַּתְרוֹס לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם
רְאִיתֶם אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר הֵבֵאתִי עַל־יְרוּשָׁלִַם וְעַל כָּל־
3 עָרֵי יְהוּדָה וְהִנָּם חָרְבָּה הַיּוֹם הַזֶּה וְאֵין בָּהֶם יוֹשֵׁב׃ מִפְּנֵי
רָעָתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ לְהַכְעִסֵנִי לָלֶכֶת לְקַטֵּר לַעֲבֹד לֵאלֹהִים
4 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּם הֵמָּה אַתֶּם וַאֲבֹתֵיכֶם׃ וָאֶשְׁלַח
אֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־עֲבָדַי הַנְּבִיאִים הַשְׁכֵּים וְשָׁלֹחַ לֵאמֹר אַל־נָא
ה תַעֲשׂוּ אֵת דְּבַר־הַתֹּעֵבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׂנֵאתִי׃ וְלֹא שָׁמְעוּ
וְלֹא־הִטּוּ אֶת־אָזְנָם לָשׁוּב מֵרָעָתָם לְבִלְתִּי קַטֵּר לֵאלֹהִים
6 אֲחֵרִים׃ וַתִּתַּךְ חֲמָתִי וְאַפִּי וַתִּבְעַר בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת
7 יְרוּשָׁלִַם וַתִּהְיֶינָה לְחָרְבָּה לִשְׁמָמָה כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס וְעַתָּה
כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָמָה אַתֶּם
עֹשִׂים רָעָה גְדוֹלָה אֶל־נַפְשֹׁתֵכֶם לְהַכְרִית לָכֶם אִישׁ־וְאִשָּׁה
עוֹלֵל וְיוֹנֵק מִתּוֹךְ יְהוּדָה לְבִלְתִּי הוֹתִיר לָכֶם שְׁאֵרִית׃
8 לְהַכְעִסֵנִי בְּמַעֲשֵׂי יְדֵיכֶם לְקַטֵּר לֵאלֹהִים אֲחֵרִים בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּאִים לָגוּר שָׁם לְמַעַן הַכְרִית לָכֶם

v. 10 שַׁפְרִירוֹ ק׳. v. 11 וּבָא ק׳.

9 וּלְמַעַן הֱיוֹתְכֶם לִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה בְּכֹל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃ הַשְׁכַחְתֶּם
אֶת־רָעוֹת אֲבוֹתֵיכֶם וְאֶת־רָעוֹת ׀ מַלְכֵי יְהוּדָה וְאֵת רָעוֹת
נָשָׁיו וְאֵת רָעֹתֵכֶם וְאֵת רָעֹת נְשֵׁיכֶם אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּאֶרֶץ
י יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָם׃ לֹא דֻכְּאוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְלֹא
יָרְאוּ וְלֹא־הָלְכוּ בְתוֹרָתִי וּבְחֻקֹּתַי אֲשֶׁר־נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם וְלִפְנֵי
11 אֲבוֹתֵיכֶם׃ ס לָכֵן כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
12 הִנְנִי שָׂם פָּנַי בָּכֶם לְרָעָה וּלְהַכְרִית אֶת־כָּל־יְהוּדָה׃ וְלָקַחְתִּי
אֶת־שְׁאֵרִית יְהוּדָה אֲשֶׁר־שָׂמוּ פְנֵיהֶם לָבוֹא אֶרֶץ־מִצְרַיִם
לָגוּר שָׁם וְתַמּוּ כֹל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם יִפֹּלוּ בַּחֶרֶב בָּרָעָב יִתַּמּוּ
מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל בַּחֶרֶב וּבָרָעָב יָמֻתוּ וְהָיוּ לְאָלָה לְשַׁמָּה
13 וְלִקְלָלָה וּלְחֶרְפָּה׃ וּפָקַדְתִּי עַל הַיּוֹשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
14 כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי עַל־יְרוּשָׁלָם בַּחֶרֶב בָּרָעָב וּבַדָּבֶר׃ וְלֹא
יִהְיֶה פָּלִיט וְשָׂרִיד לִשְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים לָגוּר־שָׁם בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם וְלָשׁוּב ׀ אֶרֶץ יְהוּדָה אֲשֶׁר־הֵמָּה מְנַשְּׂאִים אֶת־
נַפְשָׁם לָשׁוּב לָשֶׁבֶת שָׁם כִּי לֹא־יָשׁוּבוּ כִּי אִם־פְּלֵטִים׃ ס
טו וַיַּעֲנוּ אֶת־יִרְמְיָהוּ כָּל־הָאֲנָשִׁים הַיֹּדְעִים כִּי־מְקַטְּרוֹת נְשֵׁיהֶם
לֵאלֹהִים אֲחֵרִים וְכָל־הַנָּשִׁים הָעֹמְדוֹת קָהָל גָּדוֹל וְכָל־הָעָם
16 הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ־מִצְרַיִם בְּפַתְרוֹס לֵאמֹר׃ הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ
17 אֵלֵינוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֵינֶנּוּ שֹׁמְעִים אֵלֶיךָ׃ כִּי עָשֹׂה נַעֲשֶׂה
אֶת־כָּל־הַדָּבָר ׀ אֲשֶׁר־יָצָא מִפִּינוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם
וְהַסֵּיךְ־לָהּ נְסָכִים כַּאֲשֶׁר עָשִׂינוּ אֲנַחְנוּ וַאֲבֹתֵינוּ מְלָכֵינוּ
וְשָׂרֵינוּ בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלָם וַנִּשְׂבַּע־לֶחֶם וַנִּהְיֶה
18 טוֹבִים וְרָעָה לֹא רָאִינוּ׃ וּמִן־אָז חָדַלְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ־לָהּ נְסָכִים חָסַרְנוּ כֹל וּבַחֶרֶב וּבָרָעָב תָּמְנוּ׃
19 וְכִי־אֲנַחְנוּ מְקַטְּרִים לִמְלֶכֶת הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים
הֲמִבַּלְעָדֵי אֲנָשֵׁינוּ עָשִׂינוּ לָהּ כַּוָּנִים לְהַעֲצִבָה וְהַסֵּךְ לָהּ
כ נְסָכִים׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ אֶל־כָּל־הָעָם עַל־הַגְּבָרִים וְעַל־
21 הַנָּשִׁים וְעַל־כָּל־הָעָם הָעֹנִים אֹתוֹ דָּבָר לֵאמֹר׃ הֲלוֹא אֶת־
הַקִּטֵּר אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם בְּעָרֵי יְהוּדָה וּבְחֻצוֹת יְרוּשָׁלַם אַתֶּם
וַאֲבוֹתֵיכֶם מַלְכֵיכֶם וְשָׂרֵיכֶם וְעַם הָאָרֶץ אֹתָם זָכַר יְהוָה
22 וַתַּעֲלֶה עַל־לִבּוֹ׃ וְלֹא־יוּכַל יְהוָה עוֹד לָשֵׂאת מִפְּנֵי רֹעַ

v. 19 ה׳ רפה.

מִֽעַלְלֵיכֶם מִפְּנֵי הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם וַתְּהִי אַרְצְכֶם
23 לְחָרְבָּה וּלְשַׁמָּה וְלִקְלָלָה מֵאֵין יוֹשֵׁב כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ מִפְּנֵי
אֲשֶׁר קִטַּרְתֶּם וַאֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַיהוָה וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹל
יְהוָה וּבְתֹרָתוֹ וּבְחֻקֹּתָיו וּבְעֵדְוֺתָיו לֹא הֲלַכְתֶּם עַל־כֵּן
24 קָרָאת אֶתְכֶם הָרָעָה הַזֹּאת כַּיּוֹם הַזֶּה׃ ס וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־כָּל־הָעָם וְאֶל כָּל־הַנָּשִׁים שִׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה כָּל־יְהוּדָה
כה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
לֵאמֹר אַתֶּם וּנְשֵׁיכֶם וַתְּדַבֵּרְנָה בְּפִיכֶם וּבִידֵיכֶם מִלֵּאתֶם ׀
לֵאמֹר עָשֹׂה נַעֲשֶׂה אֶת־נְדָרֵינוּ אֲשֶׁר נָדַרְנוּ לְקַטֵּר לִמְלֶכֶת
הַשָּׁמַיִם וּלְהַסֵּךְ לָהּ נְסָכִים הָקֵים תָּקִימְנָה אֶת־נִדְרֵיכֶם
26 וְעָשֹׂה תַעֲשֶׂינָה אֶת־נִדְרֵיכֶם׃ ס לָכֵן שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה
כָּל־יְהוּדָה הַיֹּשְׁבִים בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם הִנְנִי נִשְׁבַּעְתִּי בִּשְׁמִי
הַגָּדוֹל אָמַר יְהוָה אִם־יִהְיֶה עוֹד שְׁמִי נִקְרָא ׀ בְּפִי ׀ כָּל־
27 אִישׁ יְהוּדָה אֹמֵר חַי־אֲדֹנָי יֱהוִה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הִנְנִי
שֹׁקֵד עֲלֵיהֶם לְרָעָה וְלֹא לְטוֹבָה וְתַמּוּ כָל־אִישׁ יְהוּדָה אֲשֶׁר
28 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֶרֶב וּבָרָעָב עַד־כְּלוֹתָם׃ וּפְלִיטֵי חֶרֶב
יְשֻׁבוּן מִן־אֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרֶץ יְהוּדָה מְתֵי מִסְפָּר וְיָדְעוּ כָּל־
שְׁאֵרִית יְהוּדָה הַבָּאִים לְאֶרֶץ־מִצְרַיִם לָגוּר שָׁם דְּבַר־מִי
29 יָקוּם מִמֶּנִּי וּמֵהֶם׃ וְזֹאת לָכֶם הָאוֹת נְאֻם־יְהוָה כִּי־פֹקֵד
אֲנִי עֲלֵיכֶם בַּמָּקוֹם הַזֶּה לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי קוֹם יָקוּמוּ דְבָרַי
ל עֲלֵיכֶם לְרָעָה׃ ס כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנְנִי נֹתֵן אֶת־פַּרְעֹה
חָפְרַע מֶלֶךְ־מִצְרַיִם בְּיַד אֹיְבָיו וּבְיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשׁוֹ כַּאֲשֶׁר
נָתַתִּי אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בְּיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל
אֹיְבוֹ וּמְבַקֵּשׁ נַפְשׁוֹ׃ פ

45 מה

א הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־בָּרוּךְ בֶּן־נֵרִיָּה בְּכָתְבוֹ
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה עַל־סֵפֶר מִפִּי יִרְמְיָהוּ בַּשָּׁנָה הָרְבִעִית
2 לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה־אָמַר יְהוָה
3 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עָלֶיךָ בָּרוּךְ׃ אָמַרְתָּ אוֹי־נָא לִי כִּי־יָסַף
יְהוָה יָגוֹן עַל־מַכְאֹבִי יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי וּמְנוּחָה לֹא מָצָאתִי׃
4 כֹּה ׀ תֹּאמַר אֵלָיו כֹּה אָמַר יְהוָה הִנֵּה אֲשֶׁר־בָּנִיתִי אֲנִי הֹרֵס
ה וְאֵת אֲשֶׁר־נָטַעְתִּי אֲנִי נֹתֵשׁ וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ הִיא׃ וְאַתָּה

תְּבַקֶּשׁ־לְךָ גְדֹלוֹת אַל־תְּבַקֵּשׁ כִּי הִנְנִי מֵבִיא רָעָה עַל־
כָּל־בָּשָׂר נְאֻם־יְהוָה וְנָתַתִּי לְךָ אֶת־נַפְשְׁךָ לְשָׁלָל עַל
כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר תֵּלֶךְ־שָׁם׃ ס

מו 46

א אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא עַל־הַגּוֹיִם׃
2 לְמִצְרַיִם עַל־חֵיל פַּרְעֹה נְכוֹ מֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר־הָיָה עַל־
נְהַר־פְּרָת בְּכַרְכְּמִשׁ אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
3 בִּשְׁנַת הָרְבִיעִית לִיהוֹיָקִים בֶּן־יֹאשִׁיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה׃ עִרְכוּ
4 מָגֵן וְצִנָּה וּגְשׁוּ לַמִּלְחָמָה׃ אִסְרוּ הַסּוּסִים וַעֲלוּ הַפָּרָשִׁים
ה וְהִתְיַצְּבוּ בְּכוֹבָעִים מִרְקוּ הָרְמָחִים לִבְשׁוּ הַסִּרְיֹנֹת׃ מַדּוּעַ
רָאִיתִי הֵמָּה חַתִּים נְסֹגִים אָחוֹר וְגִבּוֹרֵיהֶם יֻכַּתּוּ וּמָנוֹס
6 נָסוּ וְלֹא הִפְנוּ מָגוֹר מִסָּבִיב נְאֻם־יְהוָה׃ אַל־יָנוּס הַקַּל
וְאַל־יִמָּלֵט הַגִּבּוֹר צָפוֹנָה עַל־יַד נְהַר־פְּרָת כָּשְׁלוּ וְנָפָלוּ׃
7 8 מִי־זֶה כַּיְאֹר יַעֲלֶה כַּנְּהָרוֹת יִתְגָּעֲשׁוּ מֵימָיו׃ מִצְרַיִם כַּיְאֹר
יַעֲלֶה וְכַנְּהָרוֹת יִתְגֹּעֲשׁוּ מָיִם וַיֹּאמֶר אַעֲלֶה אֲכַסֶּה־אֶרֶץ
9 אֹבִידָה עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ עֲלוּ הַסּוּסִים וְהִתְהֹלְלוּ הָרֶכֶב
וְיֵצְאוּ הַגִּבּוֹרִים כּוּשׁ וּפוּט תֹּפְשֵׂי מָגֵן וְלוּדִים תֹּפְשֵׂי דֹּרְכֵי
י קָשֶׁת׃ וְהַיּוֹם הַהוּא לַאדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת יוֹם נְקָמָה לְהִנָּקֵם
מִצָּרָיו וְאָכְלָה חֶרֶב וְשָׂבְעָה וְרָוְתָה מִדָּמָם כִּי זֶבַח לַאדֹנָי
11 יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ צָפוֹן אֶל־נְהַר־פְּרָת׃ עֲלִי גִלְעָד וּקְחִי
צֳרִי בְּתוּלַת בַּת־מִצְרָיִם לַשָּׁוְא הִרְבֵּיתִי רְפֻאוֹת תְּעָלָה אֵין
12 לָךְ׃ שָׁמְעוּ גוֹיִם קְלוֹנֵךְ וְצִוְחָתֵךְ מָלְאָה הָאָרֶץ כִּי־גִבּוֹר
13 בְּגִבּוֹר כָּשָׁלוּ יַחְדָּיו נָפְלוּ שְׁנֵיהֶם׃ ס הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר
יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא לָבוֹא נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל
14 לְהַכּוֹת אֶת־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ הַגִּידוּ בְמִצְרַיִם וְהַשְׁמִיעוּ בְמִגְדּוֹל
וְהַשְׁמִיעוּ בְנֹף וּבְתַחְפַּנְחֵס אִמְרוּ הִתְיַצֵּב וְהָכֵן לָךְ כִּי־אָכְלָה
טו חֶרֶב סְבִיבֶיךָ׃ מַדּוּעַ נִסְחַף אַבִּירֶיךָ לֹא עָמַד כִּי יְהוָה
16 הֲדָפוֹ׃ הִרְבָּה כּוֹשֵׁל גַּם־נָפַל אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיֹּאמְרוּ קוּמָה ׀
וְנָשֻׁבָה אֶל־עַמֵּנוּ וְאֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֵּנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה׃
17 קָרְאוּ שָׁם פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם שָׁאוֹן הֶעֱבִיר הַמּוֹעֵד׃

---

v. 11 יתיר ר׳.

חַי־אָנִי נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ כִּי כְּתָבוֹר בֶּהָרִים 18
וּכְכַרְמֶל בַּיָּם יָבוֹא׃ כְּלֵי גוֹלָה עֲשִׂי־לָךְ יוֹשֶׁבֶת בַּת־מִצְרָיִם 19
כִּי־נֹף לְשַׁמָּה תִהְיֶה וְנִצְּתָה מֵאֵין יוֹשֵׁב׃ עֶגְלָה יְפֵה־ כ
פִיָּה מִצְרָיִם קֶרֶץ מִצָּפוֹן בָּא בָא׃ גַּם־שְׂכִרֶיהָ בְקִרְבָּהּ כְּעֶגְלֵי 21
מַרְבֵּק כִּי גַם־הֵמָּה הִפְנוּ נָסוּ יַחְדָּיו לֹא עָמָדוּ כִּי יוֹם אֵידָם
בָּא עֲלֵיהֶם עֵת פְּקֻדָּתָם׃ קוֹלָהּ כַּנָּחָשׁ יֵלֵךְ כִּי־בְחַיִל יֵלֵכוּ 22
וּבְקַרְדֻּמּוֹת בָּאוּ לָהּ כְּחֹטְבֵי עֵצִים׃ כָּרְתוּ יַעְרָהּ נְאֻם־יְהוָה 23
כִּי לֹא יֵחָקֵר כִּי רַבּוּ מֵאַרְבֶּה וְאֵין לָהֶם מִסְפָּר׃ הֹבִישָׁה 24
בַּת־מִצְרָיִם נִתְּנָה בְּיַד עַם־צָפוֹן׃ אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי כה
יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פוֹקֵד אֶל־אָמוֹן מִנֹּא וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל־מִצְרַיִם
וְעַל־אֱלֹהֶיהָ וְעַל־מְלָכֶיהָ וְעַל־פַּרְעֹה וְעַל הַבֹּטְחִים בּוֹ׃
וּנְתַתִּים בְּיַד מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וּבְיַד נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל 26
וּבְיַד עֲבָדָיו וְאַחֲרֵי־כֵן תִּשְׁכֹּן כִּימֵי־קֶדֶם נְאֻם־יְהוָה׃ פ
וְאַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב וְאַל־תֵּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי הִנְנִי 27
מוֹשִׁעֲךָ מֵרָחוֹק וְאֶת־זַרְעֲךָ מֵאֶרֶץ שִׁבְיָם וְשָׁב יַעֲקוֹב וְשָׁקַט
וְשַׁאֲנַן וְאֵין מַחֲרִיד׃ ס אַתָּה אַל־תִּירָא עַבְדִּי יַעֲקֹב 28
נְאֻם־יְהוָה כִּי אִתְּךָ אָנִי כִּי אֶעֱשֶׂה כָלָה בְּכָל־הַגּוֹיִם ׀
אֲשֶׁר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאֹתְךָ לֹא־אֶעֱשֶׂה כָלָה וְיִסַּרְתִּיךָ
לַמִּשְׁפָּט וְנַקֵּה לֹא אֲנַקֶּךָּ׃ פ

מז 47

אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־פְּלִשְׁתִּים א
בְּטֶרֶם יַכֶּה פַרְעֹה אֶת־עַזָּה׃ כֹּה ׀ אָמַר יְהוָה הִנֵּה־מַיִם 2
עֹלִים מִצָּפוֹן וְהָיוּ לְנַחַל שׁוֹטֵף וְיִשְׁטְפוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָהּ
עִיר וְיֹשְׁבֵי בָהּ וְזָעֲקוּ הָאָדָם וְהֵילִל כֹּל יוֹשֵׁב הָאָרֶץ׃
מִקּוֹל שַׁעֲטַת פַּרְסוֹת אַבִּירָיו מֵרַעַשׁ לְרִכְבּוֹ הֲמוֹן גַּלְגִּלָּיו 3
לֹא־הִפְנוּ אָבוֹת אֶל־בָּנִים מֵרִפְיוֹן יָדָיִם׃ עַל־הַיּוֹם הַבָּא 4
לִשְׁדוֹד אֶת־כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְהַכְרִית לְצֹר וּלְצִידוֹן כֹּל שָׂרִיד
עֹזֵר כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־פְּלִשְׁתִּים שְׁאֵרִית אִי כַפְתּוֹר׃ בָּאָה ה
קָרְחָה אֶל־עַזָּה נִדְמְתָה אַשְׁקְלוֹן שְׁאֵרִית עִמְקָם עַד־מָתַי
תִּתְגּוֹדָדִי׃ הוֹי חֶרֶב לַיהוָה עַד־אָנָה לֹא תִשְׁקֹטִי הֵאָסְפִי 6

---

v. 27 מלא ו׳.

7 אֶל־תַּעְרֵךְ הֵרָגְעִי וָדֹמִּי׃ אֵיךְ תִּשְׁקֹטִי וַיהוָה צִוָּה־לָהּ אֶל־
אַשְׁקְלוֹן וְאֶל־חוֹף הַיָּם שָׁם יְעָדָהּ׃ ס

מח 48

א לְמוֹאָב כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוֹי אֶל־נְבוֹ כִּי
2 שֻׁדָּדָה הֹבִישָׁה נִלְכְּדָה קִרְיָתָיִם הֹבִישָׁה הַמִּשְׂגָּב וָחָתָּה׃ אֵין
עוֹד תְּהִלַּת מוֹאָב בְּחֶשְׁבּוֹן חָשְׁבוּ עָלֶיהָ רָעָה לְכוּ וְנַכְרִיתֶנָּה
3 מִגּוֹי גַּם־מַדְמֵן תִּדֹּמִּי אַחֲרַיִךְ תֵּלֶךְ חָרֶב׃ קוֹל צְעָקָה מֵחוֹרֹנָיִם
4 ה שֹׁד וָשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ נִשְׁבְּרָה מוֹאָב הִשְׁמִיעוּ זְּעָקָה צְעוֹרֶיהָ׃ כִּי
מַעֲלֵה הַלֻּחוֹת בִּבְכִי יַעֲלֶה־בֶּכִי כִּי בְּמוֹרַד חוֹרֹנַיִם צָרֵי
6 צַעֲקַת־שֶׁבֶר שָׁמֵעוּ׃ נֻסוּ מַלְּטוּ נַפְשְׁכֶם וְתִהְיֶינָה כַּעֲרוֹעֵר
7 בַּמִּדְבָּר׃ כִּי יַעַן בִּטְחֵךְ בְּמַעֲשַׂיִךְ וּבְאוֹצְרוֹתַיִךְ גַּם־אַתְּ תִּלָּכֵדִי
8 וְיָצָא כְמִישׁ בַּגּוֹלָה כֹּהֲנָיו וְשָׂרָיו יַחַד׃ וְיָבֹא שֹׁדֵד אֶל־כָּל־
עִיר וְעִיר לֹא תִמָּלֵט וְאָבַד הָעֵמֶק וְנִשְׁמַד הַמִּישֹׁר אֲשֶׁר אָמַר
9 יְהוָה׃ תְּנוּ־צִיץ לְמוֹאָב כִּי נָצֹא תֵּצֵא וְעָרֶיהָ לְשַׁמָּה תִהְיֶינָה
י מֵאֵין יוֹשֵׁב בָּהֵן׃ אָרוּר עֹשֶׂה מְלֶאכֶת יְהוָה רְמִיָּה וְאָרוּר
11 מֹנֵעַ חַרְבּוֹ מִדָּם׃ שַׁאֲנַן מוֹאָב מִנְּעוּרָיו וְשֹׁקֵט הוּא אֶל־שְׁמָרָיו
וְלֹא־הוּרַק מִכְּלִי אֶל־כֶּלִי וּבַגּוֹלָה לֹא הָלָךְ עַל־כֵּן עָמַד טַעְמוֹ
12 בּוֹ וְרֵיחוֹ לֹא נָמָר׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־יְהוָה
13 וְשִׁלַּחְתִּי־לוֹ צֹעִים וְצֵעֻהוּ וְכֵלָיו יָרִיקוּ וְנִבְלֵיהֶם יְנַפֵּצוּ׃ וּבֹשׁ
מוֹאָב מִכְּמוֹשׁ כַּאֲשֶׁר־בֹּשׁוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל מִבֵּית אֵל מִבְטֶחָם׃
14 טו אֵיךְ תֹּאמְרוּ גִּבּוֹרִים אֲנָחְנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לַמִּלְחָמָה׃ שֻׁדַּד
מוֹאָב וְעָרֶיהָ עָלָה וּמִבְחַר בַּחוּרָיו יָרְדוּ לַטָּבַח נְאֻם־הַמֶּלֶךְ
16 יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ קָרוֹב אֵיד־מוֹאָב לָבוֹא וְרָעָתוֹ מִהֲרָה
17 מְאֹד׃ נֻדוּ לוֹ כָּל־סְבִיבָיו וְכֹל יֹדְעֵי שְׁמוֹ אִמְרוּ אֵיכָה נִשְׁבַּר
18 מַטֵּה־עֹז מַקֵּל תִּפְאָרָה׃ רְדִי מִכָּבוֹד יֹשְׁבִי בַצָּמָא יֹשֶׁבֶת בַּת־
19 דִּיבוֹן כִּי־שֹׁדֵד מוֹאָב עָלָה בָךְ שִׁחֵת מִבְצָרָיִךְ׃ אֶל־דֶּרֶךְ
עִמְדִי וְצַפִּי יוֹשֶׁבֶת עֲרוֹעֵר שַׁאֲלִי־נָס וְנִמְלָטָה אִמְרִי מַה־
כ נִּהְיָתָה׃ הֹבִישׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה הֵילִילִי וּזְעָקִי הַגִּידוּ בְאַרְנוֹן
21 כִּי שֻׁדַּד מוֹאָב׃ וּמִשְׁפָּט בָּא אֶל־אֶרֶץ הַמִּישֹׁר אֶל־חֹלוֹן וְאֶל־

---

v. 4 צְעִירֶיהָ ק׳ v. 5 הַלֻּחִית ק׳ v. 7 כְּמוֹשׁ ק׳ ibid. יַחְדָּו ק׳
v. 18 וּשְׁבִי ק׳ v. 20 הֵילִילוּ ק׳ ibid. וְזַעֲקוּ ק׳

יָהְצָה וְעַל־מוֹפָעַת׃ וְעַל־דִּיבוֹן וְעַל־נְבוֹ וְעַל־בֵּית דִּבְלָתָיִם׃ 22
וְעַל־קִרְיָתַיִם וְעַל־בֵּית גָּמוּל וְעַל־בֵּית מְעוֹן׃ וְעַל־קְרִיּוֹת 23 24
וְעַל־בָּצְרָה וְעַל כָּל־עָרֵי אֶרֶץ מוֹאָב הָרְחֹקוֹת וְהַקְּרֹבוֹת׃
נִגְדְּעָה קֶרֶן מוֹאָב וּזְרֹעוֹ נִשְׁבָּרָה נְאֻם יְהוָה׃ הַשְׁכִּירֻהוּ כִּי כה 26
עַל־יְהוָה הִגְדִּיל וְסָפַק מוֹאָב בְּקִיאוֹ וְהָיָה לִשְׂחֹק גַּם־הוּא׃
וְאִם ׀ לוֹא הַשְּׂחֹק הָיָה לְךָ יִשְׂרָאֵל אִם־בְּגַנָּבִים נִמְצָאָה כִּי־ 27
מִדֵּי דְבָרֶיךָ בּוֹ תִּתְנוֹדָד׃ עִזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנוּ בַּסֶּלַע יֹשְׁבֵי 28
מוֹאָב וִהְיוּ כְיוֹנָה תְּקַנֵּן בְּעֶבְרֵי פִי־פָחַת׃ שָׁמַעְנוּ גְאוֹן־מוֹאָב 29
גֵּאֶה מְאֹד גָּבְהוֹ וּגְאוֹנוֹ וְגַאֲוָתוֹ וְרֻם לִבּוֹ׃ אֲנִי יָדַעְתִּי נְאֻם־ ל
יְהוָה עֶבְרָתוֹ וְלֹא־כֵן בַּדָּיו לֹא־כֵן עָשׂוּ׃ עַל־כֵּן עַל־מוֹאָב 31
אֲיֵלִיל וּלְמוֹאָב כֻּלֹּה אֶזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ יֶהְגֶּה׃ מִבְּכִי 32
יַעְזֵר אֶבְכֶּה־לָּךְ הַגֶּפֶן שִׂבְמָה נְטִישֹׁתַיִךְ עָבְרוּ יָם עַד יָם יַעְזֵר
נָגָעוּ עַל־קֵיצֵךְ וְעַל־בְּצִירֵךְ שֹׁדֵד נָפָל׃ וְנֶאֶסְפָה שִׂמְחָה וָגִיל 33
מִכַּרְמֶל וּמֵאֶרֶץ מוֹאָב וְיַיִן מִיקָבִים הִשְׁבַּתִּי לֹא־יִדְרֹךְ הֵידָד
הֵידָד לֹא הֵידָד׃ מִזַּעֲקַת חֶשְׁבּוֹן עַד־אֶלְעָלֵה עַד־יַהַץ נָתְנוּ 34
קוֹלָם מִצֹּעַר עַד־חֹרֹנַיִם עֶגְלַת שְׁלִשִׁיָּה כִּי גַּם־מֵי נִמְרִים
לִמְשַׁמּוֹת יִהְיוּ׃ וְהִשְׁבַּתִּי לְמוֹאָב נְאֻם־יְהוָה מַעֲלֶה בָמָה לה
וּמַקְטִיר לֵאלֹהָיו׃ עַל־כֵּן לִבִּי לְמוֹאָב כַּחֲלִלִים יֶהֱמֶה וְלִבִּי 36
אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חֶרֶשׂ כַּחֲלִילִים יֶהֱמֶה עַל־כֵּן יִתְרַת עָשָׂה
אָבָדוּ׃ כִּי כָל־רֹאשׁ קָרְחָה וְכָל־זָקָן גְּרֻעָה עַל כָּל־יָדַיִם גְּדֻדֹת 37
וְעַל־מָתְנַיִם שָׂק׃ עַל כָּל־גַּגּוֹת מוֹאָב וּבִרְחֹבֹתֶיהָ כֻּלֹּה מִסְפֵּד 38
כִּי־שָׁבַרְתִּי אֶת־מוֹאָב כִּכְלִי אֵין־חֵפֶץ בּוֹ נְאֻם־יְהוָה׃ אֵיךְ 39
חַתָּה הֵילִילוּ אֵיךְ הִפְנָה־עֹרֶף מוֹאָב בּוֹשׁ וְהָיָה מוֹאָב לִשְׂחֹק
וְלִמְחִתָּה לְכָל־סְבִיבָיו׃ ס כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה הִנֵּה כַנֶּשֶׁר מ
יִדְאֶה וּפָרַשׂ כְּנָפָיו אֶל־מוֹאָב׃ נִלְכְּדָה הַקְּרִיּוֹת וְהַמְּצָדוֹת 41
נִתְפָּשָׂה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא כְּלֵב אִשָּׁה
מְצֵרָה׃ וְנִשְׁמַד מוֹאָב מֵעָם כִּי עַל־יְהוָה הִגְדִּיל׃ פַּחַד וָפַחַת 42 43
וָפָח עָלֶיךָ יוֹשֵׁב מוֹאָב נְאֻם־יְהוָה׃ הַנִּיס מִפְּנֵי הַפַּחַד יִפֹּל 44
אֶל־הַפַּחַת וְהָעֹלֶה מִן־הַפַּחַת יִלָּכֵד בַּפָּח כִּי־אָבִיא אֵלֶיהָ
אֶל־מוֹאָב שְׁנַת פְּקֻדָּתָם נְאֻם־יְהוָה׃ בְּצֵל חֶשְׁבּוֹן עָמְדוּ מִכֹּחַ מה

v. 21 מֵיפעת ק׳. v. 27 יתיר ה׳. v. 31 כֻּלּוֹ ק׳. v. 38 כֻּלּוֹ ק׳.
v. 44 הַנָּס ק׳.

נָסִ֑ים כִּי־אֵ֞שׁ יָצָ֣א מֵֽחֶשְׁבּ֗וֹן וְלֶֽהָבָה֙ מִבֵּ֣ין סִיח֔וֹן וַתֹּ֙אכַל֙ פְּאַ֣ת
46 מוֹאָ֔ב וְקָדְקֹ֖ד בְּנֵ֥י שָׁאֽוֹן׃ אוֹי־לְךָ֣ מוֹאָ֔ב אָבַ֖ד עַם־כְּמ֑וֹשׁ כִּֽי־
47 לֻקְּח֤וּ בָנֶ֙יךָ֙ בַּשֶּׁ֔בִי וּבְנֹתֶ֖יךָ בַּשִּׁבְיָֽה׃ וְשַׁבְתִּ֧י שְׁבוּת־מוֹאָ֛ב
בְּאַחֲרִ֥ית הַיָּמִ֖ים נְאֻם־יְהוָ֑ה עַד־הֵ֖נָּה מִשְׁפַּ֥ט מוֹאָֽב׃ פ

מט 49

א לִבְנֵ֣י עַמּ֗וֹן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הֲבָנִ֥ים אֵין֙ לְיִשְׂרָאֵ֔ל אִם־יוֹרֵ֖שׁ אֵ֣ין
2 ל֑וֹ מַדּ֗וּעַ יָרַ֤שׁ מַלְכָּם֙ אֶת־גָּ֔ד וְעַמּ֖וֹ בְּעָרָ֥יו יָשָֽׁב׃ לָכֵ֞ן הִנֵּ֨ה
יָמִ֤ים בָּאִים֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה וְהִשְׁמַעְתִּ֞י אֶל־רַבַּ֤ת בְּנֵי־עַמּוֹן֙ תְּרוּעַ֣ת
מִלְחָמָ֔ה וְהָיְתָה֙ לְתֵ֣ל שְׁמָמָ֔ה וּבְנֹתֶ֖יהָ בָּאֵ֣שׁ תִּצַּ֑תְנָה וְיָרַ֥שׁ
3 יִשְׂרָאֵ֛ל אֶת־יֹרְשָׁ֖יו אָמַ֥ר יְהוָֽה׃ הֵילִ֣ילִי חֶשְׁבּ֗וֹן כִּ֣י שֻׁדְּדָה־עַ֔י
צְעַ֜קְנָה בְּנ֣וֹת רַבָּ֗ה חֲגֹ֣רְנָה שַׂקִּ֔ים סְפֹ֖דְנָה וְהִתְשׁוֹטַ֣טְנָה
4 בַּגְּדֵר֑וֹת כִּ֤י מַלְכָּם֙ בַּגּוֹלָ֣ה יֵלֵ֔ךְ כֹּהֲנָ֥יו וְשָׂרָ֖יו יַחְדָּֽיו׃ מַה־
תִּתְהַֽלְלִי֙ בָּֽעֲמָקִ֔ים זָ֣ב עִמְקֵ֔ךְ הַבַּ֖ת הַשּׁוֹבֵבָ֑ה הַבֹּ֣טְחָה֙
ה בְּאֹ֣צְרֹתֶ֔יהָ מִ֖י יָב֥וֹא אֵלָֽי׃ הִנְנִי֩ מֵבִ֨יא עָלַ֜יִךְ פַּ֗חַד נְאֻם־אֲדֹנָ֧י יְהוִ֛ה
צְבָא֖וֹת מִכָּל־סְבִיבָ֑יִךְ וְנִדַּחְתֶּם֙ אִ֣ישׁ לְפָנָ֔יו וְאֵ֥ין מְקַבֵּ֖ץ לַנֹּדֵֽד׃
6 וְאַֽחֲרֵי־כֵ֕ן אָשִׁ֖יב אֶת־שְׁב֣וּת בְּנֵי־עַמּ֑וֹן נְאֻם־יְהוָֽה׃ פ
7 לֶאֱד֗וֹם כֹּ֤ה אָמַר֙ יְהוָ֣ה צְבָא֔וֹת הַאֵ֥ין ע֛וֹד חָכְמָ֖ה בְּתֵימָ֑ן
8 אָבְדָ֤ה עֵצָה֙ מִבָּנִ֔ים נִסְרְחָ֖ה חָכְמָתָֽם׃ נֻ֤סוּ הָפְנוּ֙ הֶעְמִ֣יקוּ לָשֶׁ֔בֶת
9 יֹשְׁבֵ֖י דְּדָ֑ן כִּ֣י אֵ֥יד עֵשָׂ֛ו הֵבֵ֥אתִי עָלָ֖יו עֵ֥ת פְּקַדְתִּֽיו׃ אִם־בֹּֽצְרִים֙
בָּ֣אוּ לָ֔ךְ לֹ֥א יַשְׁאִ֖רוּ עֽוֹלֵל֑וֹת אִם־גַּנָּבִ֣ים בַּלַּ֔יְלָה הִשְׁחִ֖יתוּ דַיָּֽם׃
י כִּֽי־אֲנִ֞י חָשַׂ֣פְתִּי אֶת־עֵשָׂ֗ו גִּלֵּ֙יתִי֙ אֶת־מִסְתָּרָ֔יו וְנֶחְבָּ֖ה לֹ֣א
11 יוּכָ֑ל שֻׁדַּ֥ד זַרְע֛וֹ וְאֶחָ֥יו וּשְׁכֵנָ֖יו וְאֵינֶֽנּוּ׃ עָזְבָ֥ה יְתֹמֶ֖יךָ אֲנִ֣י
12 אֲחַיֶּ֑ה וְאַלְמְנוֹתֶ֖יךָ עָלַ֥י תִּבְטָֽחוּ׃ ס כִּי־כֹ֣ה ׀ אָמַ֣ר יְהוָ֗ה
הִנֵּה֩ אֲשֶׁר־אֵ֨ין מִשְׁפָּטָ֜ם לִשְׁתּ֣וֹת הַכּ֗וֹס שָׁת֣וֹ יִשְׁתּ֔וּ וְאַתָּ֣ה
13 ה֔וּא נָקֹ֖ה תִּנָּקֶ֑ה לֹ֣א תִנָּקֶ֔ה כִּ֥י שָׁתֹ֖ה תִּשְׁתֶּֽה׃ כִּ֣י בִ֤י נִשְׁבַּ֙עְתִּי֙
נְאֻם־יְהוָ֔ה כִּֽי־לְשַׁמָּ֧ה לְחֶרְפָּ֛ה לְחֹ֥רֶב וְלִקְלָלָ֖ה תִּהְיֶ֣ה בָצְרָ֑ה
14 וְכָל־עָרֶ֕יהָ תִהְיֶ֖ינָה לְחָרְב֥וֹת עוֹלָֽם׃ שְׁמוּעָ֤ה שָׁמַ֙עְתִּי֙ מֵאֵ֣ת
יְהוָ֔ה וְצִ֖יר בַּגּוֹיִ֣ם שָׁל֑וּחַ הִֽתְקַבְּצוּ֙ וּבֹ֣אוּ עָלֶ֔יהָ וְק֖וּמוּ
טו 16 לַמִּלְחָמָֽה׃ כִּֽי־הִנֵּ֥ה קָטֹ֛ן נְתַתִּ֖יךְ בַּגּוֹיִ֑ם בָּז֖וּי בָּאָדָֽם׃ תִּֽפְלַצְתְּךָ֞
הִשִּׁ֣יא אֹתָ֗ךְ זְד֣וֹן לִבֶּ֔ךָ שֹׁכְנִי֙ בְּחַגְוֵ֣י הַסֶּ֔לַע תֹּ֖פְשִׂי מְר֣וֹם גִּבְעָ֑ה

2 v. פתח באתנח.

17 כִּי־תַגְבִּיהַּ כַּנֶּשֶׁר קִנֶּךָ מִשָּׁם אוֹרִידְךָ נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה
אֱדוֹם לְשַׁמָּה כֹּל עֹבֵר עָלֶיהָ יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶהָ׃
18 כְּמַהְפֵּכַת סְדֹם וַעֲמֹרָה וּשְׁכֵנֶיהָ אָמַר יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ
19 וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן הַיַּרְדֵּן אֶל־
נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּיעָה אֲרִיצֶנּוּ מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר אֵלֶיהָ אֶפְקֹד
כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יֹעִידֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר יַעֲמֹד לְפָנָי׃
כ לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־אֱדוֹם וּמַחְשְׁבוֹתָיו
אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־יֹשְׁבֵי תֵימָן אִם־לֹא יִסְחָבוּם צְעִירֵי הַצֹּאן
21 אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נְוֵהֶם׃ מִקּוֹל נִפְלָם רָעֲשָׁה הָאָרֶץ
22 צְעָקָה בְּיַם־סוּף נִשְׁמַע קוֹלָהּ׃ הִנֵּה כַנֶּשֶׁר יַעֲלֶה וְיִדְאֶה
וְיִפְרֹשׂ כְּנָפָיו עַל־בָּצְרָה וְהָיָה לֵב גִּבּוֹרֵי אֱדוֹם בַּיּוֹם הַהוּא
כְּלֵב אִשָּׁה מְצֵרָה׃ פ
23 לְדַמֶּשֶׂק בֹּשָׁה חֲמָת וְאַרְפָּד כִּי־שְׁמֻעָה רָעָה שָׁמְעוּ נָמֹגוּ
24 בַּיָּם דְּאָגָה הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל׃ רָפְתָה דַמֶּשֶׂק הִפְנְתָה לָנוּס
כה וְרֶטֶט ׀ הֶחֱזִיקָה צָרָה וַחֲבָלִים אֲחָזַתָּה כַּיּוֹלֵדָה׃ אֵיךְ לֹא־
26 עֻזְּבָה עִיר תְּהִלָּה קִרְיַת מְשׂוֹשִׂי׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ
וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם יְהוָה צְבָאוֹת׃
27 וְהִצַּתִּי אֵשׁ בְּחוֹמַת דַּמֶּשֶׂק וְאָכְלָה אַרְמְנוֹת בֶּן־הֲדָד׃ פ
28 לְקֵדָר ׀ וּלְמַמְלְכוֹת חָצוֹר אֲשֶׁר הִכָּה נְבוּכַדְרֶאצּוֹר מֶלֶךְ־בָּבֶל
כֹּה אָמַר יְהוָה קוּמוּ עֲלוּ אֶל־קֵדָר וְשָׁדְדוּ אֶת־בְּנֵי־קֶדֶם׃
29 אָהֳלֵיהֶם וְצֹאנָם יִקָּחוּ יְרִיעוֹתֵיהֶם וְכָל־כְּלֵיהֶם וּגְמַלֵּיהֶם
ל יִשְׂאוּ לָהֶם וְקָרְאוּ עֲלֵיהֶם מָגוֹר מִסָּבִיב׃ נֻסוּ נֻּדוּ מְאֹד
הֶעְמִיקוּ לָשֶׁבֶת יֹשְׁבֵי חָצוֹר נְאֻם־יְהוָה כִּי־יָעַץ עֲלֵיכֶם
31 נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל עֵצָה וְחָשַׁב עֲלֵיהֶם מַחֲשָׁבָה׃ קוּמוּ
עֲלוּ אֶל־גּוֹי שְׁלֵיו יוֹשֵׁב לָבֶטַח נְאֻם־יְהוָה לֹא־דְלָתַיִם וְלֹא־
32 בְרִיחַ לוֹ בָּדָד יִשְׁכֹּנוּ׃ וְהָיוּ גְמַלֵּיהֶם לָבַז וַהֲמוֹן מִקְנֵיהֶם
לְשָׁלָל וְזֵרִתִים לְכָל־רוּחַ קְצוּצֵי פֵאָה וּמִכָּל־עֲבָרָיו אָבִיא
33 אֶת־אֵידָם נְאֻם־יְהוָה׃ וְהָיְתָה חָצוֹר לִמְעוֹן תַּנִּים שְׁמָמָה
עַד־עוֹלָם לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ פ
34 אֲשֶׁר הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶל־עֵילָם בְּרֵאשִׁית

---

v. 25 תְּהִלַּת ק׳. v. 28 יתיר ו׳. v. 30 עליכם ק׳.

לה מַלְכוּת צִדְקִיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה לֵאמֹר׃ כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת
36 הִנְנִי שֹׁבֵר אֶת־קֶשֶׁת עֵילָם רֵאשִׁית גְּבוּרָתָם׃ וְהֵבֵאתִי
אֶל־עֵילָם אַרְבַּע רוּחוֹת מֵאַרְבַּע קְצוֹת הַשָּׁמַיִם וְזֵרִתִים
לְכֹל הָרֻחוֹת הָאֵלֶּה וְלֹא־יִהְיֶה הַגּוֹי אֲשֶׁר לֹא־יָבוֹא שָׁם
37 נִדְּחֵי עוֹלָם׃ וְהַחְתַּתִּי אֶת־עֵילָם לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם וְלִפְנֵי ׀
מְבַקְשֵׁי נַפְשָׁם וְהֵבֵאתִי עֲלֵיהֶם ׀ רָעָה אֶת־חֲרוֹן אַפִּי
נְאֻם־יְהוָה וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם אֶת־הַחֶרֶב עַד כַּלּוֹתִי אוֹתָם׃
38 וְשַׂמְתִּי כִסְאִי בְּעֵילָם וְהַאֲבַדְתִּי מִשָּׁם מֶלֶךְ וְשָׂרִים נְאֻם־
39 יְהוָה׃ וְהָיָה ׀ בְּאַחֲרִית הַיָּמִים אָשׁוּב אֶת־שְׁבִית עֵילָם
נְאֻם־יְהוָה׃ פ

נ 50

א הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־בָּבֶל אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים בְּיַד יִרְמְיָהוּ
2 הַנָּבִיא׃ הַגִּידוּ בַגּוֹיִם וְהַשְׁמִיעוּ וּשְׂאוּ־נֵס הַשְׁמִיעוּ אַל־
תְּכַחֵדוּ אִמְרוּ נִלְכְּדָה בָבֶל הֹבִישׁ בֵּל חַת מְרֹדָךְ הֹבִישׁוּ
3 עֲצַבֶּיהָ חַתּוּ גִּלּוּלֶיהָ׃ כִּי עָלָה עָלֶיהָ גּוֹי מִצָּפוֹן הוּא־יָשִׁית
אֶת־אַרְצָהּ לְשַׁמָּה וְלֹא־יִהְיֶה יוֹשֵׁב בָּהּ מֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה
4 נָדוּ הָלָכוּ׃ בַּיָּמִים הָהֵמָּה וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־יְהוָה יָבֹאוּ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו הָלוֹךְ וּבָכוֹ יֵלֵכוּ וְאֶת־
ה יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם יְבַקֵּשׁוּ׃ צִיּוֹן יִשְׁאָלוּ דֶּרֶךְ הֵנָּה פְנֵיהֶם בֹּאוּ
6 וְנִלְווּ אֶל־יְהוָה בְּרִית עוֹלָם לֹא תִשָּׁכֵחַ׃ ס צֹאן אֹבְדוֹת
הָיָה עַמִּי רֹעֵיהֶם הִתְעוּם הָרִים שׁוֹבְבִים מֵהַר אֶל־גִּבְעָה
7 הָלָכוּ שָׁכְחוּ רִבְצָם׃ כָּל־מוֹצְאֵיהֶם אֲכָלוּם וְצָרֵיהֶם אָמְרוּ
לֹא נֶאְשָׁם תַּחַת אֲשֶׁר חָטְאוּ לַיהוָה נְוֵה־צֶדֶק וּמִקְוֵה
8 אֲבוֹתֵיהֶם יְהוָה׃ ס נֻדוּ מִתּוֹךְ בָּבֶל וּמֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים יֵצֵאוּ
9 וִהְיוּ כְּעַתּוּדִים לִפְנֵי־צֹאן׃ כִּי הִנֵּה אָנֹכִי מֵעִיר וּמַעֲלֶה עַל־
בָּבֶל קְהַל־גּוֹיִם גְּדֹלִים מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְעָרְכוּ לָהּ מִשָּׁם תִּלָּכֵד
י חִצָּיו כְּגִבּוֹר מַשְׁכִּיל לֹא יָשׁוּב רֵיקָם׃ וְהָיְתָה כַשְׂדִּים לְשָׁלָל
11 כָּל־שֹׁלְלֶיהָ יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ כִּי תִשְׂמְחִי כִּי תַעַלְזִי שֹׁסֵי
12 נַחֲלָתִי כִּי תָפוּשִׁי כְּעֶגְלָה דָשָׁה וְתִצְהֲלִי כָּאַבִּרִים׃ בּוֹשָׁה

v. 36 עֵילָם ק׳ — v. 39 אָשִׁיב ק׳ — ibid. שְׁבוּת ק׳ — v. 6 הָיוּ ק׳
ibid. שובבום ק׳ — v. 8 צְאוּ ק׳ — v. 11 תשמחו ק׳ — ibid. תעלזו ק׳
ibid. תפושו ק׳ — ibid. ותצהלו ק׳

אִמְּכֶם מְאֹד חָפְרָה יוֹלַדְתְּכֶם הִנֵּה אַחֲרִית גּוֹיִם מִדְבָּר צִיָּה
וַעֲרָבָה׃ מִקֶּצֶף יְהוָה לֹא תֵשֵׁב וְהָיְתָה שְׁמָמָה כֻּלָּהּ כֹּל 13
עֹבֵר עַל־בָּבֶל יִשֹּׁם וְיִשְׁרֹק עַל־כָּל־מַכּוֹתֶיהָ׃ עִרְכוּ עַל־בָּבֶל 14
סָבִיב כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת יְדוּ אֵלֶיהָ אַל־תַּחְמְלוּ אֶל־חֵץ כִּי
לַיהוָה חָטָאָה׃ הָרִיעוּ עָלֶיהָ סָבִיב נָתְנָה יָדָהּ נָפְלוּ אָשְׁוִיֹּתֶיהָ טו
נֶהֶרְסוּ חוֹמוֹתֶיהָ כִּי נִקְמַת יְהוָה הִיא הִנָּקְמוּ בָהּ כַּאֲשֶׁר
עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ׃ כִּרְתוּ זוֹרֵעַ מִבָּבֶל וְתֹפֵשׂ מַגָּל בְּעֵת קָצִיר 16
מִפְּנֵי חֶרֶב הַיּוֹנָה אִישׁ אֶל־עַמּוֹ יִפְנוּ וְאִישׁ לְאַרְצוֹ יָנֻסוּ׃ ס
שֶׂה פְזוּרָה יִשְׂרָאֵל אֲרָיוֹת הִדִּיחוּ הָרִאשׁוֹן אֲכָלוֹ מֶלֶךְ 17
אַשּׁוּר וְזֶה הָאַחֲרוֹן עִצְּמוֹ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ בָּבֶל׃ לָכֵן 18
כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הִנְנִי פֹקֵד אֶל־
מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֶל־אַרְצוֹ כַּאֲשֶׁר פָּקַדְתִּי אֶל־מֶלֶךְ אַשּׁוּר׃ וְשֹׁבַבְתִּי 19
אֶת־יִשְׂרָאֵל אֶל־נָוֵהוּ וְרָעָה הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן וּבְהַר אֶפְרַיִם
וְהַגִּלְעָד תִּשְׂבַּע נַפְשׁוֹ׃ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם־ כ
יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת־עֲוֺן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת־חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא
תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר׃ ס עַל־הָאָרֶץ 21
מְרָתַיִם עֲלֵה עָלֶיהָ וְאֶל־יוֹשְׁבֵי פְּקוֹד חֲרֹב וְהַחֲרֵם אַחֲרֵיהֶם
נְאֻם־יְהוָה וַעֲשֵׂה כְּכֹל אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ׃ קוֹל מִלְחָמָה בָּאָרֶץ 22
וְשֶׁבֶר גָּדוֹל׃ אֵיךְ נִגְדַּע וַיִּשָּׁבֵר פַּטִּישׁ כָּל־הָאָרֶץ אֵיךְ הָיְתָה 23
לְשַׁמָּה בָּבֶל בַּגּוֹיִם׃ יָקֹשְׁתִּי לָךְ וְגַם־נִלְכַּדְתְּ בָּבֶל וְאַתְּ לֹא 24
יָדָעַתְּ נִמְצֵאת וְגַם־נִתְפַּשְׂתְּ כִּי בַיהוָה הִתְגָּרִית׃ פָּתַח יְהוָה כה
אֶת־אוֹצָרוֹ וַיּוֹצֵא אֶת־כְּלֵי זַעְמוֹ כִּי־מְלָאכָה הִיא לַאדֹנָי
יְהוִה צְבָאוֹת בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ בֹּאוּ־לָהּ מִקֵּץ פִּתְחוּ מַאֲבֻסֶיהָ 26
סָלּוּהָ כְמוֹ־עֲרֵמִים וְהַחֲרִימוּהָ אַל־תְּהִי־לָהּ שְׁאֵרִית׃ חִרְבוּ 27
כָּל־פָּרֶיהָ יֵרְדוּ לַטָּבַח הוֹי עֲלֵיהֶם כִּי־בָא יוֹמָם עֵת פְּקֻדָּתָם׃
קוֹל נָסִים וּפְלֵטִים מֵאֶרֶץ בָּבֶל לְהַגִּיד בְּצִיּוֹן אֶת־נִקְמַת 28
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃ ס הַשְׁמִיעוּ אֶל־בָּבֶל 29
רַבִּים כָּל־דֹּרְכֵי קֶשֶׁת חֲנוּ עָלֶיהָ סָבִיב אַל־יְהִי־° פְּלֵיטָה
שַׁלְּמוּ־לָהּ כְּפָעֳלָהּ כְּכֹל אֲשֶׁר עָשְׂתָה עֲשׂוּ־לָהּ כִּי אֶל־
יְהוָה זָדָה אֶל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ לָכֵן יִפְּלוּ בַחוּרֶיהָ בִּרְחֹבֹתֶיהָ ל

v. 15 אָשְׁיוֹתֶיהָ ק׳. v. 29 לָהּ קרי ולא כתיב.

וְכָל־אַנְשֵׁי מִלְחַמְתָּהּ יִדַּמּוּ בַּיּוֹם הַהוּא נְאֻם־יְהוָה׃ ס
31 הִנְנִי אֵלֶיךָ זָדוֹן נְאֻם־אֲדֹנָי יְהוִה צְבָאוֹת כִּי בָּא יוֹמְךָ
32 עֵת פְּקַדְתִּיךָ׃ וְכָשַׁל זָדוֹן וְנָפַל וְאֵין לוֹ מֵקִים וְהִצַּתִּי
33 אֵשׁ בְּעָרָיו וְאָכְלָה כָּל־סְבִיבֹתָיו׃ ס כֹּה אָמַר יְהוָה
צְבָאוֹת עֲשׁוּקִים בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי־יְהוּדָה יַחְדָּו וְכָל־שֹׁבֵיהֶם
34 הֶחֱזִיקוּ בָם מֵאֲנוּ שַׁלְּחָם׃ גֹּאֲלָם ׀ חָזָק יְהוָה צְבָאוֹת
שְׁמוֹ רִיב יָרִיב אֶת־רִיבָם לְמַעַן הִרְגִּיעַ אֶת־הָאָרֶץ וְהִרְגִּיז
לה לְיֹשְׁבֵי בָבֶל׃ חֶרֶב עַל־כַּשְׂדִּים נְאֻם־יְהוָה וְאֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל
36 וְאֶל־שָׂרֶיהָ וְאֶל־חֲכָמֶיהָ׃ חֶרֶב אֶל־הַבַּדִּים וְנֹאָלוּ חֶרֶב
37 אֶל־גִּבּוֹרֶיהָ וָחָתּוּ׃ חֶרֶב אֶל־סוּסָיו וְאֶל־רִכְבּוֹ וְאֶל־כָּל־
הָעֶרֶב אֲשֶׁר בְּתוֹכָהּ וְהָיוּ לְנָשִׁים חֶרֶב אֶל־אוֹצְרֹתֶיהָ וּבֻזָּזוּ׃
38 חֹרֶב אֶל־מֵימֶיהָ וְיָבֵשׁוּ כִּי אֶרֶץ פְּסִלִים הִיא וּבָאֵימִים
39 יִתְהֹלָלוּ׃ ס לָכֵן יֵשְׁבוּ צִיִּים אֶת־אִיִּים וְיָשְׁבוּ בָהּ בְּנוֹת
יַעֲנָה וְלֹא־תֵשֵׁב עוֹד לָנֶצַח וְלֹא תִשְׁכּוֹן עַד־דּוֹר וָדֹר׃
מ כְּמַהְפֵּכַת אֱלֹהִים אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה וְאֶת־שְׁכֵנֶיהָ נְאֻם־
41 יְהוָה לֹא־יֵשֵׁב שָׁם אִישׁ וְלֹא־יָגוּר בָּהּ בֶּן־אָדָם׃ ס הִנֵּה
עַם בָּא מִצָּפוֹן וְגוֹי גָּדוֹל וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מִיַּרְכְּתֵי־
42 אָרֶץ׃ קֶשֶׁת וְכִידֹן יַחֲזִיקוּ אַכְזָרִי הֵמָּה וְלֹא יְרַחֵמוּ קוֹלָם
כַּיָּם יֶהֱמֶה וְעַל־סוּסִים יִרְכָּבוּ עָרוּךְ כְּאִישׁ לַמִּלְחָמָה
43 עָלַיִךְ בַּת־בָּבֶל׃ שָׁמַע מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־שִׁמְעָם וְרָפוּ יָדָיו
44 צָרָה הֶחֱזִיקַתְהוּ חִיל כַּיּוֹלֵדָה׃ הִנֵּה כְּאַרְיֵה יַעֲלֶה מִגְּאוֹן
הַיַּרְדֵּן אֶל־נְוֵה אֵיתָן כִּי־אַרְגִּעָה אֲרוּצֵם מֵעָלֶיהָ וּמִי בָחוּר
אֵלֶיהָ אֶפְקֹד כִּי מִי כָמוֹנִי וּמִי יוֹעִדֶנִּי וּמִי־זֶה רֹעֶה אֲשֶׁר
מה יַעֲמֹד לְפָנָי׃ ס לָכֵן שִׁמְעוּ עֲצַת־יְהוָה אֲשֶׁר יָעַץ אֶל־בָּבֶל
וּמַחְשְׁבוֹתָיו אֲשֶׁר חָשַׁב אֶל־אֶרֶץ כַּשְׂדִּים אִם־לֹא יִסְחָבוּם
46 צְעִירֵי הַצֹּאן אִם־לֹא יַשִּׁים עֲלֵיהֶם נָוֶה׃ מִקּוֹל נִתְפְּשָׂה
בָבֶל נִרְעֲשָׁה הָאָרֶץ וּזְעָקָה בַּגּוֹיִם נִשְׁמָע׃ פ

51 נא

א כֹּה אָמַר יְהוָה הִנְנִי מֵעִיר עַל־בָּבֶל וְאֶל־יֹשְׁבֵי לֵב קָמָי רוּחַ
2 מַשְׁחִית׃ וְשִׁלַּחְתִּי לְבָבֶל ׀ זָרִים וְזֵרוּהָ וִיבֹקְקוּ אֶת־אַרְצָהּ כִּי־

v. 44 אֲרִיצֵם ק׳.

הָיוּ עָלֶיהָ מִסָּבִיב בְּיוֹם רָעָה׃ אֶל־יִדְרֹךְ ידרך הַדֹּרֵךְ קַשְׁתּוֹ 3
וְאֶל־יִתְעַל בְּסִרְיֹנוֹ וְאַל־תַּחְמְלוּ אֶל־בַּחֻרֶיהָ הַחֲרִימוּ כָּל־
צְבָאָהּ׃ וְנָפְלוּ חֲלָלִים בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים וּמְדֻקָּרִים בְּחֻצוֹתֶיהָ׃ 4
כִּי לֹא־אַלְמָן יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָה מֵאֱלֹהָיו מֵיְהוָה צְבָאוֹת כִּי ה
אַרְצָם מָלְאָה אָשָׁם מִקְּדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ נֻסוּ ׀ מִתּוֹךְ בָּבֶל 6
וּמַלְּטוּ אִישׁ נַפְשׁוֹ אַל־תִּדַּמּוּ בַּעֲוֺנָהּ כִּי עֵת נְקָמָה הִיא
לַיהוָה גְּמוּל הוּא מְשַׁלֵּם לָהּ׃ כּוֹס־זָהָב בָּבֶל בְּיַד־יְהוָה 7
מְשַׁכֶּרֶת כָּל־הָאָרֶץ מִיֵּינָהּ שָׁתוּ גוֹיִם עַל־כֵּן יִתְהֹלְלוּ גוֹיִם׃
פִּתְאֹם נָפְלָה בָבֶל וַתִּשָּׁבֵר הֵילִילוּ עָלֶיהָ קְחוּ צֳרִי לְמַכְאוֹבָהּ 8
אוּלַי תֵּרָפֵא׃ רִפִּאנוּ אֶת־בָּבֶל וְלֹא נִרְפָּתָה עִזְבוּהָ וְנֵלֵךְ 9
אִישׁ לְאַרְצוֹ כִּי־נָגַע אֶל־הַשָּׁמַיִם מִשְׁפָּטָהּ וְנִשָּׂא עַד־שְׁחָקִים׃
הוֹצִיא יְהוָה אֶת־צִדְקֹתֵינוּ בֹּאוּ וּנְסַפְּרָה בְצִיּוֹן אֶת־מַעֲשֵׂה י
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ ס הָבֵרוּ הַחִצִּים מִלְאוּ הַשְּׁלָטִים הֵעִיר 11
יְהוָה אֶת־רוּחַ מַלְכֵי מָדַי כִּי־עַל־בָּבֶל מְזִמָּתוֹ לְהַשְׁחִיתָהּ
כִּי־נִקְמַת יְהוָה הִיא נִקְמַת הֵיכָלוֹ׃ אֶל־חוֹמֹת בָּבֶל שְׂאוּ־ 12
נֵס הַחֲזִיקוּ הַמִּשְׁמָר הָקִימוּ שֹׁמְרִים הָכִינוּ הָאֹרְבִים כִּי
גַּם־זָמַם יְהוָה גַּם־עָשָׂה אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶל־יֹשְׁבֵי בָבֶל׃
שֹׁכַנְתְּי עַל־מַיִם רַבִּים רַבַּת אוֹצָרֹת בָּא קִצֵּךְ אַמַּת בִּצְעֵךְ׃ 13
נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ כִּי אִם־מִלֵּאתִיךְ אָדָם כַּיֶּלֶק 14
וְעָנוּ עָלַיִךְ הֵידָד׃ פ
עֹשֵׂה אֶרֶץ בְּכֹחוֹ מֵכִין תֵּבֵל בְּחָכְמָתוֹ וּבִתְבוּנָתוֹ נָטָה טו
שָׁמָיִם׃ לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם וַיַּעַל נְשִׂאִים מִקְּצֵה 16
אָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה וַיּוֹצֵא רוּחַ מֵאֹצְרֹתָיו׃ נִבְעַר כָּל־ 17
אָדָם מִדַּעַת הֹבִישׁ כָּל־צֹרֵף מִפָּסֶל כִּי שֶׁקֶר נִסְכּוֹ וְלֹא־
רוּחַ בָּם׃ הֶבֶל הֵמָּה מַעֲשֵׂה תַּעְתֻּעִים בְּעֵת פְּקֻדָּתָם יֹאבֵדוּ׃ 18
לֹא כְאֵלֶּה חֵלֶק יַעֲקוֹב כִּי־יוֹצֵר הַכֹּל הוּא וְשֵׁבֶט נַחֲלָתוֹ 19
יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ
מַפֵּץ־אַתָּה לִי כְּלֵי מִלְחָמָה וְנִפַּצְתִּי בְךָ גּוֹיִם וְהִשְׁחַתִּי כ
בְךָ מַמְלָכוֹת׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ סוּס וְרֹכְבוֹ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֶכֶב 21
וְרֹכְבוֹ׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ אִישׁ וְאִשָּׁה וְנִפַּצְתִּי בְךָ זָקֵן וָנָעַר 22
וְנִפַּצְתִּי בְךָ בָּחוּר וּבְתוּלָה׃ וְנִפַּצְתִּי בְךָ רֹעֶה וְעֶדְרוֹ 23

v. 3 ידרך כתיב ולא קרי. v. 13 יתיר י'. v. 19 מלא ו'.

וְנִפַּצְתִּ֤י בְךָ֙ אִכָּ֣ר וְצִמְדּ֔וֹ וְנִפַּצְתִּ֣י בְ֔ךָ פַּח֖וֹת וּסְגָנִֽים׃
24 וְשִׁלַּמְתִּ֨י לְבָבֶ֜ל וּלְכֹ֣ל ׀ יוֹשְׁבֵ֣י כַשְׂדִּ֗ים אֵ֤ת כָּל־רָֽעָתָם֙ אֲשֶׁר־
כה עָשׂ֣וּ בְצִיּ֔וֹן לְעֵינֵיכֶ֖ם נְאֻ֥ם יְהוָֽה׃ ס הִנְנִ֨י אֵלֶ֜יךָ הַ֤ר
הַמַּשְׁחִית֙ נְאֻם־יְהוָ֔ה הַמַּשְׁחִ֖ית אֶת־כָּל־הָאָ֑רֶץ וְנָטִ֨יתִי אֶת־
יָדִ֜י עָלֶ֗יךָ וְגִלְגַּלְתִּ֙יךָ֙ מִן־הַסְּלָעִ֔ים וּנְתַתִּ֖יךָ לְהַ֥ר שְׂרֵפָֽה׃
26 וְלֹֽא־יִקְח֤וּ מִמְּךָ֙ אֶ֣בֶן לְפִנָּ֔ה וְאֶ֖בֶן לְמוֹסָד֑וֹת כִּֽי־שִׁמְמ֧וֹת
27 עוֹלָ֛ם תִּֽהְיֶ֖ה נְאֻם־יְהוָֽה׃ שְׂאוּ־נֵ֣ס בָּאָ֗רֶץ תִּקְע֨וּ שׁוֹפָ֤ר
בַּגּוֹיִם֙ קַדְּשׁ֤וּ עָלֶ֙יהָ֙ גּוֹיִ֔ם הַשְׁמִ֧יעוּ עָלֶ֛יהָ מַמְלְכ֥וֹת אֲרָרַ֖ט
מִנִּ֣י וְאַשְׁכְּנָ֑ז פִּקְד֤וּ עָלֶ֙יהָ֙ טִפְסָ֔ר הַֽעֲלוּ־ס֖וּס כְּיֶ֥לֶק סָמָֽר׃
28 קַדְּשׁ֨וּ עָלֶ֤יהָ גוֹיִם֙ אֶת־מַלְכֵ֣י מָדַ֔י אֶת־פַּחוֹתֶ֖יהָ וְאֶת־כָּל־
29 סְגָנֶ֑יהָ וְאֵ֖ת כָּל־אֶ֥רֶץ מֶמְשַׁלְתּֽוֹ׃ וַתִּרְעַ֥שׁ הָאָ֖רֶץ וַתָּחֹ֑ל כִּ֣י
קָ֤מָה עַל־בָּבֶל֙ מַחְשְׁב֣וֹת יְהוָ֔ה לָשׂ֞וּם אֶת־אֶ֧רֶץ בָּבֶ֛ל לְשַׁמָּ֖ה
ל מֵאֵ֥ין יוֹשֵֽׁב׃ חָדְל֞וּ גִּבּוֹרֵ֣י בָבֶ֗ל לְהִלָּחֵם֙ יָשְׁב֣וּ בַּמְּצָד֔וֹת
נָשְׁתָ֥ה גְבוּרָתָ֖ם הָי֣וּ לְנָשִׁ֑ים הִצִּ֥יתוּ מִשְׁכְּנֹתֶ֖יהָ נִשְׁבְּר֥וּ
31 בְרִיחֶֽיהָ׃ רָ֤ץ לִקְרַאת־רָץ֙ יָר֔וּץ וּמַגִּ֖יד לִקְרַ֣את מַגִּ֑יד לְהַגִּיד֙
32 לְמֶ֣לֶךְ בָּבֶ֔ל כִּֽי־נִלְכְּדָ֥ה עִיר֖וֹ מִקָּצֶֽה׃ וְהַמַּעְבָּר֣וֹת נִתְפָּ֔שׂוּ
וְאֶת־הָאֲגַמִּ֖ים שָׂרְפ֣וּ בָאֵ֑שׁ וְאַנְשֵׁ֥י הַמִּלְחָמָ֖ה נִבְהָֽלוּ׃ ס
33 כִּי֩ כֹ֨ה אָמַ֜ר יְהוָ֤ה צְבָאוֹת֙ אֱלֹהֵ֣י יִשְׂרָאֵ֔ל בַּת־בָּבֶ֕ל כְּגֹ֖רֶן
34 עֵ֣ת הִדְרִיכָ֑הּ ע֣וֹד מְעַ֔ט וּבָ֥אָה עֵֽת־הַקָּצִ֖יר לָֽהּ׃ אֲכָלַ֨נוּ הֲמָמַ֜נוּ
נְבוּכַדְרֶאצַּר֮ מֶ֣לֶךְ בָּבֶל֒ הִצִּיגַ֙נוּ֙ כְּלִ֣י רִ֔יק בְּלָעַ֙נוּ֙ כַּתַּנִּ֔ין מִלָּ֥א
לה כְרֵשׂ֖וֹ מֵעֲדָנָ֑י הֱדִיחָֽנוּ׃ חֲמָסִ֤י וּשְׁאֵרִי֙ עַל־בָּבֶ֔ל תֹּאמַ֖ר
יֹשֶׁ֣בֶת צִיּ֑וֹן וְדָמִי֙ אֶל־יֹשְׁבֵ֣י כַשְׂדִּ֔ים תֹּאמַ֖ר יְרוּשָׁלִָֽם׃ ס
36 לָכֵ֗ן כֹּ֚ה אָמַ֣ר יְהוָ֔ה הִנְנִי־רָב֙ אֶת־רִיבֵ֔ךְ וְנִקַּמְתִּ֖י אֶת־
37 נִקְמָתֵ֑ךְ וְהַחֲרַבְתִּי֙ אֶת־יַמָּ֔הּ וְהֹבַשְׁתִּ֖י אֶת־מְקוֹרָֽהּ׃ וְהָיְתָה֩
38 בָבֶ֨ל ׀ לְגַלִּ֜ים ׀ מְעוֹן־תַּנִּ֛ים שַׁמָּ֥ה וּשְׁרֵקָ֖ה מֵאֵ֥ין יוֹשֵֽׁב׃ יַחְדָּ֖ו
39 כַּכְּפִרִ֣ים יִשְׁאָ֑גוּ נָעֲר֖וּ כְּגוֹרֵ֥י אֲרָיֽוֹת׃ בְּחֻמָּ֞ם אָשִׁ֣ית אֶת־
מִשְׁתֵּיהֶ֗ם וְהִשְׁכַּרְתִּים֙ לְמַ֣עַן יַעֲלֹ֔זוּ וְיָשְׁנ֥וּ שְׁנַת־עוֹלָ֖ם וְלֹ֣א
מ יָקִ֑יצוּ נְאֻ֖ם יְהוָֽה׃ אוֹרִידֵ֖ם כְּכָרִ֣ים לִטְב֑וֹחַ כְּאֵילִ֖ים עִם־
41 עַתּוּדִֽים׃ אֵ֚יךְ נִלְכְּדָ֣ה שֵׁשַׁ֔ךְ וַתִּתָּפֵ֖שׂ תְּהִלַּ֣ת כָּל־הָאָ֑רֶץ
42 אֵ֣יךְ הָיְתָ֧ה לְשַׁמָּ֛ה בָּבֶ֖ל בַּגּוֹיִֽם׃ עָלָ֥ה עַל־בָּבֶ֖ל הַיָּ֑ם בַּהֲמ֥וֹן

v. 27 פתח באתנח. v. 34 אכלנִי ק׳. ibid. הממנִי ק׳. ibid. הציגנִי ק׳. ibid. בלענִי ק׳. ibid. הדיחנִי ק׳.

43 גַּלָּיו נִכְסָתָה׃ הָיוּ עָרֶיהָ לְשַׁמָּה אֶרֶץ צִיָּה וַעֲרָבָה אֶרֶץ
44 לֹא־יֵשֵׁב בָּהֵן כָּל־אִישׁ וְלֹא־יַעֲבֹר בָּהֵן בֶּן־אָדָם׃ וּפָקַדְתִּי
עַל־בֵּל בְּבָבֶל וְהֹצֵאתִי אֶת־בִּלְעוֹ מִפִּיו וְלֹא־יִנְהֲרוּ אֵלָיו
מה עוֹד גּוֹיִם גַּם־חוֹמַת בָּבֶל נָפָלָה׃ צְאוּ מִתּוֹכָהּ עַמִּי וּמַלְּטוּ
46 אִישׁ אֶת־נַפְשׁוֹ מֵחֲרוֹן אַף־יְהוָה׃ וּפֶן־יֵרַךְ לְבַבְכֶם וְתִירְאוּ
בַּשְּׁמוּעָה הַנִּשְׁמַעַת בָּאָרֶץ וּבָא בַשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְאַחֲרָיו
47 בַּשָּׁנָה הַשְּׁמוּעָה וְחָמָס בָּאָרֶץ וּמֹשֵׁל עַל־מֹשֵׁל׃ ס לָכֵן
הִנֵּה יָמִים בָּאִים וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֵי בָבֶל וְכָל־אַרְצָהּ
48 תֵּבוֹשׁ וְכָל־חֲלָלֶיהָ יִפְּלוּ בְתוֹכָהּ׃ וְרִנְּנוּ עַל־בָּבֶל שָׁמַיִם
וָאָרֶץ וְכֹל אֲשֶׁר בָּהֶם כִּי מִצָּפוֹן יָבוֹא־לָהּ הַשּׁוֹדְדִים
49 נְאֻם־יְהוָה׃ גַּם־בָּבֶל לִנְפֹּל חַלְלֵי יִשְׂרָאֵל גַּם־לְבָבֶל נָפְלוּ
נ חַלְלֵי כָל־הָאָרֶץ׃ פְּלֵטִים מֵחֶרֶב הִלְכוּ אַל־תַּעֲמֹדוּ זִכְרוּ
51 מֵרָחוֹק אֶת־יְהוָה וִירוּשָׁלַםִ תַּעֲלֶה עַל־לְבַבְכֶם׃ בֹּשְׁנוּ
כִּי־שָׁמַעְנוּ חֶרְפָּה כִּסְּתָה כְלִמָּה פָּנֵינוּ כִּי בָּאוּ זָרִים
52 עַל־מִקְדְּשֵׁי בֵּית יְהוָה׃ ס לָכֵן הִנֵּה יָמִים בָּאִים נְאֻם־
53 יְהוָה וּפָקַדְתִּי עַל־פְּסִילֶיהָ וּבְכָל־אַרְצָהּ יֶאֱנֹק חָלָל׃ כִּי־
תַעֲלֶה בָבֶל הַשָּׁמַיִם וְכִי תְבַצֵּר מְרוֹם עֻזָּהּ מֵאִתִּי יָבֹאוּ
54 שֹׁדְדִים לָהּ נְאֻם־יְהוָה׃ קוֹל זְעָקָה מִבָּבֶל וְשֶׁבֶר גָּדוֹל
נה מֵאֶרֶץ כַּשְׂדִּים׃ כִּי־שֹׁדֵד יְהוָה אֶת־בָּבֶל וְאִבַּד מִמֶּנָּה קוֹל
56 גָּדוֹל וְהָמוּ גַלֵּיהֶם כְּמַיִם רַבִּים נִתַּן שְׁאוֹן קוֹלָם׃ כִּי בָא
עָלֶיהָ עַל־בָּבֶל שׁוֹדֵד וְנִלְכְּדוּ גִּבּוֹרֶיהָ חִתְּתָה קַשְּׁתוֹתָם כִּי
57 אֵל גְּמֻלוֹת יְהוָה שַׁלֵּם יְשַׁלֵּם׃ וְהִשְׁכַּרְתִּי שָׂרֶיהָ וַחֲכָמֶיהָ
פַּחוֹתֶיהָ וּסְגָנֶיהָ וְגִבּוֹרֶיהָ וְיָשְׁנוּ שְׁנַת־עוֹלָם וְלֹא יָקִיצוּ
נְאֻם־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ׃ פ
58 כֹּה־אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת חֹמוֹת בָּבֶל הָרְחָבָה עַרְעֵר תִּתְעַרְעָר
וּשְׁעָרֶיהָ הַגְּבֹהִים בָּאֵשׁ יִצַּתּוּ וְיָגְעוּ עַמִּים בְּדֵי־רִיק וּלְאֻמִּים
בְּדֵי־אֵשׁ וְיָעֵפוּ׃ פ
59 הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה ׀ יִרְמְיָהוּ הַנָּבִיא אֶת־שְׂרָיָה בֶן־נֵרִיָּה
בֶּן־מַחְסֵיָה בְּלֶכְתּוֹ אֶת־צִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ־יְהוּדָה בָּבֶל בִּשְׁנַת
ס הָרְבִעִית לְמָלְכוֹ וּשְׂרָיָה שַׂר מְנוּחָה׃ וַיִּכְתֹּב יִרְמְיָהוּ
אֵת כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר־תָּבוֹא אֶל־בָּבֶל אֶל־סֵפֶר אֶחָד אֵת

---

v. 58 פתח באתנח.

61 כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַכְּתֻבִים אֶל־בָּבֶל׃ וַיֹּאמֶר יִרְמְיָהוּ
אֶל־שְׂרָיָה כְּבֹאֲךָ בָבֶל וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים
62 הָאֵלֶּה׃ וְאָמַרְתָּ יְהוָה אַתָּה דִבַּרְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה לְהַכְרִיתוֹ
לְבִלְתִּי הֱיוֹת־בּוֹ יוֹשֵׁב לְמֵאָדָם וְעַד־בְּהֵמָה כִּי־שִׁמְמוֹת
63 עוֹלָם תִּהְיֶה׃ וְהָיָה כְּכַלֹּתְךָ לִקְרֹא אֶת־הַסֵּפֶר הַזֶּה תִּקְשֹׁר
64 עָלָיו אֶבֶן וְהִשְׁלַכְתּוֹ אֶל־תּוֹךְ פְּרָת׃ וְאָמַרְתָּ כָּכָה תִּשְׁקַע
בָּבֶל וְלֹא־תָקוּם מִפְּנֵי הָרָעָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵבִיא עָלֶיהָ
וְיָעֵפוּ עַד־הֵנָּה דִּבְרֵי יִרְמְיָהוּ׃ פ

52 נב

א בֶּן־עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה צִדְקִיָּהוּ בְּמָלְכוֹ וְאַחַת עֶשְׂרֵה שָׁנָה
מָלַךְ בִּירוּשָׁלָםִ וְשֵׁם אִמּוֹ חֲמִיטַל בַּת־יִרְמְיָהוּ מִלִּבְנָה׃
2 וַיַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוֹיָקִם׃ כִּי ׀ 3
עַל־אַף יְהוָה הָיְתָה בִּירוּשָׁלַםִ וִיהוּדָה עַד־הִשְׁלִיכוֹ אוֹתָם
4 מֵעַל פָּנָיו וַיִּמְרֹד צִדְקִיָּהוּ בְּמֶלֶךְ בָּבֶל׃ וַיְהִי בַשָּׁנָה
הַתְּשִׁעִית לְמָלְכוֹ בַּחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בָּא
נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל הוּא וְכָל־חֵילוֹ עַל־יְרוּשָׁלַםִ וַיַּחֲנוּ
ה עָלֶיהָ וַיִּבְנוּ עָלֶיהָ דָּיֵק סָבִיב׃ וַתָּבֹא הָעִיר בַּמָּצוֹר עַד
6 עַשְׁתֵּי־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ׃ בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי בְּתִשְׁעָה
לַחֹדֶשׁ וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בָּעִיר וְלֹא־הָיָה לֶחֶם לְעַם הָאָרֶץ׃
7 וַתִּבָּקַע הָעִיר וְכָל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה יִבְרְחוּ וַיֵּצְאוּ מֵהָעִיר
לַיְלָה דֶּרֶךְ שַׁעַר בֵּין־הַחֹמֹתַיִם אֲשֶׁר עַל־גַּן הַמֶּלֶךְ וְכַשְׂדִּים
8 עַל־הָעִיר סָבִיב וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ הָעֲרָבָה׃ וַיִּרְדְּפוּ חֵיל־כַּשְׂדִּים
אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּשִּׂיגוּ אֶת־צִדְקִיָּהוּ בְּעַרְבֹת יְרֵחוֹ וְכָל־חֵילוֹ
9 נָפֹצוּ מֵעָלָיו׃ וַיִּתְפְּשׂוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אֶל־מֶלֶךְ
י בָּבֶל רִבְלָתָה בְּאֶרֶץ חֲמָת וַיְדַבֵּר אִתּוֹ מִשְׁפָּטִים׃ וַיִּשְׁחַט
מֶלֶךְ־בָּבֶל אֶת־בְּנֵי צִדְקִיָּהוּ לְעֵינָיו וְגַם אֶת־כָּל־שָׂרֵי יְהוּדָה
11 שָׁחַט בְּרִבְלָתָה׃ וְאֶת־עֵינֵי צִדְקִיָּהוּ עִוֵּר וַיַּאַסְרֵהוּ בַנְחֻשְׁתַּיִם
וַיְבִאֵהוּ מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה וַיִּתְּנֵהוּ בֵית־הַפְּקֻדֹּת עַד־יוֹם
12 מוֹתוֹ׃ ס וּבַחֹדֶשׁ הַחֲמִישִׁי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הִיא שְׁנַת
תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה לַמֶּלֶךְ נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּא

v. 1 חמוטל ק׳. v. 11 בֵּית ק׳.

נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים עָמַד לִפְנֵי מֶלֶךְ־בָּבֶל בִּירוּשָׁלִָם׃
וַיִּשְׂרֹף אֶת־בֵּית־יְהוָה וְאֶת־בֵּית הַמֶּלֶךְ וְאֵת כָּל־בָּתֵּי 13
יְרוּשָׁלִַם וְאֶת־כָּל־בֵּית הַגָּדוֹל שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וְאֶת־כָּל־חוֹמֹת 14
יְרוּשָׁלִַם סָבִיב נָתְצוּ כָּל־חֵיל כַּשְׂדִּים אֲשֶׁר אֶת־רַב טַבָּחִים׃
וּמִדַּלּוֹת הָעָם וְאֶת־יֶתֶר הָעָם ׀ הַנִּשְׁאָרִים בָּעִיר וְאֶת־ טו
הַנֹּפְלִים אֲשֶׁר נָפְלוּ אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל וְאֵת יֶתֶר הָאָמוֹן הֶגְלָה
נְבוּזַרְאֲדָן רַב טַבָּחִים׃ וּמִדַּלּוֹת הָאָרֶץ הִשְׁאִיר נְבוּזַרְאֲדָן 16
רַב טַבָּחִים לְכֹרְמִים וּלְיֹגְבִים׃ וְאֶת־עַמּוּדֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר 17
לְבֵית־יְהוָה וְאֶת־הַמְּכֹנוֹת וְאֶת־יָם הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר בְּבֵית־
יְהוָה שִׁבְּרוּ כַשְׂדִּים וַיִּשְׂאוּ אֶת־כָּל־נְחֻשְׁתָּם בָּבֶלָה׃ וְאֶת־ 18
הַסִּרוֹת וְאֶת־הַיָּעִים וְאֶת־הַמְזַמְּרוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקֹת וְאֶת־
הַכַּפּוֹת וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַנְּחֹשֶׁת אֲשֶׁר־יְשָׁרְתוּ בָהֶם לָקָחוּ׃
וְאֶת־הַסִּפִּים וְאֶת־הַמַּחְתּוֹת וְאֶת־הַמִּזְרָקוֹת וְאֶת־הַסִּירוֹת 19
וְאֶת־הַמְּנֹרוֹת וְאֶת־הַכַּפּוֹת וְאֶת־הַמְּנַקִּיּוֹת אֲשֶׁר זָהָב זָהָב
וַאֲשֶׁר־כֶּסֶף כָּסֶף לָקַח רַב טַבָּחִים׃ הָעַמּוּדִים ׀ שְׁנַיִם הַיָּם כ
אֶחָד וְהַבָּקָר שְׁנֵים־עָשָׂר נְחֹשֶׁת אֲשֶׁר־תַּחַת הַמְּכֹנוֹת אֲשֶׁר
עָשָׂה הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה לְבֵית יְהוָה לֹא־הָיָה מִשְׁקָל לִנְחֻשְׁתָּם
כָּל־הַכֵּלִים הָאֵלֶּה׃ וְהָעַמּוּדִים שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמָה 21
הָעַמֻּד הָאֶחָד וְחוּט שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יְסֻבֶּנּוּ וְעָבְיוֹ
אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת נָבוּב׃ וְכֹתֶרֶת עָלָיו נְחֹשֶׁת וְקוֹמַת הַכֹּתֶרֶת 22
הָאַחַת חָמֵשׁ אַמּוֹת וּשְׂבָכָה וְרִמּוֹנִים עַל־הַכּוֹתֶרֶת סָבִיב
הַכֹּל נְחֹשֶׁת וְכָאֵלֶּה לַעַמּוּד הַשֵּׁנִי וְרִמּוֹנִים׃ וַיִּהְיוּ הָרִמֹּנִים 23
תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה רוּחָה כָּל־הָרִמּוֹנִים מֵאָה עַל־הַשְּׂבָכָה
סָבִיב׃ ס וַיִּקַּח רַב־טַבָּחִים אֶת־שְׂרָיָה כֹּהֵן הָרֹאשׁ 24
וְאֶת־צְפַנְיָה כֹּהֵן הַמִּשְׁנֶה וְאֶת־שְׁלֹשֶׁת שֹׁמְרֵי הַסַּף׃ וּמִן־ כה
הָעִיר לָקַח סָרִיס אֶחָד אֲשֶׁר־הָיָה פָקִיד ׀ עַל־אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
וְשִׁבְעָה אֲנָשִׁים מֵרֹאֵי פְנֵי־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־נִמְצְאוּ בָעִיר וְאֵת
סֹפֵר שַׂר הַצָּבָא הַמַּצְבִּא אֶת־עַם הָאָרֶץ וְשִׁשִּׁים אִישׁ
מֵעַם הָאָרֶץ הַנִּמְצְאִים בְּתוֹךְ הָעִיר׃ וַיִּקַּח אוֹתָם נְבוּזַרְאֲדָן 26
רַב טַבָּחִים וַיֵּלֶךְ אוֹתָם אֶל־מֶלֶךְ בָּבֶל רִבְלָתָה׃ וַיַּכֶּה 27

v. 21 קומת ק׳. v. 23 מלעיל.

אוֹתָם֩ מֶ֧לֶךְ בָּבֶ֛ל וַיְמִתֵ֥ם בְּרִבְלָ֖ה בְּאֶ֣רֶץ חֲמָ֑ת וַיִּ֥גֶל
28 יְהוּדָ֖ה מֵעַ֥ל אַדְמָתֽוֹ׃ ס זֶ֣ה הָעָ֔ם אֲשֶׁ֥ר הֶגְלָ֖ה נְבֽוּכַדְרֶאצַּ֑ר
בִּשְׁנַת־שֶׁ֕בַע יְהוּדִ֔ים שְׁלֹ֣שֶׁת אֲלָפִ֔ים וְעֶשְׂרִ֖ים וּשְׁלֹשָֽׁה׃
29 בִּשְׁנַ֖ת שְׁמוֹנֶ֣ה עֶשְׂרֵ֑ה לִנְבֽוּכַדְרֶאצַּ֔ר מִירֽוּשָׁלַ֖ם נֶ֕פֶשׁ
ל שְׁמֹנֶ֥ה מֵא֖וֹת שְׁלֹשִׁ֥ים וּשְׁנָֽיִם׃ בִּשְׁנַ֨ת שָׁלֹ֤שׁ וְעֶשְׂרִים֙
לִנְבֽוּכַדְרֶאצַּ֔ר הֶגְלָ֗ה נְבֽוּזַרְאֲדָן֙ רַ֣ב טַבָּחִ֔ים יְהוּדִ֕ים נֶ֕פֶשׁ
שְׁבַ֥ע מֵא֖וֹת אַרְבָּעִ֣ים וַחֲמִשָּׁ֑ה כָּל־נֶ֕פֶשׁ אַרְבַּ֥עַת אֲלָפִ֖ים
וְשֵׁ֥שׁ מֵאֽוֹת׃ פ
31 וַיְהִי֩ בִשְׁלֹשִׁ֨ים וָשֶׁ֜בַע שָׁנָ֗ה לְגָלוּת֙ יְהֹֽויָכִ֣ן מֶֽלֶךְ־יְהוּדָ֔ה
בִּשְׁנֵ֤ים עָשָׂר֙ חֹ֔דֶשׁ בְּעֶשְׂרִ֥ים וַחֲמִשָּׁ֖ה לַחֹ֑דֶשׁ נָשָׂ֡א אֱוִ֣יל
מְרֹדַךְ֩ מֶ֨לֶךְ בָּבֶ֜ל בִּשְׁנַ֣ת מַלְכֻת֗וֹ אֶת־רֹאשׁ֙ יְהֽוֹיָכִ֣ין מֶֽלֶךְ־
32 יְהוּדָ֔ה וַיֹּצֵ֥א אֹת֖וֹ מִבֵּ֥ית הַכְּלִֽיא׃ וַיְדַבֵּ֥ר אִתּ֖וֹ טֹב֑וֹת וַיִּתֵּן֙
33 אֶת־כִּסְא֔וֹ מִמַּ֗עַל לְכִסֵּ֛א °מְלָכִ֥ים אֲשֶׁ֥ר אִתּ֖וֹ בְּבָבֶֽל׃ וְשִׁנָּ֕ה
אֵ֖ת בִּגְדֵ֣י כִלְא֑וֹ וְאָכַ֨ל לֶ֧חֶם לְפָנָ֛יו תָּמִ֖יד כָּל־יְמֵ֥י חַיָּֽו׃
34 וַאֲרֻחָת֗וֹ אֲרֻחַ֨ת תָּמִ֤יד נִתְּנָה־לּוֹ֙ מֵאֵ֣ת מֶֽלֶךְ־בָּבֶ֔ל דְּבַר־י֖וֹם
בְּיוֹמ֑וֹ עַד־י֥וֹם מוֹת֖וֹ כֹּ֖ל יְמֵ֥י חַיָּֽיו׃

v. 28 פתח באתנח. v. 29 פתח באתנח. v. 31 הכלוא ק'.
v. 32 הַמְּלכים ק'. v. 33 חַיָּיו ק'.

חזק.

סכום הפסוקים של ספר ירמיהו אלף ושלש מאות וששים וארבעה, וסמן א"שה כטל, ותציץ ויאמר חנניה (28, 11). וסדריו אחד ושלשים, וסמן אל. ופסקתותיו שלשים ושתים וסמן לב. שנות הספר מן שלש עשרה שנה ליאשיה בן אמון מלך יהודה עד שחרב הבית הראשון, ארבעים ואחת שנה וששה חדשים ועשרת ימים.

Appendices criticae et masoreticae.

I.

Lectionum receptarum argumenta et rationes.

[B. = Cod. Babylonicus. Berol. = Cod. Berolinensis. C 1. 2. 3. 4. = Cod. Curtisianus primus, secundus, tertius, quartus. E 1. 2. 3. = Cod. Erfurtensis prim. sec. tert. F. = Francofurtensis ai. 1294. H. = Heidenheimianus. Hier. = Hierosolymitanus. J. = Jamanensis. M. = Moguntinus. Mrg. = Margolisianus. P. = Petropolitanus ai. 1010. R 1. 2. = Reuchlinianus, primus (Biblia Hebraica tota) et secundus (Prophetae). S. — Sappiri Parisiensis. Sabar. = Sabarianus.]

1, 10 לִנְתוֹשׁ Thav non dagessatum, sed raphatum pariter ac וְלִנְתוֹץ et לִשְׁדוֹד (47, 3), contra regulam. Cf. *Abodath Jisrael* (Liber Precum cum comm.) p. 331.

1, 14 עַל כָּל־יֹשְׁבֵי Tiphcha Mercha. Sic omnes boni libri, tum manu scripti tum typis excusi, uti et v. 15.

1, 15 חוֹמֹתֶיהָ sine Vav medio ut Ps. 55, 11. At 50, 15 cum Vav duplice.

1, 16 לְמַעֲשֵׂי exiens in Jod plurale, ut praeter h. l. decies, vide Masoram finalem p. 51. B. adnotat י"ד, perperam pro י"ז (17), namque Orientales eam vocem etiam Mi. 5, 12. Ps. 8, 4. Job. 14, 15. Cant. 7, 2. Thr. 4, 2. Eccles. 5, 5 in Jod terminant.

1, 17 תֵּאֱזֹר sine Vav in Brix. uti in C 1. 2. Hier. Sabar. Aleph primae radicalis quiescit.

Ibid. אֲלֵיהֶם ubique in l. Jerem. plene cum Jod.

1, 18 הִנֵּה Brix. ut J. Mrg. ׀ הִנֵּה cum accentu Legarmeh.

Ibid. וּלְחֹומֹת sine Vav ultimae in Brix., Ven. 1515 sicut Berol. F. H. J. M. R 2. Vide Ez. 26, 4.

1, 19 וְלֹא יוּכְלוּ־ Sic recte interpungitur in F. J. R 1. hoc loco et 15, 20. Cf. ad Iob. p. 59 not. 2.

2, 2 הָלֹךְ sine Vav in codd. veteribusque edd. Non refertur ad sex in hoc libro plene scribenda.

2, 3 תְּבוּאָתֹה cum He in fine sicut Ez. 48, 18.

2, 3 יֶאְשָׁמוּ Aleph quiescit quemadmodum in נֶאְשְׁמוּ Jo. 1, 18. Kimchi in Comm. et *Michlol* 95 b.

2, 6 וְלֹא אָמְרוּ his cum accentibus in Berol. E 2. 3. R 1. 2. Ven. 1525 idque recte.

2, 7 ונחלתִי שמתֶם Tiphcha Mercha. Sic recte Sonc. Brix. Ven. 1515 cum E 1. 2. R 1. 2.

2, 8 וְהַנְּבִאִים sine Jod penultimae. Non pertinet ad octo hoc in libro plene scribenda, vide ad 5, 13.

2, 11 הַהֵימִיר cum Jod etiam post He. Masora: לית ומלא. Idem testatur Kimchi in Comm. et Lex. sub מיר.

Ibid. כְּבוֹדוֹ Masora adnotat י״ח מלין תקון סופרים. Cf. *Dikduke hateamim* § 57 et Aruch sub כבד.

2, 12 חָרְבוּ Cheth cum Kamez chatuph Imperativi. Masora: לית קמץ חטף. Cf. Kimchium in Comm., *Michlol* 18 b et Lex.

2, 15 כְּפִרִים Masora ד׳ חסר יו״ד קדמא. Vide Neh. 6, 2.

2, 16 וְתַחְפַּנְס Cheth extremum in Chethib omissum, exstat h. l. in Kerî וְתַחְפַּנְחֵס et 43, 7 in ipso textu.

2, 29 נְאֻם־ Sonc. et Brix. scribunt נְאֻם adstipulante J.

2, 20 אעבוֹד ad Masorae praeceptum cum Daleth cujus loco legendum Resch, scilicet אעבוֹר, quemadmodum וזבוּד (Ezr. 8, 14). Vocalis extremae plene uti Ps. 141, 10. Job. 19, 8.

2, 23 אַחֲרֵי Sonc. et Pisaur. cum Comm. Abrabanelii exhibent וְאַחֲרֵי sicut E 1. 2. Mrg.

Ibid. עָשִׂית Thav cum Scheba in Sonc. Brix. et codd. pariter ac זָנִית 3, 1. Vide ad Ruth 2, 9.

2, 24 שָׁאֲפָה prima syllaba cum Munach in Berol. E 1. 2. 3. ad regulam נסג אחור. Brix. exhibet שָׁאֲפָה־ makkephatum.

2, 26 הוֹבִישׁוּ omnino plene in omnibus edd. veteribus, attestantibus B. F. J. R 1. 2. Sabar. B. diserte adscribit: מלא.

Ibid. וְכֹהניהם וּנְביאיהם cum Vav copul., adnotante Masora: לית. Contra 32, 32 כֹּהניהם ונביאיהם, itidem adjecta nota masoretica לית. Hi loci pertinent ad quinquaginta illos, qui e duobus vocabulis consociatis prius exhibent semel cum Vav copul., semel sine eo. Vide Mas. fin. p. 28. Insuper refertur hic versus ad י״ד פסוקין מיחדין Mas. fin. p. 28 b. Vide etiam חלופי קריאה.

2, 27 אָבִי Milel, jubente regula נסג אחור, sicut Ps. 89, 27. Mi. 1, 15.

2, 31 הַמִּדְבָּר Beth pathachatum in C 2. J. M., adsentiente Punctatore Mose in libro דרכי הנקוד (p. 10. ed. Frensdorff).

Ibid. אִם אֶרֶץ מַאְפֵּלְיָה sic interpungitur in C 2. Hier. J. M. Mrg. idque recte, teste Ben-Bileamo in טעמי המקרא. Vide *Mischpete hateamim* 32 b.

Ibid. מַאְפֵּלְיָה J. Mrg. R 1. scribunt מַאְפֵּלְיָה, cf. Kimchium in Lex. sub אפל. He in fine raphatum, vide ad Ps. 118, 5. Accentus Athnach cum servo Meajla (Mas. ad Num. 28, 26), quem omnes codd. editionesque penultimae adponunt, non antepenultimae (מַאְפֵּליה), ut scribit Heidenheimius in *Mischpete hateamim*, regula Ben-Bileami male intellecta.

Ibid. מַדּוּעַ sexies cum Geresch: h. l. Jud. 11, 7. 1 Sam. 20, 27. 2 Sam. 12, 9. Neh. 2, 3. 13, 21, teste Masora ms.

3, 1 אִשְׁתּוֹ cum Telischa magno.

Ibid. וְהָיְתָה ׀ לְאִישׁ his cum accentibus in Sonc. Brix. subfragantibus J. R 2.

Ibid. וְשׁוֹב cum Cholem Infinitivi. Hier. habet notam כן בחולם במוגה. Idem testantur Raschi in Comm. et Kimchi in *Michlol* 112 b. Lombroso et Norzi perperam exhibent וְשׁוּב. Buxtorf. in Concord. formas שׁוֹב et שׁוּב negligenter commiscuit.

3, 5 דִּבַּרְתִּי cum Jod otioso Chethibi in codd. veteribusque edd., confirmante Kimchio in Comm. Enumeratio masoretica ad 1 Reg. 1, 1, quae hoc vocabulum omisit, aliis ejus mendis unum addit.

3, 9 וַתֶּחֱנַף Nun kamezatum, cf. *Michlol* 19 b.

3, 10 וְגַם cum Munach in codd. veteribusque edd.

3, 12 אֲנִי Hieros. addit notam כֵּן במוגה.

3, 15 וְהַשְׂכֵּיל cum Jod ultimae, uti Job. 34, 35.

3, 16 לֹא־יֹאמְרוּ Milel ad regulam נסג אחור, item 31, 26 omnibusque in locis, quibus יֹאמְרוּ atque וַיֹּאמְרוּ antecedunt vocabulum, cujus prima syllaba premitur accentu, si excipis 23, 7. 2 Reg. 9, 12. Ps. 41, 5.

Ibid. בוֹ R 2. notat עוד פליג Etiam Chaldaeus legit עוד.

Ibid. וְלֹא duo versus praeter huncce exhibent quina לֹא, quorum primum solum legitur sine Vav copulativo, Num. 11, 19. Deut. 13, 9.

3, 17 וְלֹא יֵלְכוּ sic interpungunt codd., vide ad 1, 19.

Ibid. שְׁרִרוּת sine Jod, quod solummodo in 11, 8 et Ps. 81, 13 exstat.

3, 19 וָאֶתֶּן־לָךְ cum Gaja in Brix., idque recte. F. habet וָאֶתֶּן cum Mercha. Sonc. cum R 1. falso לָךְ.

3, 22 אֶרְפָּה cum He in fine convenienter Masorae.

3, 23 הָמוֹן He kamezatum. Vide Kimchium in Lex. sub המן.

3, 25 וּתְכַסֵּנוּ in codd. cum Gaja. Idem testatur Jekuthiel in דרכי הנקוד. Cf. *Metheg-Setzung* § 33.

4, 2 וְהִתְבָּרְכוּ Resch cum Scheba quiescente. Vide ad Ps. 72, 17.

4, 5 מַלְאוּ Lamed raphatum, sicut Ez. 9, 7, confirmante Kimchio in Comm. et *Michlol* 64. Cf. Heidenheimium ad *En hakore* Gen. 42, 25.

4, 6 הָעִיזוּ intus plene, sed defective in 6, 1, ex fide Masorae.

4, 7 מִסֻּבְּכוֹ Beth dagessatum atque Mem cum Gaja in Hier. M. Mrg. Assentitur Jekuthiel in דרכי הנקוד. J. מִסֻּבְכוֹ cum Chateph Kamez, similiter ac סְבָכוֹ Jes. 9, 31; cf. *Harikma* 66, *Michlol* 174 et Norzium.

4, 8 מִמֶּנּוּ B. notat כ״ד. Vide ad Iob. p. 57 not. 4.

4, 9 וְהָיָה בַיּוֹם his cum accentibus in Brix., praeeuntibus Hier. J.

Ibid. וְהַנְּבִאִים penultima defective in Hier. Mrg. ut supra 2, 8. B. addit notam חסר יו״ד קדמא. Hic locus non est in numero plene scribendorum hujus libri. Vide ad 5, 13.

4, 11 לָעָם־ cum Metheg in Sonc. Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

Ibid. לְהָבַר Beth pathachatum, prout postulat Masora.

4, 12 יָבוֹא milel ad regulam נסג אחור in codd., pariter atque Iob. 3, 25, nec non יָבֹא 17, 15.

4, 18 עָשׂוֹ Vav cum Cholem Infinitivi in edd. accuratis omnibus ex fide codicum, adnotante Masora ד׳ כתיב ו״ו, i. e.: h. l. 7, 5. 22, 4. Ez. 31, 11. Idem affirmant Raschi et Kimchi in Comm. et *Michlol* 125.

Ibid. עַד־לִבֵּךְ Masora לית. Perperam igitur in Ven. 1515. 1521. et E 3. Hier. עַל־לִבֵּךְ.

4, 19 מֵעַי ׀ prius cum distinctivo Legarmeh; posterius post se habet Pasek, postulante Masora ad h. l. et Gen. 28, 9.

Ibid. אֹחִילָה prima syllaba defective in veteribus edd., adstipulante Norzio.

Ibid. הֹמֶה־ Cholem defective. Sic codd. veteresque edd. h. l. et Prov. 20, 1. Masora ב׳ וחסר.

4, 20 פִּתְאֹם sine Vav in Sonc. Brix. secundum codd. Solummodo Ps. 64, 8 plene scriptum est.

4, 22 אוֹתִי cum Vav hoc in libro terdecies, h. l. 5, 19. 22.

9, 5. 23. 13, 5. 25. 16, 11. 20, 11. 25, 6. 31, 34. 32, 39. 37, 18. Masora parva in Bibl. rabbin. Ven. 1525 adnotat hic et 9, 5: כ"ו מלא, i. e. tricies plene in tota scriptura.

4, 26 מִפְּנֵי חרון Sonc. et Ven. 1515. 1521 sicut C 1. F. J. Mrg. R 1. habent וּמִפְּנֵי, adversante Masora quae notat: ב' פסוקין בספרא מפני מפני „duo versus libri Jer. exhibent מפני duplex" h. l. et 44, 22.

4, 28 עַל כֵּן cum Munach et Mehuppach in J.

4, 30 כִּי־תַעְדִּי aliquot codd. perperam וְכִי־. Vide ad 14, 12.

4, 31 לְהֹרְגִים Sonc. et Brix. habent לַהוֹרְגִים.

5, 1 בִּרְחוֹבוֹתֶיהָ h. l. dupliciter plene. Masora: לית מלא בספרא. Reliquis libri locis omnibus haec vox sine Vav prioris scripta est.

Ibid. עֹשֵׂה cum Zere postremae in J. Mrg., quippe unum ex octo eodem modo scribendis, quae sunt: Ex. 15. 11. Jes. 64, 4. Jer. 5, 1. 10, 12. 17, 11. 51, 15. Iob. 9, 9. Prov. 22, 2.

5, 2 לָכֵן h. l. idem valet, quod אָכֵן. Masora ad 1 Sam. 27, 6.

5, 5 עֹל sine Vav in codd. veteribusque edd. omnibus, ad similitudinem vocum כֹּל, חֹק, תֹּם. F. diserte adnotat: כל לישנא חסר.

5, 6 יְשָׁדְדֵם Schin cum Kamez chatuph, quemadmodum וְשָׁדְדוּ (49,28). Cf. *Michlol* 147.

Ibid. ואשׂבע Sic cum Sin ad fidem codicum Brix. Genuensis 1618. Nissel. Majus et Norzi. Etiam Targum et Commentatores huic lectioni patrocinantur.

5, 13 וְהַנְּבִיאִים cum Jod duplice octies hoc in libro, scilicet h. l. 7, 25. 8, 1. 26, 8. 16. 28, 8. 29, 1. 44, 4. Ceteris in locis Jod penultimae omittitur. Vide Masoram ad 26, 16. Cf. etiam ad Dan. 9, 6 et infra ad 23, 30.

5, 15 לְשֹׁנוֹ defective in penultima, testibus B. J. Hier. R 1. Haec vox non refertur ad septem plene scribendas.

5, 17 בֹּטֵחַ sine Vav omnibus in edd., nec non in F. H. J. Hier. R 1. 2, idque jure ad praeceptum Masorae, quae in Prophetis tantummodo 12, 5 et Jes. 37, 10 hoc verbum plene scribi jubet. Vide et חלופי מערבאי.

5, 19 אֱלֹהֵיהֶם haec vox toto in libro Jer. nusquam defective.

5, 22 הַאוֹתִי h. l. cum Vav; at 7, 19 defective.

5, 25 עֲוֹנוֹתֵיכֶם antepenultima plene, uti Ez. 36, 33, ex auctoritate Masorae.

Ibid. וְחַטֹּאותֵיכֶם Masora: ד' מלאין, i. e. quater plene cum Vav post Aleph: h. l. Jes. 59, 2. Ez. 21, 29. Jos. 24, 19.

6, 1 וְהַמְעֻנָּגָה Mem raphatum apud Norzium, sicut in F. J. Hier. Similiter הַֽמְעֻשָּׁקָה Jes. 23, 12, teste Jekuthiele. Cf. *Metheg-Setzung* § 20.

6, 3 רָעוּ F. habet וְרָעוּ.

6, 4 צַלְלֵי־ Brix. צִלֲלֵי, item Lombros. Ben-Ascher contra expresse docet, hanc vocem cum Scheba quiescente scribi, vide *Dikduke* § 33. — In *Michlol* 79 ᵇ pro צִלֲלֵי restituendum צִלְלוֹ (Iob. 40, 26), ut recte in cod. manuscripto.

6, 5 בַּלַּיְלָה Lamed kamezatum. Masora: לׄ וכל אס״ף דכותה.

6, 7 כְּהָקִיר F. R 1. et Mas. parva ms. addunt notam: חצי המקרא. Vide *Dikduke* § 68. Aliter R 2: חצי אותיות של כ״ד ספרים ביו״ד של בַּיִר.

6, 8 פֶּן־תֵּקַע Hier. notat: כן מלרע במוגה.

6, 10 לֹא יחפצו uti Jes. 13, 17. B. habet notam: בספר מוגה i. e. sic in libris emendatis; non וְלֹא quod perperam exhibent Sonc. et Concordant. H. l. ad CXXIII cum וְלֹא duplice non pertinet.

6, 11 וְעַל In Sonc. et Brix. sicut in Mrg. R 2. וְעַל־ makkephatum.

6, 13 שֶׁקֶר cum Dagesch ad praeceptum regulae דחיק in C 2. Hier. editionibusque veteribus aeque ac 8, 10.

Ibid. כֻּלּוֹ bis in hoc versu cum Vav, alias per totum librum cum He in fine, suadente Masora.

6, 14 אֶת־שֶׁבֶר עַמִּי sic h. l., at 8, 11 אֶת־שֶׁבֶר בַּת־עַמִּי. Utrumque locum Mas. magna ad Ez. 11, 13 numero sex parium adcenset. Cf. חלופי קריאה.

6, 15 יֵבוֹשׁוּ cum Vav mediae. Masora לית מלא.

6, 17 וַהֲקִמֹתִי dupliciter defective.

6, 18 אֶת־ in Brix. אֶת.

6, 19 מחשבותם penultima plene. Hier. adjicit notam: לית כותה מלא.

6, 20 לֹא עָרְבוּ־ his cum accentibus in F. R 1. 2, pariter atque 9, 12 וְלֹא הָלְכוּ־. Vide ad 1, 19.

6, 24 החזקתנו J. R 2. החזקתנו cum syllaba tonica kamezata.

6, 26 וְהִתְפַּלְּשִׁי Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 cum R 1 exhibent הִתְפַּלְּשִׁי sine Vav copul.

6, 27 דַּרְכָּם Biblia magna rabbin. adjiciunt notam: ס״א לִבָּם.

6, 28 מַשְׁחִיתִים dupliciter plene in Sonc. Brix., uti in B. Hier. R 2. M. Mrg. et F. qui adnotat ד׳ מלאין, scilicet h. l. Jud. 2, 42. Jes. 1, 4. 2 Chr. 27, 2.

7, 2 כָּל־יְהוּדָה cum Paschta in edd. veteribus nec non J. Hier. R 1. 2.

7, 3 וַאֲשַׁכְּנָה אֶתְכֶם בַּמָּקוֹם sic interpungitur in C 2. J. Hier. Mrg. idque recte.

7, 10 הַתּוֹעֵבֹת sine Vav ultimae in Hier. R 2. pariter ac 44, 23, adstipulantibus Ven. 1525 et Norzio. In Masora parva typis impressa exstat nota ב׳ מלאין בנביאים, quod mutandum in ב׳ כן כתיבין בנביאים. Etenim his duobus solis Prophetarum locis vocabulum scribitur defective in ultima.

7, 11 אֲשֶׁר־נִקְרָא־שְׁמִי sic recte interpungunt Sonc. Brix. Ven. 1525 Nissel. et Norzi, subfragantibus C 2. Hier. J. R 1. Item v. 30. 32, 34.

7, 12 עַמִּי sic R 2. in margine, at in textu בְּנֵי.

7, 14 וְלַאֲבוֹתֵיכֶם Vide 35, 15.

7, 17 הֵמָּה R 2. hoc loco et 9, 15 scribit הֵם, adjecta marginali הֵמָּה קרי, contra Masoram nostram. Vide Mas. final. p. 22. *Ochla* 111.

Ibid. וּבְחֻצוֹת sic scribendum ad exemplum F. Hier. J. Mrg. R 1. 2. Brix. Ven. 1515. 1521. Vide ad 5, 1.

7, 18 לִמְלֶכֶת Sonc. et Brix. uti et Hier. J. R 2. exhibent לִמְלֶאכֶת cum Aleph quiescente. At Kimchi expresse adnotat חסר אל״ף, non sine Targumistae assensu, qui h. l. et 44, 17. 18. 19. 25 habet לכוכבת.

Ibid. הַכְעִסֵנִי defective ad praeceptum Masorae, quam sequuntur Hier. Mrg. Omnes radicis כעס formae hiphilicae hoc in libro carent medio Jod, si excipis 25, 6.

7, 19 מַכְעִסִים sine Jod penultimae in Ven. 1515. 1521 sicut in B. Hier. J. Mrg. R 1. idque recte. In Mas. magna impr. ad 1 Sam. 1, 7 legi oportet: וכל מכעסים דכוותה חסר במ״א מלא, quod exhibet F. ad Jud. 2, 12. Vide etiam Norzium ad Ez. 16, 26.

7, 24 בְּמֹעֵצוֹת omnino plene in Sonc. Brix., adsentientibus F. Hier. J. M. R 1. Masora: ב׳ חד מלא וחד חסר. Vide Prov. 22, 20.

7, 28 לוֹא־שָׁמְעוּ cum Rebia. Vide *Thorath emeth* p. 67. Sonc. et Brix. interpungunt proprium in modum: אֲשֶׁר לוֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹל.

Ibid. מִפִּיהֶם H. et Kennicott 290 habent notam: בבבלי מפיכם.

7, 31 צִוִּיתִי Sonc. et Brix. צִוִּיתִים.

7, 43 וְהִשְׁבַּתִּי sic F. H. J. M. R 1. 2. cum Gerschajim.

8, 1 ואת־עצמות־שריו cum Makkeph duplice in Ven. 1525 et Hier., idque jure, vide *Mischpete hateamim* p. 10. 22.

Ibid. וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹשְׁבֵי his cum accentibus in Sonc. Brix., adstipulantibus J. R 2.

Ibid. יוֹשְׁבֵי plene (cum Vav) in codd. veteribusque edd., uti in l. Jer. septies: h. l. et 10, 18. 18, 11. 21, 6. 35, 17. 50, 21. 51, 24. Quae Mas. fin. p. 37 habet, corrupta sunt; ibidem superscriptum ל״ד in ל״ז mutari oportet. Cf. praef. ad Ps. p. VIII.

Ibid. ירושלָם Lamed kamezatum, teste Masora.

8, 3 ונבחר־מות makkephatum, ut fieri oportet, in Sonc. Brix., quemadmodum in H. Cf. Num. 11, 1. 24, 7.

8, 5 בתרמת sine Jod in codd. veteribusque edd., pariter ac 23, 36. Masora adnotat: ב׳ חסר.

8, 6 שָׁב Parchon sub סור exhibet שַׁב pathachatum (tanquam derivandum a radice שבב ad similitudinem חַם, סַר), quod F. R 1 .2. confirmant. Nostra tamen Masora non adcenset hoc vocabulum verbis semel pathachandis. Vide Mas. fin. p. 52 [b].

8, 7 וְתֹר defective in F. J. sicuti Gen. 15, 9, prout postulat Masora ad Cant. 2, 12.

Ibid. וסוס sic scribendum, legendum וְסִיס. Cf. Mas. fin. p. 34 et Kimchium in Comm. Vide etiam חלופי מערבאי.

Ibid. וְעַמִּי cum Sakeph magno in Ven. 1525. Stephan. 1544 uti in E 1. J., et recte quidem.

8, 12 יֵבֹשׁוּ intus defective. Vide 6, 15.

8, 14 הֲדִמָּנוּ cum Mem dagessato atque Chateph pathach primae. Testis Kimchi in Comm. et *Michlol* 146. Sabar. adnotat: כן במוגה הֲדִמָּנוּ, ובמוגה אחר הֲדִמָנוּ, ובמוגה אחר הֱדִמָּנוּ.

8, 18 מַבְלִיגִיתִי Tiphcha cum servo Mercha h. l. adponitur uni idemque vocabulo.

8, 19 הַיהוָה Jod h. l. sine Scheba, confirmante *Michlol* 45. Hier. notat expresse: כל מש״ה מפיק, בר מן דין.

Ibid. בְּפְסִילֵיהֶם omnino plene in edd. veteribus, uti in B. F. J. R 1. 2. Itidem Ps. 78, 58. Utrique loco Masora adjicit notam: ב׳.

8, 20 לוֹא plene in codd. veteribusque edd., adnotante Masora ל״ה מלא. Idem praecipit Masora ad Lev. 5, 1.

8, 22 הַצֳּרִי Zade raphatum, quia He interrogativum antecedit, ad codd. veterumque edd. exemplum.

8, 23 חֲלֲלֵי Lamed cum Chateph pathach, ut praecipit Kimchi in Lex. Simson in חבור הקונים diserte dicit: חֲלַלֵי בת עמי הח׳ במתג והלמד בחטף פתח, ושארא בשוא לבד.

9, 1 מְנָאֲפִים Nun kamezatum (*Michlol* 64).

9, 3 יַעְקֹב Ajin cum Scheba simplice quiescente et Koph dagessatum pariter ac יַחְמֹד, ut verbum a nomine proprio discernatur. Masora in F: לית חטף, in Mrg: לֹ, in R 1: לית דגש, R 2: ל׳ חטף דגש. Cf. Kimchium in Comm.

9, 4 יְהָתֵלּוּ Lamed dagessatum in C 2. Hier. J. Mrg., approbante *Michlol* 3. Cod. de Rossi 413 adscribit כן בהללי.

9, 7 שָׁלוֹם את־רֵעֵהוּ sic interpungunt E 2. R 1. et recte quidem.

9, 9 עֹבֵר absque Vav in codd. editionibusque veteribus. Haec vox non est in numero octo plene scribendarum. Biblia magna perperam adnotant ח׳ מלא.

9, 12 יְהוָה sic codd. cum acc. Zakeph.

9, 15 וַהֲפִצוֹתִם sine Jod secundae in codd. et edd. veteribus. Contraque plene Ez. 11, 16.

9, 16 הִתְבּוֹנְנוּ Tebîr cum servo Mercha, quod praecedit Gaja in syllaba prima, uti postulant F. J. R.

9, 17 וְתִשֶּׂנָה sine Aleph tertiae radicalis atque Nun raphatum, aeque ac Sach. 5, 9. Ruth 1, 14. Sabar. jure adnotat: לית רפי וחסר אל״ף.

9, 18 כִּי השליכו Sonc. cum E 3. R 2. habet וְכִי השליכו, adversante tamen Masora, quippe quae locum non refert inter ל׳ יחידאין (Mas. fin. p. 38 col. 6). Immo prorsus hic versus est in numero XL illorum cum triplice כִּי.

9, 19 בנוֹתיכם convenienter Masorae cum Vav antepenultimae, ut ubique in libris Prophetarum.

9, 21 הַשָּׂדֶה Sonc. et E 1. 3. scribunt הָאֲדָמָה, Orientalem modum secuti.

9, 22 אַל־יתהלל עשיר Sonc. Brix. atque aliquot codd. exhibent וְאַל idque falso. Namque locus pertinet ad numerum versuum, qui vocabulo in uno eodemque versu ter repetito tantummodo semel, idque in medio, praemittunt Vav copulativum. Vide Masoram ad Gen. 9, 5. Jes. 49, 21. Etiam Mas. fin. p. 7 col. 2 et Mas. marg. codicis B. ad Jer. 14, 17 alterum וְאַל־יִתְהַלֵּל in versu, non illud, de quo agimus, enumerant inter XXII vocabula semel cum וְאַל (alioquin cum אַל) conjuncta.

9, 23 מִשְׁפָּט vide חלופי מערבאי et Ez. 45, 9.

10, 5 כִּ֣י לֹ֣א utrumque cum Munach in Hier. idque jure, pariter atque Exod. 12, 39. 1 Sam. 17, 39. Jes. 54, 4 aliisque in locis.

10, 10 וַיהוָ֤ה nota Mas. parvae ה' כ"כ mutanda est in ה' כן כתיבין בנביאים i. e. nomen divinum tetragrammatum יְהוִה solummodo quinquies in Prophetis post se habet nomen אֱלֹהִים, scilicet: h. l. 2 Sam. 7, 22. 25. 2 Reg. 19, 19. Jon. 4, 6. Omnibus reliquis locis scribi oportet אֲדֹנָי אֱלֹהִים. Vide Dalman „*Der Gottesname Adonaj*" (Berol. 1889) p. 89.

10, 11 כִּדְנָה cum He in fine. Vide Dan. 2, 8.

Ibid. וּמִן־תְּח֥וֹת R 2. וּמִתְּח֥וֹת, sed in margine וּמִן־פליג.

10, 13 וַיּ֥וֹצֵא cum Metheg postremae in H., quemadmodum in 51, 16 et Num. 17, 23.

Ibid. מֵאֹצְרֹתָיו dupliciter defective. Hier. adnotat: ג' חסר בנביאים scilicet: h. l. 51, 16. Jes. 2, 7.

10, 16 וְיִשְׂרָאֵל שֵׁבֶט Sonc. Brix. atque aliquot codd. interpungunt וישראֵל שֵׁבֶט.

10, 18 וַהֲצֵרֹ֥תִי h. l. Milel. Vide Zeph. 1, 7.

10, 19 נַחְלָה Cheth cum Scheba quiescente, uti in 14, 17. 30, 12, ut verbum discernatur a nomine. Cf. Kimchium in Comm. et Abenesram ad Ps. 124, 4. Vide etiam 12, 13.

10, 22 בָּאָה accentu ad praeceptum Masorae ultimae superposito indicatur, formam verbi esse participium, non perfectum.

11, 2 וְעַל־יֹשְׁבֵי Masora habet notam ג' i. e. hae voces ter occurrunt consociatae: h. l. 18, 11. 36, 31. Falso igitur Ven. 1515. 1521 וְאֶל־ישבי. Insuper hic locus refertur inter octo qui exhibent ישבי praeposita particula עַל (Mas. fin. p. 37 col. 4). Vide etiam Kimchium in Comm.

11, 4 הוֹצִיאִי־ Hier. adnotat כן מלרע ונ"א מלעיל i. e. ultima methegata, in aliquot codicibus penultima הוֹצִיאִי־; quod convenit cum sententia Ben-Naphtali, cf. ad Gen. 45, 14. At Sonc. Ven. 1515. 1521, sicuti E 3. J. R 2. Mrg. exhibent הוֹצִ֣יאִי cum Munach.

11, 7 הֶעֱלֵתִי penultima defective in J. R 1. 2. F., adstipulante Masora, quae notat: ד' ג' חסר וחד מלא i. e. hoc verbum quater reperitur, ter defective: h. l. 1 Sam. 8, 8. 2 Sam. 7, 6, semel plene: Ez. 37, 13. Quod Masora Bibl. rabbin. h. l. habet, valde corruptum est.

Ibid. וְעַד־הַיּ֣וֹם cum Vav copul. in Sonc. Brix. Complut. omni-

busque codd. emendatis, et recte quidem, praecipiente Masora, quae in libro Jeremiae solummodo quater 7, 24. 32, 20. 35, 14. 44, 10 jubet scribi עַד־הַיּוֹם, omnibus ceteris in locis וְעַד הַיּוֹם. Vide Mas. ad 2 Reg. 21, 16.

11, 10 שָׁבוּ Milel.

11, 14 כִּי ׀ אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ Sonc. Brix., uti E 3. interpungunt: כִּי אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ.

Ibid. בְּעַד רָעָתָם Masora לית. Perperam igitur in E 3. בְּעֵת רָעָתָם. Cf. Kimchium in Comm.

11, 15 עֲשׂוֹתָהּ h. l. plene, pariter ac 3, 7, attestantibus codd. B. diserte adnotat מלא.

11, 19 לַטְּבוֹחַ Beth raphatum ad exemplum edd. veterum, non sine assensu Norzii. Item 25, 34. 51, 40. Vide Ps. 37, 14.

11, 22 יָמֻתוּ sine Vav penultimae in Brix. et codd. B. addit notam: ב׳ בפסוק חסר. Solummodo 42, 10 hoc in libro plene scribendum est, ut docet Masora.

Ibid. וּבְנוֹתֵיהֶם Cholem plene in codd. veteribusque edd. Locus non est unus de quinque defective scribendis.

12, 2 מִכִּלְיוֹתֵיהֶם omnino plene ad codd. veterumque edd. exemplum. F. B. etiam suppeditant notam לית ומלא.

12, 5 בוֹטֵחַ Mas. parva h. l. et Jes. 37, 10 addit ב׳ מלאין, convenienter Masorae magnae ad Prov. 28, 25. Nota codicis B. ג׳ מלאין cum Orientalibus facit, qui verbum etiam supra 5, 17 plene scribunt.

12, 7 בְּכַף־ makkephatum, teste Punctatore Jekuthiele.

12, 10 בֹּסְסוּ defective. Contra vero Jes. 63, 18 plene.

12, 13 נֶחְלוּ Cheth cum Scheba quiescente, uti Am. 6, 6, quod Kimchi testimonio suo confirmat.

Ibid. לֹא יוֹעִלוּ Sonc. Brix. nec non F. R 1. habent וְלֹא. At Masora adcenset locum numero eorum, qui omnes anteceduntur mera particula לֹא sine Vav copulativo (Mas. fin. p. 42 col. 5).

Ibid. יוֹעִלוּ Vide Iob. 30, 13.

12, 15 וַהֲשִׁבֹתִים defective. Vide 27, 22.

12, 16 דַּרְכֵי Daleth cum Gaja in Ven. 1525, adsentientibus C 2. F. Hier. R 1. Similiter חַסְדֵי Jes. 55, 3. Vide ad h. l. Idem testantur Masora parva, quae notat לית געיא, et Kimchi in Comm. et Lex.

13, 7 שָׁמָּה R 2. etiam h. l. exhibet שָׁם, adjecta nota שָׁמָּה פליג.

13, 7 לֹא יִצְלַח Biblia magna rabbin. adnotant: כן בספר מוגה i. e. sic in libris emendatis. Itaque perperam וְלֹא in Sonc. 1486 et E 2. R 1. Vide Mas. fin. p. 42 col. 5.

13, 10 הָרָע Resch cum Kamez in codd. veteribusque edd. Hic locus non pertinet ad duodecim pathachandos.

Ibid. לִשְׁמוֹעַ plene in edd. veteribus, idque jure. Namque F. Hier. J. R 1. adscribunt: ד' מלאין quatuor plene: h. l. 11, 10. 2 Sam. 22, 44. 2 Chr. 6, 20.

13, 12 הֲיָדֹעַ sine Vav uti 40, 14. Contraque Gen. 43, 7 plene. Testes sunt F. Mrg. h. l. et J. ad 40, 14, qui notant ג' ב' חסר וא' מלא. Cf. Norzium.

13, 14 אֶחְמוֹל Masora ה' מלא quinque plene, scilicet h. l. Ez. 5, 11. 7, 4. 9. Sach. 11, 6.

13, 15 שִׁמְעוּ Hier. adnotat expresse: ריש לפתוחה i. e. exordium sectionis quae dicitur aperta.

13, 16 יַחְשִׁךְ sine Jod extremae; at Ps. 139, 12 plene. Vide h. l.

13, 18 מַרְאֲשׁוֹתֵיכֶם Masora: לית ומלא.

13, 20 שְׂאִי legendum שְׂאוּ, eodem modo pro וראי legas וּרְאוּ, ex auctoritate Kimchii in Comm. In enumeratione excusa ad Jer. 1, 1 et in Mas. fin. p. 34 hic locus deest; in *Ochla* 137, ut fieri debet, exstat.

13, 21 לִמַּדְתְּ sic in Sonc. ad exemplum codd. Cf. Norzium.

Ibid. יֹאחֱזוּךְ Hier. notat: לית וחטף סגול, item Mas. parva ms.

13, 25 מְנָת־ Nun kamezatum in libris bonis omnibus. Vide *Dikduke hateamim* § 38.

Ibid. שָׁכַחַתְּ Cheth quippe gutturalis cum Pathach, praecipientibus *Harikma* 99. *Michlol* 10 [b]. Vide etiam Ez. 16, 4.

14, 5 כִּי לֹא־הָיָה דֶּשֶׁא his cum accentibus in J. et recte quidem, teste *Michlol* 5 [b].

14, 6 שָׁאֲפוּ־רוּחַ makkephatum in codd. veteribusque edd. Vide Ez. 15, 8.

14, 7 עֲוֹנֵינוּ Masora: לית מלא. Vide ad Jes. 64, 6. Quae dicit Kimchi, errore nituntur.

14, 12 כִּי יָצֻמוּ hic locus et 1 Sam. 22, 17 habent tria כִּי, quorum soli secundo Vav copul. adponitur, suadente Masora.

14, 13 הַנְּבִאִים recte sine Jod penultimae in Hier. Mrg. pariter atque v. 14. 15. 23, 31. 35, 15. Vide etiam 23, 30.

14, 14 שֶׁקֶר cum distinctivo Jethib, jubente Masora. Vide *Mischpete hateamim* p. 20.

14, 14 חזוֹן שֶׁקֶר R 2. scribit in textu חזוֹן שָׁוְא, sed in margine שֶׁקֶר פליג.

Ibid. לָכֶם Athias et H. suppeditant notam: כך נמצא בס"מ לָכֶם. C 2. et Hier. contra patrocinantur lectioni לָהֶם, itidem Bibl. rabbin. quae adnotant: ס"א לָכֶם. Sed scriptionem לָכֶם agnoscunt codd. editionesque plurimae, adsentiente Kimchio, confirmante Chaldaeo. Mirum est, M. exhibere nec לָכֶם nec לָהֶם, sed tantummodo: המה מתנבאים.

14, 16 בְּחֻצוֹת defective sine Vav penultimae in codd. veteribusque edd. omnibus. Vide ad 5, 1.

Ibid. וּבְנֵיהֶם וּבְנֹתֵיהֶם Masora ג' i. e. sic ter reperimus scriptum, h. l. 1 Sam. 30, 3. 2 Chron. 31, 18. Falso igitur in Sonc. et Brix. uti in R 2. בְּנֵיהֶם sine Vav copulativo.

14, 18 וְאִם aliquot codd. quorum in numero R 1. perperam אִם. Masora versum non adcenset duodecim locis, qui habent אִם אִם. Vide Mas. ad Ex. 22, 22.

Ibid. וְלֹא יָדָעוּ sic bis, h. l. et Iob. 9, 5, teste Masora.

14, 21 אַל־תְּנַבֵּל particula אַל h. l. reperitur semel in principio versus et bis in medio, quemadmodum in Ps. 62, 11, convenienter Masorae; itaque falso R 2. Sonc. et Brix. וְאַל־תנבל.

14, 22 רְבִבִים penultima defective sicuti 3, 3. Testes C 2. E 1. 3. F. Mrg. R 1.* Hier. adjecta nota ב' חסר, non sine assensu Mas. parvae ms. et Mas. fin. p. 55 col. 7.

15, 8 עַל־אֵם E 1. huncce in modum interpungit: הֵבֵאתִי לָהֶם עַל־אֵם בָּחוּר שֹׁדֵד.

Ibid. עִיר Masora ad 1 Sam. 28, 16. Mi. 5, 14 refert hoc verbum ad octo significatione hostilitatis, non oppidi, praedita. Cf. Kimchium in Comm. et Lex.

15, 9 בְּעֹד defective sicuti Ps. 39, 2. Quod dicit Mas. magna, valde corruptum est.

15, 10 אוי־לִי אִמִּי כִּי ילדתִּני his cum accentibus recte in C 2. Hier. J. R 1. 2, quibus adsentitur Ben-Bileam. Vide *Mischpete hateamim* 36.

Ibid. מְקַלְלַוְנִי vocabulum refertur ad פתחין באס"ק; Mas. parva ms. etiam adnotat: לית ופתח בס"פ, item Levita in ספר ההרכבה.

15, 13 וְאֹצְרֹתֶיךָ dupliciter defective sine Vav in Sonc. uti in F. J. R 1. Eundem in modum ubique scribendum esse testatur Masora.

15, 14 והעברתי cum Resch sicut Ez. 20, 37. Orientales scribunt והעבדתי cum Daleth. Cf. Kimchium et Norzium.

15, 21 עָרִיצִים Hier. et Mrg. עָרִצִים sine Jod penultimae; adsentitur B. qui addit notam: חסר ופלג'. Itaque Orientales et Occidentales hoc in verbo scribendo differunt.

16, 3 הַיִּלּוֹדִים plene cum Vav in edd. veteribus omnibus, non sine assensu codd. F. et Mas. parva ms. notant: ג' ב' חסר דין מלא. Cf. Norzium.

16, 5 תָּנֹד h. l. Nun cum Cholem; at supra 4, 1 תנוד cum Schurek, praecipientibus Mas. fin. p. 27 col. 3 et Kimchio in Comm. et Lex.

16, 6 יִתְגֹּדַד Brix. et J. R 1. 2. exhibent יתגודד i. e. extremam syllabam kamezatam.

16, 7 אוֹתָם R 2. לָהֶם adjecta nota: אוֹתָם פליג.

16, 11 עָזָבוּ aliquot codd. perperam scribunt עֲזָבוּ, obstante etiam accentu Munach qui praecedit.

16, 12 אִישׁ cum distinctivo Jethib, item 22, 30. Vide 14, 14.

16, 13 עַל־הָאָרֶץ R 2. אֶל־הָאָרֶץ, sed in margine עַל פליג.

16, 15 וַהֲשִׁבֹתִים sic in codd. veteribusque edd. F. diserte notat חסר דחסר. Vide 27, 22.

Ibid. הִדִּיחָם Kimchi in Comm. sequitur lectionem הִדִּיחָם.

Ibid. עַל־אַדְמָתָם R 2. exhibet אֶל־אדמתם.

17, 1 מִזְבְּחוֹתֵיכֶם Hier. suppeditat notam כן במוגה בכ"ק, R 1. ל' בסי', B: כֶם, דחזי ליה מזבחותָם.

17, 2 עַל־עֵץ in R 1. legimus כָּל־עֵץ.

Ibid. עַל גְּבָעוֹת haec lectio est genuina, non וְעַל, teste Kimchio. R 1. 2. intericiunt lineolam Makkeph עַל־גְּבָעוֹת.

17, 3 הֲרָרִי cum distinctivo Paschta in codd. veteribusque edd.

Ibid. כָּל־אוֹצְרוֹתֶיךָ Biblia magna rabbin. addunt notam: יפה i. e. et recte quidem. וכל, quod exhibent nonnulli codd., errore nititur. Cf. Kimchium.

Ibid. גְּבוּלֶיךָ plene cum Jod aeque ac 15, 13, quod F. Mrg. Sabar. nota ב' ומלא expresse confirmant.

17, 6 כְּעַרְעָר aliquot codd. editionesque exhibent כערער pathachatum. At Bibl. magna notant: קמץ; insuper non est unum de verbis singulis pathachandis.

Ibid. בָּעֲרָבָה prima kamezata, jubentibus Masora et *Michlol* 45^{b}.

Ibid. כִּי־יָבוֹא Munach manet in extrema, uti Jes. 60, 20, neque retrocedit ad penultimam, ne submoveatur Metheg semitonum indicans. At 4, 12. 17, 15 Milel.

17, 7 מִבְטַחוֹ Teth pathachatum. Vide Iob. 8, 14.

17, 11 עֹשֵׂה Sin cum Zere in J., adstipulante Punctatore Simsone in חבור הקונים. Enumerat enim h. l. inter octo vocali Zere instruendos. Vide 5, 1.

17, 17 מַחְסִי־ makkephatum in J. Mrg. quemadmodum Ps. 71, 7. Vide etiam Ps. 46, 2.

17, 19 הָלֹךְ defective, uti 2, 2, Item 19, 1.

17, 23 אֶת־אָזְנָם in Sonc. et Brix. excidit particula אֶת.

17, 26 עוֹלָה plene cum Vav in Hier., idque recte. Solummodo 14, 12 hoc in libro mater lectionis omittitur ex fide Masorae.

18, 3 וָאֵרֵד H. notat ס"א ואקום.

Ibid. וְהִנֵּהוּ sic Chethîb, cujus Kerî וְהִנֵּה־הוּא. Masora ad 1 Chr. 27, 12.

18, 4 בַּחֹמֶר cum Beth. Mas. parva ms. diserte adscribit: בחמר רמסי, ב׳ bis huncce in modum, h. l. et Nah. 3, 14, ubi etiam Mas. parva excusa habet notam: ב׳. Contra כַּחמר cum Caph reperitur teste Masora in Jer. 18, 6 et Iob. 10, 9.

18, 5 לֵאמוֹר h. l. plene uti et 33, 19 atque Gen. 48, 20. Masora.

18, 7 רֶגַע B. notat: קרח ו׳ i. e. h. l. sine ו, aliter ac v. 9.

Ibid. ולהאביד Sonc. et Brix. וְלַהֲרוֹס ולהאביד (uti 31, 28)?

18, 9 וְלִנְטֹעַ defective ad exemplum codd. B. suppeditat notam חסר. At Mas. parva ad 1, 10 habet ב׳ מלאין i. e. bis plene, scilicet 1, 10. 31, 28, quod Hier. testimonio notae: ג׳ ב׳ מלא וא׳ חסר confirmat.

18, 10 הָרָעָה viginti vocabula praeter hoc desinunt in He supervacaneum, ut docet Masora, vide Mas. fin. p. 22 et *Ochla* 112.

Ibid. אוֹתוֹ plene, item 37, 15, ex fide Masorae.

18, 15 שבולי sic Chethîb, at Kerî שְׁבִילֵי. Cf. Kimchium in Comm.

18, 17 כְּרוּחַ cum Caph, praecipientibus Mas. fin. p. 38 et *Ochla* 19.

18, 21 וְתִהְיֶנָה cum Jod simplice sicuti 48, 6 et וַתִּהְיֶנָה 1 Chr. 7, 15. Respice ad חלופי מערבאי. Adponitur accentus Kadma veasla in Sonc.

19, 1 וּמִזִּקְנֵי הָעָם pertinet ad octodecim locos, ubi unum idemque vocabulum Vav copulativo instructum bis repetitur, uno solo verbo intercedente (מסורתא מכא ומסורתא מכא נסבין ר"ו ומלה ביניהון, Mas. fin. p. 28 col. 7). Falso igitur Sonc. מִזִּקְנֵי.

19, 3 עַל־הַמָּקוֹם Mrg. ad Orientales spectans adnotat: ס"א מדנ׳ אֶל. At Masora nostra enumerat tria עַל־הַמָּקוֹם הַזֶּה,

h. l. 2 Reg. 18, 25. 22, 20. Adde omnes locos, quibus וְעַל יושביו sequitur, si excipis 2 Reg. 22, 16.

19, 7 וּבַקֹּתִי Milra, similiter ac וְגַנּוֹתִי 1 Reg. 20, 6. Brix. exhibet וּבַקֹּתִי cum Telischa parvo.

19, 8 וְיִשְׁרֹק Brix. יִשְׁרֹק sine Vav copulativo.

Ibid. מַכֹּתָהּ dupliciter defective. Hier. addit notam: לית כוותה חסר דחסר. Vide 49, 17. 50, 13.

19, 12 כֵּן cum Munach in codd. editionibusque veteribus.

19, 13 גַּגֹּתֵיהֶם לְכֹל־ his cum accentibus in edd. veteribus omnibus ad exemplum J. R 1. 2. E 3.

20, 1 אֶת־יִרְמְיָהוּ cum Kadma apud secundam syllabam ante tonum in Jablonsk. uti in E 1. Idem valet de 26, 7, ad praeceptum regulae Ben-Ascheri.

20, 8 כַּלְכֵל Caph initiale dagessatum, medium raphatum, contra regulam generalem. Vide ad Jes. 54, 12 et *Dikduke hateamim* § 29.

20, 15 בֵּן cum Zere.

20, 17 וְרַחְמָהּ He raphatum.

20, 18 בְּבֹשֶׁת Beth cum Dagesch.

21, 2 בַּעֲדֵנוּ ubique defective praeterquam Am. 9, 10.

Ibid. נְבוּכַדְרֶאצַּר nomen regis Babylonici hoc in libro scribendum cum Resch usque ad 27, 1, illinc ad 29, 20 cum Nun (נבוכדנאצר), deinde usque ad finem iterum cum Resch (נבוכדראצר), ut a Masora edocti sumus. Nusquam diffinditur in duo verba, teste Kimchio in Comm. ad 39, 9.

21, 6 וְהִכֵּיתִי penultima defective in Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 Basil. 1531. Hutter., adstipulantibus Hier. R 2.

Ibid. וְאֶת־הָאָדָם Masora לית. Cf. Mas. fin. p. 12.

21, 7 יְהוּדָה in B. J. deficiente Pasek, cujus locus revera post ׀ וְאַחֲרֵי־כֵן, uti recte Sonc. Brix., propter duo Nun, quae illic concurrunt.

Ibid. לֹא־יָחוּס sine Vav copul., quippe in numero triginta quatuor לֹא וְלֹא וְלֹא, ex fide Mas. fin. p. 41 col. 8. — Hic versus est maximus in libris Prophetarum, constat enim ex XLII verbis et CLX literis. Masora ms. notat: הדין פסוקא רבא דבכל נביאים והוא מן מ״ב מלין וק״ס אותיות. Majorem tamen versum exhibent Hagiographa Est. 8, 9. Maximus in tota scriptura reperitur Deut. 5, 12 (secundum accentuationem supernam), qui comprehendit LXIV verba et CCLIV literas.

21, 9 וּבָרָעָב aliter 44, 13 בָּרָעָב sine Vav. Vide חלופי קריאה.

21, 12 עוֹשֵׁק plene uti Ps. 72, 4. Masora.

22, 3 אַל־תֹּחֲמֹסוּ Sonc. Brix. et aliquot codd. perperam וְאַל־תחמסו.

22, 11 הַמֹּלֵךְ cum Paschta quemadmodum Est. 1, 1, jubente Masora.

22, 12 כִּי בִּמְקוֹם unus e quinque locis, ubi post כִּי exspectaveris particulam אִם, quam nihilosecius inserere vetat Masora ad Gen. 24, 4 (ה' דמטעין).

Ibid. לֹא יִרְאֶה־ sic recte interpungunt Sonc. uti F. J. R 1. Similiter לֹא יִתֵּן־ in versu subsequente. Cf. 1, 19. 6, 20.

22, 14 בַּשָּׁשַׁר vide Ez. 23, 14.

22, 15 הֲתִמְלֹךְ Mem cum Chateph pathach in Ven. 1515. 1521, adsentientibus F. J. R 1. et Kimchio in Lex. Cf. Ps. 12, 7.

22, 20 וְצַעֲקִי Chateph Kamez in antepenultima. Testes *Harikma* 196 et Kimchi in Comm., *Michlol* 18 b et Lex.

22, 22 תִּרְעֶה־רּוּחַ Resch dagessatum ad regulam דחיק in H. Vide 2 Chr. 26, 10.

22, 23 נֵּחַנְתְּ sic in omnibus libris bonis. Cf. Norzium.

22, 24 אֶתְּקֶנְךָּ Caph finale hic contra regulam dagessatum esse diserte affirmat Joseph Kimchi in ספר זכרון (Berol. 1888 p. 9) quem sequuntur Levita in ספר ההרכבה et Immanuel in לוית חן p. 71.

22, 26 והטלתי אֹתְךָ cum Kadma veasla atque ילדתך cum Rebia, uti recte Hier., qui ad אֹתְךָ habet notam: כן ,ובמוגה אֹתְךָ.

22, 28 אִם־כְּלִי אֵין־חֵפֶץ sic jure interpungunt Sonc. Brix. Vide חלופי נקוד.

Ibid. הוּטֲלוּ Teth cum Chateph pathach in codd. veteribusque edd. omnibus. Vide Iob. 33, 25 et *Dikduke* p. 84 in fine.

22, 30 וּמֹשֵׁל defective ad exemplum codd. editionumque veterum. Hoc enim verbum non recensetur inter quatuordecim plene scribenda Masorae.

23, 3 והשִׁבֹתִי dupliciter defective in edd. veteribus uti in Hier. Mrg. R 1. 2. Sic ubique praeter Am. 1, 8.

Ibid. נְוֵהֶן sine Jod in Sonc. Ven. 1525, adstipulantibus C 2. E 2. 3. Hier. R 1., confirmante Norzio. B. expresse notat: לית חסר.

23, 5 וּמָלַךְ penultima cum accentu ad regulam נסג אחור, teste Masora: לית בטעם מלעיל.

23, 7 וְלֹא־יֹאמְרוּ Mercha apud extremam in Brix. et Mrg. Id hoc loco et Jos. 22, 27 genuinam esse accentuationem docet Masora.

23, 8 צָפוֹנָה plene in codd. veteribusque edd. Quae Masora in Bibl. magn. rabbin. h. l. habet, nihili sunt. Cf. Norzium.

23, 9 עַצְמוֹתַי defective pariter ac 20, 9. Vide ad Ps. 35, 10.

Ibid. עֲבָרוֹ Munach apud penultimam jubente regula נסג אחור in Brix. Ven. 1525 uti in codd., et recte quidem. Similiter אֲכָלוֹ Iob. 13, 28.

23, 12 בָּאֲפֵלָה sic h. l. uti Deut. 28, 29 ad fidem Masorae.

23, 13 וּבִנְבִיאֵי Hier. et Mrg. adjiciunt: ב׳ ובענין א׳ מלא וא׳ חסר i. e. bis hoc in connexu, alterum plene, alterum defective, scilicet hoc loco et v. 14.

Ibid. הִנַּבְּאוּ Nun pathachatum et Beth dagessatum, utpote Hithpael. Cf. *Harikma* 145.

23, 14 לְבִלְתִּי cum Munach, non makkephatum, in Sonc. Brix. uti in R 2.

23, 19 יָצְאָה F. adscribit: ס״א יֵצְאָה.

23, 22 וְיַשְׁמִעוּ defective in Hier. Mrg. B., adjecta nota: חסר יוד. Adsentitur Mas. parva ms. Cf. Norzium.

23, 29 וּכְפַטִּישׁ Sonc. scribit וּכְפָטִּישׁ quemadmodum E 2, ubi adnotatur: ס״א וכפטיש.

Ibid. יְפֹצֵץ cum Mercha apud penultimam, quippe tonicam, ad regulam נסג אחור et cum signo העמדה ultimae, ne festinanter corripiatur (*Thorath emeth* 21). Vide ad Ps. 37, 7.

23, 30 הַנְּבִאִם sine Jod ultimae ut praeter h. l. 1 Sam. 19, 25. 28, 5, teste Mas. ms. nec non Masora parva impressa, quae ad tria ista adnotat: ג׳ כ״כ.

23, 32 וְהוֹעִיל extrema plene, similiter ac וְהוֹלִיד Jes. 59, 4. F. habet notam: לית יתיר יוד, Mrg.: לית ומלא.

23, 39 נָשֹׁא cum Schin atque sine Vav. Hieros. adscribit: לית כוותה וחסר ו״ו וכתיב אלף.

Ibid. וְאֶת־הָעִיר cum Paschta, deinde אֲשֶׁר cum Kadma, uti recte in C 1. 2. Hier. Mrg. R 1. 2. Ven. 1525. At accentuum consecutio in Sonc. Brix. Ven. 1515 אֶתְכֶם וְאֶת־הָעִיר אֲשֶׁר־ pariter convenit cum regula.

Ibid. וְלַאֲבוֹתֵיכֶם omnino plene ex auctoritate Masorae, item 25, 5. Vide 35, 15.

23, 40 וּכְלִמּוּת Mem dagessatum atque Vav cum Schurek, attestantibus *Harikma* 66 et Kimchio in Comm., *Michlol* 181 et Lex.

24, 1 יְכָנְיָהוּ Biblia magna rabb., quibus adstipulantur C 2. Hier.

et J., exhibent יְכָנְיָה addita nota: ס״א יכניהו. At tuentur lectionem יְכָנְיָהוּ ceterae editiones omnes uti et F. Mrg. R 1. 2. et plerique codicum. B. et Mas. parva ms. addunt notam: לית.

24, 9 לִשְׁנִינָה sine Vav copulativo, ut docet Kimchi in Comm. Aliquot codd. atque Brix. perperam exhibent וְלִשנינה quod solummodo Deut. 28, 37. 1 Reg. 9, 7. 2 Chr. 7, 20 occurrit.

24, 10 אֶת־הרעב sicut 29, 17. Undecim versus praeter huncce habent bis אֶת atque deinde וְאֶת (Masora ad Ex. 21, 5).

25, 1 הרבִעית sine Jod penultimae in Hier. Mrg. R 1, jubente Masora.

25, 2 עַל־כָּל־עַם Bibl. magn. rabb. 1525 addunt glossam: פי אל שרקי על עם i. e. in codice Orientali עַל־עַם sine כָּל. الشرقي אלשרקי arabice pro hebraico מדנחאי=המזרחי.

Ibid. וְאֶל Masora לית i. e. hoc solo loco cum accentu Tebir.

25, 3 זֶה cum distinctivo Jethib, quem illico sequitur Mehuppach. Similiter Gen. 22, 16. Ez. 14, 13.

Ibid. אַשְׁכֵּים h. l. cum praeformativo Aleph pro He et cum Jod quiescente in Zere.

25, 5 שׁוּבוּ־ plene in Brix. sicut in B. Hier. M. Mrg. R 1. 2. postulante Masora, quae non h. l. sed 35, 15 שֻׁבוּ scribendum praecipit. Hoc שֻׁבוּ refertur ad quinque defectiva in Prophetis et Hagiographis.

Ibid. עַל־האדמה Hier. habet notam: כן במוגה, ובקדמון אֶל.

25, 7 הַכְעִסֻוּנִי cum Vav post Samech Chethib, cujus Keri הכעִסֵינִי, similiter יכַסּוּמוּ Ps. 104, 6. In Mas. fin. p. 34 per errorem הכעוסני cum Vav post Ajin כתיב esse dicitur, cujus קרי esset הכעִיסֵני, sed adversante Masora, qua testante omnes formae hiphilicae verbi כעס in l. Jeremiae defectivae sunt, excepto uno תַכְעִיסוּ 25, 6. Frensdorff in *Masor. Wörterbuch* p. 307 not. 3 id non perspexit.

25, 9 וַהֲבִאֹתִים vide Neh. 1, 9.

25, 11 לְחָרְבָּה לְשַׁמָּה Masora notat: ב' i. e. bis ad hunc modum deficiente Vav copulativo, scilicet h. l. et v. 18. Falso igitur in Sonc. Brix. uti in R 2. וּלְשמה.

25, 12 שִׁבְעִים שָׁנָה R 2. interpungit שִׁבְעִים שָׁנָה, addens notam: י״ח בטעמא בירח בן יומו ובקרני פרה (?).

Ibid. וְעַל־אֶרֶץ R 2. וְאֶל־ארץ, attamen adnotans: וְעַל פליג.

25, 18 אֶת־שְׂרִיָה Masora ad 1 Reg. 7, 14 enumerat versum inter octodecim illos cum אֶת וְאֵת וְאֵת אֶת; etiam catalogus LXXII parium semel cum אֶת, semel cum וְאֶת conjunctorum h. l. אֶת, at Ez. 17, 12 וְאֶת ponere jubet (Mas. fin. p. 12).

25, 20 הָעֶרֵב cum Zere secundae in Sonc. Brix. sicut in C 1. M. Mrg. Eodem modo scriptum 50, 37, auctore Masora, quae huic vocabulo nonnisi ubi vesperam significat vel nomen proprium duplex Segol impertit, contraque Zere ubi vim miscendi texendive continet. Cf. Kimchium in Comm., Lex. et *Michlol* 167 [b]. Vide Masoram ad Ex. 12, 38.

Ibid. וְאֵת מַלְכֵי הָאִי H. addit notam: בספר מוגה, Hier: כן במוגה בלא כל. Cf. Kimchium in Comm.

25, 26 הַקְּרֹבִים a Masora ad Est. 9, 20 hoc verbum per errorem refertur ad quinque plene scribenda. Substitui oportet 1 Chr. 12, 41.

25, 27 וּקְיוּ sic Chethib, cujus Kerî וּקִיוּ, ut praecipit Mas. parva ms. Itidem in B. Insuper Masora impr. ad Exod. 39, 4 et Est. 4, 8 adcenset verbum scribendis cum Vav duplice.

25, 29 אֲשֶׁר נִקְרָא־ sic recte interpungitur in Sonc. Brix. quemadmodum 2 Chr. 7, 14.

Ibid. עָלֶיהָ F. notat: ס"א עָלָיו.

25, 30 יִשְׁאַג prius hoc in versu pathachatum, posterius kamezatum יִשְׁאָג, testibus *Michlol* 19 [b] et Masora, quae adnumerat posterius solum tribus יִשְׁאָג kamezatis (Mas. fin. p. 56 col. 6). Notam Mas. parvae hujus loci esse loco suo motam, et ex Masora ad Gen. 31, 18 perspicitur.

25, 34 וּתְפוֹצוֹתִיכֶם hic cum vocalibus, suadente Kimchio in Comm. et *Michlol* 121 [b].

25, 36 וִילְלַת sic interpungitur in Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 uti in E 1. 2. 3. F. R 1., et recte quidem. Lectio edd. recentiorum וִילְלַת cum Ben-Naphtali facit. Vide ad Gen. 27, 28.

25, 38 חֲרוֹן Sonc. uti E 3. חֶרֶב, quod et E 2. exhibet, addita tamen marginali: ס"א חֲרוֹן.

26, 1 בְּרֵאשִׁית In R 2. antecedit nota: פליג ספרא חצי הספר בפסוקין. At vide quae ad 28, 11 annotavimus.

26, 6 גּוֹיֵ sic B. C 2. Hier. R 1. et Norzi. Pariter 44, 8.

26, 9 אֶל־יִרְמְיָהוּ Sonc. uti E 3. habet עַל־יִרְמְיָהוּ, item R 2.,

sed adjiciens אֶל פלי״ג. Teste Masora nonnisi quater 18, 18. 25, 1. 37, 15. 39, 11 עַל genuina lectio est.

26, 21 יהויקים ultima plene in codd. veteribusque edd. deficiente nota masoretica. Tantummodo 27, 1 et 52, 2 apud יהויקם exstat nota: ב׳ חסר.

26, 23 וַיְבִאֻהוּ sic edd. veteres, praeeuntibus B. Hier. Mrg. Vide Norzium.

26, 24 בֶּן־ F. et E 3. scribunt בֶּני cum marginali בֶּן קרי. B. exhibet in textu בֶּן־, sed in margine בני כת׳ בן ק׳. At Masora ad 1 Reg. 1, 1 vocem non hoc loco, sed 2 Reg. 23, 10 obviam refert ad verba in Jod supervacuum exeuntia (cf. *Ochla* 127). Etenim Kimchi lectionum varietatis non mentionem facit. Illud igitur Chetib certe Orientales sequitur.

27, 1 יְאוֹשִׁיָּהוּ cum Vav post Aleph. Mas. fin. p. 29.

27, 17 חָרְבָּה Sonc. et Brix. perperam חֳרָבָה. Vide Mas. ad Prov. 17, 1.

27, 20 יְכוֹנְיָה Cholem plene, notante Masora: לית ומלא. Mas. fin. p. 29 enumerat vocabulum inter nomina propria, quae semel occurrunt cum Cholem plene scripto. Falso igitur edd. יְכָנְיָה, namque non est unum de יתירין ו״ו וחטפין קמץ.

27, 21 בֵּית In Sonc. Brix. et aliquot codd. בְּבֵית, adversante tamen Masora ad Ps. 135, quippe quae h. l. non adcenseat triginta novem בְּבֵית יהוה. Vide etiam חלופי קריאה.

27, 22 וַהֲשִׁיבֹתִים h. l. plene cum Jod post Schin in Sonc. Brix. nec non R 1. 2. Hier. ubi adnotatur לית כוותה כתיב כן.

28, 1 יְהוּדָה Vide comm. Josephi Karo (Paris. 1881).

Ibid. הרבעית sine Jod penultimae et h. l. et 25, 1. 36, 1 in Hier. Mrg. R 1. ad exemplum Masorae.

Ibid. מִגִּבְעוֹן Sonc. Brix. habent בְּגִבְעוֹן nempe per errorem.

28, 7 אַךְ־שְׁמַע his cum accentibus in edd. veteribus, subfragantibus C 1. Hier.

28, 8 אֶל־ארצות Masora adnotat לית, idem Ez. 32, 9, ubi עַל־ארצות scriptum est. Cf. Mas. fin. p. 7 col. 4.

28, 11 וַיֹּאמֶר In C 2. E 1. H. Hier. Mrg. R 1. atque in B. adjecta est nota: חצי הספר בפסוקים. Vide Norzium.

28, 12 אֶל־יִרְמְיָה sic scribunt Sonc. Brix. uti et B. C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. Hier. J. Mrg. R 1. 2. convenienter Masorae, quae in libro Jer. a 27, 1 usque ad 29, 1 nomen Prophetae huncce in modum, non ירמיהו scribendum esse docet.

28, 13 מוֹטֹת sic prius hujus versus scriptum, ad quod Masora: לית כתיב כן. Posterius vero מוֹטוֹת dupliciter plene scribendum et h. l. et Ez. 30, 18. Sic in J. Quae Mas. fin. p. 45 habet, huncce in modum emendanda sunt: מוטות ב׳ מלא דמלא וסמנהון, מוטות עץ שברת תנינא דפסוק, בשברי שם את מוטות. מוטֹת עץ קדמא דפסוק מוטֹת כתיב, מֹטֹת עלכם (Lev. 26, 13) חסר דחסר, ושאלא מֹטות כתיבין.

29, 3 צדקיָּה ׀ מֶלֶךְ יהוּדָה אל־נבוכדנאצַּר מֶלֶךְ־בָּבֶל בָּבֶלָה ita recte interpungitur in R 2. et Brix.

29, 9 בַשֶּׁקֶר cum Rebia ad exemplum edd. veterum.

29, 10 כִּי cum Telischa magno in Sonc. Ven. 1525 atque codd.

29, 14 שָׁם Sonc. Brix. Ven. 1515 uti E 1. M. scribunt שָׁמָּה, repugnante Masora, quae verbum הִדִּיחַ solummodo 16, 15. 46, 28. Deut. 30, 1 particula שָׁמָּה excipi dicit.

29, 16 אֶל־כִּסֵּא Masora לית. Cf. Mas. fin. p. 7. *Ochla* 77.

29, 17 אֶת־הָרָעָב F. adscribit: י״ב פסוקין אֶת אֶת וְאֶת, vide Mas. ad Exod. 21, 5.

29, 18 בָּרָעָב sic septem in locis praeter hunc (Masora ad 38, 2).

29, 19 אֶל־דְּבָרַי Mrg. אֶת־דברי, ad marginem notans ס״א אֶל.

Ibid. אֲלֵיהֶם Sonc. et Brix. atque E 1. אֲלֵיכֶם.

29, 20 שִׁלַּחְתִּי J. scribit הִגְלֵיתִי uti v. 4, quam lectionem confirmant tum B. marginali: הגליתי מירוש׳ ג׳ ד׳ (גירסא דוקנית), tum Targumista versione דאגליתי. Verumtamen חלופי קריאה exhibent שִׁלַּחְתִּי.

29, 23 וַיְנַאֲפוּ Nun pathachatum (*Michlol* 66 ᵇ).

29, 25 וְאֶל cum Mercha. Vide Eccl. 9, 4.

29, 27 הָעַנְּתֹתִי sine Vav uti et 2 Sam. 23, 27. 1 Chr. 12, 3. Nun dagessandum (*Harikma* 145).

29, 32 יוֹשֵׁב ׀ plene in Sonc. Brix. cum B. Hier. J. M. Mrg. R 1. 2. Haec vox non est in numero quinque defectivarum in l. Jeremiae.

30, 4 וְאֶל־יְהוּדָה Masora notat לית. Itaque falso F. Mrg. וִיהוּדָה. Cf. Masoram ad 35, 17.

30, 6 לְיֵרָקוֹן F. cum articulo לַיֵּרָקוֹן. Etiam in B. initio sic scriptum erat.

30, 11 אֲשֶׁר cum Darga ut 46, 28.

Ibid. הֲפִצוֹתִיךָ Mas. parva: לית חסר יוד קדמא.

30, 11 וְיִסַּרְתִּיךָ J. R 2. וְיִסַּרְתִּיךָ cum Jod quiescente, quae est Naphtalitica pronuntiandi ratio. Vide Norzium.

30, 16 לָכֵן Masora :י"ד בטעם בספר.

30, 18 וּמִשְׁכְּנוֹתָיו vide Iob. 36, 6.

30, 24 תִּתְבּוֹנְנוּ Sonc. Brix. הִתְבּוֹנְנוּ.

31, 1 אֱהְיֶה Jod in Zere exiens in J. atque Hier. addita nota כן נקוד בהללי.

31, 2 מָצָא cum Mercha posterioris (itaque non נסג אחור:) quemadmodum Gen. 2, 20. 1 Sam. 16, 22.

31, 3 נִרְאָה־לִי makkephatum in Sonc. sicut F. H. Mrg. R 1. aeque ac נִגְלָה־לָמוֹ Jes. 23, 1.

31, 5 בְּהָרֵי vide 2 Chr. 21, 11.

31, 9 אֶל־נַחֲלֵי Munach in penultima ut Deut. 8, 7.

31, 10 מִזְרֵה Resch cum Zere. Masora notat ל̇, cf. Mas. fin. p. 54 col. 4. *Michlol* 129 ᵇ.

31, 12 וְרִנְּנוּ Nun raphatum et chatephatum in Brix. ut in F. H. Item 51, 48, similiter וְהִלְּלוּ Jes. 62, 9.

Ibid. יוֹסִיפוּ dupliciter plene. Masora: ג' מלאין, scil. h. l. et 1 Chr. 17, 9. Prov. 3, 2. H. adnotat: לית מלא בנביאים. Id quod ad 1 Reg. 20, 10 typis exscriptum additur, depravatum est.

31, 18 הֲשִׁבֵנִי F. notat: ב', Mrg. accuratius: ב' חסר h. e. bis ea vox Jod medio caret: h. l. et Gen. 37, 14.

31, 22 תְּסוֹבֵב vide 23, 29.

31, 28 לִנְתֹשׁ defective in Sonc. Brix. uti in F. R 1. et recte quidem. Aliter 1, 10. 18, 7 plene, adjiciente Masora: ב' מלאין.

Ibid. ולנתץ sine Vav in Sonc. Brix. et F. Contra 1, 10. 18, 7 plene ex fide Masorae.

31, 32 הֶחֱזִיקִי, non הַחֲזִיקִי quod aliquot edd. perperam exhibent.

31, 33 אֶכְתֲּבֶנָּה Mrg. addit notam: ל̇ ס"א חטף פתח. Vide חלופי נקוד.

31, 34 כוּלָּם Schurek plene ante Lamed dagessatum, praecipiente Masora, affirmante Kimchio in Comm. et *Michlol* 88.

31, 38 חֲנַנְאֵל שַׁעַר sic scriptum in Sonc. 1486, sicut in B. C 2. E 3. Mrg. R 1. Hier., ubi adnotatur: כן בלא עד, ומאן דקרי עד טעי וכן פי' הקמחי. Namque Kimchi in Comm. (ed. Sonc. 1486) diserte dicit: מִמגדל חננאל שער הפנה, ר"ל עד שער הפנה, וכן אמר בנבואת זכרי' וגו'. In edd. posterioribus

hic locus Kimchianus depravatus est, quo factum ut Norzi in eo haereret.

31, 39 קָוֶה pathachatum in codd. omnibusque edd. accuratis. Vide Jes. 18, 2. Sach. 1, 16 et Abenesram in שפה ברורה 20[b].

32, 1 הָעֲשִׂירִית sic ubique in Prophetis et Hagiographis praeter Ez. 45, 11.

32, 4 ועיניו את־עֵינָו discrimen Scripti et Legendi pertinet ad עֵינָו posterius ad exemplum codd. B. E 1. 3. F. R 1, adstipulante Masora tum impressa ad 1 Sam. 3, 2, tum manuscripta ad locum, de quo agimus.

32, 5 יוֹלֵךְ defective sine Jod in omnibus bonis libris. At Eccl. 10, 20 plene. Pro nota masoretica in Bibl. magn. substitui oportet: ב׳ דין חסר, uti recte in H. et Mas. parva ms.

32, 7 בַּעֲנָתוֹת Beth pathachatum quemadmodum v. 8. 9. 1, 1 in codd. veteribusque edd. Quod Bibl. magn. adscribunt: קמץ, errore nititur.

32, 8 דֹדִי defective in Ven. 1515. 1521 necnon edd. Athiae, Jablonskii et Michaelis ad exemplum codd., pariter ac v. 9. 12. F. habet notam: ג׳ חסר. Nota in Bibl. magn. etiam h. l. non recte se habet.

Ibid. הַיְרֻשָּׁה Jod raphatum atque He sine Gaja, vide *Metheg-Setzung* § 21.

32, 9 וָאֶשְׁקֲלָה־ Hier. adscribit כֵּן וְנֹ״א, F: ג׳ ב׳ פתח וחד קמץ. Vide ad Ezr. 8, 25.

32, 12 מַחְסֵיָה Cheth cum Chateph pathach in Sonc., praeeuntibus codd. Item 51, 59. Brix. scribit מַחְסֵיָה.

Ibid. הַכֹּתְבִים Masora: לית. Cf. Norzium.

32, 20 וּמֹפְתִים בְּאֶרֶץ־ his cum accentibus in Sonc. uti in F. H. J. Mrg. R 1. 2. idque jure.

32, 21 אֶת־יִשְׂרָאֵל Hier. expunxit particulam אֶת.

32, 22 לַאֲבוֹתָם Lamed dagessandum ad regulam אתי מרחיק, uti etiam docet Simson in חבור הקונים.

32, 29 וְהִצִּיתוּ cum Geresch secundum codd.

Ibid. הִכְעִסֻנִי antepenultima defective, sicut v. 32. Vide 7, 18. 25, 7.

32, 32 עַל cum Telischa parvo in Sonc. atque codd.

32, 42 אָנֹכִי adponitur accentus Rebia in Brix.

33, 2 יְהוָה ׀ שְׁמוֹ cum Pasek in E 1. F. J. Hier. similiter ac v. 16. 23, 6. Ex. 17, 15. Ez. 48, 35.

33, 6 ורפאתים sic edd. veteres, ducibus B. C 2. J. Mrg. R 1. 2. Hier. adjecta nota: כן מלא, ובקדמון חסר. Cf. Norzium.

33, 8 לְכוֹל־ cum Vav otioso post Kamez chatuph (Mas. fin. p. 28).

33, 9 גּוֹיֵי h. l. cum Jod duplice. Masora. Vide Ezr. 6, 21.

33, 10 הַנְשַׁמּוֹת Nun raphatum, vide ad Ez. 36, 34. Accentus Gerschajim in Brix.

33, 11 אָשִׁיב C 1. et Hier. אָשׁוּב, addita nota אשיב קרי, refragante Masora, qui solummodo v. 26. 49, 39 et Jo. 4, 1 exhibet scriptum אשוב, cujus loco legendum אָשִׁיב. — Interpungitur in Sonc: כִּי אשיב את־שבות.

33, 15 וְעָשָׂה Sonc. et Brix. h. l. cum 23, 5 confundentes praemittunt: וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל. Vide חלופי קריאה.

33, 24 עוֹד גּוֹי Tebir et Tiphcha in Brix. ut in E 2. Mrg. idque recte.

34, 1 ונבוכדרֶאצר cum Resch in codd. veteribusque edd. omnibus, jubente Masora. Vide ad 21, 2. Nota quam adiciunt Bibl. magn.: ב׳ מלכא, non spectat modum scribendi nominis seu cum Nun seu cum Resch, sed Vav copulativum nomini antepositum, quod tantummodo h. l. et Dan. 3, 2 occurrit. Quae *Basila* h. l. habet apud Norzium, ne vexent te.

34, 7 וְחֵיל ׀ מֶלֶךְ his cum accentibus in Sonc. Brix. cum E 1. 3. J. Mrg. R 2.

34, 11 וַיָּשִׁבוּ defective sine Jod, testibus E 1. 2. 3. H. Mrg. R 1, utpote unum de septem huncce in modum scribendis (Masora ad Num. 13, 26. 2 Chr. 34, 28).

Ibid. וַיִּכְבְּישׁוּם cum Jod otioso Chethibi. Accentus Sakeph, ut praescribit Punctator Jekuthiel in דרכי הנקוד.

34, 17 אֶל־הַדָּבָר Sonc. et Brix. וְאֶל־הדבר, confirmantibus C 1. H. J. R 1. 2. Sabar. At F. Hier. E 1. 2. 3. edd. recentioribus adstipulantur non sine assensu codd. C 2. et B. qui Vav expuncto adscribunt in margine ל׳ דחסר ו״ו.

34, 18 בְּרִתִי Masora: לית חסר.

35, 4 וָאָבִא sine Jod, aeque ac Ex. 19, 4. Jos. 24, 8. Masora.

35, 5 גְּבִיעִים dupliciter plene in Sonc. Brix. uti R 1. 2. auctore Masora fin. p. 4 col. 4.

35, 6 נִשְׁתֶּה־יַּיִן Hier. adnotat ג׳ דגשין. Vide Mi. 6, 15.

35, 15 ולאבתיכם h. l. et 44, 3 defective sine Vav ad Masorae praeceptum at ubique alias in libro Jer. plene.

35, 18 כְּכֹל R 2. אֶת־כָּל־, subfragante Chaldaeo qui vertit: יָת־כָּל־דפקיד; at in margine adnotatur: כְּכֹל פליג.

36, 1 הָרְבִעִית penultimam sine Jod uti in 25, 1 exhibent Ven. 1525 et B. Hier. Mrg.

36, 6 כָל־יְהוּדָה F. hunc in modum mutavit textum: כל־בֵּית־יהודה.

36, 9 הַחֲמִשִׁית Hier. notat: לית כוותה כתיב כן i. e. hoc solo loco sine Jod penultimae.

36, 13 מִכָיְהוּ sine Jod in prima uti et v. 11 in Sonc. Brix. Hier. ex fide Masorae.

36, 16 הַגִּיד plene cum Jod (Masora fin. p. 20 col. 8). Vide etiam Eccl. 10, 20.

36, 20 אֵת כָּל־הַדְּבָרִים׃ duodecim versus praeter huncce sic terminantur sine הָאֵלֶּה, quod perperam exhibent Sonc. et Brix.

36, 23 כִּקְרוֹא plene in Brix. nec non in M. Mrg. R 2. Contra defective 2 Reg. 5, 7. Cf. Norzium. Etiam Masora ms. adscribit: כִּקְרֹא לִקְרֹא כל לישנא חסר ו"ו בר מן חד מלא כקרוא יהודי. Orientales habent בִּקְרוֹא cum Beth in Chethibo, quod et illi plene scribunt.

36, 26 עַבְדְאֵל h. l. Daleth cum Scheba. At 1 Chr. 5, 15 עַבְדִּיאֵל.

36, 28 אַחֶרֶת Sonc. et Brix. hunc versum singulariter interpungunt: שׁוּב קַח־לְךָ מְגִלָּה אַחֶרֶת וּכְתֹב עָלֶיהָ אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַמְּגִלָּה הָרִאשֹׁנָה אֲשֶׁר שָׂרַף יְהוֹיָקִים מֶלֶךְ יְהוּדָה׃.

37, 13 יִרְאִיָּיה item v. 14. Jod alterum non auditur, similiter atque in וּמְחִיָּיאֵל. (Gen. 4, 18.)

37, 15 אוֹתוֹ h. l. plene, uti 18, 10.

37, 16 הַחֲנֻיּוֹת Jod dagessatum in edd. Lombrosi et Athiae, idque recte. Vide *Abodath Jisrael* 92.

37, 17 צִדְקִיָּהוּ Sonc. Brix. interpungunt וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ צִדְקִיָּהוּ.

37, 19 ואיו sic cum Vav postrema in Chethibo, cujus Kerî וְאַיֵּה, suadentibus Masora ad Dan. 5, 5 et *Ochla* 115. Vide חלופי מערבאי.

38, 4 וַיֹּאמְרוּ pertinet ad quinque versus quadraginta voces comprehendentes. Vide Dan. 3, 15.

38, 7 וַיִּשְׁמַע Sonc. et Mrg. interpungunt: וַיִּשְׁמַע.

Ibid. וְהַמֶּלֶךְ cum Sakeph magno uti in E 2. Hier.

38, 11 וַיִּקַּח ׀ cum Legarmeh ex auctoritate Masorae ad Gen. 28, 9.

38, 18 אֵת אֲשֶׁר Vocula את non legitur, quapropter vocalis

deest pariter atque אם 39, 12. ידרך 51, 3. Vide *Dikduke hateamim* §§ 62. 64.

38, 22 מוֹצָאוֹת C 2. adnotat: בהללי מוצאות.

Ibid. רַגְלֶךָ sine Jod plurali, praecipiente Masora, cf. לוית חן 20ᵇ.

38, 24 אִישׁ אַל־יֵדַע בַּדְּבָרִים his cum accentibus in E 1. 2. R 2. Sonc. Brix.

38, 28 יְרוּשָׁלָ͏ִם Post hoc vocabulum spatium vacuum relinquitur in Brix. et ita ediderunt quoque Athias, Simonis, van der Hooght, Jablonski, addita nota: פיסקא באמצע פסוק sicut in E 1. 3. M. J. — R 2. habet hancce notam: פסיק ולא גמיר. Etiam textus Kimchii, ut ex ejus Comm. conspicitur, hanc speciem prae se ferebat. Cf. ad Hos. 1, 3. — Soncinas spatium vacuum exhibet, ita vero ut cum nonnullis codd. loco Athnachi (ירושלם) Silluk scribat (ירושלם׃). Quod si recte se haberet, liber Jeremiae constaret ex 1365 versibus, quae est Orientalium sententia, uti apparet e cod. Tschufutkale 95, qui diserte dicit: סכום פסוקים של ס׳ ירמי׳ אלף ושש מאות וס״ד למערבאי (vide *Catalog der Petersburger Hebr. Bibelhandschriften* p. 85).

39, 3 נֵרְגַל Nun cum Zere et Metheg et Gimel raphatum in codd. veteribusque edd.

Ibid. שַׂרְאֶצֶר cum Sin, vide Jes. 37, 38. Brix. habet שַׂרְאֵצֶר (Aleph cum Zere) uti et J. Mrg. R 1. Vide etiam חלופי מערבאי.

Ibid. סַמְגַּר־נְבוֹ duo vocabula et נְבוֹ cum Cholem ad fidem optimorum librorum. R 1. habet סַמְגַּר נְבוֹ cum Kadma veasla.

Ibid. שַׂרְסְכִים Ven. 1515. 1521 cum B. Berol. Hier. M. Mrg. nomen שַׂר־סְכִים per Makkeph in duo vocabula dissolvunt. Rursus aliter Sonc. Brix: שַׂר־סְכִיס cum Samech pro Mem finali sicut J. R 2. Kimchi in Comm. confirmat terminationem in Mem finale, etiam Mrg. hanc lectionem praefert: בספר מוגה במ״ם, ויש ספרים בסמ״ך.

39, 5 יְרֵחוֹ Resch sine Jod medio et in Vav exiens aeque ac 52, 8 in Brix. Ven. 1515. 1521 sicut E 1. 2. 3. F., idque recte, quoniam Masora praecipit, hoc urbis nomen in Pentateucho et Hagiographis per medium Zere, in Prophetis per Chirek efferri excepto uno loco 2 Reg. 25, 5. Formula memorialis haec est: הֵרִים, חומש וכתובים רֵ׳, שאר מקרא רִ׳. Mas. magn. ad 2 Reg. 25, 5 typis exscripta mendis deformata est.

Ibid. נבוכדרֶאצַּר recte cum Resch in omnibus edd. veteribus

ad exemplum codd. B. E 1. 3. F. Hier. M. Mrg. R 1. 2. Vide 21, 2.

39, 12 רָ֑ע Resch dagessatum convenienter regulae אתי מרחיק pariter atque Ps. 52, 5. Prov. 11, 21. Cf. *Michlol* 63 b.

39, 13 וּנְבוּשַׁזְבָּן֙ et Schin et Beth pathachata in codd. veteribusque edd. atque Beth plane raphatum in M. Hier. Haec vox non exit in Zajin, ut credere potuisti, sed in Nun finale parvulum, aeque ac אֹ֑רֶן Jes. 44, 14. וְנִרְגָּ֗ן Prov. 16, 28. Testes Masora ad h. l. et *Ochla* 178. Masora in R 2 h. l. copiose docet: ג׳ נוני״ן כתב׳ זעירין מנו״ן מעט וגדולים מזי״ן מעט וסימ׳ אורן ונבושזבן ונרגן.

40, 1 בָּאזִקִּ֔ים Aleph quiescit in Kamez, uti in הָאזִקִּ֔ים v. 4. Similiter וְהָאסַפְסֻף֙ Num. 11, 4. בָּארוּמָ֔ה Jud. 9, 14.

40, 5 וְעֹדֶ֣נּוּ defective sine Vav in Sonc. idque recte, suadente Masora ms., quae ter ita scribi jubet scilicet h. l. Iob. 2, 3. 8, 12. Idem dicit Masora ad h. l. in B.

40, 8 וְיוֹנָתָ֞ן E 2. hocce vocabulo expuncto scribit בֶּן־ pro בְּנֵי. Etiam R 2. principio solummodo habuit וְיוֹחָנָן בֶּן־, quocum concordat Targum ejusdem codicis. At postmodo deleatum verbulum בֶּן et in margine subsistutum וְיוֹנָתָן בְּנֵי. Id ipsum testatur Masora, quae locum refert ad septem וְיוֹנָתָן. R 1. exhibet ויוחנן ויונתן בֶּן־, itidem repugnante Masora.

40, 10 וּשְׁב֖וּ בְּעָרֵיכֶ֥ם cum Tiphcha et Mercha in codd. veteribusque edd. — Hier. ad וּשְׁב֖וּ habet notam: כֵּן.

40, 11 אֲשֶׁר־בְּמוֹאָ֣ב ׀ vide ad 38, 11.

40, 14 בַּעְלִ֔יס Ajin cum Scheba quiescente in edd. veteribus, praeeuntibus J. Mrg. R 1., subfragante Ben-Bileamo in טעמי המקרא sect. 6.

40, 15 אֵ֣לְכָה־נָּ֗א makkephatum quemadmodum Ex. 4, 18 in E 1. 3. F. Mrg. R 2.

Ibid. נֶּ֔פֶשׁ Nun dagessatum.

40, 16 תעש Kerî תַּעֲשֵׂה. Sin cum Zere, uti Gen. 26, 29, testibus Masora et *Michlol* 125 b.

41, 1 וַיֹּ֣אכְל֥וּ Asla apud extremam in Brix. et recte quidem ad exemplum וַיֵּצְא֞וּ 39, 4. Cf. Ez. 26, 2.

41, 5 אִ֔ישׁ Sonc. et Brix. אֲנָשִׁ֔ים.

41, 6 וּבֹכֶ֑ה penultima h. l. defective, at 2 Sam. 15, 30 plene. Masora.

Ibid. כִּפְגֹ֣שׁ Hier. adscribit: כן ברפי בגמ״ל.

41, 7 כְּבוֹאָ֖ם plene cum Vav in E 1. 2. J. Mrg. R 1. F. ubi

adnotatur: ל׳ית במ׳לא, וחד חסר. Etenim exstat defective 2 Reg. 6, 20. Cf. Norzium.

41, 9 בַּעְשָׂא cum Sin in F. H. Mrg. R 2. Brix. Vide ad 2 Chr. 16, 1.

41, 10 אֶל־בְּנֵי in Sonc. 1486 uti in C 1. R 2. אֶת־בְּנֵי. Adstipulantur Kimchi et Concord., praeeuntibus et Hier. qui adjicit notam: כן במוגה וכן פי׳ הקמחי, et correctore codicis J. Nihilosecius est lectio genuina אֶל־בני, namque Masora ad Gen. 11, 27. 2 Sam. 3, 25, quae h. l. adnumerat duodecim versibus cum אֶת אֶת וְאֶת אֶת (quatuor אֶת et tertium solum cum Vav copul.), refragatur quinto אֶת hoc in versu obvio, itaque vult scribi אֶל־בני, ut exhibet Sonc. 1488.

41, 12 אֶל־מַיִם רַבִּים, sic ter, auctore Masora, scilicet h. l. Ez. 17, 18. 31, 7.

42, 1 הוֹשַׁעְיָה Ajin cum Chateph pathach in edd. veteribus sicuti in H. J. M. Item 43, 2. Neh. 12, 32.

42, 2 מֵהַרְבֵּה cum Zere ultimae in Sonc. Ven. 1515 nec non C 1. 2. F. Mrg. R 1. ad fidem Masorae, ut statuit Kimchi in *Michlol* 195.

42, 6 אִם־טוֹב quemadmodum Eccl. 12, 15. Masora.

Ibid. אֲנוּ sic Chethib, cujus Keri apud Occidentales אֲנַחְנוּ.

42, 14 נִרְעָב Ajin pathachatum in codd. veteribusque edd.

42, 20 הִתְעֵתִים Keri הִתְעֵיתֶם. Pertinet igitur hoc vocabulum tum ad voces cum literis transpositis (מוקדם ומאוחר Mas. fin. p. 27), tum ad verba cum Jod superfluo (Mas. fin. p. 34. Mas. magn. ad 2 Sam. 21, 9).

42, 22 בָּרָעָב in Sonc. Brix. uti in B. E 1. 3. R 2. perperam וּבָרעב. Vide 29, 18.

43, 1 וַיְהִי cum Telischa parvo in Sonc. non sine assensu codd.

43, 12 וְעָטָה ׀ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם cum Legarmeh ante Rebia in Berol., idque recte.

44, 3 לְהַכְעִסֵנִי sine Jod, sicuti v. 8. Vide 7, 18.

44, 8 לָכֶם Bibl. magn. adjiciunt: בספר מוגה לָהֶם. R 2. exhibet in textu אִתְּכֶם, sed in margine לָכֶם פליג.

Ibid. גּוֹיֵ ita scribunt Ven. 1515. 1521. Nissel., ducibus F. Mrg. R 1. Hier. ubi adnotatur: כן במוגה חסר יו״ד הרבים.

44, 9 רָעֹתֵכֶם dupliciter defective in Sonc. Brix. Compl. atque E 1. F. Mrg. Hier. qui addit notam ל׳ית כוותה חסר דחסר. Idem testantur Mas. parva ms. et B.

44, 12 אֶ֫רֶץ־ Sonc. et Brix. אֶל־אֶ֫רֶץ. Etiam Mrg. habet אל, sed vocalibus non adscriptis.

Ibid. וְתַמּ֫וּ Accentus cadit in ultimam, pariter atque in וְתַמּ֫וּ v. 27, prout postulat Vav convers. Cf. וְקַלּ֫וּ וְחַדּ֫וּ (Hab. 1, 8) וְחַתּ֫וּ (Obad. v. 9) וְרַבּ֫וּ (Ps. 38, 20).

Ibid. וּלְשַׁמָּה cum Vav copul. in Ven. 1515. 1521. 1615 atque edd. Nisselii et Hutteri. Assentiunt E 1. 3. R 2. Hier., ubi adscriptum est: כן בוי"ו, ונ"א בלא וי"ו. Masora tuetur Vav copul., neque enim indicat, dispositionem vocum h. l. et 42, 18 diversam esse. Accedit quod Jer. 44, 12 non commemoratur in illa Masora, quae quatuordecim versus singulares enumerat, in quibus quatuor voces ita sese excipiunt, ut duae priores Vav copulativo careant, reliquae eo instructae sint (uti e. c. Jos. 15, 45, cf. Mas. fin. p. 28 col. 7). Itaque Masora hic et 42, 18 legit וּלְשַׁמָּה.

44, 13 בַּחֶ֫רֶב בָּרָעָב sic recte interpungunt omnes edd. veteres.

44, 17 לִמְלֶ֫כֶת Hier. notat: כלהון דענינא חסר אלף.

Ibid. וְהַסֵּיךְ־ h. l. plene cum Jod. Masora ms. testatur: וּלְהַסֵּךְ סמן למערבאי, קדמא וְהַסֵּיךְ, תנינא וְהַסֵּךְ (44, 18) תליתא', וּלְהַסֵּךְ רביעאה' וְהַסֵּךְ, תרויהון בפסוק (44, 19) חמישא', (44, 25) וּלְהַסֵּךְ. Illud למערבאי quod praemittunt, indicat, computationem sequi Occidentales, non Orientales. Cf. חלופי מערבאי.

44, 19 לְהַעֲצִבָהּ He raphatum. Kimchi in Comm. et *Michlol* 31.

44, 22 וּלְשַׁמָּה cum Vav copul. Masora. Vide 25, 11.

44, 23 וּבְעֵדְוֺתָיו Vav h. l. consonans vocali Cholem instructa. Vide Masoram ad 1 Reg. 2, 3 et Kimchium in Comm.

44, 25 כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת his cum accentibus Brix.

44, 27 כְּלוֹתָם F. notat: לית רפי, i. e. Caph cum Scheba.

44, 28 וּפְלִיטֵי tonus premit postremam. Vide Ez. 19, 14.

44, 30 חָפְרַע cum Cheth, utpote unum ex octo vocabulis, quae exhibent et Cheth et Ajin. Vide ad 1 Chron. 2, 34. Midrasch Tanchuma ad Ex. 7, 1 (edit. Buber p. 24) affirmat, Cheth h. l. idem valere quod He חָפְרַע=הָפְרַע. Cf. Raschium et Kimchium.

45, 4 וְאֶת כָּל־הָאָרֶץ הִיא sic interpungit F. addens notam לית. Sonc. et Brix. scribunt וְאֶת־כָּל־הָאָרֶץ לִי־הִיא orientalem in modum.

46, 4 בַּכּוֹבָעִים Sonc. uti E 1. J. בַּכּוֹבָעִים.

46, 8 כַּיְאֹר defective sine Vav quemadmodum in versu prae-

cedente J. Mrg. R 1. 2. Sonc. Brix. ad praeceptum Masorae. Jod raphatum.

46, 11 עֲלִ֣י R 2. exhibet in Chethib: עֲלָ֣ et notam: עֲלִ֣י ק׳.

46, 13 דִּבֶּ֣ר יְהוָ֔ה R 2. substituit in textu הָיָ֫ה, sed adjecta nota: דִּבֶּר יְהוָה פליג.

46, 17 הֶעֱבִ֖יר H. habet notam: עֱ כן נקוד בהללי, quam secutus scribit Sabar. הֶעֱבִיר.

46, 18 וּכְכַרְמֶ֖ל בַּיָּ֥ם Mercha Tiphcha in H. Mrg.

46, 19 עֲשִׂ֣י־לָ֔ךְ makkephatum sicuti 6, 26 in F. H. J. Mrg. R 1. 2.

46, 20 בָּ֣א Sonc. et C 1. בָּ֣ה cum He. At Masora solummodo Ez. 14, 4 scribit בָּה. Huncce locum cum בָּא בָּא componit cum Ez. 7, 6.

46, 21 שְׂכִרֶ֙יהָ֙ omnino plene in Sonc. Brix. ad exemplum codd.

46, 23 יַֽעְרָ֔הּ Ajin cum Scheba simplici, pariter ac 1 Chr. 9, 42. Vide ad Cant. 4, 1.

47, 4 כַּפְתֹּ֑ר ubique defective praeter Am. 9, 1. 7.

48, 3 מֵחֽוֹרֹנָ֑יִם antepenultima plene in codd. veteribusque edd. Vide Jes. 15, 5.

48, 13 מִבֵּ֥יתְאֵ֖ל sic in Sonc. et codd.

48, 14 וְאַנְשֵׁ֥י cum Mercha aeque ac Jes. 5, 22 in Sonc. Brix. F., attestante Punctatore Jekuthiele.

48, 20 הֵילִ֣ילִי Keri הֵילִ֣ילוּ. Etiam prima plene sicuti v. 39. B. expresse notat: מלא.

Ibid. וְזַעֲקִי Keri וּֽזֲעָ֔קוּ, Zajin cum Chateph pathach in F.

48, 32 שִׂבְמָ֑ה cum Gaja ex fide codd. ut diserte docuit Jekuthiel: כל צִקלג כִּנרות שִׂבמה מתוגים.

48, 36 כַּחֲלִלִ֣ים alterum in versu omnino plene. F. habet notam: ב׳ בפסוק, קדמא חסר תנינא מלא. Id ipsum testatur Mas. parva ms. Cf. Norzium.

Ibid. יִתְרַ֥ת Resch kamezatum auctore Kimchio in *Michlol* 15 b et Lex. Hier. adscribit: רָ.

48, 37 כִּ֤י כָל־רֹאשׁ Sonc. et Brix. כִּי עַל־כָּל־רֹאשׁ idque falso. Etenim Masora inter novem עַל־כָּל, quae a 36, 9 usque ad finem libri reperiri dicit, tantummodo עַל כָּל־יָדַיִם 48, 37 in ratione ducit. Insuper Kimchi et חלופי קריאה legunt כי כל ראש.

Ibid. גְּרֻעָ֑ה defective, contraque Jes. 15, 2 plene. Vide ad h. l.

Ibid. וְעַל־מָתְנַ֖יִם Hier. notat: כן בלא כל. Perperam igitur in Sonc. Brix. ועל־כָּל־מתנים.

48, 40 אֶל־ R 2. in textu עַל־, in margine אֶל פליג.

48, 44 מִן־הַפַּחַת Sonc. Brix. מִתּוֹךְ הפחת, hoc versu cum Jes. 24, 18 confuso.

48, 45 סִיחוֹן plene cum Vav, ut ubique in Prophetis et Hagiographis, excepto uno loco Jos. 2, 10, teste Masora ms.

49, 2 וְהִשְׁמַעְתִּי accentus apud ultimam, uti sibi vult Masora in F: לית מלרע. Contra Jes. 43, 12 tonus occupat penultimam.

Ibid. יֹרְשָׁיו Masora in F. diserte adnotat: לית וחסר.

49, 3 סְפֹדְנָה in edd. omnibus plurimisque codd. cum Samech. R 1. scribit שְׂפדנה adjecta nota: לית וכתב ש׳. Etiam Masora typis exscripta ad Hos. 2, 8 adcenset vocabulum vocibus scribendis cum Sin (שְׂפדנה); at haec nihili sunt. Enumeratio in *Ochla* 191 hanc vocem jure praetermittit.

Ibid. כֹּהֲנָיו Sonc. Brix. substituunt מַלְכָּיו !

49, 4 בְּאֹצְרֹתֶיהָ in Sonc. Brix. additur: הָאֹמְרָה בִּלְבָבָהּ, contra Masoram (Mas. fin. p. 42 col. 8).

49, 7 נִסְרְחָה Resch cum Chateph-Kamez, teste Kimchio. F. diserte notat: כן הוא בס׳ מדויק, Hier. כֵּן.

49, 8 הֶעְמִקוּ sine Jod. Masora in F. Hier: לית חסר. Ajin cum Scheba quiescente in codd. pariter ac v. 30. Vide Jes. 7, 10.

49, 9 יַשְׁאִרוּ sine Jod in codd. Masora: לית חסר.

49, 11 עָזְבָה Ajin cum Kamez chatuph in edd. veteribus ad exemplum codd. Item 2 Reg. 8, 6.

49, 17 מַכּוֹתֶהָ F. adscribit diserte: לית חסר יו״ד. Vide 19, 8. 50, 13.

49, 19 יֹעִדֵנִי sic hoc loco. Hier. habet notam: כן בדגש במוגה וכן בקמחי חסר דהסר. At 50, 44 יוֹעִדֵנִי plene cum Vav, suadente Masora: ב׳ דגשין. Cf. *Michlol* 40.

49, 21 קוֹלָהּ Sonc. Brix. Ven. 1515. 1521 uti E. 1. 2. J. R. 1. 2. קוֹלָם. Idem habuit B., at correxit in קוֹלָהּ.

49, 24 וְרֶטֶט ׀ cum Pasek.

49, 28 וְשָׁדְדוּ Schin cum Kamez chatuph. Testes *Michlol* 18 [b] et Masora: לית חטף. Vide 5, 6.

49, 30 נֻּדוּ Nun dagessatum in Ven. 1525, adsentientibus C 2. J. H. Hier., ubi insuper notatur: כן בדגש.

Ibid. עֲלֵיהֶם Keri עֲלֵיכֶם. Mas. fin. p. 22 col. 4. *Ochla* 151. Mas. parva ms.

49, 32 וְזֵרִתִים penultima defective, pariter atque v. 36. Vide Ez. 30, 23.

49, 34 צִדְקִיָּה sic nomen regis scribitur sexies praeter h. l., prout

postulat Masora ad h. l. et 27, 12. Itaque falso Athias et Jablonsk. צדקיהו.

49, 36 נִדָּחֵי Daleth dagessatum, at Ps. 147, 2 raphatum, teste Kimchio.

49, 37 וְהַחְתַּתִּי F. R 1. 2. scribunt וְהַחִתֹּתִי.

50, 2 בַּגּוֹיִם nonnulli codd. בָּעַמִּים.

50, 3 הֵרֶךְ הִנֵּה cum Mercha Tiphcha, ut recte in R 2. Cf. Raschium et Kimchium.

50, 9 מַשְׂכִּיל cum Schin quemadmodum Hos. 9, 14, suadente Masora.

50, 11 דָשָׁא Aleph in fine in codd. veteribusque edd. omnibus. Hier. et Berol. etiam adnotant: ל״ת כוות׳ כתיב אל״ף. Adstipulantur Kimchi in Comm. et Lex., Ben-Saruk sub דוש, Dunasch in *Responsis* p. 59, Ben-Bileam in *Taame hamikra*, Abenesra in *Mosnajim* 15, *Zachoth* 13[b] et in Comm. ad Ruth 1, 20. Eccl. 10, 15. Cf. etiam Balmasi p. 80.

Ibid. כָּאַבִּירִים omnino plene in edd. veteribus ex auctoritate codd. Cf. חלופי מערבאי.

50, 13 מַכּוֹתֶיהָ dupliciter plene sicuti Mi. 1, 9. Masora: ב׳ מלאין.

50, 16 לְאַרְצוֹ Sonc. 1486. Brix. Ven. 1515. 1521 ducibus E 1. J. R 1. אֶל־אַרְצוֹ, idque falso, quia Masora ad וְאִישׁ אֶל־אַרְצוֹ 1 Reg. 22, 36. Jes. 13, 14 notat: ב׳, itaque h. l. legit לְאַרְצוֹ.

Ibid. יָנֻסוּ penultima defective in J. Mrg. R 1. et recte quidem, teste Masora, quae duobus solis locis Deut. 28, 7 et Jes. 13, 14 plene scribi jubet.

50, 26 סָלּוּהָ Brix. et Ven. 1515 cum Mrg. סַלּוּה. At Kimchi in פתח דברי 87 tuetur Kamez chatuph.

50, 29 כְּפָעֳלָהּ Sonc. Brix. huncce in modum interpungunt: שלמו לה כפעלה ככל אשר־עשתה עשו־לה.

50, 32 סְבִיבֹתָיו R 2. סְבִיבָיו. Item Hier., sed adjiciens notam: בקדמון ובמוגה סְבִיבֹתָיו.

50, 37 הָעֵרֶב Ajin cum Zere in C 1. Mrg. quemadmodum 25, 20.

50, 38 פְּסִלִים penultima absque Jod in edd. veteribus. Non enim refertur ad quatuor omnino plene scribenda.

50, 45 אֶל־אֶרֶץ Sonc. Brix. perperam אל־יוֹשְׁבֵי ארץ. Vide חלופי קריאה.

51, 3 אֶל־יִדְרֹךְ Cod. Oxon. 69 suppeditat notam: אֶל ב׳ בלישנא בפסוק דסבירין אֵלֶיהָ ומטעין בהון „pro duobus אֶל in versu

qui legunt אֵלֶיהָ, in errore versantur.“ Revera Targum ms. habet: לַהּ ימתח, וְלַהּ יסק. Cf. Kimchium in Comm. et חלופי מערבאי.

51, 3 ידרך alterum in versu, quippe non legendum, vocalibus caret. Vide 38, 16 et Nissim ad Talmud Nedarim 38.

51, 22 אִישׁ R 2. in textu אִשָּׁה, in margine אִישׁ ק׳.

51, 27 ואשכנַז Nun pathachatum. Hier. notat: כֵן.

51, 28 אֶת־פַּחוֹתֶיהָ Sonc. Brix. uti E 2. J. וְאֶת־ idque falso. Namque solummodo Num. 35, 5 et Ez. 34, 4 reperitur אֶת וְאֵת וְאֵת וְאֵת ex fide Masorae. Versus, de quo agimus, est unus de octodecim cum אֶת אֶת וְאֵת וְאֵת.

51, 34 כְּרֵשׂוֹ Hier. addit: כֵן בהללי.

51, 37 בָּבֶל ׀ cum Pasek pariter atque post לְגַלִּים ׀ duce Masora.

51, 38 כַּגֹּורֵי cum Cholem.

51, 43 כָּל־אִישׁ Mas. parva: סמן „indicium,“ sic h. l. esse scribendum, aliter ac 50, 40. Vide חלופי קריאה.

51, 46 וּמֹשֵׁל sic in edd. veteribus omnibus, uti E 1. 2. F. M. Mrg. Hier. R 1. 2. una cum Occidentalibus, at Orientales מֹשֵׁל sine Vav copul., testibus Mas. parva ms. et F., qui diserte adnotant: למדינ׳ משל, ומשל.

51, 50 הִלְכוּ Lamed raphatum ut postulat Imperativ. Kal, Masora.

51, 51 כְּלִמָּה Mem dagessatum, convenienter קְהִלָּה (*Michlol* 179). Athias et Jablonsk. perperam כְּלִימָה.

51, 55 נִתַּן שְׁאוֹן Tiphcha Mercha secundum Sonc. Brix. R 1. 2.

51, 56 קַשְּׁתוֹתָם Schin dagessatum et Thav raphatum ex fide codd. Vide Jes. 5, 28. Ps. 37, 15.

51, 57 וְגִבּוֹרֶיהָ plene in codd. veteribusque edd. omnibus, et recte quidem.

51, 58 חוֹמַת sine Vav postremae in Sonc. Brix. subfragantibus F. Hier. Sic ubique toto in libro Jer. ad praeceptum Masorae. Vide 1, 18.

51, 59 בִּשְׁנַת R 2 בִּשְׁנָה, sed adjecta nota: בִּשְׁנַת ק׳, contra Masoram ad Jud. 1, 1 et *Ochla* 162. 163. Vide autem חלופי מערבאי.

51, 61 כְּבֹאֲךָ cum Caph quemadmodum 1 Sam. 10, 5. Masora.

Ibid. וְרָאִיתָ וְקָרָאתָ cum Sakeph magno in editione Jablonsk. et R 2. convenienter regulae. Edd. plurimae interpungunt:

וְרָאִית וְקָרָאת cum Sakeph parvo et Gaja, rationem Ben-Naphtali secutae. Vide *Metheg-Setzung* § 39 not. Sonc. Brix.: וְרָאִית וְקָרָאת.

51, 64 הָרָעָה cum Rebia, vide *Thorath emeth* 68.

52, 1 בְּמָלְכוֹ Beth dagessatum in Sonc. Brix. Mrg. R 2. Vide Ps. 23, 3.

52, 2 יהויקם defective sine Jod pariter atque 27, 1. Masora: ב׳ חסר. Vide חלופי מערבאי.

52, 3 הָיְתָה בִּירוּשָׁלִַם his cum accentibus in Sonc. Brix. et codd. quemadmodum 2 Reg. 24, 20.

Ibid. הִשְׁלִיכוֹ h. l. penultima plene, contra 2 Reg. 24, 20 defective. He cum vocali Chirek, similiter ac הִשמדו (2 Reg. 10, 17), teste *Michlol* 72 b.

52, 6 וְלֹא־הָיָה Mercha apud postremam in J. Hier. R 2. sicut 14, 4. 5. 1 Reg. 17, 7. 2 Reg. 25, 3. Cf. *Michlol* 5 b.

52, 8 יְרֵחוֹ vide 39, 5.

52, 11 הפקדות plene cum Vav in codd. veteribusque edd.

52, 12 רַב cum Munach, non makkephatum in Sonc. Brix. R 2. Item v. 16. 26. 30 et רַב v. 14. 15. 19.

52, 20 הַיָּם אֶחָד sic h. l. in Brix. attestantibus B. C 1. E 1. F. J. Mrg. Masora: ב׳ i. e. bis huncce in modum, h. l. et 2 Chr. 4, 15. At 1 Reg. 7, 44 et 2 Reg. 25, 16 הַיָּם הָאֶחָד. Vide חלופי קריאה. Edd. vulgatae exhibent הָאֶחָד, addita nota: יתיר ה׳, repugnante tamen Masora. Vide Mas. fin. p. 22.

52, 23 הָרִמֹּנִים F. notat: ב׳ חסר, i. e. duo defective sine Vav, h. l. et Cant. 6, 11. Alterum in versu plene. Vide Masoram ad Ex. 28, 33.

Ibid. רוּחָה Milel jubente Masora.

52, 29 שְׁמוֹנֶה prius in versu pertinet ad tria plene scribenda ex fide Mas. parvae ad h. l. Nota Mas. magnae impr. ad h. l. et Ez. 40, 31 תנינא דפסוק est mutanda in קדמא דפסוק, teste Masora ms.

Ibid. מִירוּשָׁלִַם Sonc. Ven. 1515. 1521. 1615. Genuens. 1618. Plantin. Nissel. Hartman. Ben-Jsrael. Lombroso. Concord. et aliquot codd. הֶגְלָה מירושלם. At plerique codd. quorum in numero B. C 1. 2. E 1. 2. 3. F. H. Hier. J. Mrg. R 1. non agnoscunt הֶגְלָה, quod etiam R 2. exhibet vocalibus carens et expunctum.

52, 30 הָגְלָה cum Rebia in Sonc. Brix. Ven. 1526 uti in C 2. E 2. Hier. J. Mrg. R 1. 2. idque jure.

52, 32 מִמַּעַל ut fieri oportet, cum Rebia in Sonc., ducibus C 2. E 1. Hier. J., pariter atque מֵעַל 2 Reg. 25, 28.

52, 33 וְשִׁנָּה h. l. desinens in He, at 2 Reg. 25, 29 in Aleph.

Ibid. וְאָכַל tonus haeret in ultima, neque retrocedit, utpote iterum sequente servo, similiter ac יִשָּׁמַע בָּהּ 6, 7, וְשָׁכַב אִישׁ Num. 5, 13, וְנָתַן עֵץ Ez. 34, 27, פָּרַשׂ רֶשֶׁת Thren. 1, 13, וּמֵאָה אֶלֶף 1 Chr. 21, 5.

Ibid. חַיָּו cum Jod simplici in Chethib, sed in Keri חַיָּיו uti versu subsequente in ipso textu cum Jod duplice. Aliter 2 Reg. 25, 29. 30, ubi plene scriptum praecedit defectivo.

Clausula masoretica. Summa versuum mille et trecenti et sexaginta et quatuor, אלף ושלש מאות וששים וארבעה. Sic in C 2. F. P. Editiones vulgatae habent 1365, Orientalium rationem secutae. Cf. ad 38, 28.

II.

חלופי ספר ירמיהו

שבין בני מערבאי ובין בני מדנחאי.

Scripturae libri Jeremiae intra scholas Occidentales et Orientales controversae.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
פָּשָׁ֑עְתְּ [1]	פָּשָׁ֑עַתְּ	3, 13.
מִמֵּנֹו רפי	מִמֶּנּוּ דגש	4, 8. 38, 25.
בפיך כתיב בַּפּוּךְ קרי [2]	בַּפּוּךְ	4, 30.
ישודדם כתיב, יְשָׁדְדֵם קרי [3]	יְשָׁדְדֵם	5, 6.
מְיֻזָּנִים כתיב וקרי [4]	מוזנים כתיב, מְיֻזָּנִים קרי	5, 8.
בּוֹטֵחַ מלא [5]	בֹּטֵחַ חסר	5, 17.
עֵצָהּ ה״א מפיק	עֵצָה ה״א רפי	6, 6.
כלה כתיב כֻּלֹּו קרי	כֻּלָּהּ	Ibid.
מִפִּיכֶם [6]	מִפִּיהֶם	7, 28.
אם־ישוב כתיב, אם־יָשׁוּבוּ קרי [7]	אִם־יָשׁוּב	8, 4.
וְסִיס כתיב וקרי [8]	וסוס כתיב וְסִיס קרי	8, 7.
האדמה כתיב, הַשָּׂדֶה קרי [9]	הַשָּׂדֶה	9, 21.

[1] Sic B. Item 13, 25. 50, 24.

[2] Sic B.

[3] Sic B.

[4] Sic B.

[5] Ita recte. Vide Argumenta ad h. l. et 12, 5. In Bibliis magnis haec varia lectio alieno loco posita est, id quod Norzium in errorem induxit.

[6] Vide Argumenta.

[7] Sic B.

[8] Ita recte secundum Masoram finalem p. 34 col. 1. Adstipulantur Cod. Tschufutkale No. 18[a] et B. In Tschuf. No. 7 de varietate lectionis adnotatur: מערב׳ ותור וסיס ועגור, למדנחא׳ ועגיר כתיב ועגור ק׳, unde concluseris Orientales et Occidentales etiam nomen avis ועגור diverse pronuntiavisse.

[9] Sic B.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
חֶסֶד וּמִשְׁפָּט	חֶסֶד מִשְׁפָּט	9, 23.
אָרֶץ כתיב וקרי	ארץ כתיב, הָאָרֶץ קרי	10, 13.
וַהֲצֵרוֹתִי מלא	וַהֲצֵרֹתִי חסר	10, 18.
וְאַל אשמע	וְלֹא אשמע	11, 11.
הַשְׁפִּלוּ חסר [1]	הַשְׁפִּילוּ מלא	13, 18.
שָׁכַחְתְּ [2]	שָׁכַחַתְּ	13, 25.
והעבְדְתִּי בדל"ת [3]	והעבְרְתִּי בר"ש	15, 14.
עָרִצִים חסר [4]	עָרִיצִים מלא	15, 21.
תיקד כתיב, תּוּקָד קרי	תּוּקָד	17, 4.
אַרְאם בפתח [5]	אֶרְאם	18, 17.
ותהְיֶינה מלא [6]	וְתִהְיֶיןָ חסר יו"ד	18, 21.
אֶל המקום [7]	עַל המקום	19, 3.
וספין כתיב, וספון קרי [8]	וספון	22, 14.
הוא כתיב, הִיא קרי [9]	הִיא	22, 16.
אֶל רעהו [10]	עַל רעהו	23, 35.
וַיְבִיאֵם מלא [11]	וַיְבִאֵם חסר	24, 1.
עַל־עַם [12]	עַל־כָּל־עַם	25, 2.
לדבר עַל כל העם	לדבר אֶל כל העם, קדמא דספרא	26, 8.
בני שפן כתיב, בֶּן קרי [13]	בֶּן שפן	26, 24.

[1] Sic P.

[2] Sic B. Cf. Argumenta ad Ez. 16, 4.

[3] Sic B.

[4] Vide Argumenta.

[5] Sic B. Vide לקוטי קדמוניות p. 142. אוצר נחמד III. p. 125.

[6] Sic Masora in F. ad Lev. 23, 17.

[7] Sic B. Vide Argumenta.

[8] Sic B.

[9] Sic B.

[10] Sic B. et P. in Variis Lectionibus atque Tschufutk. No. 7.

[11] Teste Masora in C. 4 (Pentateucho) ad Deut. 26, 9.

[12] Vide argumenta.

[13] Sic B. et Varietas Lectionis in P.

	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	מדנחאי Orientales (Babylonii):
27, 1.	יהויקם חסר יו״ד	יהויקים מלא [1]
27, 5.	על פני הארץ	על פני כָל־הארץ [2]
27, 12.	ואל צִדְקִיָּה	ואל צִדְקִיָּהוּ [3]
27, 19.	אֶל העמודים	עַל העמודים [4]
28, 3.	ויביאם בָּבֶל	ויביאם בָּבֶלָה [5]
28, 17.	הַהִיא	ההוא כתיב הַהִיא קרי [6]
29, 7.	הִגְלֵיתִי	הגילתי כתיב, הִגְלֵיתִי קרי
29, 22.	וּכְאֶחָב כתיב וקרי	וכאחב כתיב, וּכְאַחְאָב קרי [7]
32, 11.	החתום המצוה	החתום וְאֶת־המצוה כתיב ולא קרי [8]
32, 12.	הַסֵּפֶר המקנה כתיב וקרי	הספר המקנה כתיב, סֵפֶר המקנה קרי [9]
32, 19.	בני אָדָם	בני אדם כתיב, בני הָאָדָם קרי [10]
32, 34.	וַיָּשִׂימוּ	ושימו כתיב, וַיָּשִׂימוּ קרי
33, 3.	וּבצֻרוֹת	ונצרות כתיב, וּבְצֻרוֹת קרי
34, 2.	צִדְקִיָּהוּ	צִדְקִיָּה [11]

[1] Vide ad 52, 2.

[2] In B. Itaque in textu ab Orientalibus recensito על פני הארץ tantummodo quater reperitur, id quod in B. ad Am. 5,8 expresse notatur (ד׳). Masora occidentalis quinque locos numerat, Mas. ms. ad Num. 11, 31.

[3] Sic B. Nostra Masora facit cum Occidentalibus. Vide etiam ad 34, 2.

[4] Sic B. et Varietas Lectionis in Tschufutk. No. 7. et P. Vide etiam Argumenta ad Ez. 13, 2.

[5] B. et Tschufutk. 7.

[6] Sic B.

[7] Ita recte cum B. Cf. *Zeitschr. für luther. Theologie* 1875. p. 611.

[8] Talmud quoque Babylonicus, recensionem Orientalium sequens, sic hunc locum in *Nedarim* 38 adducit. Aliter Masora nostra Occidentalis, vide *Dikduke hateamim* 62.

[9] Sic B.

[10] Recte B; id quod typis expressum exhibetur, obscuritate laborat.

[11] Ex auctoritate Masorae parvae ad h. l. Aliter 27, 12, ubi contraria varietas obtinet.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
עַל הארץ [1]	אֶל הארץ	35, 11.
בקרוא כתיב, כִּקרוא קרי	כִּקרוא	36, 23.
וקרעה כתיב, יִקרעה קרי [2]	יִקרעה	Ibid.
ואיי כתיב, וְאַיֵּה קרי [3]	ואיו כתיב, וְאַיֵּה קרי	37, 19.
ירושלָֽם סוף פסוק [4]	ירושלָֽם אתנחתא	38, 28.
שַׂר־אֶצֶר ב׳ מלין [5]	שַׂרְאֶצֶר	39, 3.
שַׂר־סְכִים ב׳ מלין [5]	שַׂרְסְכִים	Ibid.
אֶל ירמיהו [6]	עַל ירמיהו	39, 11.
אָנוּ כתיב וקרי [7]	אנו כתיב, אֲנַחְנוּ קרי	42, 6.
וּלְהַסֵּךְ [8]	וְהַסֵּךְ	44, 18.
בשנת כתיב, בַּשָּׁנָה קרי	בַּשָּׁנָה	45, 1.
ואת כל הארץ לִי הִיא כתיב, ואת כל הארץ היא קרי [9]	ואת כל הארץ הִיא	45, 4.
אֶל נהר פרת	עַל נהר פרת	46, 2.
קומה כתיב, קוּמוּ קרי [10]	קוּמָה כתיב וקרי	46, 16.
איך כתיב, אֵיכָה קרי	אֵיכָה	48, 17.
יהגה כתיב, אֶהְגֶּה קרי [11]	יֶהְגֶּה	48, 31.

---

1 In P. et Tschufutkale 7, sed transposito ordine. Cf. Norzium.

2 Sic B.

3 Chethib Occidentalium exit in Vav, Orientalium in Jod, Keri utrorumque est וְאַיֵּה. Cf. Masoram ad Dan. 5. 2 Sam. 21.

4 Vide Argumenta.

5 Sic B. et Masora ms.

6 Masora nostra, quae textum Occidentalem tuetur, hunc locum refert ad quatuor עַל־ירמיהו libri (Mas. ad 18,18). Orientales legunt אֶל ac proinde nonnisi tria עַל־ירמיהו numerant.

7 Sic et P. in Varietate Lectionis.

8 Vide Argumenta ad v. 17.

9 Sic B.

10 Item Jud. 18, 9 teste B, qui h. l. adnotat ב׳ דכתיב קומה וקרי קומו, ונעלה דשופטים׃.

11 Sic B.

מדנחאי Orientales (Babylonii):	מערבאי Occidentales (Palaestinenses):	
כחלְלִים חסר יוד קדמא	כחלִילִים, תנינא דפסוק מלא דמלא	48, 36.
נתפשו כתיב, נתְפָּשָׂה קרי	נתְפָּשָׂה	48, 41.
הַנָּס כתיב וקרי	הניס כתיב, הַנָּס קרי	48, 44.
ושתו כתיב, יִשְׁתּוּ קרי [1]	יִשְׁתּוּ	49, 12.
יעדנו כתיב, יֹעִידֶנִּי קרי	יֹעִדֶנִּי קדמא דאדום	49, 19.
ומחשבֹתיו חסר [2]	ומחשבותיו מלא ו׳	49, 20.
שׁוֹבְבוּם כתיב וקרי	שובבים כתיב, שׁוֹבְבוּם קרי	50, 6.
אֶל בבל [3]	עַל בבל	50, 9.
כאבִּרִים חסר יוד קדמא	כאבִּירִים מלא דמלא	50, 11.
בימים הָהֵמָּה [4]	בימים הָהֵם	50, 20.
ידעתְּ [5]	ידעַתְּ	50, 24.
אַל ידרך ידרך הדרך קשתו וְאַל יתעל [6]	אֶל ידרך ידרך הדרך קשתו וְאֶל יתעל	51, 3.
קמה כתיב, קָמוּ קרי [7]	קָמָה כתיב וקרי	51, 29.
מֹשֵׁל על משל [8]	ומֹשֵׁל על משל	51, 46.
בשנת כתיב, בַּשָּׁנָה קרי [9]	בִּשְׁנַת כתיב וקרי	51, 59.
יהויקִים מלא [10]	יהויקִם חסר יו״ד	52, 2.

[1] Sic B.

[2] Ita recte. Cf. Norzium.

[3] Ita recte teste B. Cf. Pinsker, *Einleitung* p. 128.

[4] Masora (ad 3, 16), utpote Occidentales sequens, hunc locum non habet in numero octo בימים הָהֵמָּה.

[5] Sic B. Vide 3, 13.

[6] Tschufutkale 7, itemque B.

[7] Sic B. Eodemque modo variat 1 Sam. 4, 15.

[8] Sic differunt teste Masora parva ms. Vide Argumenta.

[9] Sic B. Vide Argumenta.

[10] Sic F. P, quamquam inverso ordine. Occidentales hoc nomen hic et 27, 1 sine Jod ultimae scribunt, Orientales contra ubique plene יהויקִים. Secundum indicem typis expressum varietas ad כְּכֹל pertineret, cujus loco כֹּל esset lectio Orientalium, at contradicit B.

III.

חלופי נקוד בספר ירמיהו
בין בן אשר ובין בן נפתלי.

Loci libri Jeremiae a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati.

(Omnes varietates asterisco distinctae depromptae sunt e libro ms. עדת דבורים, de quo vide *Dikduke hateamim* p. XXXII).

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
עַֽל־כָּל־אֲשֶׁר	עַל־כָּל־אֲֽשֶׁר	1, 7.*
הַֽמַּעְלֶה	הַמַּֽעֲלֶה	2, 6.
כִּי־אִם תְּכַבְּסִי [1]	כִּי אִם־תְּכַבְּסִי	2, 22.
וַֽתֶּחֱנַף [2]	וַֽתֶּֽחֱנַף	3, 9.*
לָֽעָם־הַזֶּה [3]	לָעָֽם־הַזֶּה	4, 11.*
הַֽמֶּרְחָק	הַמֶּרְחָק	4, 16.
לוֹא הֽוּא [4]	לוֹא־הֽוּא	5, 12.*
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי [5]	אֲשֶׁר נִקְרָֽא־שְׁמִי	7, 10.
אֶת־כָּל־הַֽמַּֽעֲשִׂים	אֶת־כָּל־הַמַּֽעֲשִׂים	7, 13.
לְמִן־הַיּוֹם	לְמִן־הַיּוֹם	7, 25.*
וְֽהַשְׁלִיכִי [6]	וְהַשְׁלִיכִי	7, 29.*
וְֽהָיְתָה [7]	וְהָֽיְתָה	7, 33.
וַֽיַּדְרְכוּ	וַיַּדְרְכוּ	9, 2.
יַעְקֹב [8]	יַעְקֹב	9, 3.*

[1] Item 22, 24. 37, 10. Vide ad Jes. 10, 22.

[2] Similiter Deut. 6, 15. Jos. 24, 27. Jud. 9, 43. Vide ad Ps. 19, 11.

[3] Item 23, 32. Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

[4] Etiam in S.

[5] Similiter 25, 29. Vide ad Iob. 1, 3.

[6] Similiter 10, 20. 31, 4. 32, 35. 38, 10. Vide *Metheg-Setzung* § 39. not.

[7] Masora partes Ben-Ascheri sequitur (vide Mas. finalem p. 23 col. 7) Vide ad Jes. 28, 4.

[8] Vide ad Gen. 27, 36.

Locus	Ben-Ascher:	Ben-Naphtali:
9, 16.	לַֽמְקוֹנְנוֹת	לַֽמְּקוֹנְנוֹת [1]
10, 20.	וְאֵינָם	וְֽאֵינָם
10, 24.*	אַל־בְּאַפְּךָ	אַֽל־בְּאַפְּךָ
11, 4.*	הוֹצִיאִי־אוֹתָם	הוֹצִֽיאִי־אוֹתָם [2]
11, 7.*	וְעַד־הַיּוֹם	וְֽעַד־הַיּוֹם
13, 16.*	יִתְנַגְּפוּ	יִֽתְנַגְּפוּ
14, 14.*	מִתְנַבְּאִים	מִֽתְנַבְּאִים
14, 18.*	גַּם־כֹּהֵן	גַּֽם־כֹּהֵן
15, 4.	בֶּן־יְחִזְקִיָּהוּ	בֶּן־יְחִזְקִיָּהוּ
15, 17.*	לֹא־יָשַׁבְתִּי בְסוֹד־מְשַׂחֲקִים	לֹא יָשַׁבְתִּי בְסוֹד מְשַׂחֲקִים
16, 19.	הֶבֶל וְאֵין־בָּם	הֶבֶל וְאֵין בָּם
17, 6.	וְהָיָה	וְֽהָיָה [3]
18, 11.	אֶל־אִישׁ־יְהוּדָה	אֶל־אִישׁ יְהוּדָה
19, 14.	לְהִנָּבֵא	לְֽהִנָּבֵא [4]
21, 9.*	עַל־הַכַּשְׂדִּים	עַֽל־הַכַּשְׂדִּים
22, 1.	בֵּית־מֶלֶךְ	בֵּית מֶלֶךְ
22, 24.*	כִּי אִם־יִהְיֶה	כִּי־אִם יִהְיֶה [5]
22, 28.	אֵין־חֵפֶץ	אֵין חֵפֶץ
23, 16. 25.	הַנִּבְּאִים	הַֽנִּבְּאִים
23, 25.	אֵת אֲשֶׁר־אָמְרוּ	אֵת אֲשֶׁר אָמְרוּ
23, 32.*	לָעָם־הַזֶּה	לָֽעָם־הַזֶּה
24, 1.	מֶלֶךְ־בָּבֶל	מֶלֶךְ בָּבֶל
25, 4.	אֶת־כָּל־עֲבָדָיו	אֶֽת־כָּל־עֲבָדָיו
25, 14.	וּכְמַעֲשֵׂה	וְּכְמַעֲשֵׂה [6]

[1] Vide 2 Chr. 5, 13.

[2] Vide 4, 11.

[3] Vide ad Hos. 2, 1.

[4] Verum 26, 12 etiam Ben-Ascher Gaja adjicit (*Metheg-Setzung* §. 39).

[5] Item Num. 24, 22. Jes. 10, 22.

[6] Similiter Ps. 90, 17. Vide ibi ad 19, 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
וְהִתְגָּעֲשׁוּ [1]	וְהִתְגָּעֲשׁוּ	25, 16.*
אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי [2]	אֲשֶׁר נִקְרָא־שְׁמִי	25, 29.*
וִילְלַת [3]	וִילְלַת	25, 36.
אֶל־כָּל־קְהַל	אֶל־כָּל־קְהַל	26, 17.
בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ מתג [4]	בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ	26, 20.*
הַנִּבְּאִים, הַנִּבְּאִים	הַנִּבְּאִים, הַנִּבְּאִים	27, 15. 16. 29, 21.
מְשַׁלֵּחֲךָ	מְשַׁלֵּחֲךָ	28, 16.*
וְהִתְפַּלְלוּ [5]	וְהִתְפַּלְלוּ	29, 7.
אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים	אֲשֶׁר־הִדַּחְתִּים	29, 18.*
וַיְדַבְּרוּ	וַיְדַבְּרוּ	29, 23.*
וְיִסַּרְתִּיךָ [6]	וְיִסַּרְתִּיךָ	30, 11. 46, 28.
וְנִבְנֵית	וְנִבְנֵית	31, 4.
וְעַל־בְּנֵי־צֹאן	וְעַל־בְּנֵי־צֹאן	31, 12.
אֶכְתֲּבֶנָּה פתח [7]	אֶכְתֲּבֶנָּה קמץ	31, 33.
לְהַעֲבִיר	לְהַעֲבִיר	32, 35.*
בַּמָּקוֹם־הַזֶּה [8]	בַּמָּקוֹם־הַזֶּה	33, 10.*
יוֹמָם־וָלַיְלָה [9]	יוֹמָם־וָלַיְלָה	33, 20.*
וְכָל־חֵילוֹ	וְכָל־חֵילוֹ	34, 1.
וּבְמִשְׂרְפוֹת	וּבְמִשְׂרְפוֹת	34, 5.
שֶׁבַע שָׁנִים	שֶׁבַע־שָׁנִים	34, 14.

[1] Similiter Lev. 21, 1. 23, 44. Ez. 45, 17. Mi. 4, 9. Eccl. 12, 3. Neh. 10, 34. Vide *Metheg-Setzung* § 26.

[2] Haec varietas Bibliis quoque magnis ad marginem adnotata est. Editiones falso secundum Ben-Naphtali interpungunt, supra vero 7, 14 et 2 Chr. 7, 14 accentus recte se habent.

[3] Vide ad Gen. 27, 28.

[4] Pari modo 36, 12.

[5] Itidem 2 Chr. 6, 24.

[6] Vide ad Gen. 27, 28 et *Dikduke hateamim* § 13.

[7] Similiter Ez. 35, 6.

[8] Similiter 4, 11. 11, 14. 23, 32. 33, 20. 44, 14.

[9] Cf. *Metheg-Setzung* § 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֲשֶׁר־שְׁלַחְתֶּם	אֲשֶׁר־שְׁלַחְתֶּם	34, 16.
שְׁבוּ נָא	שְׁבוּ־נָא	35, 15.
בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ	בֶּן־שְׁמַעְיָהוּ	36, 12.*
יִקְרָעֶהָ	יִקְרָעֶהָ	36, 23.*
כִּי־אִם הִכִּיתֶם	כִּי אִם־הִכִּיתֶם	37, 10.
אֶת־יִרְמְיָהוּ [1]	אֶת־יִרְמְיָהוּ	37, 13. 38, 14.
אֲשֶׁר־נִבְּאוּ	אֲשֶׁר־נִבְּאוּ	37, 19.*
וַיְשַׁלְּחוּ	וַיְשַׁלְּחוּ	38, 6.*
וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ [2]	וְהַעֲלִיתָ אֶת־יִרְמְיָהוּ	38, 10.*
וַיְשַׁלְּחֵם	וַיְשַׁלְּחֵם	38, 11.*
אֶל־צִדְקִיָּהוּ	אֶל־צִדְקִיָּהוּ	38, 17.*
אֶת־צִדְקִיָּהוּ	אֶת־צִדְקִיָּהוּ	39, 5.*
וַיִּשְׁחָטֵם	וַיִּשְׁחָטֵם	41, 7.*
בֶּן־הוֹשַׁעְיָה [3]	בֶּן־הוֹשַׁעְיָה	42, 1.* 43, 2.
לָגוּר־שָׁם [4]	לָגוּר־שָׁם	44, 14.*
הֲמִבַּלְעָדֵי	הֲמִבַּלְעָדֵי	44, 19.
אִם־יִהְיֶה	אִם־יִהְיֶה	44, 26.*
וְיָדְעוּ [5]	וְיָדְעוּ	44, 28.
מִבֵּיתְאֵל	מִבֵּיתְאֵל	48, 13.*
מֶה נִּהְיָתָה	מַה־נִּהְיָתָה	48, 19.*
וּלְמַמְלְכוֹת	וּלְמַמְלְכוֹת	49, 28.*
וּמַעֲלֶה [6]	וּמַעֲלֶה	50, 9.*

[1] At 37, 21. 38, 6. 7. 13. et ipse Ben-Ascher Gaja apponit.

[2] In utroque vocabulo discrepant.

[3] Ben Naphtali gutturali Scheba simplex quiescens impertit (vide ad Ps. 19, 11) et syllabae primae (ante Makkeph) Gaja apponit sicuti 26, 20. 36, 12.

[4] Vide 4, 11.

[5] Sic et Ez. 28, 22. 34, 27. Mas. ms. ait: כל וְיָדְעוּ בגרשים לבן נפתלי געיא, בן אשר בלא געיא.

[6] Similiter 2, 6. Ps. 135, 7. Vide ibi ad 19, 11.

Ben-Naphtali:	Ben-Ascher:	
אֶל־יִדְרֹ֑ךְ	אֶל־יִדְרֹ֑ךְ	51, 3.*
כֹּ֥וס זָהָ֖ב	כּֽוֹס־זָהָ֖ב	51, 7.
וּֽנְסַפְּרָ֣ה	וּֽנְסַפְּרָ֣ה	51, 10.
וְֽרָאִ֔יתָ וְֽקָרָ֔אתָ [1]	וְֽרָאִ֔יתָ וְקָרָ֔אתָ	51, 61.
תְּֽשַׁע עֶשְׂרֵ֣ה [2]	תְּֽשַׁע־עֶשְׂרֵ֣ה	52, 12.*
אֲשֶׁר הָיָ֤ה פָקִ֣יד ׀ [3]	אֲֽשֶׁר־הָיָ֤ה פָקִ֣יד ׀	52, 25.*

IV.

פתחין באתנח וסוף פסוק בספר ירמיה׃

Loci libri Jeremiae vocalem non productam in pausa retinentes.

2, 14.	היה לָבַז	32, 44.	הנֶּגֶב
3, 5.	לָנֶצַח	35, 4.	שמר הסַּף
4, 11.	ולוא לְהָבַר	37, 15.	הכֶּלֶא
7, 10.	ואמרתם נִצַּלְנוּ	49, 2.	באש תִצַּתְנָה
8, 5.	משבה נִצַּחַת	49, 28.	קֶדֶם
8, 21.	בת עמי השְׁבָּרְתִּי	51, 27.	מני ואשכֲּנַז
10, 11.	לָא עֲבַדוּ	51, 58.	באש יִצַּתּוּ
10, 25.	נוהו השַׁמּוּ	52, 24.	שמרי הסַּף
13, 16.	ושית לַעֲרָפֶל	52, 28.	הגלה נבוכדראצַּר
15, 10.	כלה מקללַוְנִי	52, 29.	עשרה לנבוכדראצַּר
22, 14.	ומשוח בשָּׁשַׁר		וכל לישן בָּבֶל, וכל לֶבֶטח דכוותה, בין באתנח בין בס"פ.
30, 16.	אתן לָבַז		
32, 1.	שנה לנבוכדראצַּר		

[1] Similiter Deut. 4, 19. Thren. 1, 11. 3, 40. 5, 21. Est. 8, 6. Vide Argumenta.

[2] Aeque ac 2 Reg. 25, 8. Cf. *Metheg-Setzung* §. 43.

[3] Eodem modo 2 Reg. 25, 19.

V.

פסקתא בספר ירמיהו

Loci libri Jeremiae lineola Pasek notati.

1, 13. יי ׀ אלי
4, 1. ישראל ׀ נאם
4, 19. מעי ׀ אחילה
6, 11. יי ׀ מלאתי
6, 14. שלום ׀ שלום
8, 11. וחברו
7, 9. הגנב ׀ רצח
9, 2. אל־רעה ׀ יצאו
11, 5. אמן ׀ יי
12, 5. רגלים ׀ רצתה
15, 12. ברזל ׀ ברזל
17, 25. מלכים ׀ ושרים
21, 7. ואחרי כן ׀ נאם
Ibid. עבדיו ׀ ואת העם
23, 6. יי ׀ צדקנו
31, 40. הפגרים ׀ והדשן
32, 44. בספר ׀ וחתום
33, 2. יי ׀ שמו
33, 16. יי ׀ צדקנו
34, 1. בבל ׀ וכל חילו
35, 15. הנבאים ׀ השכם
Ibid. ושלח ׀ לאמר
41, 10. ויושב ׀ ישמעאל
44, 25. מלאתם ׀ לאמר
48, 20. הילילו ׀ וזעקו
49, 24. ורטט ׀ החזיקה
49, 37. עליהם ׀ רעה
50, 14. על בבל ׀ סביב
50, 29. אל בבל ׀ רבים
51, 2. לבבל ׀ זרים
51, 37. בבל ׀ לגלים ׀ מעון,
ב׳ בו

VI.

סדרים בספר ירמיהו לא, וסמניהון:

Sectiones libri Jeremiae masoreticae.

1, 1. דברי ירמיהו
3, 6. ויאמר יי אלי, דבתר הינטור לעולם
5, 1. שוטטו בחוצות
6, 2. הנוה והמענגה דמיתי
7, 23. כי אם את הדבר הזה צויתי

9, 24. הנה ימים באים, דבתר כי אם בזאת יתהלל
12, 15. והיה אחרי נתשי אותם
15, 1. ויאמר יי אלי, דבתר היש בהבלי הגוים
17, 7. ברוך הגבר אשר יבטח
18, 19. הקשיבה יי אלי
20, 13. שירו ליי הללו
23, 7. לכן הנה ימים באים, דבתר בימיו תושע יהודה
25, 1. הדבר אשר היה, דבתר ושלחתי בם את החרב
26, 1. בראשית ממלכות יהויקים
27, 1. בראשית ממלכת יהויקם
29, 8. כי כה אמר יי, דבתר ודרשו את שלום
30, 10. ואתה אל תירא עבדי, דבתר ועבדו את יי
31, 33. כי זאת הברית אשר
32, 26. ויהי דבר יי, דבתר ואתה אמרת אלי
33, 17. כי כה אמר יי, דבתר בימים ההם תושע
35, 12. ויהי דבר יי, דבתר ונשב בירושלם
36, 27. ויהי דבר יי, דבתר ויצוה המלך את ירחמאל
38, 8. ויצא עבד מלך מבית
40, 1. הדבר אשר היה, דבתר כי מלט אמלטך
42, 12. ואתן לכם רחמים
44, 24. ויאמר ירמיהו אל כל העם
46, 27. ואתה אל תירא עבדי, דבתר ונתתים ביד
49, 1. לבני עמון כה אמר יי
50, 5. ציון ישאלו דרך הנה
51, 10. הוציא יי את צדקתינו
51, 59. הדבר אשר צוה ירמיהו

VII.

חלופי קריאה בספר ירמיהו

*Loci libri Jeremiae aliorumque librorum consimiles qui facile confunduntur.**)

1, 8 Primo	לְהצילך נאם יי
1, 19 Secundo	נאם יי לְהצילך
2, 7 Jer.	לֶאכל פריה וְטובה
9, 36 Neh.	לֶאכל אֶת פריה וְאֶת טובה
2, 26 Primo	וְכֹהניהם ונביאיהם
32, 32 Secundo	כֹּהֲנֵיהֶם ונביאיהם
3, 7 Primo et 3, 10 Tertio	בָּגוֹדָה אחותה יהודה
3, 8 Secundo	בֹּגֵדָה יהודה אחותה
5, 9 Primo et 5, 29 Secundo	העל אלה לוא אפקֹד נאם יי
9, 8 Tertio	הַעל אלה לא אפקָד־בָּם נאם יי
5, 9 Primo	וְאִם בגוי אשר
5, 29 Secundo et 9, 8 Tertio	אִם בגוי אשר
5, 24 Jer.	גשם יוֹרה ומלקוש
2, 23 Jo.	גשם מוֹרה ומלקוש. וסמן יומו.
7, 9 Jer.	הֲגָנב רָצח ונאף
4, 2 Hos.	וְרָצח וְגָנב ונאף
6, 13 Primo	כי מקטַנָּם ועד גדולָם כֻּלּוֹ (בוי״), וּמִנביא ועד כהן כֻּלּוֹ (בוי״)
8, 10 Secundo	כי מקטֹן ועד גָּדוֹל כֻּלֹּה (בהא), מִנביא ועד כהן כֻּלֹּה (בהא)
6, 14 Primo	ויְרַפְּאוּ את שבר עמי
8, 10 Secundo	ויְרַפּוּ את שבר בַּת עמי
6, 15 Primo	בעת פְּקַדְתִּים

*) Locos librorum Jeremiae et Regum facile permiscendos in editione libri Regum, Deo volente, exhibebimus.

בעת פְקֻדָּתָם	8, 12 Secundo
בא מֵאֶרֶץ צפון	6, 22 Primo
בא מִצפון	50, 41 Secundo
וגוי גדול יֵעוֹר מירכתי ארץ	6, 22 Primo
וגוי גדול וּמְלָכִים רַבִּים יֵעֹרוּ מירכתי ארץ	50, 41 Secundo
אכזרי הוּא, עליך בת צִיּוֹן	6, 23 Primo
אכזרי הֵמָּה, עליך בת בָּבֶל	50, 42 Secundo
צרה החזיקתנוּ	6, 24 Primo
צרה החזיקתהוּ	50, 43 Secundo
וְקָרָאתָ שם את הדבר הזה	7, 2 Primo
וְדִבַּרְתָּ שם את הדבר הזה. וסמן ויקרא אל משה וידבר (Lev. 1, 1.)	22, 1 Secundo
ואמרת שִׁמְעוּ דבר יי כָּל יהודה	7, 2 Primo
ואמרת שְׁמַע דבר יי מֶלֶךְ יהודה	22, 2 Secundo
הַשְׁכֵּם ודבר	7, 13 Primo
אַשְׁכִּים ודבר. וסמן, הַאַף תספה	25, 3 Secundo
ואל תשא בעדם רנה ותפלה וְאַל תִּפְגַּע בִּי	7, 16 Primo
ואל תשא בעדם רנה ותפלה	11, 14 Secundo
אשר לא צִוִּיתִי ולא עלתה על לבי	7, 31 Primo
אשר לא צִוִּיתִי וְלֹא דִבַּרְתִּי ולא עלתה על לבי	19, 5 Secundo
אשר לא צִוִּיתִים ולא עלתה על לבי	32, 35 Tertio
לא יֵאָסְפוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	8, 2 Primo
לא יִסָּפְדוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	16, 4 Secundo
לא יקברו ולא יִסְפְּדוּ לָהֶם	16, 6 Tertio
לא יִסָּפְדוּ וְלֹא יֵאָסְפוּ ולא יקברו לְדֹמֶן	25, 33 Quarto
לְעֵת מרפֵּה והנה בעתה (ה"א)	8, 15 Primo
וּלְעֵת מרפֵּא והנה בעתה (אל"ף)	14, 19 Secundo
נָדְדוּ הלכו	9, 9 Primo
נָדוּ הלכו	50, 3 Secundo
לָכֵן כה אמר יי צבאות אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הנני מאכילם אֶת הָעָם הַזֶּה לענה	9, 14 Primo

23, 15 Secundo	לכן כה אמר יי צבאות עַל הַנְּבִאִים הנני מאכִיל אוֹתָם לענה
10, 13 Primo	וַיַּעֲלֶה נשאים מקצה הָאָרֶץ (קרי).
51, 16 Secundo	וַיַּעַל נשאים מקצה אָרֶץ
10, 16 Primo	כי יוצר הכל הוא וְיִשְׂרָאֵל שבט נחלתו
51, 19 Secundo	כי יוצר הכל הוא וְשבט נחלתו
10, 25 Jer.	שפך חמתך עַל הגוים אשר לא ידעוך ועל מִשְׁפָּחוֹת
79, 6 Psalm.	שפך חמתך אֶל הגוים אשר לא ידעוך ועל מַמְלָכוֹת. וחד פסוק סמן, כי הנני קרא לכל משפחות ממלכות (Jer. 1, 15)
10, 25 Jer.	כי אָכְלוּ את יעקב וַאֲכָלֻהוּ וַיְכַלֻּהוּ ואת נוהו השמו
79, 7 Psalm.	כי אָכַל את יעקב ואת נוהו השמו
11, 11 Jer.	ולא אשמע אֲלֵיהֶם
8, 18 Ez.	ולא אשמע אוֹתָם
11, 20 Primo	ויי צבאות שֹׁפֵט צֶדֶק בֹּחֵן כליות ולב, סמן שצ״ב
20, 12 Secundo	ויי צבאות בֹּחֵן צַדִּיק רֹאֶה כליות ולב, סמן בצ״ר
11, 21 Primo	עַל אנשי ענתות
11, 23 Secundo	אֶל אנשי ענתות. וסמן עַל הכפרת, אֶל הכפרת (Ex. 25, 20)
14, 3 Primo	בשו וְהָכְלְמוּ וְחָפוּ ראשם
14, 4 Secundo	בשו אִכָּרִים חָפוּ ראשם
14, 8 Primo	מקוה ישראל מושיעו
17, 13 Secundo	מקוה ישראל יְהוָֹה כל עזביך
15, 13 Primo	חילך וְאוצרתיך לבז אתן
17, 3 Secundo	חילך כָּל־אוצרתיך לבז אתן
15, 14 Primo	והעברְתִּי את איביך בארץ לא ידעת
17, 4 Secundo	והעבדְתִּיךָ את איביך בארץ אֲשֶׁר לא ידעת. וסמן ר״ד

כי אש קָדְחָה באפי עֲלֵיכֶם תּוקד	15, 14 Primo
כי אש קְדַחְתֶּם באפי עַד עוֹלָם תוקד	17, 4 Secundo
ולא יֵאָמֵר עוד חי יי	16, 14 Primo
ולא יֹאמְרוּ עוד חי יי	23, 7 Secundo
אשר העלה את בני ישראל מארץ צָפוֹן	16, 15 Primo
אשר העלה וַאֲשֶׁר הֵבִיא את זֶרַע בֵּית ישראל מארץ צפוֹנָה	23, 8 Secundo
אשר הִדִּיחָם שָׁמָּה וַהֲשִׁבֹתִים על אדמתם אֲשֶׁר נָתַתִּי לַאֲבוֹתָם	16, 15 Primo
אשר הִדַּחְתִּים שָׁם וְיָשְׁבוּ על אדמָתָם׃ (ס״פ)	23, 8 Secundo
והיה כעץ שתול על מַיִם	17, 8 Jer.
והיה כעץ שתול על־פַּלְגֵי מָיִם	1, 3 Psalm.
וְלָתֵת לאיש כדרכיו כִּפְרִי מעלליו	17, 10 Primo
לָתֵת לאיש כדרכיו וְכִפְרִי מעלליו	32, 19 Secundo
ובאו בשערי הָעִיר הַזֹּאת מלכים וְשָׂרִים ישבים על כִּסֵּא דָוִד	17, 25 Primo
ובאו בשערי הַבַּיִת הַזֶּה מלכים ישבים לְדָוִד על כִּסְאוֹ	22, 4 Secundo
רֶגַע אדבר—לִנְתוֹשׁ וְלִנְתוֹץ וּלְהַאֲבִיד	18, 7 Primo
וְרֶגַע אדבר—לִבְנוֹת וְלִנְטֹעַ	18, 9 Secundo
לפני איביהם וּבְיַד מבקשי נפשם	19, 7 Primo
לפני איביהם וְלִפְנֵי מבקשי נפשם	49, 37 Secundo
לְכֹל הבתים אשר קטרו על גגתיהם לְכָל צְבָא הַשָּׁמַיִם וְהַסֵּךְ נסכים לאלהים אחרים	19, 13 Primo
וְאֵת הבתים אשר קטרו על גגותיהם לַבַּעַל וְהִסִּכוּ נסכים לאלהים אחרים לְמַעַן הַכְעִסֵנִי	32, 29 Secundo
בחרב וּבָרָעָב ובדבר	21, 9 Primo
בחרב בָּרָעָב ובדבר	38, 2 Secundo
והיוצא וְנָפַל עַל הכשדים הַצָּרִים עֲלֵיכֶם וחיה והיתה לו נפשו לשלל	21, 9 Primo

והיצא אֶל הכשדים וחיה והיתה לו נפשו לשלל וָחָי	38, 2 Secundo
והצילו גזול מיד עוֹשֵׁק	21, 12 Primo
והצילו גזול מיד עָשׁוּק	22, 3 Secundo
לכן כה אמר יי אֶל יהויקים	22, 18 Primo
לכן כה אמר יי עַל יהויקים	36, 30 Secundo
צמח צַדִּיק וּמָלַךְ מֶלֶךְ וְהִשְׂכִּיל ועשה משפט וצדקה בארץ	23, 5 Primo
צמח צְדָקָה ועשה משפט וצדקה בארץ	33, 15 Secundo
בְּיָמָיו תושע יהודה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכֹּן לבטח וזה שְׁמוֹ אשר יקְרְאוֹ יי צדקנו	23, 6 Primo
בַּיָּמִים הָהֵם תושע יהודה וִירוּשָׁלַם תִּשְׁכּוֹן לבטח וזה אשר יקרָא לָהּ יי צדקנו	33, 16 Secundo
חמה יצאה וְסַעַר מִתְחוֹלֵל	23, 19 Primo
חמה יצאה סַעַר מִתְגּוֹרֵר	30, 23 Secundo
לא ישוב אף יי־־תתבוננו בה בִינָה	23, 20 Primo
לא ישוב חֲרוֹן אף יי־־תתבוננו בָהּ׃ ס"פ	30, 24 Secundo
מה עָנָה יי	23, 35 Primo
מה עָנָךְ יי	23, 37 Secundo
לְחרפה וּלְמשל לִשנינה וְלִקללה	24, 9 Primo
לְשמה וְלִשרקה וּלחרבות עולם	25, 9 Secundo
לְחרבה לְשמה לִשרקה וְלִקללה	25, 18 Tertio
לְאלה וּלְשמה וְלִשרקה וּלְחרפה	29, 18 Quarto
לְאלה וּלְשמה וְלִקללה וּלְחרפה	42, 18 Quinto et 44, 12 Sexto
לְחרבה וּלְשמה ולקללה	44, 22 Septimo
לְשמה לְחרפה לְחֹרב וְלִקללה	49, 13 Octavo
ושבו עַל האדמה אשר נָתַן יְיָ לכם	25, 5 Primo
ושבו אֶל האדמה אשר נָתַתִּי לכם	35, 15 Secundo
קול צַעֲקַת הרעים	25, 36 Jer.
קול יִלֲלַת הרעים	11, 3 Sach.
לְכל גויי הארץ	26, 6 Primo et 33, 9 Secundo

בְּכל גויי הארץ. וסמן, לְכל באי שער, בְּכל באי שער (Gen. 23, 10. 18)	34, 8 Tertio
כי שקר הֵם נבאים לכם	27, 10 Primo et 14 Secundo
כי שקר הֵמָּה נבאים לכם	27, 16 Tertio
כי בְשקר הֵם נבאים לכם	29, 9 Quarto
הנותרים בְּבֵית יי ובית מלך יהודה ובִירושלם בבלה	27, 18 Primo
הנותרים בֵּית יי ובית מלך יהודה וִירושלָם׃ ס״פ	27, 21 Secundo
כי סרה דִבַּרְתָּ אֶל יי	28, 16 Primo
כי סרה דִבֶּר עַל יי	29, 32 Secundo
לְכָל הגולה אשר הִגְלֵיתִי מירושלם בבלה	29, 4 Primo
כָּל הגולה אשר שִׁלַּחְתִּי מירושלם בבלה	29, 20 Secundo
ואִכלו את פִּרְיָן	29, 5 Primo
ואִכלו את פְּרִיהֶן	29, 28 Secundo
ואָכלו את פְּרִיהֶם	9, 14 Am.
ושבתי את שבות עמי ישראל ויהודה	30, 3 Jer.
ושבתי את שבות עמי ישראל	9, 14 Am.
וְאַתָּה אל תירא עבדי יעקב	30, 10 Primo et 46, 27 Secundo
אַתָּה אל תירא עבדי יעקב	46, 28 Tertio
כי אתך אֲנִי נאם יי לְהוֹשִׁיעֶךָ	30, 11 Primo
נאם יי כי אתך אָנִי	46, 28 Secundo
אשר הֲפִצוֹתִיךָ שָׁם אַךְ אתך	30, 11 Primo
אשר הִדַּחְתִּיךָ שָׁמָּה וְאתך	46, 28 Secundo
על רב עונך עצמו חטאתָיִךְ׃ ס״פ	30, 14 Primo
על רב עונך עצמו חטאתַיִךְ עָשִׂיתִי אֵלֶּה לָךְ	30, 15 Secundo
ונבנתה עִיר	30, 18 Primo
ונבנתה הָעִיר	31, 38 Secundo
אבות אָכלו בסר ושני בָנים תקהינה	31, 29 Jer.
אבות יֹאכלו בסר ושני הַבָּנים תקהינה	18, 2 Ez.
את סֵפֶר המקנה	11, 11 Primo et 11, 14 Tertio

את הַסֵּפֶר המקנה	11, 12 Secundo
כי אשיב את שבותם נְאֻם יְיָ	32, 44 Primo
כי אשיב את שבותם וְרִחַמְתִּים	33, 27 Secundo
לִקרא דרור אִישׁ לְרעהו	34, 15 Primo
לִקרא דרור איש לְאָחִיו וְאִישׁ לרעהו	34, 17 Secundo
ונשמע־לְכֹל אשר צונו	35, 8 Primo
ונשב־כְּכֹל אשר צונו	35, 10 Secundo
בשנה התשעית לְצִדְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בחדש העשרי בא	39, 1 Primo
וַיְהִי בשנה התשעית לְמָלְכוֹ בחדש העשירי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ בא	52, 4 Secundo
וְכל חילו אֶל ירושלם וַיָּצֻרוּ	39, 1 Primo
הוא וְכל חילו עַל ירושלם וַיַּחֲנוּ	52, 4 Secundo
וַיִּברחו ויצאו לילה מִן הָעִיר	39, 4 Primo
יִברחו ויצאו מֵהָעִיר לילה	52, 7 Secundo
וַיֵּצֵא דרך הערבה	39, 4 Primo
וַיֵּלְכוּ דרך הערבה	52, 7 Secundo
וירדפו חיל כשדים אַחֲרֵיהֶם	39, 5 Primo
וירדפו חיל כשדים אַחֲרֵי הַמֶּלֶךְ	52, 8 Secundo
וַיַּעֲלֻהוּ אל נְבוּכַדְרֶאצַּר מלך בבל	39, 5 Primo
וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ אל מלך בבל	52, 9 Secundo
צדקיהו בְּרִבְלָה לעיניו	39, 6 Primo
צדקיהו לעיניו	52, 10 Secundo
וְאֵת כל חֹרֵי יהודה שחט מֶלֶךְ בָּבֶל	39, 6 Primo
וְגַם אֶת כל שָׂרֵי יהודה שחט בְּרִבְלָתָה	52, 10 Secundo
ואת יתר הָעָם הַנִּשְׁאָרִים	39, 9 Primo et Secundo et 52, 15 Tertio
ואת יתר הָאָמוֹן	52, 15 Quarto
הנפלים אשר נפלו עָלָיו	39, 9 Primo
הנפלים אשר נפלו אֶל מֶלֶךְ בָּבֶל	52, 15 Secundo
הגלה נבוזראדן רב טבחים בָּבֶל׃	39, 9 Primo
הגלה נבוזראדן רב טבחים	52, 15 Secundo et 52, 30 Tertio

וְהָיְתָה לְךָ נפשך לְשָׁלָל	39, 18 Primo
וְנָתַתִּי לְךָ אֶת נפשך לשלל	45, 5 Secundo
אשר הפקיד מֶלֶךְ בָּבֶל	41, 2 Primo et 41, 18 Tertio
אשר הפקיד נְבוּזַרְאֲדָן	41, 10 Secundo
אשר הִפְקִיד נבוזראדן רב טבחים	41, 10 Primo
אשר הִנִּיחַ נבוזראדן רב טבחים	43, 6 Secundo
וילך לַעֲבֹר אל בני עמון	41, 10 Primo
וילך אל בני עמון	41, 15 Secundo
וְכל העם מִקטן ועד גדול	42, 1 Primo
וּלְכל העם לְמִקטן ועד גדול	42, 8 Secundo
אשר שמו אֶת פניהם לבוא מצרים	42, 17 Primo
אשר שמו פניהם לבוא אֶרֶץ מצרים	44, 12 Secundo
כל יהודה אֲשֶׁר בארץ מצרים	44, 24 Primo
כל יהודה הַיֹּשְׁבִים בארץ מצרים	44, 26 Secundo
יעלה כַּנהרות יתגָּעשו מֵימָיו	46, 7 Primo
יעלה וְכנהרות יתגֹּעשו מָיִם. וסמן הנקוד, גַּגֹ׳	46, 8 Secundo
בבכי יעלה בֶּכִי כי בְּמוֹרַד חרונים צָרֵי צַעקת שבר שָׁמֵעוּ	48, 5 Jer.
בבכי יעלה בּוֹ כי דֶּרֶךְ חרונים זַעקת שבר יְעֹעֵרוּ	15, 5 Jes.
שמענו גאון מואב גֵּאֶה מאד גָּבְהוֹ וגאונו וְגאותו	48, 29 Jer.
שמענו גאון מואב גֵּא מאד גַּאותו וגאונו	16, 6 Jes.
עֶברתו וְלֹא כן בדיו לֹא כֵן עשו	48, 9 Jer.
וְעברתו לא כן בדָיו׃ ס״פ	16, 6 Jes.
הַגֶּפן שבמה	48, 32 Jer.
גפן שבמה	16, 8. 9 Jes.
על קיצך ועל בְּצירך שֹׁדֵד נפל	48, 32 Jer.
כִּי על קיצך ועל קְצירך הֵידָד נפל	16, 9 Jes.
ונאֶסְפָה שמחה וגיל מִכרמל	48, 33 Jer.
ונאֱסַף שמחה וגיל מִן הַכרמל	16, 10 Jes.

וְיין מִיקבים השבתי לא ידרך הידד הֵידָד לא הֵידָד	48, 33 Jer.
יין בַּיְקבים לא ידרך הַדֹּרֵךְ הידד הִשְׁבַּתִּי	16, 10 Jes.
מִזַּעֲקַת חשבון עַד אלעלה עד יהץ נָתְנוּ קולם	48, 34 Jer.
וַתִּזְעַק חשבון וְאלעלה עד יהץ נִשְׁמַע קולם	15, 4 Jes.
כִּי כל ראש קרחה וְכל זקן גרעה. אתנחתא	48, 37 Jer.
בְּכל ראשָׁיו קרחה כָּל זקן גרועה׃ ס״פ.	15, 2 Jes.
פחד ופחת ופח עליך יושב מוֹאָב נְאֻם יְיָ	48, 43 Jer.
פחד ופחת ופח עליך יושב הָאָרֶץ	24, 7 Jes.
הנס מִפְּנֵי הפחד יפל אל הפחת והעלה מִן הפחת	48, 44 Jer.
וְהָיָה הנס מִקּוֹל הפחד יפל אל הפחת והעולה מִתּוֹךְ הפחת	24, 18 Jes.
כמהפכת סדם וַעמרה ושכניה אָמַר יי	49, 18 Primo
כמהפכת אֱלֹהִים אֶת סדם וְאֶת עמרה וְאֶת שכניה נְאֻם יי	50, 40 Secundo
לא ישב שָׁם איש ולא יָגוּר בָּהּ בן אדם	49, 18 Primo et 33 Secundo et 50, 40 Tertio
לא ישב בָּהֵן כָּל איש ולא יַעֲבֹר בָּהֵן בן אדם	51, 43 Quarto
לא ישארו עוללות	49, 9 Jer.
הֲלֹא ישאירו עללות	5 Obad.
וציר בגוים שָׁלוּחַ	49, 14 Jer.
וציר בגוים שֻׁלָּח	1 Obad.
כִּי הנה קטן נתתיך בגוים בזוי בָּאָדָם	49. 15 Jer.
הנה קטן נתתיך בגוים בזוי אַתָּה מְאֹד	2 Obad.
בחגוי הַסֶּלַע	Jer. 49, 16 et Cant. 2, 14
בחגוי סֶלַע	3 Obad.
כִּי תגביה כנשר קנך משם אורידך נאם יי	49, 16 Jer.
אִם תגביה כנשר וְאִם בֵּין כּוֹכָבִים שִׂים קנך משם אורידך נאם יי	4 Obad.
כי ארגיעה אריצֶנּוּ	49, 19 Primo

כי ארגיעה אריצֵם	50, 44 Secundo
יעץ אל אֱדום־אל יֹשְׁבֵי תֵימָן־עליהם נְוֵהֶם	49, 20 Primo
יעץ אל בָּבֶל־אל אֶרֶץ כַּשְׂדִּים־עליהם נָוֶה	50, 45 Secundo
וכל אנשי הַמִּלְחָמָה ידמו ביום ההוא נאם יי צבאות	49, 26 Primo
וכל אנשי מִלְחַמְתָּהּ ידמו ביום ההוא נאם יְיָ׃ ס״פ	50, 30 Secundo
וְלֹא תשב עוֹד לנצח ולא תשכון עד דור ודֹר׃ ס״פ	50, 39 Jer.
לֹא תשב לנצח ולא תשכון עד דור ודֹור. אתנחתא	13, 20 Jes.
ומלטו איש נפשו	51, 6 Primo
ומלטו איש אֶת נפשו	51, 45 Secundo
נשבע יְיָ צְבָאוֹת בְּנַפְשׁוֹ	51, 14 Jer.
נשבע אֲדֹנָי יְיֶ בְּקָדְשׁוֹ	4, 2 Amos
נשבע אֲדֹנָי יְיֶ בְּנַפְשׁוֹ	6, 8 Amos
כי שממות עולם תהיה נְאֻם יְיָ	51, 26 Primo
כי שממות עולם תהְיֶה׃ ס״פ	51, 62 Secundo
ופקדתי על פְּסִילֵי בָבֶל וְכל ארצה תֵבוֹשׁ	51, 47 Primo
ופקדתי על פְּסִילֶיהָ וּבְכל ארצה יֶאֱנֹק חָלָל	51, 52 Secundo
ויגעו עמים בדי ריק ולאמים בדי אש וְיָעֵפוּ	51, 58 Jer.
וייגעו עמים בדי אש ולאמים בדי ריק יִעָפוּ	2, 13 Hab.

VIII.

Conspectus notarum masoreticarum.

A. *Varietas scriptionis et lectionis* (כתיב וקרי).

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
1, 5.	אצורך (h. e. אֲצוֹרְךָ)	אֶצָּרְךָ
2, 3.	תבואתה (תבואָתָהּ)	תְבוּאָתוֹ
2, 15.	נצתה (נִצְּתָה)	נִצְּתוּ
2, 16.	ותחפנס (וְתַחְפְּנֵס)	וְתַחְפַּנְחֵס

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
2, 20.	אעבוד (אֶעֱבוֹד)	אֶעֱבוֹר
2, 21.	כלה (כְּלָּה), sic et 8,6. 10. 15,10. 20,7. 48,31. 38.	כְּלּוֹ
2, 24.	נפשו (נַפְשׁוֹ)	נַפְשָׁהּ
2, 25.	וגורנך (וְגוֹרְנֵךְ)	וּגְרוֹנֵךְ
2, 27.	ילדתני (יְלִדְתְּנִי)	יְלִדְתָּנוּ
2, 33.	למדתי (לִמַּדְתִּי)	לִמַּדְתְּ
3, 2.	שגלת (שֻׁגַּלְתְּ)	שֻׁכַּבְתְּ
3, 4.	קראתי (קָרָאתִי)	קָרָאתְ
3, 5.	דברתי (דִּבַּרְתִּי)	דִּבַּרְתְּ
3, 7.	ותראה (וַתִּרְאֶה)	וַתֵּרֶא
3, 19.	תקראו (תִּקְרְאוּ)	תִּקְרְאִי
Ibid.	תשובו (תָּשׁוּבוּ)	תָּשׁוּבִי
4, 5.	ותקעו (וְתִקְעוּ)	תִּקְעוּ
4, 19.	אחולה (אָחוּלָה)	אֹחִילָה
Ibid.	שמעתי (שָׁמַעְתִּי)	שָׁמַעַתְּ
4, 30.	ואתי (וְאַתִּי)	וְאַתְּ
5, 7.	אסלוח (אֶסְלוֹחַ)	אֶסְלַח
5, 8.	מוזנים (מוּזָנִים)	מְיֻזָּנִים
5, 24.	ויורה (וְיוֹרֶה)	יוֹרֶה
6, 7.	בור (בּוֹר)	בַּיִר
6, 21.	יאבדו (יֹאבֵדוּ)	וְאָבָדוּ
6, 25.	תצאי (תֵּצְאִי)	תֵּצְאוּ
Ibid.	תלכי (תֵּלְכִי)	תֵּלֵכוּ
6, 29.	מאשתם (מֵאֶשְׁתָּם)	מֵאֵשׁ תַּם
7, 22.	הוציא (הוֹצִיא)	הוֹצִיאִי
8, 1.	ויוציאו (וְיוֹצִיאוּ)	יוֹצִיאוּ
8, 6.	במרצותם (בִּמְרֻצוֹתָם)	בִּמְרוּצָתָם
8, 7.	וסוס (וְסוּס)	וְסִיס
9, 7.	שוחט (שׁוֹחֵט)	שָׁחוּט
10, 13.	ארץ (אָרֶץ)	הָאָרֶץ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
10, 17.	יושבתי (יוֹשַׁבְתִּי)	יוֹשֶׁבֶת
13, 16.	ישית (יָשִׁית)	וְשִׁית
13, 20.	שאי (שְׂאִי)	שְׂאוּ
Ibid.	וראי (וּרְאִי)	וּרְאוּ
14, 3.	צעוריהם (צְעוֹרֵיהֶם)	צְעִירֵיהֶם
14, 14.	ואלול (וֶאֱלוּל)	וֶאֱלִיל
Ibid.	ותרמות (וְתַרְמוּת)	וְתַרְמִית
15, 4.	לזועה (לְזְוָעָה), sic et 24, 9. 29, 18. 34,17.	לְזַעֲוָה
15, 8.	אלמנותו (אַלְמְנוּתוֹ)	אַלְמְנוֹתָיו
15, 9.	באה (בָּאָה)	בָּא
15, 11.	שרותך (שֵׁרוּתְךָ)	שֵׁרִיתִךָ
15, 16.	דבריך (דְּבָרֶיךָ)	דְּבָרְךָ
16, 16.	לדוגים (לְדַוָּגִים, cf. Ez. 47, 10)	לְדַיָּגִים
17, 8.	ירא (יֵרֵא)	יִרְאֶה
17, 9.	כדרכו (כְּדַרְכּוֹ)	כִּדְרָכָיו
17, 11.	ימו (יָמוֹ)	יָמָיו
17, 13.	יסורי (יְסוּרַי)	וְסוּרַי
17, 19.	עם (עָם)	הָעָם
17, 23.	שומע (שׁוֹמֵעַ)	שְׁמוֹעַ
17, 24.	בה (בָּהּ)	בוֹ
18, 3.	והנהו (וְהִנֵּהוּ)	וְהִנֵּה הוּא
18, 10.	הרעה (הָרָעָה)	הָרָע
18, 15.	שבולי (שְׁבוּלֵי)	שְׁבִילֵי
18, 16.	שרוקת (שְׁרוּקֹת)	שְׁרִיקֹת
18, 22.	שיחה (שִׁיחָה)	שׁוּחָה
18, 23.	והיו (וְהָיוּ)	וְיִהְיוּ
19, 2.	החרסות (הַחֲרָסוּת)	הַחַרְסִית
19, 15.	מבי (מֵבִי), sic et 39, 16.	מֵבִיא
21, 9.	יחיה (יִחְיֶה), sic et 38, 2.	וְחָיָה
21, 12.	מַעַלְלֵיהֶם	מַעַלְלֵיכֶם

	כְּתִיב Scriptum:	קְרֵי Legendum:
22, 4.	ועבדו (וְעַבְדּוֹ)	וַעֲבָדָיו
22, 6.	נושבה (נוֹשָׁבָה)	נוֹשָׁבוּ
22, 18.	הדה (הֹדָה)	הֹדוֹ
22, 23.	ישבתי (יֹשַׁבְתִּי)	יֹשַׁבְתְּ
Ibid.	מקננתי (מְקֹנַנְתִּי)	מְקֻנַּנְתְּ
23, 18.	דברי (דְּבָרִי)	דְּבָרוֹ
25, 7.	הכעסוני (הִכְעִסוּנִי)	הַכְעִסֵנִי
25, 13.	והבאותי (וַהֲבִאוֹתִי, cf. v. 9)	וְהֵבֵאתִי
25, 27.	וקוו (וּקְווּ)	וּקְיוּ
26, 6.	הזאתה	הַזֹּאת
26, 18.	מיכיה (מִיכָיָה)	מִיכָה
28, 1. 32, 1.	בשנת (בִּשְׁנַת, cf. 46, 2)	בַּשָּׁנָה
29, 14.	שביתכם (שְׁבִיתְכֶם)	שְׁבוּתְכֶם
29, 23.	הוידע	הַיּוֹדֵעַ
31, 21.	הלכתי (הָלָכְתִּי)	הָלָכְתְּ
31, 38.	יָמִים	יָמִים בָּאִים
31, 39.	קוה (קְוֵה a קָוֶה sicut קְנֵה a קָנֶה Ez. 40,5)	קַו
31, 40.	השרמות (הַשְּׁרֵמוֹת)	הַשְּׁדֵמוֹת
32, 4.	עינו (עֵינוֹ)	עֵינָיו
32, 23.	ובתרותך (וּבְתֹרוֹתֶךָ)	וּבְתוֹרָתְךָ
32, 35.	החטי (הַחֲטִי, vide 19, 15)	הַחֲטִיא
33, 8.	לכול (לְכוֹל)	לְכָל־
33, 26. 49, 39.	אשוב (אָשׁוּב)	אָשִׁיב
34, 11.	ויכבישום (וַיַּכְבִּישׁוּם)	וַיִּכְבְּשׁוּם
37, 4. 52, 31.	הכליא (הַכְּלִיא)	הַכְּלוּא
37, 13. 14.	יראייה (יִרְאִיָּה)	יִרְאִיָּה
37, 19.	ואיו (וְאַיּוֹ)	וְאַיֵּה
38, 11.	הסחבות (הַסְּחָבוֹת)	סְחָבוֹת
38, 16.	את אשר (אֵת אֲשֶׁר)	אֲשֶׁר
39, 12.	כי אם (כִּי אִם)	כִּי

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
40, 3.	דָּבָר	הַדָּבָר
40, 8.	עופי (עוֹפַי)	עֵיפַי
40, 16.	תעש (תַּעַשׂ)	תַּעֲשֶׂה
41, 17.	כמוהם (כְּמוֹהֶם)	כְּמֹהֶם
42, 6.	אנו (אָנוּ)	אֲנַחְנוּ
42, 20.	התעתים (הַתְעֶתִים)	הִתְעֵיתֶם
43, 10.	שפרורו (שַׁפְרוֹרוֹ)	שַׁפְרִירוֹ
43, 11.	ובאה (וּבָאָה, vide 15, 9)	וּבָא
46, 11.	הרביתי (הִרְבֵּיתִי)	הִרְבֵּית
48, 4.	צעוריה (צְעוֹרֶיהָ)	צְעִירֶיהָ
48, 5.	הלחות (הַלְּחוֹת)	הַלֻּחִית
48, 7.	כמיש (כְּמִישׁ)	כְּמוֹשׁ
Ibid.	יחד (יָחַד)	יַחְדָּו
48, 18.	ישבי (יֹשְׁבִי)	וּשְׁבִי
48, 20.	הילילי (הֵילִילִי)	הֵילִילוּ
Ibid.	וזעקי (וּזְעָקִי)	וּזְעָקוּ
48, 21.	מופעת (מוֹפָעַת)	מֵיפָעַת
48, 27.	נמצאה (נִמְצָאָה)	נִמְצָא
48, 44.	הניס (הֵנִיס)	הַנָּס
49, 25.	תְּהִלָּה	תְּהִלַּת
49, 28.	נבוכדראצור (נְבוּכַדְרֶאצּוֹר, vide conspectum ad Esra 2, 1)	נְבוּכַדְרֶאצַּר
49, 30.	עֲלֵיהֶם	עֲלֵיכֶם
49, 36.	עולם (עוֹלָם)	עֵילָם
49, 39.	שבית (שְׁבִית)	שְׁבוּת
50, 6.	היה (הָיָה)	הָיוּ
Ibid.	שובבים (שׁוֹבָבִים)	שׁוֹבֲבוּם
50, 8.	יצאו (יֵצֵאוּ)	צֵאוּ
50, 11.	תשמחי (תִשְׂמְחִי)	תִשְׂמְחוּ
Ibid.	תעלזי (תַעַלְזִי)	תַעַלְזוּ
Ibid.	תפושי (תָפוּשִׁי)	תָפוּשׁוּ

	כְּתִיב Scriptum:	קְרִי Legendum:
50, 11.	ותצהלי (וְתִצְהֲלִי)	וְתִצְהֲלוּ
50, 15.	אשויתיה (אֲשׁוּיֹתֶיהָ)	אֲשְׁיוֹתֶיהָ
50, 29.	אַל־יְהִי	אַל־יְהִי־לָהּ
50, 44.	ארוצם (אֲרוּצֵם)	אֲרִיצֵם
51, 3.	ידרך אל־ידרך (יִדְרֹךְ אֶל־יִדְרֹךְ)	אֶל־יִדְרֹךְ
51, 13.	שכנתי (שֹׁכַנְתְּי)	שֹׁכַנְתְּ
51, 34.	אכלנו (אֲכָלָנוּ)	אֲכָלַנִי
Ibid.	הממנו (הֲמָמָנוּ)	הֲמָמַנִי
Ibid.	הציגנו (הִצִּיגָנוּ)	הִצִּיגַנִי
Ibid.	בלענו (בְּלָעָנוּ)	בְּלָעַנִי
Ibid.	הדיחנו (הֱדִיחָנוּ)	הֱדִיחָנִי
52, 1.	חמיטל (חֲמִיטַל)	חֲמוּטַל
52, 11.	בבית (בְּבֵית)	בֵּית
52, 21.	קומה (קוֹמָה)	קוֹמַת
52, 32.	מְלָכִים, sine art.	הַמְּלָכִים
52, 33.	חַיָּו	חַיָּיו

B. *Notae masoreticae.*

א׳ נָחָה Aleph quiescens. 40, 1.

ב׳ בְּפַתַּח Beth cum Pathach. 2, 31.

דָּגֵשׁ אַחַר שׁוּרֶק Dages post Schurek. 11, 16. 31, 34.

ה׳ רָפָה He raphatum. 44, 19.

חֲצִי הַמִּקְרָא dimidium lectionis. 6, 7.

חֲצִי הַסֵּפֶר בַּפְּסוּקִים dimidium versuum libri. 28, 11.

י׳ בְּצֵרֵי Jod cum Zere. 17, 17.

יַתִּיר ה׳ abundans He. 26, 6. 38, 11. 48, 27.

יַתִּיר ו׳ abundans Vav. 1, 5. 33, 8. 49, 28.

יַתִּיר י׳ abundans Jod. 22, 23. 31, 21. 37, 13. 14. 45, 11. 51, 13.

כְּתִיב וְלֹא קְרִי scriptum sed non legendum. 38, 16. 39, 12. 51, 3.

מְלֵא א׳ plene cum Aleph. 30, 16.

מָלֵא ו׳ plene cum Vav. 5, 25. 27, 1. 30, 18. 33, 26. 45, 27. 51, 19.

מִלְּעֵיל cum tono in penultima. 52, 23.

נוּן זְעֵירָא Nun minusculum. 39, 13.

פִּסְקָא בְּאֶמְצַע פָּסוּק intervallum in medio versu. 38, 28.

פַּתַח בְּאַתְנַח Pathach apud Athnach. 7, 10. 8, 5. 21. 10, 11. 49, 2. 51, 27. 58. 52, 28. 29.

פַּתַח בס״פ (בְּסוֹף פָּסוּק) Pathach in fine versus. 2, 14. 4, 10. 10, 25. 15, 10. 22, 14. 30, 16. 32, 1. 35, 4.

צ׳ זְעֵירָא Zade minusculum. 14, 2.

קָמֵץ בְּזָקֵף Kamez (pausale) apud Sakeph. 2, 19. 3, 21. 4, 18. 6, 5. 10. 9, 18. 10, 2. 20. 16, 19. 17, 8. 11. 20, 8. 22, 14. 20. 35, 7. 40, 7.

קָמֵץ בְּטִפְּחָא Kamez apud Tiphcha. 3, 9. 8, 1. 13, 13.

קָמֵץ בְּפַשְׁטָא Kamez apud Paschta. 6, 26. 8, 6. 25, 30. 35, 7.

קָמֵץ בִּסְגֹלְתָּא Kamez apud Segolta. 31, 8.

קְרִי וְלֹא כְתִיב legendum sed non scriptum. 31, 38. 50, 29.

ר׳ בְּדָגֵשׁ Resch dagessatum. 22, 22. 39, 12.

C. *Clausula masoretica.*

Macte esto! Summa versuum libri Jeremiae mille et trecenti et sexaginta et quattuor, signum אִשָּׁה כְּטָל (א׳ = 1000, ש = 300, ה = 5, כ = 20, ט = 9, ל = 30). Medius eorum est versus 28, 11. Sectiones libri sunt triginta et una, signum אֵל (א = 1, ל = 30). Loci ejus pasekati sunt triginta duo, signum לֵב (ל = 30, ב = 2). Anni libri pertinent a tredecimo anno Josiae, regis Judae, filii Amonis, ad domum primam deletam, anni quadraginta et unus et sex menses et decem dies.

חֲזָק׃ סְכוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל סֵפֶר יִרְמְיָהוּ אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וְאַרְבָּעָה, וְסִמָּן א״שָׁה כְּטָל. וְחֶצְיוֹ וַיֹּאמֶר חֲנַנְיָה (28, 11). וּסְדָרָיו אֶחָד וּשְׁלֹשִׁים, וְסִמָּן אֵל. וּפִסְקְתּוֹתָיו שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, וְסִמָּן לֵב׃ שְׁנוֹת הַסֵּפֶר מִן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה לְיֹאשִׁיָּה בֶּן־אָמוֹן מֶלֶךְ יְהוּדָה עַד שֶׁחָרֵב הַבַּיִת הָרִאשׁוֹן, אַרְבָּעִים וְאַחַת שָׁנָה וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים וַעֲשֶׂרֶת יָמִים׃

INDEX

OMNIUM QUAE HAEC JEREMIAE EDITIO CONTINET.

	Pag.
Praefatio Francisci Delitzsch	V
Jeremiae Textus	1
Appendices criticae et masoreticae:	
I. Lectionum receptarum argumenta et rationes . .	83
II. Scripturae libri Jeremiae inter scholas Occidentales et Orientales controversae	119
III. Loci libri Jeremiae a Ben-Ascher et Ben-Naphtali diverse punctis signati	124
IV. Loci libri Jeremiae vocalem non productam in pausa retinentes	128
V. Loci libri Jeremiae lineola Pasek notati	129
VI. Sectiones libri Jeremiae masoreticae	129
VII. Loci libri Jeremiae aliorumque librorum consimiles qui facile confunduntur	131
VIII. Conspectus notarum masoreticarum:	
A. Varietas scriptionis et lectionis (כתיב וקרי) .	140
B. Notae masoreticae	145
C. Clausula masoretica	146